

Memòria MACBA

2015

Índex

1	5 Òrgans de govern	129 Públic
	7 A. Consell General	131 A. Públic presencial
	9 B. Comissió Delegada	134 B. Amics del MACBA
		139 C. Públic web i xarxes socials
2	11 20 anys MACBA	
3	19 Exposicions	
4	39 Programes Públics	9 145 Comunicació
	41 A. Programes culturals	147 A. Premsa
	75 B. Programes educatius	150 B. Campanyes
	85 C. Programes acadèmics: Programa d'estudis independents	
5	89 Publicacions	10 155 Patrocinis
6	97 Col·lecció	11 161 Espais i projecte arquitectònic: Pla d'usos
	99 A. Incorporacions	
	100 B. Catalogació i manteniment	12 171 Informació financera i de gestió
	101 C. Difusió	173 A. Pressupost 2015
	105 D. Conservació-restauració	176 B. Gestió
	109 E. Projectes de recerca	
	109 F. Repositori digital	13 181 Annexos
7	113 Centre d'Estudis i Documentació	183 A. Convenis i acords marc de col·laboració signats amb altres institucions i el MACBA el 2015
	116 A. Incorporacions	190 B. Llistat d'altres i baixes a les col·leccions del MACBA durant el 2015
	120 B. Catalogació	194 C. Llistat d'altres i baixes a l'arxiu i la biblioteca del MACBA durant el 2015
	122 C. Consultes	249 D. Pràctiques professionals per a estudiants
	124 D. Difusió	
	126 E. Residències d'investigació	
	127 F. Projectes de recerca	

1

Òrgans de govern

(SOME OBJECTS OF DESIRE)
+
(SOME OBJECTS OF NECESSITY)
+
(SOME OBJECTS OF NO INTEREST)
-
(THOSE THINGS THAT ESCAPE US)
+
(A FORCE MAJEURE)
=
(ALGUNOS OBJETOS DE DESEO)
+
(ALGUNOS OBJETOS NECESARIOS)
+
(ALGUNOS OBJETOS SIN INTERÉS)
-
(AQUELLAS COSAS QUE SE NOS ESCAPAN)
+
(UNA FORÇA MAJOR)
=
(ALGUNES COSES)

(ALGUNOS OBJETOS DE DESEO)
+
(ALGUNOS OBJETOS NECESARIOS)
+
(ALGUNOS OBJETOS SIN INTERÉS)
-
(AQUELLAS COSAS QUE SE NOS ESCAPAN)
+
(UNA FUERZA MAJOR)
=
(ALGUNAS COSAS)

Òrgans de govern

Durant el mes de juliol de 2015 es va aprovar d'una manera definitiva la reforma d'estatuts del museu. Una de les principals novetats va ser l'adscripció del Consorci a l'Ajuntament de Barcelona i el canvi de composició dels òrgans de govern del Consell General i la Comissió Delegada.

La composició dels òrgans de govern a 31 de desembre de 2015 era:

A. CONSELL GENERAL

Membres del Consell General del MACBA

Presidenta

Excma. Sra. Ada Colau Ballano
Alcaldessa de l'Ajuntament de Barcelona

Vicepresident 1r

Hble. Sr. Ferran Mascarell i Canalda
Conseller de Cultura de la Generalitat de Catalunya

Vicepresident 2n

Sr. José M. Lassalle Ruiz
Secretari d'Estat de Cultura del Ministeri d'Educació, Cultura i Esport

Vicepresidenta 3a

Sra. Ainhoa Grandes Massa
Presidenta de la Fundació MACBA

Ajuntament de Barcelona

Ilm. Sr. Jaume Asens Llodrà
Tercer tinent d'alcalde. Direcció de l'Àrea de Drets de la Ciutadania, Participació i Transparència de l'Ajuntament de Barcelona

Ilma. Sra. Gala Pin Ferrando
Regidora del Districte de Ciutat Vella

Sra. Berta Sureda Berna
Comissionada de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona

Sra. Isabel Balliu Badia
Directora de Recursos de l'Institut de Cultura de Barcelona

Sra. Margarita Tossas Marqués
Directora de Planificació i Control de Drets de Ciutadania, Participació i Transparència de l'Ajuntament de Barcelona

Sr. Carles Sala Marzal
Director d'Infraestructures Culturals, Patrimoni i Coordinació de l'Institut de Cultura de Barcelona

Sr. Marcelo Expósito Prieto
Diputat per Barcelona en el Congrés dels Diputats

Sr. Ignasi Aballí Sanmartí
Artista

Vocal pendent de nomenar

Generalitat de Catalunya

Sra. Pilar Pifarré i Matas
Secretària general de Cultura de la Generalitat de Catalunya

Sr. Joan Pluma i Vilanova
Director general d'Arxius, Biblioteques, Museus i Patrimoni de la Generalitat de Catalunya

Sr. Jordi Sellas i Ferrés
Director general de Creació i Empreses Culturals de la Generalitat de Catalunya

Sr. Joan Anton Maragall i Garriga
President de l'Associació Art Barcelona

Vocal pendent de nomenar

Fundació MACBA

Excm. Sr. Javier Godó
President de "La Vanguardia"

Sra. Elena Calderón de Oya
Fundació MACBA

Sra. Marta Uriach Torelló
Fundació MACBA

Sr. Pedro de Esteban Ferrer
Fundació MACBA

Vocal pendent de nomenar

Ministeri d'Educació, Cultura i Esport

Sr. Miguel Ángel Recio Crespo
Directors generals de Belles Arts i Béns Culturals i Arxius i Biblioteques. del Ministeri d'Educació, Cultura i Esport

Interventor

Sr. Antonio Muñoz Juncosa
Interventor general de l'Ajuntament de Barcelona

Secretària

Sra. Montserrat Oriol i Bellot
Secretària delegada de l'Institut de Cultura de Barcelona

Director del MACBA

Sr. Ferran Barenblit Scheinin
Director del MACBA

Gerent del MACBA

Sr. Joan Abellà Barril
Gerent del MACBA

B. COMISSIÓ DELEGADA

Membres de la Comissió Delegada del MACBA

President

Ilm. Sr. Jaume Asens Llodrà
Tercer tinent d'alcalde. Direcció de l'Àrea de Drets de la Ciutadania, Participació i Transparència de l'Ajuntament de Barcelona

Ajuntament de Barcelona

Sra. Berta Sureda Berna
Comissionada de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona

Sra. Margarita Tossas Marqués
Directora de Planificació i Control de Drets de Ciutadania, Participació i Transparència de l'Ajuntament de Barcelona

Sr. Carles Sala Marzal
Director d'Infraestructures Culturals, Patrimoni i Coordinació de l'Institut de Cultura de Barcelona

Sr. Marcelo Expósito Prieto
Diputat per Barcelona en el Congrés dels Diputats

Generalitat de Catalunya

Hble. Sr. Ferran Mascarell i Canalda
Conseller de Cultura de la Generalitat de Catalunya

Sra. Pilar Pifarré i Matas
Secretària general de Cultura de la Generalitat de Catalunya

Sr. Joan Pluma i Vilanova
Director general d'Arxius, Biblioteques, Museus i Patrimoni de la Generalitat de Catalunya

Fundació MACBA

Sra. Ainhoa Grandes Massa
Presidenta de la Fundació MACBA

Sr. Pedro de Esteban Ferrer
Fundació MACBA

Vocal pendent de nomenar

Ministeri d'Educació, Cultura i Esport

Sra. Begoña Torres González
Subdirectora general de Promoció de les Belles Arts del Ministeri d'Educació, Cultura i Esport

Interventor

Sr. Antonio Muñoz Juncosa
Interventor general de l'Ajuntament de Barcelona

Secretària

Sra. Montserrat Oriol i Bellot
Secretària delegada de l'Institut de Cultura de Barcelona

Director del MACBA

Sr. Ferran Barenblit Scheinin
Director del MACBA

Gerent del MACBA

Sr. Joan Abellà Barril
Gerent del MACBA

An aerial, top-down view of a large crowd of people celebrating. The scene is filled with confetti falling from above. A prominent white diagonal line runs from the top center towards the bottom right, dividing the crowd. The overall image is in grayscale, with the text and number in a dark teal color.

2

20 anys MACBA

20 anys MACBA

MACBA, 20 ANYS AMB LES PORTES OBERTES

El 2015, el MACBA va fer 20 anys, i l'efemèride es va commemorar amb una jornada festiva el mateix dia en que es complien les dues dècades de l'obertura, el dissabte 28 de novembre. La jornada va ser tot un èxit de convocatòria: més de 15.000 persones van visitar el museu, la xifra més alta en un dia de portes obertes de tota la història del museu. Una celebració que va refermar el MACBA com una institució oberta al seu entorn i a la seva ciutat.

El MACBA va obrir les portes el 28 de novembre de 1995. Des d'aleshores s'ha consolidat internacionalment com un model de museu d'art contemporani. D'una banda, la Col·lecció ha experimentat un creixement considerable, fins al punt de comptar avui amb 5.452 obres, que permeten traçar un recorregut pels principals referents artístics de l'actualitat. De l'altra, ha desenvolupat unes línies de treball en recerca artística que l'han posicionat com a centre clau en aquest àmbit de la reflexió: així ho avalen

les exposicions temporals (més de 230 mostres en aquestes dues dècades) i els Programes Públics, que han atret a la ciutat de Barcelona pensadors d'arreu de molt diverses procedències i que són referents en les seves disciplines.

Durant aquests 20 anys, el MACBA ha tingut una activitat editorial continuada i intensa relacionada amb la programació del museu, amb 202 títols publicats en diversos idiomes.

El MACBA és obert a tothom, i la festa del vintè aniversari també ho va ser. Durant tot el dia i fins a la mitjanit, el museu ho va celebrar amb una jornada de portes obertes per visitar les exposicions en curs i, de manera extraordinària, es va poder accedir a diversos espais privats del museu com són les Reserves, el Taller de Restauració i els espais del Centre d'Estudis i Documentació. També es va oferir al públic una maratón constant de visites comentades a totes les exposicions: *Sergi Aguilar. Revers/Anvers*

(1972-2015); *Desitjos i necessitats. Noves incorporacions a la Col·lecció MACBA; Espècies d'espais; Carlos Bunga. Capella; Miserachs Barcelona i A.XMI. Arxiu Xavier Miserachs.*

A la programació especial d'aquell dia s'hi va sumar la projecció ininterrompuda d'obres audiovisuals de la Col·lecció a l'Auditori Meier i a la façana principal de l'Edifici Meier, a partir de les 18 h.

Per al públic familiar, es va preparar un happening de confeti a l'Atri del Museu, d'11 h a 19 h, que va obtenir molt bona acollida; així com el taller *Minitecnòlegs en acció!*, a l'Espai Taller, en dues sessions de matí, 11 h i, a la tarda, 16:30 h. Per als més menuts, a la zona de joc i descans, el nou espai familiar, es va dur a terme una activitat especial: *Build a Sound* amb Mónica Rikic.

Al vespre es va realitzar una edició especial de "MACBA es viu" amb dansa i concerts, amb la participació de Les Filles Föllén, Internet2, Arponera i Flamaradas.

A l'entorn del MACBA, la festa es va exterioritzar amb un mercat gastronòmic. Les caravanes de cuina van ocupar, per primera vegada, els espais al voltant de l'Edifici Meier durant tot el cap de setmana.

A continuació s'inclou la programació realitzada per celebrar els 20 anys del MACBA:

**MACBA,
20 anys
amb les portes
obertes**

**20è aniversari del MACBA
Dissabte 28 de novembre de 2015
De 10h a 24h entrada lliure
Amb activitats especials i moltes sorpreses**

Jornada de portes obertes Dissabte 28 de novembre, de 10h a 24h

Us convidem a una jornada festiva per celebrar el nostre 20è aniversari. De deu del matí a mitjanit, hi haurà activitats per a tots els gustos i totes les edats, i s'obriran al públic tots els espais del Museu. Celebrem 20 anys d'art, de cultura i de ciutadania! **Entrada lliure**

Programa d'activitats

Projecció d'obres de la Col·lecció MACBA

Auditori Meier: 11h, 13h, 15h, 17h i 19h
(es pot accedir a la sala a qualsevol moment)
Façana principal del MACBA: 18h

Marató de visites comentades

Visites a les exposicions en curs d'11 a 21h,
cada hora en punt (en llengua de signes
a les 17h i 19h)

Visites guiades a espais privats del Museu

Visita Reserves Museu +
Taller de Restauració: 11h i 17h
Visita CED (Arxiu + Biblioteca): 12.30h
i 18.30h. Amb inscripció prèvia
a www.macba.cat. Places limitades

Tallers familiars

Happening de confeti!
Atri del Museu: d'11h a 19h
Minitecnòlegs en acció!
Espai Taller: 11h i 16.30h

Nou espai familiar!

Nova zona de joc i descans amb totes
les facilitats per als més petits: d'11h a 19h.
Activitat especial:
Build a sound amb Mònica Rikic

MACBA ES VIU. Edició especial

Atri del Museu:
Dansa (20h): Les Filles Follen
Concerts (a partir 22h):
Internet2, Arponera i Flamaradas

MACBA Amics

Tens 20 anys? Si vas néixer entre el 27
de novembre de 1995 i de 1996,
et regalem un carnet d'Amic del MACBA!
Ja ets Amic o Família MACBA? Renova
el teu carnet per només 20€. Promoció
vàlida fins 28/11/2016.
Si no, pots fer-te Amic per 35€ (30%
descompte). Promoció vàlida per a nous
amics i titulars del Passi MACBA fins
28/11/2016.

MACBA Store Laie

Regals i descomptes especials.
Selecció de 20 productes (MACBABOOKS
i d'altres) amb un 20% de descompte.
Per cada compra superior a 20€, una galeta
feta amb la col·laboració d'Impulsem,
cooperativa del Royal.

 Museu d'Art Contemporani de Barcelona
Plaça dels Àngels, 1
08001 Barcelona

9209MACBA

www.macba.cat

Patrocina
Amb el suport de

3

Exposicions

ENTRADES —
ENTRADAS —
— TICKETS

TOTES LES EXPOSICIONS —
Entrada 10 € — Entrada reduïda 5 €
ENTRADA REDUÏDA —

Exposicions

El MACBA va organitzar i produir un total de deu noves exposicions durant l'any 2015, una presentació de la Col·lecció i tres projectes en col·laboració amb diverses entitats culturals de la ciutat. El programa va continuar aprofundint en algunes de les línies d'investigació que ja s'havien apuntat l'any anterior –històries heterodoxes, descolonitzar el museu, màquina d'escriure, cosos polítics, arquitectura com a pràctica cultural i tecnologies de la consciència–, que es van entrecreuar en els diferents projectes expositius.

10

Exposicions

3

Projectes en col·laboració amb entitats de la ciutat

1

Mostra Col·lecció

256.784

Visitants

7

Itineràncies

D'una banda, es van realitzar diverses exposicions monogràfiques que van permetre desenvolupar algunes d'aquestes línies de treball des de diferents perspectives: la pràctica pictòrica d'un escriptor absolutament transgressor com Osvaldo Lamborghini realitzada durant un període en què va viure a Barcelona i que contemplava críticament l'efervescència de la ciutat (*Teatro proletario de cámara*); l'anàlisi crítica de les pràctiques institucionals a través de l'objecte i la seva relació en l'espai dins l'obra guanyadora del premi Fundació Han Nefkens-MACBA 2012, *Heritage Studies* d'Iman Issa; l'exposició de Sergi Aguilar *Revers/Anvers (1972-2015)*, que va plantejar una reconsideració de l'escultura des del mateix procés de creació i de treball; el treball fotogràfic de Xavier Miserachs, abordat des de la perspectiva de l'assaig expositiu (*Miserachs Barcelona*) i des del que ha significat l'arribada del seu arxiu al fons del museu com a incorporació patrimonial (*A.XMI. Arxiu Xavier Miserachs*); i finalment, el treball de Carlos Bunga (*Capella*), que va explorar la relació entre la càrrega connotativa d'un espai com la Capella dels Àngels i l'arquitectura efímera.

D'altra banda, també es va oferir la producció d'un nou projecte de Pep Dardanyà per a l'espai El Gran Vidre (*Car je est un autre. Pep Dardanyà*).

Un altre vessant important dins la programació van ser les exposicions concebudes com a assaig. *Passat inquiet. Narratives i fantasmes de l'Exposició internacional d'art en solidaritat amb Palestina, 1978* va agafar un cas d'estudi per analitzar la relació entre polítiques colonials, pràctiques de dissidència i compromís artístic. *La bèstia i el sobirà* va plantejar la qüestió de la sobirania i de les pràctiques emancipatòries. I una darrera proposta, *Espècies d'espais*, va partir del llibre homònim, de Georges Perec, per endinsar-se en la possible dicotomia entre espai públic i espai privat.

La presentació de la Col·lecció va constituir un apartat importantíssim dins del programa. Si bé les obres del fons del MACBA enriqueixen molt sovint les exposicions temporals, el museu considera fonamental emprendre revisions il·luminadores centrades en el fons. Així, *Desitjos i necessitats. Noves incorporacions a la Col·lecció MACBA* va presentar una bona part d'adquisicions recents i peces que no s'havien mostrat anteriorment, un fet que va contribuir a evidenciar el lligam entre les línies d'investigació i les obres que anem incorporant.

A banda de les produccions pròpies, es van exposar tres projectes en col·laboració amb diverses entitats culturals de la ciutat: *Garden Conversation* de Bouchra Khalili i *Cabaret Crusades: The Path to Cairo* de Wael Shawky (presentades totes dues en el marc del festival Loop Barcelona), i *Blue and Red* de Zhou Tao (en col·laboració amb la Fundació Han Nefkens).

Car je est un autre. Pep Dardanyà

El Gran Vidre

Comissariat: Valentín Roma

Dates: 16 de gener - 24 de maig de 2015

Organització i producció: MACBA amb la col·laboració del Museu Etnològic de Barcelona

Concebuda per a l'espai El Gran Vidre i prenent el títol de la frase del poeta Arthur Rimbaud: «Jo és un altre», aquesta proposta de Pep Dardanyà (Caldes d'Estrac, 1961) es va construir com un procés d'apropiació de textos, imatges, discursos i identitats. Dardanyà va situar quatre fotografies retroil·luminades de grans dimensions en les blanques estructures d'alumini i vidre que separen l'interior de l'exterior del MACBA. Són imatges de quatre dels nombrosos bustos antropològics que l'escultor i etnòleg Eudald Serra i Güell va modelar durant els seus viatges arreu del món entre els anys 1937 i 1979 a la recerca d'objectes per a la col·lecció del Museu Etnològic de Barcelona.

A aquestes fotografies s'hi van incorporar, com si fossin escarificacions o tatuatges, marques de campanyes promocionals d'esdeveniments organitzats a Barcelona durant el canvi de segle i també petits «trops» que suggerien els conflictes implícits en la idea de societat multicultural. Uns textos, en forma de fitxa tècnica, explicaven qui eren aquestes persones i com havien arribat fins aquí. Alhora, un codi QR va permetre interactuar amb el telèfon mòbil, tauleta o ordinador, accedir al perfil virtual de cadascuna i reconstruir-ne la identitat i recuperar-ne la veu crítica.

Vista de l'exposició *Car je est un autre*. Pep Dardanyà

Vista de l'exposició *Oswaldo Lamborghini. Teatro proletario de cámara*

Oswaldo Lamborghini. Teatro proletario de cámara

Comissariat: Valentín Roma

Dates: 30 de gener - 1 de juny de 2015

Organització i producció: MACBA

Oswaldo Lamborghini (Buenos Aires, 1940 - Barcelona, 1985) és un dels grans mites de les lletres argentines contemporànies. Amb tan sols tres llibres publicats en vida, ha esdevingut un veritable autor de culte per a diverses generacions d'escriptors llatinoamericans i europeus.

Hi havia, però, una faceta en la seva trajectòria pendent d'explorar. Es tractava de la producció visual que va realitzar mentre vivia a Barcelona, entre 1981 i 1985, un vast conjunt de collages fotogràfics conservats a l'arxiu de l'escriptor des de la seva mort i que es van presentar al públic per primera

vegada en aquesta exposició. Va ser l'antologia més exhaustiva de treballs plàstics de Lamborghini, amb collages, intervencions pictòriques en llibres, llibretes artesanals i els originals del seu llibre-objecte *Teatro proletario de cámara*. Una mostra que va permetre comprendre la radicalitat d'aquest artista encara no cartografiat pels relats estètics dels anys vuitanta.

En paral·lel a l'exposició, es va produir el catàleg *El sexo que habla*, amb més de cent cinquanta il·lustracions i assaigs inèdits escrits per a l'ocasió de César Aira, Alan Pauls, Paul B. Preciado, Antonio Jiménez Morato i Valentín Roma.

Vistes de l'exposició *Passat inquiet*

Passat inquiet. Narratives i fantasmes de l'Exposició internacional d'art en solidaritat amb Palestina, 1978

Comissariat: Rasha Salti i Kristine Khouri

Dates: 20 de febrer - 1 de juny de 2015
(19 de març - 9 de maig de 2016 a la Haus der Kulturen der Welt)

Organització i producció: MACBA

La investigació d'aquest projecte va ser possible gràcies al suport de Rana Sadik i Samer Younis, El Fons Àrab per a les Arts i la Cultura (AFAC), A.M. Fundació Qattan i ZedGrant.

Com s'enfoca la història de les exposicions menors? Com es narren les històries que van més enllà de l'arxiu colonial i de la genealogia occidental? Kristine Khouri i Rasha Salti van dur a terme una investigació sobre l'*Exposició internacional d'art en solidaritat amb Palestina*, que va tenir lloc a Beirut el 1978, organitzada per l'OAP (Organització per a l'Alliberament de Palestina) amb l'objectiu d'iniciar la col·lecció del Museu en Solidaritat amb Palestina. El 1982, amb la invasió i el setge de Beirut per part de l'exèrcit israelià, els documents i la major part de les obres van ser destruïts.

L'exposició es va centrar en una recerca per explorar el compromís artístic i polític de l'esquerra antiimperialista internacional durant els anys setanta, que va permetre revelar les extraordinàries xarxes de persones i pràctiques subjacents, entrellaçar les històries oblidades i resseguir les cartografies perdudes a partir de testimonis i arxius privats. Un projecte plantejat com un model crític per reflexionar sobre la producció artística i estructurar un relat històric allunyat de les narratives hegemòniques.

Vistes de l'exposició *La bèstia i el sobirà*

La bèstia i el sobirà

Comissariat: Hans D. Christ, Iris Dressler, Paul B. Preciado i Valentín Roma

Dates: 21 de març - 30 d'agost de 2015

Organització i producció: MACBA i Württembergischer Kunstverein (WKV) Stuttgart. Finançat per la German Federal Cultural Foundation

A partir del títol de l'últim seminari impartit per Jacques Derrida el 2002-2003, aquesta exposició va explorar la manera en què les pràctiques artístiques contemporànies qüestionen i desfan la definició occidental i metafísica de la sobirania política. Segons el filòsof francès, la bèstia i el sobirà encarnen les dues figures al·legòriques de la política situades més enllà de la llei: la bèstia, que desconeix el dret, i el sobirà, amb el poder de suspendre'l. A partir d'aquesta idea, la mostra va resseguir el treball de trenta artistes contemporanis amb noves maneres d'entendre la llibertat, l'emancipació i la sobirania.

S'hi van poder veure obres d'Efrén Álvarez, Ángela Bonadies i Juan José Olavarría, Peggy Buth, Martin Dammann, Ines Doujak i John Barker, Juan Downey, Edgar Endress, Oier Etxeberria, León Ferrari, Eiko

Grimberg, Masist Gül (presentat per Banu Cennetoğlu i Philippine Hoegen), Ghasem Hajizadeh, Jan Peter Hammer, Geumhyung Jeong, Glenda León, Julia Montilla, Rabih Mroué, Ocaña, Genesis Breyer P-Orridge, Prabhakar Pachpute, Mary Reid i Patrick Kelley, Jorge Ribalta, Hans Scheirl, Wu Tsang, Stefanos Tzivopoulos, Yelena Vorobyeva i Victor Vorobyev, i Sergio Zevallos.

Bouchra Khalili. Presentació del film "Garden Conversation"

Comissariat: Bartomeu Marí

Dates: 17 d'abril - 28 de juny de 2015

Organització: MACBA en el marc de Loop 2015

Producció: Abraaj Group Art Prize

Garden Conversation parteix de la trobada a l'ambaixada marroquina del Caire, el gener de 1959, d'Ernesto «Che» Guevara (1928-1967) amb l'exiliat marroquí, antic heroi de la Guerra del Rif, Abdelkrim El Khattabi (1882-1963). Precursor de la lluita anticolonialista, Khattabi s'havia enfrontat a dos exèrcits, el francès i l'espanyol, i havia inventat i posat a prova modernes tàctiques de guerrilla que van inspirar molts líders independentistes, com Ho Chi Minh i el mateix Guevara.

Cinquanta-cinc anys després d'aquella trobada, Bouchra Khalili (Marroc, 1975) examina una hipòtesi en forma de meditació poètica: de què parlarien els espectres de Guevara i de Khattabi si es trobessin avui dia. Amb una obra situada a mig camí entre el cinema i les arts visuals, el documental i l'obra experimental, Khalili va presentar al MACBA un

treball videogràfic sobre els processos identitaris a la Mediterrània. *Garden Conversation* escenifica les condicions en què els ideals independentistes i revolucionaris es perceben com a ombres de la història confrontades amb la realitat d'avui.

Bouchra Khalili. *Garden Conversation*. Vídeo digital. 17'. 2014. Produït per Abraaj Group Art Prize. Cortesia de l'artista i Abraaj Group Art Prize

Our struggle has given our people a pride,
a hope, and a self-confidence,

Iman Issa. Heritage Studies

Comissariat: Bartomeu Marí

Dates: 21 de maig - 28 de juny de 2015

Organització i producció: MACBA i Fundació Han Nefkens amb la col·laboració de Rodeo Gallery

Iman Issa (el Caire, 1979) construeix la seva obra amb procediments convencionals de presentació museològica com vitrines, pedestals, etiquetes i cartel·les, que descontextualitza i reversiona. A finals de 2012 va rebre el 1r Premi Fundació Han Nefkens - MACBA d'Art Contemporani, un guardó que vol contribuir a consolidar la trajectòria de creadors que, tot i tenir una carrera consistent, necessiten el reconeixement de la comunitat artística internacional.

En el marc d'aquest guardó, va presentar una mostra que s'inscriu en un projecte d'Iman Issa iniciat el 2015: *Heritage Studies*. Es tracta d'un corpus escultòric que explora artefactes històrics amb repercussió en el moment actual. Posant l'èmfasi en l'escala i el material, les escultures d'Iman Issa reinterpreten objectes utilitzats a diferents cultures i moments de la història. Encara que defuig la rèplica

estricta, Issa els torna a construir tot indicant en cartel·les l'ús històric que havien tingut i obre així un potencial comunicatiu entre diferents èpoques.

La mostra també va incloure la peça d'àudio *The Revolutionary* (2010), que teixeix un relat semàntic entorn del terme "revolucionari".

Vista de l'exposició *Iman Issa. Heritage Studies*

Wael Shawky. *Cabaret Crusades: The Path to Cairo*, 2012
 Vídeo monocal, color, so, 58 min
 Col·lecció MACBA. Fundació MACBA. Museum of Modern Art in Warsaw

Wael Shawky. Cabaret Crusades: The Path to Cairo

Dates: 4 de juny - 6 de juny de 2015
Organització i producció: MACBA en el marc de Loop 2015

Cabaret Crusades: The Path to Cairo de Wael Shawky (Alexandria, 1971) va consolidar un any més la col·laboració del MACBA amb el Festival Loop de Barcelona. Presentada dins aquest marc a l'espai de la Torre els dies 4, 5 i 6 de juny, l'obra va formar part des del 18 de juny de l'exposició: *Desitjos i necessitats. Noves incorporacions a la Col·lecció MACBA*.

A partir del llibre d'assaig *Les croades a través dels ulls dels àrabs*, escrit el 1983 per l'historiador libanès en llengua francesa Amin Maalouf, Shawky construeix una trilogia èpica que narra la història de les croades medievals des de la perspectiva àrab: *The Horror Show Files* (2010), *Cabaret Crusades: The Path to Cairo* (2012) i *The Secrets of Karbala*

(2014). El segon dels episodis d'aquesta trilogia, que forma part de la Col·lecció MACBA des de 2014, ressegueix els esdeveniments després que un orde d'Occident enviés mig milió de francs a una campanya militar per «reconquerir» Jerusalem a l'exèrcit musulmà.

Produït amb titelles de ceràmica elaborats pel mateix artista seguint les tècniques artesanals de la regió provençal d'Aubagne, combina l'àrab clàssic i textos de l'Alcorà. El film incorpora cors de nens i adults que interpreten temes de la tradició musical de Bahrain, del Golf Pèrsic. Les figures grotesques i animalitzades creen una atmosfera mítica i surrealista que barreja drama i cinisme.

Vista de l'exposició *Sergi Aguilar. Revers / Anvers*

Sergi Aguilar. *Revers / Anvers* (1972-2015)

Dates: 4 de juny de 2015 - 31 de gener de 2016
Organització i producció: MACBA

Revers / Anvers (1972-2015) va presentar un recorregut pels més de quaranta anys de pràctica escultòrica de Sergi Aguilar, un artista que, des dels anys setanta, va renovar el llenguatge i el panorama de l'escultura a l'Estat espanyol. Articulada a partir de quatre episodis que inviten al diàleg entre les obres i els cicles temàtics d'èpoques diferents, la mostra transitava per les recerques de l'artista entre objecte i procés, per les seves peces de ferro i les seves eines, els seus experiments amb les nocions d'escala i acumulació, els seus homenatges a Blinky Palermo o a Giovanni Anselmo, així com el conjunt de dibuixos, fotografies i seqüències audiovisuals desenvolupades durant tota la seva trajectòria.

Es va posar l'accent en la idea de continuïtat –oposada al concepte museogràfic habitual d'inici, evolució i corol·lari– i l'artista va procurar “despullar” l'arquitectura de l'edifici del MACBA, per a la qual cosa va recrear les lògiques i l'atmosfera del seu propi espai de treball.

Espècies d'espais

Comissariat: Frederic Montornés

Dates: 16 de juliol de 2015 - 24 d'abril de 2016

Organització i producció: MACBA

En el seu llibre *Espècies d'espais* (Montesinos, 1999), l'escriptor Georges Perec ressegueix una tipologia d'espais per on transiten les vides humanes. Amb aquest marc de referència i prenent el mateix títol, l'exposició del MACBA va imaginar o proposar diferents formats d'espais on té lloc la nostra vida. Més que una exposició de tesi, arxiu o documentació, calia entendre-la com una interpretació lliure d'un llibre en la seva deriva per alguns racons de l'espai públic i privat, la intimitat i la vida social, el que som i el que veuen de nosaltres.

Concebuda a la manera d'un edifici fragmentat espacialment segons la tipologia de Perec, l'exposició va reunir una selecció d'obres escollides per la seva capacitat de remetre als àmbits en què actuem, som, ens movem, pensem i vivim.

Tant amb obres de la Col·lecció MACBA com amb altres produïdes específicament, s'hi van presentar treballs d'Ignasi Aballí, Lara Almarcegui, Serafín Álvarez, Martí Anson, Marcel Broodthaers, Luz Broto, Stanley

broun, Victor Burgin, Luis Camnitzer, Azahara Cerezo/ Mario Santamaría, Joan Colom, Jordi Colomer, Guy Debord, Pep Duran, Andrés Fernández, León Ferrari, Lucio Fontana, Dora García, Gego, Joan Hernández Pijuan, Francisco Ibáñez, Marla Jacarilla, Adrià Julià, Emma Kay, Guillermo Kuitca, Manolo Laguillo, MAIO, Gordon Matta-Clark, Ester Partegàs, Lois Patiño, Gerhard Richter, Humberto Rivas, Pedro G. Romero, Gino Rubert, Francesc Ruiz, Edward Ruscha, Daniel Steegmann Mangrané, Saul Steinberg i Ignacio Uriarte.

La botiga de l'Anson (5 de novembre de 2015 - 15 de gener de 2016)

Concebuda com a part de l'exposició *Espècies d'espais*, fins a mitjans de gener de 2016 es va poder visitar la mostra de petit format *La botiga de l'Anson* al carrer Pallars 175 de Barcelona. Plantejada per Martí Anson i ubicada més enllà dels murs del museu, aquest projecte establia correspondència amb l'espai de l'apartament, un dels capítols del llibre de Georges Perec.

Vistes de sales de l'exposició *Espècies d'espais*

Desitjos i necessitats. Noves incorporacions a la Col·lecció MACBA

Comissariat: Bartomeu Marí

Dates: 18 de juny de 2015 - 30 de maig de 2016

Organització i producció: MACBA

Presentació de 86 obres de la Col·lecció, que aplega adquisicions realitzades en els últims tres anys. Més de la meitat es va mostrar per primera vegada al públic, al costat d'obres que ja en formaven part. L'exposició es va articular a través de vuit capítols que abasten un ventall cronològic de més de sis dècades.

S'hi van poder veure obres centrades en temes que vertebraven la Col·lecció com l'atenció al nostre *clasicisme* de l'art contemporani –la pintura abstracta dels anys cinquanta i seixanta amb treballs com el d'Esteban Vicente–, l'abstracció racional d'inspiració matemàtica o minimalista amb Esther Ferrer o Néstor Sanmiguel i obres d'artistes destacats en el discurs del museu com John Baldessari, Pablo Palazuelo, Joan Brossa, Marcel Boodthaers, Öyvind Fahlström, Dieter Roth o Muntadas.

També s'hi van afegir noves veus de l'art d'avui com Patricia Dauder, Francesc Ruiz o Mireia Sallarès, i artistes consolidats com Gego, Antoni Llena, Dora García o Francesc Abad. Les propostes de Younés Rahmoun, Sigalit Landau, Walid Raad i Wael Shawky

van centrar l'atenció en la creativitat al nord de l'Àfrica i a l'Orient Mitjà. Ali Cherri o Adrian Melis van reflexionar sobre la vigència dels mitjans de comunicació com a autèntic poder que escriu la història. Els treballs de Richard Hamilton, João Maria Gusmão i Pedro Paiva van reflectir la fascinació que la innovació científica ha exercit sobre l'art modern.

D'altra banda, els canvis imposats per l'economia global es van evidenciar en les aportacions d'Octavi Comeron i Marc Pataut. El paper de la fotografia també va ser-hi present amb treballs d'Allan Sekula i Jorge Ribalta.

Si bé el títol de la mostra es va inspirar en *Alguns objectes de desig*, l'obra de Lawrence Weiner que presideix l'atri de l'Edifici Meier des de 2009, l'exposició es va dedicar a la memòria de Richard Hamilton, un dels artistes cabdals per entendre l'art del segle XX i d'una bona part del segle XXI i gran amic del MACBA. S'hi va poder veure una obra excepcional: l'exposició *Growth and Form*, creada per l'artista i presentada a l'ICA de Londres el 1951.

John Baldessari. *Dwarf and Rhinoceros (With Large Black Shape) With Story Called Lamb*, 1989 (2013). Vista de la instal·lació a l'exposició *Desitjos i necessitats. Noves incorporacions a la Col·lecció MACBA*. Col·lecció MACBA. Fundació MACBA

Vistes de l'exposició *Miserachs Barcelona*

Miserachs Barcelona

Comissariat: Horacio Fernández

Dates: 18 de setembre de 2015 -
28 de març de 2016

Organització i producció: MACBA

El setembre de 1964, el fotògraf barceloní Xavier Miserachs publicava la seva obra més destacada, *Barcelona, blanc i negre*, un fotollibre amb quatre-centes fotografies que mostrava una ciutat més propera a l'experiència que no pas a l'art. Partia de referents com l'exposició itinerant organitzada pel Museum of Modern Art de Nova York el 1955, *The Family of Man*, i els fotollibres urbans de William Klein, que reflectien les ciutats a través dels seus habitants i les històries de vida. En el seu treball sobre Barcelona, Miserachs evitava els llocs comuns turístics i històrics i defugia els motius típics. Preferia aprofundir en el tema principal de la cultura moderna, l'experiència urbana i el seu espai, la ciutat.

Els fotollibres es miren i es llegeixen. Per adaptar aquestes accions al museu, l'exposició *Miserachs Barcelona* va proposar diverses maneres de mirar i llegir fotos dins l'espai de l'art. L'espectador va trobar les fotos de *Barcelona, blanc i negre* disposades en forma de grans murals, aparadors, ampliacions i projeccions. A través d'un muntatge en forma de mecano i d'ampliacions tridimensionals va ser possible passejar, literalment, per les pàgines del fotollibre

de Miserachs. Projeccions i altres recursos escenogràfics van permetre transitar per l'enrenou dels carrers i places de la Barcelona d'abans dels turistes.

A.XMI. Arxiu Xavier Miserachs

Comissariat: Marta Vega i Maite Muñoz

Dates: 12 de novembre de 2015 -
28 de març de 2016

Organització i producció: MACBA

L'any 2011 el MACBA va rebre en comodat l'Arxiu Xavier Miserachs, format per uns 60.000 negatius, 20.000 transparències, 2.500 fulls de contacte, correspondència i altres documents vinculats a la trajectòria professional del fotògraf, que es va estendre de 1954 a 1998.

La mostra *A.XMI*, títol extret del codi d'identificació del Fons Xavier Miserachs a l'Arxiu del MACBA, va presentar una selecció d'imatges fotogràfiques, documents, llibres i revistes del Fons, així com un recorregut pel procés de treball que el Centre

d'Estudis i Documentació MACBA va portar a terme per incorporar, catalogar i difondre aquest important conjunt. Es va posar l'èmfasi en aquells documents que han donat lloc a alguns dels fotollibres més rellevants de la història de la fotografia del nostre país: *Barcelona, blanc i negre*, *Costa Brava Show* i *Los cachorros*.

A més d'aquests projectes, la mostra va voler fer visible la varietat d'àmbits en els quals Xavier Miserachs va desenvolupar la seva obra: encàrrecs publicitaris i editorials, treballs de fotoperiodisme com a corresponsal, retrats de caràcter privat i de personalitats de la vida social i cultural, i la fotografia de la vida quotidiana tant de la burgesia com de les classes treballadores, així com les seves incursions en el cinema.

Si bé la totalitat del Fons està disponible per a la seva consulta a l'Arxiu i la Biblioteca del Centre d'Estudis i Documentació MACBA, una part destacada de les imatges fotogràfiques ha estat digitalitzada i s'ha pogut consultar en els espais de lectura de la mostra.

Carlos Bunga. Capella

Comissariat: Bartomeu Marí

Dates: 30 d'octubre de 2015 -

7 de febrer de 2016

Organització i producció: MACBA

En la seva intervenció a la Capella MACBA, Carlos Bunga (Porto, 1976) va partir de dos elements: la funció original de l'edifici (el culte religiós catòlic) i els avatars del seu entorn, el barri del Raval. En la primera obra de l'artista a la nostra ciutat, Bunga va confirmar el seu interès per l'urbà, per allò que enllaça el que està construït amb el que és viscut. L'espai públic i els accidents que el poblen constitueixen la seva font d'inspiració primordial.

Una construcció de cartró i cinta adhesiva, els materials efímers que Bunga acostuma a fer servir, va ocupar l'espai de la nau central de la Capella com a contrapunt constructiu a la solemnitat i perennitat de la pedra. El cartró s'ha convertit en matèria primera d'una nova tipologia d'"arquitectura sense arquitecte". L'arquitectura precària, mòbil i efímera que aixopluga i protegeix l'indigent als nostres carrers també forma part de l'entorn urbà on coexistim

Vista de l'exposició *Capella*

i d'un període històric en què desapareixen drets i es transformen valors que semblaven immutables. Si la permanència és l'expressió màxima del poder, la temporalitat de l'obra constitueix el mitjà més indicat per defugir-ne la lògica.

Bunga va realitzar també una intervenció a l'ala renaixentista de la Capella: *Intent de conservació*. Es tracta d'una inserció o empelt quasi pictòric a la paret "museogràfica" d'aquest espai que sembla contradir o ironitzar la funció primigènica del museu: conservar objectes.

Zhou Tao. *Blue and Red*

Dates: Del 24 al 30 de novembre de 2015

Organització: MACBA

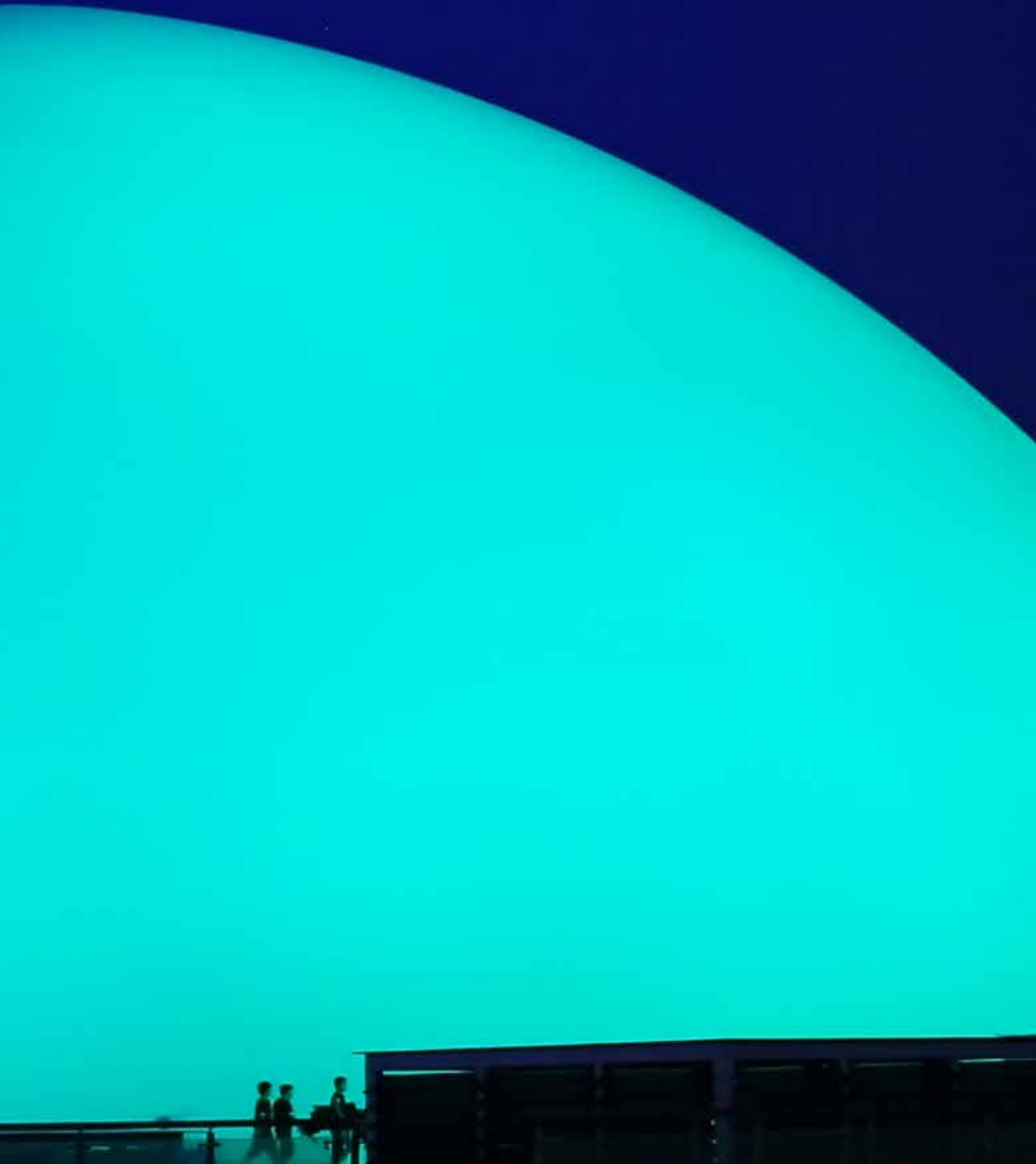
Producció: HNF / BACC Award for Contemporary Asian Art

El 24 de novembre, la Fundació Han Nefkens va presentar a la Sala d'Exposicions del Convent dels Àngels del MACBA el vídeo *Blue and Red* (2014) de l'artista xinès Zhou Tao (Guangzhou, 1976), guanyador del primer HNF / BACC Award for Contemporary Asian Art, atorgat el gener de 2015 a Bangkok per la FHN.

Durant la seva estada a Bangkok –en un moment turbulent marcat per un intent de cop d'estat al país– Zhou Tao va realitzar el seu vídeo *Blue and Red*. Es tracta d'un document que il·lustra de manera subjectiva i poètica aquest confús ambient de guerra civil. El temps i els paisatges es barregen amb fluïdesa per explicar una història que, malgrat el caràcter semidocumental, destaca per la seva sensualitat.

Zhou Tao, *Blue and Red*, vídeo digital, 2014.
Cortesia de l'artista i de HNF / BACC Award
for Contemporary Asian Art

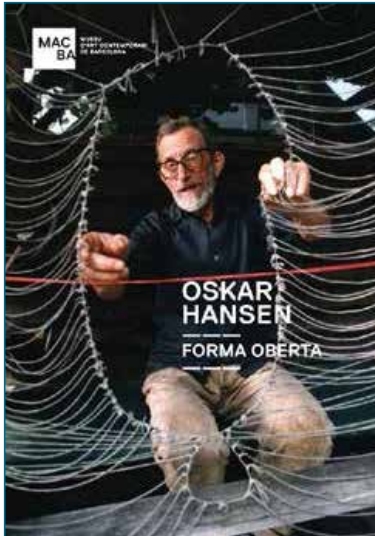

EL MACBA AL MÓN: ITINERÀNCIES I COPRODUCCIONS 2015

Un dels trets d'identitat del MACBA és que produeix la quasi totalitat de les seves exposicions i programes en col·laboració amb una àmplia xarxa de museus i centres d'art, universitats i centres d'investigació internacionals, fonamentalment d'Europa i d'Amèrica del Nord i del Sud.

Des de la seva obertura, les col·laboracions del MACBA amb altres museus i centres d'art han anat augmentant i, a hores d'ara, sumen més de 100 coproduccions i itineràncies, realitzades amb prop de 80 institucions d'arreu del món.

Oskar Hansen. Forma oberta

MACBA: 10/07/2014 – 06/01/2015

Museo Serralves Porto: 29/01 – 03/05/2015

Coproduïda amb el Museu d'Art Modern de Varsòvia.

Realitzada amb el suport d'una subvenció d'Islàndia, Liechtenstein i Noruega a través de l'EEA Grants i cofinançada pel Ministeri de Cultura polonès, en el marc del projecte *Oskar Hansen (1922–2005). Research-Exhibition Project Devoted to Hansen's Oeuvre and Persistence of his Thought in Teaching Architecture and Visual Arts in Poland and Norway*, organitzat pel Museu d'Art Modern de Varsòvia en col·laboració amb l'Escola d'Arquitectura de Bergen (Noruega).

La passió segons Carol Rama

MACBA: 31/10/2014 – 22/02/2015

Musée d'Art moderne de la Ville de Paris: 03/04 – 12/07/2015

Espoo Museum of Modern Art, Finlàndia: 14/10/2015 – 10/01/2016

IMMA, Dublín: 24/03/2016 – 01/08/2016

GAM, Torí: 12/10/2016 – 05/02/2017

Exposició concebuda pel Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA) i el Musée d'art moderne de la Ville de Paris, organitzada pel MACBA i coproduïda amb Paris Musées/MAMVP, EMMA Espoo Museum of Modern Art de Finlàndia, Irish Museum of Modern Art de Dublín (IMMA) i GAM Galleria Civica d'Arte Moderna e Contemporanea de Torí.

Xavier Ribas. Nitrat

MACBA: 05/07 – 12/10/2014

The Bluecoat, Liverpool: 11/04 – 05/07/2015

Museo Universidad de Navarra,
Pamplona: 29/10/2015 – 06/03/2016

Exposició coproduïda amb el Museo de la Universidad de Navarra, Pamplona. En col·laboració amb The Bluecoat, Liverpool.

Antoni Abad. megafone.net/2004-2014

MACBA: 18/02 – 24/06/2014

Pinacoteca do Estado de São Paulo: 01/08 – 18/10/2015

Exposició organitzada pel Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA) en col·laboració amb el Laboratorio Arte Alameda i el Centro Cultural de España a Mèxic, Mèxic DF, Matadero Madrid i la Pinacoteca do Estado de São Paulo, Brasil.

La bèstia i el sobirà

MACBA: 19/03 – 30/08/2015

Württembergischer Kunstverein (WKV) Stuttgart.
Die Bestie ist der Souverän: 17/10/2015 – 17/01/2016
Finançada pel Kulturstiftung des Bundes.

4

Programes Públics

Programes Públics

Els Programes Públics del MACBA estan organitzats al voltant de les activitats culturals, educatives i acadèmiques. Cadascun d'aquests programes ha tingut un desenvolupament propi i un ampli catàleg d'actuacions i activitats durant el 2015.

A continuació, algunes dades de visitants de Programes Públics

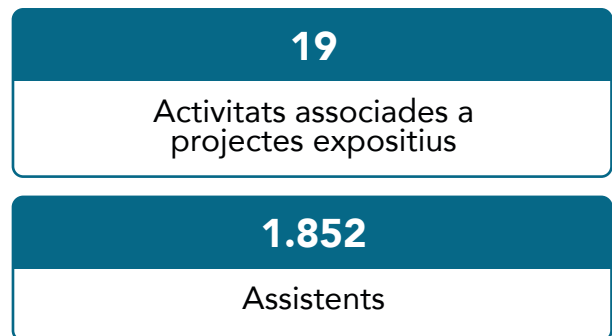

A. PROGRAMES CULTURALS

Els programes culturals del MACBA durant l'any 2015 van incloure: les activitats associades als projectes expositius, els cursos, les conferències i els seminaris, el programa "MACBA es viu", el programa "MACBA en família", el programa de visites comentades, les activitats especials i les col·laboracions especials.

El programa d'activitats culturals del MACBA rep des de 2014 el patrocini d'Estrella Damm.

ACTIVITATS ASSOCIADES ALS PROJECTES EXPOSITIUS

La passió segons Carol Rama

Del 31 d'octubre de 2014 al 22 de febrer de 2015

A la manera de... El dibuix apassionat de Carol Rama

Taller de dibuix. Del 31 de gener al 14 de febrer

El MACBA i el Cercle Artístic de Sant Lluç van obrir una col·laboració per a la difusió i transferència dels principis actius de l'art contemporani dins la nostra comunitat artística.

L'exposició *La passió segons Carol Rama* va ser una ocasió idònia per encetar una sèrie de tallers que vam anomenar "A la manera de", basats en l'experimentació i el coneixement d'una producció artística significativa des de la condició, el context i la plasmació d'idees, més enllà d'aproximacions i consideracions tècniques. El taller *El dibuix apassionat de Carol Rama*, conduït per Francesca Llopis amb la col·laboració del comissariat de la mostra, va pretendre afavorir el contagi de les actituds de l'artista italiana, més que no pas la imitació formal concreta de la seva extensa obra de dibuix.

Nonument

Del 10 de setembre de 2014 al 8 de febrer de 2015

Itziar Barrio presenta "All of Us Want to Work Less"

MACBA es viu. 17 de gener

L'escena icònica de *Basic Instinct* (1992) va servir de punt de partida a Itziar Barrio per crear *All of Us Want to Work Less*, una performance que revisava la metodologia de l'assaig i mostrava allò que hi ha darrere d'una producció. L'artista va crear un món-*leg* a través del qual el personatge afirmava la seva posició mitjançant un text que qüestionava, alhora, el procés d'aprenentatge i el fracàs com a condició.

Passat inquiet. Narratives i fantasmes de l'Exposició internacional d'art en solidaritat amb Palestina, 1978

Del 20 de febrer a l'1 de juny

Palestina al/sense el museu. Pèrdua, metàfora i emancipació

Seminari PEI obert. 20 i 21 de febrer

Seminari comissariat per Rasha Salti i Kristine G. Khourì entorn de l'exposició *Passat inquiet. Narratives i fantasmes de l'Exposició internacional d'art en solidaritat amb Palestina, 1978*. Es va convidar els intel·lectuals i historiadors de la cultura Elias Sanbar (Palestina/França) i Fadi Bardawil (Líban), la curadora Catherine David (França) i l'artista Alfredo Jaar (Xile).

Com ha evolucionat al llarg del temps la relació de Palestina amb el museu i la pràctica museogràfica? Pot ser el museu el lloc que encarni les aspiracions d'un territori per assolir la condició d'Estat? Palestina ha encarnat una "metàfora" per a les demandes d'autodeterminació, justícia i llibertat d'expressió de diverses generacions de militants àrabs, intel·lectuals i artistes. Una metàfora es pot exposar en un museu?

Zenith. Guy Nader i Maria Campos

MACBA es viu. 21 de febrer

*Aquesta activitat formava part del seminari *Palestina al/sense el Museu. Pèrdua, metàfora i emancipació*.

Zenith va ser una manifestació poètica i coreogràfica, un exercici físic, sonor i visual que explorava l'espai com una partitura entre el so i el moviment, entre allò visual i allò que es percep. *Zenith* contempla el temps com a concepte fonamental, les seves mesures mètriques i aplicacions de les oscil·lacions i els ritmes. Tracta el temps a través del ritme existent en tot allò que fem, el ritme que marca el pas del temps i que sempre és present en allò que ens envolta, encara que no ens n'adonem fins que no veiem el canvi ja fet.

Car je est un autre. Pep Dardanyà

Del 15 de gener al 24 de maig. El Gran Vidre

Car je est un autre

Conversa entre Valentín Roma i Pep Dardanyà. 15 de gener

El Gran Vidre, l'espai expositiu del MACBA permanentment obert al carrer, va acollir el projecte *Car je est un autre* de l'artista Pep Dardanyà. La inauguració d'aquest segon Gran Vidre va comptar amb una presentació a càrrec de l'autor en conversa amb Valentín Roma, comissari del projecte. Es va tractar d'una xerrada oberta a tots els qui volguessin intervenir o aprofundir en *Car je est un autre*, una invitació a reflexionar sobre les paradoxes i les ironies implícites en la representació de la diversitat cultural.

Oswaldo Lamborghini. Teatro proletario de cámara

Del 30 de gener a l'1 de juny

Barcelona d'atzar i vagareig amb Oswaldo Lamborghini

Ruta de autor. Del 12 d'abril al 23 de maig

En relació amb l'exposició *Oswaldo Lamborghini. Teatro proletario de cámara*, es va oferir una ruta que activés els textos de Lamborghini en l'espai públic, alhora que concebés la seva articulació des de l'atzar i el desarrelament. L'itinerari es va fer al Raval i va acabar a les sales del museu.

Equip de Ruta de autor: Aymara Arreaza R. i Lorena Bou Linhares.

De què parla ...Lamborghini?

Conversa entre Valentín Roma i Xavi Ayén. 11 de febrer

Conversa entre Valentín Roma, comissari de l'exposició, i Xavi Ayén, periodista i autor d'*Aquellos años del boom* (RBA, 2014), sobre la vida i l'obra d'Oswaldo Lamborghini (Buenos Aires, 1940 - Barcelona, 1985). Un dels més valorats escriptors "malditos" de la literatura argentina, encara avui dia molt poc conegut, i la seva relació amb l'obra plàstica, un treball inèdit i radical que es presentava per primera vegada al MACBA.

De què parla...? ha estat una sèrie de converses informals promogudes pels Amics del MACBA entre els comissaris de les exposicions temporals del MACBA i convidats d'altres àmbits professionals per tal de saber més sobre el programa que el MACBA presentava el 2015.

Jaume Ferrete entorn d'Oswaldo Lamborghini

MACBA es viu. 31 de gener

Jaume Ferrete articula la seva pràctica artística entorn dels usos, funcions i accidents de la veu, així com dels règims de mediació amb audiències. En aquesta ocasió i en l'àmbit de l'exposició *Oswaldo Lamborghini. Teatro proletario de cámara* al MACBA, va proposar una aproximació diferent a les sales del museu i va convidar el públic a fer una particular lectura de l'obra de Lamborghini.

Bouchra Khalili

Presentació del film *Garden Conversation*. 17 d'abril al 27 de juny

Garden Conversation

Conversa entre Bouchra Khalili i Bartomeu Marí. 16 d'abril

El director del MACBA, Bartomeu Marí, en conversa amb Bouchra Khalili, va presentar l'obra d'aquesta artista franco-marroquina *Garden Conversation* (2014, vídeo HD, 16 min), que va estar exposada a les sales del museu del 17 d'abril al 27 de juny.

El treball de Bouchra Khalili (vídeo, instal·lacions amb tècnica mixta, fotografia i gravat) combina un enfocament conceptual amb la pràctica documental per explorar les existències clandestines i les minories polítiques. Khalili articula llengua, subjectivitat, discurs i parla, territoris de transició i zones de pas, mentre investiga la interrelació entre les migracions contemporànies i la història colonial, les geografies físiques i imaginàries.

Iman Issa. Heritage Studies

Del 21 maig al 28 juny

Presentació de Heritage Studies d'Iman Issa

Premi Han Nefkens – MACBA. 20 maig

Iman Issa (El Caire, 1979), guanyadora per unanimitat del I Premi Fundació Han Nefkens - MACBA d'Art Contemporani l'any 2012, va presentar al MACBA la seva obra *Heritage Studies*.

La inauguració va anar acompanyada d'una conversa oberta al públic entre Bartomeu Marí, Han Nefkens i l'artista. Amb aquest premi, adreçat a creadors de qualsevol edat, sexe o nacionalitat, la Fundació Han Nefkens i el MACBA volen fomentar la creació artística contemporània internacional, crear complicitats i xarxes d'intercanvi d'idees i estimular la producció d'obra nova a Barcelona.

Sergi Aguilar. Revers / Anvers (1972-2015)

Del 4 juny de 2015 al 31 de gener de 2016

Conversa entre Sergi Aguilar i Martí Peran

L'art contemporani a partir dels artistes de la col·lecció MACBA. 30 de setembre

Aquest cicle de converses dona la paraula als artistes que pertanyen a la Col·lecció MACBA per reflexionar, juntament amb els teòrics, crítics i comissaris amb qui han col·laborat, sobre el seu treball actual i la seva trajectòria. Abans de la xerrada, es va poder visitar l'exposició de *Sergi Aguilar. Revers/Anvers (1972-2015)* en companyia d'un educador.

Espècies d'espais

Del 16 de juliol de 2015 al 24 d'abril de 2016

Espècies comentades. Audioguia Espècies d'espais d'Ingrid Guardiola

De l'1 de gener al 24 d'abril

Espècies comentades va aplegar una sèrie de visites a l'exposició *Espècies d'espais* des de diverses disciplines i formats. En aquesta última, Ingrid Guardiola va optar per prioritzar l'escolta a través d'un enregistrament d'àudio en què proposava una mirada personal plena de referències cinematogràfiques. Es podia visitar l'exposició utilitzant un mp3 disponible a la recepció del MACBA o bé baixar-se l'àudio directament de la web, on també es podia consultar el text i les visites anteriors de Frederic Montornés, comissari de l'exposició, de l'estudi d'arquitectura MAIO i la visita performativa d'Anto Rodríguez.

Cinc. Aimar Pérez Galí

MACBA es viu. 12 de desembre

Cinc accions coreogràfiques més o menys perequianes:

Del paper a l'atri del museu.

De la paraula escrita a la paraula parlada.

De la idea a l'acció.

De la llista a la partitura.

Del moviment molecular a la coreografia dels cossos.

Aimar Pérez Galí duu a terme la seva pràctica artística en el camp de les arts performatives com a ballarí, performer, coreògraf, pedagog, investigador i escriptor.

Conèixer Georges Perec. Cicle comissariat per Ricard Ripoll amb la col·laboració de Frederic Montornés

Del 10 al 12 de desembre

El seminari *Conèixer Georges Perec* es va inscriure en l'exposició *Espècies d'espais*, comissariada per Frederic Montornés. El títol d'aquesta exposició, manllevat d'una de les obres de l'escriptor francès, posa en relleu que la literatura i l'art tenen un diàleg fructífer. Però no ens sembla que Perec sigui un autor gaire conegut fora de l'àmbit estrictament literari. És per això que es van preparar unes conferències, o intervencions, al voltant de la seva vida i de la seva obra.

Per completar el seminari es va realitzar un taller d'escriptura el dia 12, a càrrec de Ricard Ripoll, on es van proposar exercicis d'escriptura lúdica, on s'anàlitzaven les dificultats i es demostrava la màxima oulipiana que afirma que la trava ens permet ser més lliures. L'objectiu era que els participants se sentissin com "ratolins que construeixen un laberint al seu voltant només pel goig de poder-ne escapar".

La pantalla en blanc. Cicle comissariat per Frederic Montornés i Cloe Masotta

Del 7 d'octubre al 2 de desembre

La primera pàgina d'*Espècies d'espais* de Georges Perec és una imatge o, més ben dit, una munió d'imatges que bateguen invisibles entre quatre traços negres. És una il·lustració d'un poema de Lewis Carroll, amb una llegenda que indica que es tracta d'un mapa, una cartografia. Com aquest mateix mapa, també la pàgina en blanc i la pantalla de cinema són espais plens de possibilitats delimitades per un enquadrament o per les vores d'un paper. A les "espècies d'espais" perequians hi vam sumar la sala de cinema com una extensió de l'espai del museu. Un espai que es dota de significat a través d'un programa de pel·lícules i obres de la Col·lecció MACBA, presentades per artistes amb obres incloses en l'exposició.

La botiga de l'Anson

Del 5 de novembre de 2015 al 15 de gener de 2016

Concebuda com a part de l'exposició *Espècies d'espais* del MACBA, fins a mitjans de gener de 2016 es va poder visitar, els dilluns, dimecres i divendres de 17 a 20 h, al carrer Pallars 175 de Barcelona, *La botiga de l'Anson*. Aquesta botiga va ser la proposta de Martí Anson per a l'exposició *Espècies d'espais*. Ubicada més enllà dels murs del museu, a peu de carrer i, per tant, fora de l'espai d'exposició, aquest projecte va establir correspondència amb l'espai de l'apartament, un dels capítols d'*Espècies d'espais* de Georges Perec, el llibre que inspira i dona nom al projecte comissariat per Frederic Montornés. Amb un gest entre irònic i provocador pensat per qüestionar els límits que separen l'art de la realitat social, aquesta proposta va significar un pas més en la tendència de Martí Anson d'inspirar-se en la realitat quotidiana, la banalitat que ens envolta i la trivialitat dels elements dels quals es compon. Una obra que, tot transitant entre la ficció i la realitat, o traspasant a l'escena real una situació més pròpia de l'àmbit artístic, qüestiona la funcionalitat de l'art i convida a reflexionar sobre els usos que fem dels nostres espais.

Miserachs Barcelona

Del 18 de setembre de 2015 al 27 de març de 2016

Miserachs sense revelar. Barcelona a dos temps: anys 60 i 90

Ruta de autor. Del 14 de novembre de 2015 al 12 de març de 2016

Ruta de autor va plantejar contrastar en l'espai públic algunes de les peces del Fons Xavier Miserachs que no s'havien mostrat i que el mateix fotògraf va descartar per a les seves publicacions i exposicions. Va fer un zoom a l'arxiu de Miserachs per treure al carrer material que no havia tingut tant protagonisme i que, tot i això, revela el procés de treball de l'autor i amplia les imatges que expliquen la transformació de la ciutat.

Ruta de autor són Aymara Arreaza R. i Lorena Bou Linhares (rutadeautor.com).

Miserachs Barcelona Photobooks

Seminari. 20 i 21 de novembre

El seminari *Miserachs Barcelona Photobooks* va girar entorn del fotollibre de Xavier Miserachs *Barcelona, blanc i negre* i la seva exposició al museu. Entre els temes tractats va destacar la mateixa història de *Barcelona, blanc i negre*, la seva recepció i el seu lloc en la història general dels fotollibres i, específicament, dels fotollibres sobre ciutats. En segon lloc, es va ocupar del col·leccionisme de fotollibres i el seu espai museístic, així com de la seva vida pública, continuada en noves edicions. Finalment, va posar en qüestió les exposicions de fotollibres, amb una ponència històrica sobre la varietat dels muntatges d'exposicions fotogràfiques i una taula de debat sobre l'exposició *Miserachs Barcelona*. Comissariat per Horacio Fernández. Conferenciants: Horacio Fernández, Joan Fontcuberta, Manolo Laguillo, Lesley A. Martin, Alessandra Mauro, Laura Terré, Thomas Wiegand.

A.XMI. Arxiu Xavier Miserachs

Del 12 de novembre de 2015 al 23 de març de 2016

A.XMI. Conversa de presentació del Fons Xavier Miserachs

12 de novembre

Conversa oberta al públic en la qual Jorge Blasco, Enric Farrés-Duran i Maite Muñoz van compartir les seves experiències i visions sobre el tractament, la classificació i els usos de l'arxiu en el context del museu d'art contemporani. Aquesta activitat va obrir la mostra *A.XMI*, que presentava una selecció de materials fotogràfics i documentals del Fons Xavier Miserachs i feia un recorregut pels processos d'incorporació, catalogació i difusió del Fons realitzats pel Centre d'Estudis i Documentació MACBA (CED). L'*A.XMI* complementava l'exposició *Miserachs Barcelona*, visitable fins al 27 de març de 2016.

CURSOS, CONFERÈNCIES I SEMINARIS

6

Cursos, conferències i seminaris

748

Assistents

Biblioteca oberta. Curs d'introducció al pensament contemporani

2, 9, 16 i 23 de febrer

Comissariat per Paul B. Preciado. Aquest curs, adreçat a un públic general, pretenia donar accés als diferents instruments i llenguatges filosòfics, conceptuals i polítics necessaris per entendre els debats actuals.

Al llarg de cada sessió, un pensador contemporani ens va acostar a una obra des de dins, no com a especialista, sinó com a "usuari" crític. A través dels seus usos, els diversos pensadors ens van acompanyar en la relectura d'uns conceptes la descodificació crítica dels quals ha esdevingut essencial per comprendre la contemporaneïtat: materialisme històric, collage, màquines desitjants, biopolítica, colonialitat del poder, escriptura, inconscient, tacte, percepció, performativitat, comunitat o comú. Els participants en aquest curs hi van anar a aprendre a utilitzar els textos i a mobilitzar les idees.

Programa

Dilluns 2 de febrer: *Karl Marx llegit/usat* per Salvador López Arnal

Dilluns 9 de febrer: *Walter Benjamin llegit/usat* per César Rendueles

Dilluns 16 de febrer: *Maurice Merleau-Ponty llegit/usat* per Marina Garcés

Dilluns 23 de febrer: *Maurice Blanchot llegit/usat* per Valentín Roma

Poesia visual. Curs a càrrec de Glòria Bordons i Lis Costa

Del 5 de febrer al 19 de març

Aquest curs va permetre acostar-nos a la poesia visual, amb un recorregut que va des dels seus inicis fins a l'actualitat, passant per l'obra de Joan Brossa, l'ús de les noves tecnologies i deixant espai per a la pràctica.

Glòria Bordons és doctora en Filosofia i Lletres (secció Filologia Catalana) per la UAB, directora i patrona de la Fundació Joan Brossa. Lis Costa és professora titular del Departament de Filologia Catalana de la Universitat de Barcelona.

L'opció descolonial i l'actualitat mundial. Conferència a càrrec de Walter Mignolo

5 de març

Continuant la conversa amb Walter Mignolo, vam explorar allò que l'opció descolonial ofereix per entendre el complex esdevenir global que ens envolta. Mignolo ens va portar a reflexionar sobre fenòmens recents en les decisions dels quals no tenim ni veu ni vot, les seves conseqüències i la visibilitat dels seus propis límits. Entendre és inseparable d'entendre'ns en aquest esdevenir global que incideix en les maneres de ser, de sentir-nos i de pensar-nos.

Gilles Deleuze i la geologia de la creació

Seminari. 6 i 7 de novembre

Gilles Deleuze és un dels filòsofs contemporanis més influents, no sols en l'àmbit acadèmic o del pensament, sinó també en el de les arts i les ciències socials. El 2015 es va commemorar el vintè aniversari de la seva desaparició. Aquest seminari, doncs, va ser una manera de mantenir actives les seves idees, no per encimbellar-ne la figura o preservar-ne el llegat, sinó per analitzar-ne la vigència i actualitat, alhora que va convidar a seguir pensant a través d'ell i més enllà de la seva imatge.

El seminari es va articular en dos eixos, "Ritornellos i cantarelles" i "Cartografies de la imatge", que van abordar respectivament dues àrees fonamentals en l'estètica deleuziana: la música i la imatge (cinema, fotografia, plàstica, etc.). A més, va incloure el programa de vídeo *¡Hendir, experimentar, resistir: Gilles Deleuze!*, presentat al Festival Ingràvid.

Comissària: Gabriela Berti.

Amb la participació de Pau Alsina, Santiago Auserón, Laura Llevadot, Carmen Pardo i Anne Querrien.

Aquest seminari va finalitzar amb l'actuació de Pascale Criton i Deborah Walker al programa "MACBA es viu".

Bonus Track

11, 18, 25 de novembre i 2 de desembre

Bonus Track és un nou concepte de curs de formació proposat per Avalancha, un col·lectiu amb un peu en la investigació creativa i una sòlida trajectòria com a mediadors al MACBA. A partir de la producció artística i visual d'una selecció d'artistes de la segona meitat del segle XX fins a l'actualitat, Bonus Track traça una evolució conceptual i temàtica de l'art contemporani utilitzant tot tipus de referents, des dels fanzines de la dècada dels seixanta fins als serials televisius actuals. Prenent el nom de les pistes addicionals musicals, Bonus Track ha estat estructurat en quatre sessions:

Joan Jonas: el cos en escena. Vídeo i performance. A càrrec de Cloe Masotta.

El canvi és possible mitjançant les accions apropiades: Provo. A càrrec d'Elena Blesa.

Xavier Ribas: la condició urbana. A càrrec de Víctor Ramírez.

John Baldessari. "I will not make any more boring art". A càrrec de Sergi Casero.

Bioresistència, transversalitat i emancipació

Seminari i taller. 18 i 19 de desembre

Les anomenades pràctiques de *bioresistència cultural* tenen com a estratègia clau la creació d'espais col·lectius d'intercanvi, que facilitin la dissolució de les barreres de l'especialització i apostin per la interacció i la ruptura de les relacions jeràrquiques entre les diverses àrees de coneixement.

La primera sessió va consistir en un seminari que va abordar pràctiques col·lectives que generen interrupcions en els imaginaris preestablerts i reconfiguren espais comuns. La segona sessió es va centrar en la realització del taller *GYNEpunk: Autonomous gynecologyLAB* (a càrrec de Paula Pin), que tenia com a objectiu crear laboratoris DIY-DIT per construir els nostres propis dispositius d'ultrasò, endoscopi o ecografia low cost.

Comissariat per Laura Benítez Valero.

Amb la participació d'Ernesto Casero, Antonio Gómez Villar, Paula Pin i Gerard Vilar.

Amb el suport del grup de recerca "Experiencia estética e investigación artística: aspectos cognitivos del arte contemporáneo", del Grup de Recerca en Estètica i Teories de les Arts (GRETA) de la UAB.

TALLERS

El 2015, el MACBA va iniciar una nova línia de tallers ideats com un espai compartit amb artistes, on el públic pot adquirir coneixements de primera mà entorn de les pràctiques artístiques contemporànies.

Dins i fora. Taller a càrrec de Luz Broto

13 de novembre

L'obra de Luz Broto, de caràcter situacional i propositiu, es basa en un gest mínim, fruit d'un estudi minuciós de l'espai i la situació on intervenir, dels seus límits, dels seus usos i de la implicació del cos com a activador i receptor de les tensions i dinàmiques establertes. Els seus treballs es generen a partir dels condicionants d'un lloc –elements arquitectònics i infraestructures, estructures organitzatives, normatives i protocols, fets històrics o recents– per plantejar mínimes operacions de desplaçament que posen en joc les constriccions i complexitats del marc on s'inscriuen.

Sexy Comics for All Ages. Taller a càrrec de Francesc Ruiz

4 de desembre

El treball de Francesc Ruiz parteix del còmic com a substrat estètic, narratiu i intel·lectual, i també com a material històric i operatiu. A través de la creació, l'alteració, la restitució o l'assemblatge, Ruiz genera històries possibles que revelen els engranatges per mitjà dels quals es construeixen les identitats socials i individuals, la identitat sexual i també la identitat de l'urbs. En aquest workshop es va incidir en algunes pràctiques contemporànies que, des de l'amateurisme, l'apropiació i el treball en grup, defensen l'espai del còmic com un lloc d'expressió desjerarquitzat, on no és necessari saber dibuixar i que no distingeix entre lectors i productors.

MACBA ES VIU

Cada dissabte de 19 h a 21 h

47

Setmanes d'activitat

7.510

Assistents

Però això és art?

Visita performativa. 3 de gener

El MACBA va proposar un nou tipus de visites per apropar l'art contemporani al públic de "MACBA es viu" i resoldre d'una manera participativa i col·lectiva els interrogants que genera. A través d'un conjunt d'accions que es van organitzar a les sales del museu, el públic va poder descobrir diversos conceptes clau en les pràctiques artístiques contemporànies des d'un posicionament actiu, i va ser alhora participant i creador de la visita.

Gestos del camí

Dansa. 10 de gener

Amb *Gestos del camí* es va obrir la temporada 2014-2015 de "MACBA es viu". Arran de la bona acollida que va tenir per part del públic, vam tornar a programar aquesta peça abstracta, austera, elegant, que desplega successives atmosferes sensuals i viatja des de la vigorosa arquitectura del moviment. És l'art que ens permet mirar, habitar i experimentar l'espai.

Creació i interpretació: Beбето Cidra

Música: Gorecki

Arponera presenta *Les fonts*

Concert. 24 de gener

Prenent com a punt de partida un seguit d'episodis històrics i literaris, el grup Arponera va teixir un relat musical que va creixent i mutant amb el pas del temps i amb els canvis d'escenari, per esdevenir una història d'històries contades en l'espai on comencen i acaben les llegendes: a la vora del foc, a prop del riu, als boscos.

ZA! visita Art & Language

Concert-visita. 7 de febrer

Si entre 1975 i 1976, el grup The Red Crayola va convertir en rock'n'roll els eslògans d'Art & Language fins a forçar els límits de la forma i la gramàtica i el sentit del text, el 2015, a Barcelona, ZA! va transgredir els límits d'un llenguatge que es transforma a través de loops i repeticions, per apropar-nos a una exposició que no pot tenir una lectura única.

Breu assaig sobre el no-res. Un experiment escènic

Dansa. 14 de febrer

Breu assaig sobre el no-res no aspira a ser una peça escènica definida. Va ser un estudi sobre la pràctica

d'estar en escena, la presència del moment i l'actuació des d'un lloc altament receptiu. Iris Heitzinger invitava el seu públic a veure l'interpret quan s'exposa sense cap intenció o construcció, treballant només amb el que hi ha en aquell moment, observant-se a si mateixa i obrint aquest procés a l'espectador.

Idea, creació i interpretació: Iris Heitzinger

Una producció de Miss Luiss Twisted 2011. Estrena en el festival IMPULS [D], Teatre SAT! Sant Andreu, Barcelona.

Reflexions en plàstic 2.0 amb Invaders DJs

DJ Set. 28 de febrer

Donant continuïtat a la sèrie *Reflexions en plàstic*, Albert Trapote i miKegineR (Invaders DJs) van proposar en aquesta ocasió un dj set en estricte vinil acompanyat de vídeo, com a eines comunicatives per fer un recorregut musical per l'estadística global.

Evripidis and his Tragedies

Concert. 7 de març

Evripidis and his Tragedies és l'alter ego musical d'Evripidis Sabatis. Nascut a Atenes i establert a Barcelona, Evripidis interpreta i canta peces melòdiques al piano en les quals l'amor, el desig i la pèrdua s'entrellacen; els estius són llargs i mandrosos; les nits són plenes de records evocadors; els nens es malcrien; els records tenen un regust agredolç; els homes són cruels; l'humor és negre; i els fantasmes s'emporten els vius a fer un tomb en cotxe.

Musicar Art & Language. Escola Superior de Música de Catalunya (ESMUC)

Concert-visita. 14 de març

El grup de percussió de l'ESMUC es va instal·lar a l'espai dedicat a *Art & Language* per sonoritzar alguna de les obres de l'exposició. Es va tractar

d'encetar un diàleg que estengués les preguntes sobre els límits textuais i posés l'accent sobre el sentit processual d'unes obres que es troben en contínua reelaboració.

Exercicis per a artistes rebels. Intervenció performativa: Sessió oberta del Taller de Pedagogia-Performance Radical

Performance. 21 de març

Aquest projecte va ser una col·laboració entre membres de La Pocha Nostra: Guillermo Gómez-Peña (EUA/Mèxic), Dani d'Emilia (Brasil/Itàlia) i Daniel Brittany Chávez (EUA/Mèxic), Camila Bastos Bacellar (artista/activista de Teatro de Operações, Brasil), alumnes del Programa d'Estudis Independents (PEI) del MACBA i artistes locals invitats. Després de treballar cinc dies amb els alumnes del PEI en un taller de performance, La Pocha Nostra va convidar, en una sessió oberta, a una nit ritual d'art i llenguatge viu que es va centrar en el cos com a lloc de creació, reinvençió permanent, memòria i art/ivisme.

Cap a una estètica de la bona voluntat. Amaranta Velarde

Dansa. 28 de març

El projecte va prendre com a punt de partida el pròleg del llibre *Les partícules elementals* de l'escriptor Michel Houellebecq, en el qual una nova espècie humana, a través de la seva pròpia mutació genètica, ha aconseguit deixar enrere el seu sofriment actual i superar paradigmes ontològics de gènere i sexe, individu i societat, finitud i immortalitat.

El treball va buscar un vocabulari coreogràfic que permetés fer emergir i investigar estats psicossomàtics relacionats amb conceptes com el fet de lliurar-se, el buit o la dissolució del sentit d'individualitat. A més, va qüestionar els clixés, les estètiques i les manipulacions que els envolten i va procurar esbrinar la possible realitat o paradoxa, en una recerca que es desenvolupa en un marc escènic. Imaginant aquesta nova espècie humana clonada, es va proposar una escena en què l'interpret es trobava desproveït de la seva interioritat psicològica individual i habitual. Una escena en què el permetre preval sobre l'accionar, en què la voluntat d'autodeterminació se suspèn per donar lloc a l'encarnació del que vol ser manifestat

més enllà del llenguatge quotidià, controlat i referencial. Tot plegat, embolcallat en una estètica i un disseny inspirats en la ciència ficció.

Concepte i coreografia:
Amaranta Velarde.

Interpretació i creació:
Diana Gadish i Amaranta Velarde.

Il·luminació:
Oriol Blanch (modificada per a la versió del MACBA).

Música:
Jim O'Rourke.

Vestuari:
Amaranta Velarde i Les Brontë (Victoria Macarte i Rosa Tharrats).

Amb el suport de:
La Poderosa, ARTAS, Graner, L'animal a l'esquena.

Coproducció:
Secció Irregular del Mercat de les Flors.

Col·labora: IN SITU. Mostra de dansa contemporània.

Sensorial Tour. Visita especial a càrrec de Fito Conesa

Visita especial. 4 d'abril

Aquesta "visita" va pretendre esventrar, aixecar els fonaments i fer sortir a la llum aspectes d'una Col·lecció que de vegades envelleix per fotosensibilitat. Calia que ens hi acostéssim des de l'àmbit del que és "personal i intransferible" perquè el matís sués i esdevingués un element tàctil. Com un imant que repel·leix o atrau cossos segons les lleis físiques, Fito Conesa va oferir una visió o un camí que, si bé és producte del seu afany recol·lector i el seu vessant més exhibicionista, plantejava noves vies per conviure amb la pròpia Col·lecció i l'Edifici Meier. Un *Sensorial Tour* que va ser gairebé un esdeveniment pop multitudinari i una excusa perfecta per fer un recorregut per la nostra pròpia història.

Poderío Vital presenta *Vibrando los rincones*

Concert-visita. 11 d'abril

En aquest cas vam voler passejar musicalment pel MACBA. Volíem cantar-ne els racons. Volíem cantar en els espais del museu, de manera que es produïssin collages i superposicions entre el que es mobilitza amb les nostres cançons, els cossos cantants i vibrants, i allò que viu en el

museu. Vam voler que passegessis amb nosaltres. Un passeig suau, vibrant, construint nous significats en un procés d'eixamplament de la realitat, que trobés un univers en cada microespai que recorrem. Un concert que passejava i s'expandia caminant. Una trobada simfònica per cantar-ho tot fins a rebentar, lleument. Simfonia: allò que sona junt.

Poderío Vital són Itxaso Corral Arrieta, bilbaïna, i Óscar Bueno Rodríguez.

Cartografia aèria del barri del Raval. Novum 2015. Festival de Ciència, Tecnologia i Innovació

Dansa. 24 d'abril

Un dels projectes destacats del festival Novum 2015 va ser el de Public Lab, un col·lectiu que investiga sobre temàtiques ciutadanes i que cartografia el barri del Raval amb petits globus carregats amb càmeres. El dia 25 d'abril van presentar al públic aquesta proposta, desplegant i completant els mapes a l'Atri del museu, alhora que es van analitzar els resultats i es van treure conclusions.

Activitat organitzada per Novum, Festival de Ciència, Tecnologia i Innovació.

Amb la col·laboració de Public Lab.

Flying Pigs

Dansa. 2 de maig

A *Flying Pigs* vam emprendre un viatge al voltant de la catarsi. L'obra es va inspirar en referents folklòrics, sagrats i artístics de l'imaginari col·lectiu, com ara festes populars, concerts o discoteques, reunions familiars, festivitats religioses, tradicions com la matança del porc mallorquina o obres d'art com la Capella Sixtina. A *Flying Pigs* aquests referents es van juxtaposar de manera onírica i van permetre l'emanació de noves imatges.

Direcció i coreografia: Eulàlia Bergadà Serra.

Intèrprets: Aloma Ruiz, Anna Hierro, Eulàlia Bergadà, Carlos Gallardo, Ferran Echegaray, Javier Cárcel, Ariadna Montfort.

Composició musical: Aloma Ruiz, Carlos Gallardo, Ferran Echegaray i Javier Cárcel.

Dramatúrgia: Tanya Beyeler.

Escenografia i vestuari: Joana Martí.

Il·luminació: Ganecha Gil.

Afrika Pseudobruitismus

Concert. 9 de maig

Amb bagatge i formació musical clàssics, diverses pells o pseudònims actius en diversos àmbits estètics i desenes de referències publicades en els segells internacionals que exploren més i millor la inspiració genuïna (i lliure) de la música experimental, el treball inesgotable d'Erik Hurtado Saura assoleix un zenit expressiu, per al·lusions i per multimèdia, en les seves cabrioles en directe. Per a aquesta cita, *Afrika Pseudobruitismus* es va nodrir de l'imaginari laserdisc de Motor Fantasy i, en un programa que va incloure retalls de retrofuturisme surreal i diamants hologràfics sense rotor, van esclatar sorolls i trets projectius, fantasia, meditació, iridiscències policromades, polifonies i creativitat lírica digital en una experiència épatant com només un dels grans talents més ben dissimulats del país és capaç de provocar.

Sessió en col·laboració amb Bccn 2015.

L'ESMUC posa música a la Col·lecció. Concert amb alumnes de composició de l'ESMUC

Concert. 17 de maig

En el marc de La Nit Internacional dels Museus.

L'ESMUC va posar música a la Col·lecció MACBA. Per primera vegada, la col·laboració establerta entre el MACBA i l'ESMUC va implicar els alumnes de composició de l'Escola Superior de Música de Catalunya. La feina realitzada durant mesos, en estreta col·laboració amb l'equip curatorial del museu, va donar com a resultat la creació de composicions originals inspirades en obres de la Col·lecció MACBA que es van mostrar en l'exposició *L'herència immaterial*.

Límits i ocupacions. Projecte per a una coreografia activa. Amb Beбето Cidra, Cía de Danza

Dansa. 17 de maig

En el marc de La Nit Internacional dels Museus.

Bebeto Cidra Cía de Danza va presentar *Límits i ocupacions. Projecte per a una coreografia activa*. Una peça interactiva inspirada en el treball de l'artista brasiler Cildo Meireles, en la seva capacitat de crear obres amb un gran poder sensorial, que el coreògraf va transportar al món de la dansa. Un espectacle basat en el concepte de frontera, tant visual com perceptiva, entesa com una imposició física o mental que coacciona la llibertat de l'individu. Dins el laberint escènic del MACBA, l'accés es va veure permès i denegat alhora, la mirada va poder penetrar i el cos no va poder traspasar els límits amb naturalitat. La presència física de la música percutida i manipulada en directe per Martín Hug, amb sensors sonors incrustats en els racons i en els objectes del museu, va destacar i accentuar les qualitats matèriques de l'espai.

L'univers dels autòmats. Festival Barribrossa 2015

Instal·lació teatral. 23 de maig

Automatàrium és una instal·lació teatral que té com a referent l'univers dels autòmats, uns escurabutxaques de caire recreatiu construïts a finals del segle XIX i principis del XX. La Monyos i la Gipsy Queen, dos enginys exposats a l'històric Museu del Tibidabo, en són una mostra. A *Automatàrium*, un conjunt d'actors i actrius es va situar dins unes cabines individuals de fusta i metacrilat que van fer reviure les construccions antigues. Moviments cíclics, dinàmics, elements de comèdia, evocacions del circ, el cant i el mim: una interacció amb l'espectador que va accionar amb una fitxa l'enginy i que el va situar en aquesta mena de terra de meravelles característica de Joan Brossa.

Activitat organitzada per La Seca. Espai Brossa, en el marc del festival Barribrossa 2015.

Erre que Erre presenta Hoogerman

Dansa. 30 de maig

Hoogerman va ser un espectacle de dansa, inspirat en l'obra de l'artista digital Han Hoogerbrugge, que

intentava corporitzar el treball d'animació digital d'aquest artista adaptant-lo al llenguatge escènic. Si *Hoogerbrugge* va suposar la digitalització d'un home amb les seves obsessions, neguits i pors, *Hoogerman* va pretendre ser la reconversió d'aquest món virtual en una cosa orgànica, el retorn al cos. Amb aquesta peça vam reflexionar sobre aquesta doble realitat i com els nostres avatars virtuals reflecteixen el que som en el món físic. *Hoogerman* va introduir l'espectador en un univers aliè a les regles de la lògica: un món caòtic que reproduïx les nostres obsessions i inquietuds en estat pur i s'alimenta de l'inconscient individual i col·lectiu.

Una peça de Mario G. Sáez per a Erre que Erre.

Els secrets de la conservació i la restauració en l'art contemporani

Visita comentada. 6 de juny

Quina és la tasca dels conservadors-restauradors? En què consisteix la conservació preventiva? Quins són els criteris de conservació i restauració de l'art contemporani? Amb el guiatge d'un educador i d'un conservador-restaurador, aquesta visita es va plantejar com un espai de conversa i diàleg al voltant d'alguns dels aspectes menys coneguts de les obres d'art.

Presentació de treballs del Conservatori Superior de Dansa

Dansa. 13 de juny

El CSD, Conservatori Superior de Dansa de l'Institut del Teatre, va apostar per generar complicitats entre l'escola i els centres de creació i plataformes de difusió de la ciutat per poder oferir als alumnes pràctiques i experiències dins el context professional, apropar-los als diferents escenaris i donar-los visibilitat com a futurs ballarins i coreògrafs. En aquesta edició del programa "MACBA es viu", es van mostrar treballs creats en els tallers lliures per alguns estudiants de diferents cursos dins l'especialitat de coreografia i interpretació.

Ciència-ficció amb Cris Blanco

Performance. 20 de juny

En el món quàntic es diu que totes les situacions possibles s'estan esdevenint alhora. Fins que algú observa. Llavors la naturalesa tria una de les diverses possibilitats. A *Ciència-ficció* de moment passa tot i alhora. Almenys fins que no entris a veure-ho.

Ciència-ficció va ser un acostament a la ciència, una investigació feta des d'una ment poc científica. "És alhora un torneig de saber, una conferència, una classe, una sessió de màgia (on es veu el truc); és un concert, un espectacle que són molts que no són (encara); és una nit de menjar thai al pis dels nois de *Big Bang Theory*... És, en definitiva, una bona estona per reflexionar sobre les diverses maneres d'estar en escena i d'acostar-se a això que en diem performance contemporània." (David Rodríguez a *El Teatro de Tina*).

Un projecte de Cris Blanco. Amb música de Cris Blanco i Rubén Ramos. Amb el suport d'Iberescena, Espacios cómodos 010 de la porta, Al-kantara, La casa encendida espacio práctico, El local, El aula de danza estrella casero, El local de la calle azucenas.

Akron

Concert. 27 de juny

Originalment un projecte en solitari, *Akron* va prendre la forma de quartet de la jungla espacial en la seva versió en directe. Exòtica de l'escola de Martin Denny, passada pel filtre de la Space Age dels seixanta o bandes sonores europees dels setanta. Bongos, flauta i sintetitzadors es van fusionar en un directe orquestrat per quatre éssers amb cap esfèric.

Contínuum. Músiques en continuïtat

Tots els dijous del mes de juliol

Contínuum va ser un cicle de concerts que posava en continuïtat destacades peces del repertori musical del segle XX amb diverses propostes musicals contemporànies. Cada sessió del cicle va consistir en un contínuum musical sense pauses que s'articulava a partir d'un diàleg transestilístic i transhistòric. L'obertura de llenguatges i metodologies musicals i la seva interpenetració van formar part del concepte central del projecte. Així mateix, en alguns casos, els instruments tradicionals es van combinar amb altres tipus de dispositius sonors, tecnològics o no. El programa va constar de cinc concerts, cadascun protagonitzat per un instrument, i es va plantejar com una successió d'experiments que volen deixar de banda qualsevol temptativa de cartografiar la creació musical a partir de l'assignació d'etiquetes.

Cicle de concerts comissariat per Arnau Horta.

EVOL - Continuum, expanded (2011)

2 de juliol

Variacions per a electrònica a partir del *Continuum* (1968) de György Ligeti.

Roc Jiménez de Cisneros (electrònica)

El primer dels cinc concerts (2 de juliol) va consistir en una sèrie de variacions electròniques del *Continuum* de György Ligeti a càrrec de Roc Jiménez de Cisneros. Aquestes variacions van ser una mostra de l'extens treball de reinterpretació d'aquesta cèlebre composició per a clavicèmbal que

Roc Jiménez de Cisneros i Stephen Sharp realitzen des de l'any 2011 a través de la publicació de cassets a diversos segells discogràfics.

Enric Monfort (percussió i electrònica)

9 de juliol

Enric Monfort, percussionista solista i membre de diverses formacions nacionals i internacionals, va interpretar un repertori que incloïa composicions de Iannis Xenakis, Morton Feldman, David Lang, Louis Aguirre i el mateix Enric Monfort.

Erica Wise (violoncel i electrònica)

16 de juliol

La violoncel·lista Erica Wise, membre del grup instrumental especialista en música contemporània Experimental Funktion, va posar en continuïtat la música de György Ligeti, Morton Feldman, Kaija Saariaho i Tristan Perich.

John Tilbury (piano)

23 de juliol

El pianista John Tilbury, reconegut intèrpret del repertori de l'Escola de Nova York i membre del llegendari col·lectiu de lliure improvisació AMM, va interpretar la seva pròpia música juntament amb la de Frederic Mompou, Howard Skempton, Dave Smith i Terry Jennings.

Ferran Fages (guitarra acústica i ones sinusoïdals)

30 de juliol

Ferran Fages va tancar el programa amb l'estrena de la composició *What might occur*, una relectura per a guitarra acústica i ones sinusoïdals de la composició *Triadic Memories* (1981) del compositor Morton Feldman.

El ritu del Trident. Coàgul, Fifteen Years Old i Narcoléptica en concert

Concert. 19 de setembre

Coàgul (Catalunya), Fifteen Years Old (Perú) i Narcoléptica (Madrid) són tres projectes que comparteixen una aproximació radicalment experimental a la música i la performance, encara que cadascun ho fa des d'un univers sonor i un imaginari particular i personal. La juxtaposició d'aquests tres espectacles, en què la música es combina amb les arts visuals, va crear un esdeveniment emocional complex que buscava impactar en el públic mitjançant accions disruptives i de provocació. D'aquesta manera es va qüestionar l'exercici de la normativitat com un règim preestablert en l'univers de la quotidianitat.

Stillness. Performance & Videoinstal·lació

Performance i videoinstal·lació. 26 de setembre

Stillness va fusionar la performance i la videoinstal·lació. Va ocupar els espais. Els va transformar i dilatar. *Stillness* va ser un recorregut cap a la quietud, la pau, capaç de transformar les emocions dels visitants.

El nou treball que va presentar Mercedes Boronat sota el títol *Stillness* seguia així la línia d'investigació que caracteritza les seves produccions anteriors: pensar el cos com un "lloc" per a la transformació i com un camí cap a l'essència de cada ésser.

V.I.C.T.O.R. Golden Bug & Desilence Studio

Concert. 3 d'octubre

V.I.C.T.O.R. va ser el nou projecte *live* de l'artista de música electrònica Golden Bug i l'estudi barceloní d'art visual Desilence Studio. Barreja de slow techno amb tocs discoids, visuals orgànics i mapping retro-futurista, V.I.C.T.O.R. va transportar l'espectador en una experiència musical i visual única.

Andrés Corchero i Ivo Sans presenten *Sense respostes*

Dansa. 10 d'octubre

Quan l'advocat li diu al jutge "No faré més preguntes", no vol dir que no tingui més preguntes, sinó que el fet de fer-les pot ser perjudicial per a la seva causa, segons la resposta que n'obtingui. La causa d'aquest duo, format pel ballarí Andrés Corchero i el músic i artista visual Ivo Sans, és una recerca sense objectiu i es basa en aquella entesa mútua que s'estableix abans de les paraules, en el no voler saber el que es busca per por de no voler seguir buscant-ho. Entre dos cossos escènics s'estableix una connexió amb unes inquietuds universals i atemporals: "qui som", "d'on venim", "on anem"... Quina sort que no tinguem respostes! Així ens ho podem continuar demanant.

Trucotics per aconseguir la felicitat. Art & Humor & Poesia & Dansa & Teatre & Música & Màgia

Humor, Poesia, Teatre... 17 d'octubre

La felicitat. Des de quan? Des del principi i cada dia. La recerca de la felicitat és un tic que, a més de repetir-se, s'organitza. És un *trucotic*. De la mà de Riereta 13 (Ramon Colomina Tornasol, Silvia Genovés, Paloma Unzeta, Lu Colomina, Nahui Domínguez, amb la col·laboració dels músics Pepino Pascual i Víctor Morató, aprèn en 40 minuts alguns *trucotics* bàsics per aconseguir la felicitat i mantenir-la. Per començar, i gràcies al fet d'haver accedit a aquesta informació, gaudeix de la nostra emoticona acabada de sortir del forn.

Sempre que hagi de fer servir l'expressió "només en cas de necessitat", estalvia't les paraules i disposa d'aquesta emoticona en el seu format gestual o dibuixat. M'agrada. No m'agrada. És bo. És dolent. I què passa amb les coses bones que surten del que és dolent? I amb les dolentes que surten del que és bo? I el que m'agrada del que no m'agrada? Què passa amb el plaer culpable? Si et demanen opinió o judici, no dubtis a deixar anar l'emoticona.

Esperit! Mau Boada

Concert. 24 d'octubre

Després de solcar mig món amb multitud d'aventures musicals, però sobretot amb *Les Aus*, Mau Boada (Sant Celoni, 1981) va presentar el seu projecte més personal, *Esperit!*. Un home-orquestra que ens va fer viatjar amb cançons de bressol al·lucinògenes, folk tripós, sons tel·lúrics, fresses i escapades al circ. Malgrat la seva joventut, Mau Boada ja ha deixat la seva empremta en una vintena llarga de discos. Es fa present en l'underground de Nova York amb la mateixa naturalitat que a Sant Celoni o a l'Heliogàbal, o com quan girava per Europa en una companyia de circ. Els seus concerts són sempre imprevisibles i transiten per camins inesperats, portant el públic al límit de la hipnosi. Un multiinstrumentista il·luminat i somrient. Una música que neix lliure i flueix lliure.

Fuck-in-Progress. **Jordi Cortés i Kiakahart**

Dansa. 31 d'octubre

Kiakaha, expressió maori que vol dir "Sigues fort!", dóna nom a l'associació per a les arts en moviment que dirigeix el coreògraf Jordi Cortés, amb la qual treballa en l'àmbit del teatre físic i la dansa. A l'espai tancat on transcorre *Fuck-in-Progress* s'hi van trobar persones que havien viscut diferents experiències i que les van compartir a través de la dansa i la paraula, trencant els codis de moviment ja establerts i buscant una nova manera d'expressar-se i de relacionar-se amb els seus cossos. El tema d'aquesta proposta de dansa va ser la por de mostrar-nos tal com som i la dificultat de treure'ns del damunt les capes amb les quals ens hem anat revestint i que prenen la forma de rutines, tics, pors i complexos.

En el marc del programa Apropa Cultura, que vetlla per l'accessibilitat de tota la ciutadania als equipaments culturals.

Amb la col·laboració de: Mercat de les Flors

Chaoscaccia, un procés gestual. **Performance amb Pascale Criton i Deborah Walker**

Concert. 7 novembre

Chaoscaccia per a violoncel (2013), elaborada en col·laboració amb Deborah Walker, va posar l'accent en el procés gestual i va permetre desenvolupar diagrames entorn de la idea de *shift process*. Es tractava de copsar el gest musical en la seva dimensió d'esdeveniment, de buscar-ne la idea motriu i processual. A aquest efecte, les cartografies i els guions

SOME OBJECTS OF DESIRE
 + SOME OBJECTS OF NECESSITY
 + SOME OBJECTS OF NO CONCERN
 - THOSE THINGS THAT ESCAPE NOTICE
 ÷ (A FORCE MAJEURE)
 = SOME THINGS

 ALGUNOS OBJETOS DE DESEO
 + ALGUNOS OBJETOS NECESARIOS
 + ALGUNOS OBJETOS SIN INTERÉS
 - AQUELLAS COSAS QUE SE NOS ESCAPAN
 ÷ (UNA FUERZA MAJEUR)
 = ALGUNAS COSAS

 ALGUNOS OBJETOS DE DESEO
 + ALGUNOS OBJETOS NECESARIOS
 + ALGUNOS OBJETOS SIN INTERÉS
 - AQUELLAS COSAS QUE SE NOS ESCAPAN
 ÷ (UNA FUERZA MAJEUR)
 = ALGUNAS COSAS

espaciotemporals ens van permetre determinar el joc de variables i modelar esdeveniments dinàmics. El que ens va interessar és la transitivitat, posar en relació dimensions heterogènies i els acoblaments que generen models lineals, exclusius o limitatius, per passar d'un mitjà a l'altre. Vam centrar l'atenció en el moviment, les velocitats, la inestabilitat. Què determina el gest, si ja no és el resultat estable que se suposa que produeix?

Pascale Criton, compositora

Chaoscaccia va ser un guió plural elaborat a duo amb Pascale Criton. Partint del gest instrumental, inestable i continu, diversos estats coexisteixen; la seva energia avança, canviant, en un moviment de ruptura constant. Jo paro l'orella al so que produeix el gest, no produeixo un gest a la vista d'un so; energia incessant, sense tocar mai a terra. L'escolta provoca una reacció.

Deborah Walker, violoncel·lista

Aquesta activitat forma part del seminari *Gilles Deleuze i la geologia de la creació*.

MACBA és mort. Nos queremos vivos. Performance de l'equip Jeleton

Performance. 14 de novembre

Entre la nit de difunts i el solstici d'hivern, l'equip Jeleton va proposar un ritu generós en imatges, paraules i sons, perquè moltes són les nits que ens falten i moltes les que volem viure.

L'acció es va estructurar com una galàxia de petites peces d'art, i va incloure tres tècniques diferents realitzades en directe: dibuixos en tinta xinesa sobre la pell, paraules declamades i collages sonors electrònics. Amb aquesta acció van continuar les sessions de dibuix sobre el cos que l'equip Jeleton va estar realitzant el 2015 (Hangar, Fundació Joan Miró, Penitenciaría de Santa Martha Acatitla), les intervencions sobre discos de vinil dels darrers cinc anys amb el nom de *turntable pieces*, i l'ús escènic de la veu i la paraula de les accions *turntable*, així com de les accions "anotacions al text", els darrers sis anys.

Neue Vocalsolisten Stuttgart. Sampler Sèries. L'Auditori

Concert. 21 novembre

Sampler Sèries va recollir l'aposta de L'Auditori per la nova creació sonora a través d'un recorregut per espectacles produïts en l'actualitat que incorporen elements d'R+D en l'àmbit de la música. La proposta es va articular a través de diferents espais significatius del món de l'art contemporani a la ciutat de Barcelona, vinculant-se també a festivals i cicles internacionals de nova creació sonora. De la música escrita a la improvisació lliure, dels instruments acústics als dispositius electrònics, de la música performàtica a la instal·lació sonora o la videocreació.

Per segon any consecutiu, el MACBA va col·laborar amb L'Auditori de Barcelona acollint una de les propostes incloses en el cicle *Sampler Sèries*. En aquesta ocasió es va presentar el Neue Vocalsolisten de Stuttgart, un conjunt que experimenta amb noves sonoritats i tècniques vocals, noves formes d'articulació i, sobretot, que treballa en estreta col·laboració amb els compositors. Tot això l'ha situat al capdavant dels nous repertoris de música vocal, amb una especial preocupació pel teatre musical, els projectes interdisciplinaris amb electrònica, vídeo, arts visuals i literatura, i els projectes que combinen música antiga i creació contemporània.

Activitat organitzada per L'Auditori.

Vèrtixx. Moviment d'Insurrecció Sonora (MIS)

Concert. 5 de desembre

El col·lectiu de música d'avantguarda MIS, Moviment d'Insurrecció Sonora, va proposar una intervenció musical que depassa els límits del que acostuma a ser un concert. A cavall entre la improvisació conduïda i el *life composing*, MIS va interactuar amb l'espai i amb el públic, creant un paisatge sonor inesperat, únic i irrepètible.

CSD Conservatori Superior de Dansa

Dansa. 19 de desembre

El CSD, Conservatori Superior de Dansa de l'Institut del Teatre, va apostar per generar complicitats entre l'escola i els centres de creació i plataformes de difusió de la ciutat per poder oferir als alumnes pràctiques i experiències dins el context professional, apropar-los als diferents escenaris i donar-los visibilitat com a futurs ballarins i coreògrafs. En aquesta edició del programa "MACBA es viu", es van mostrar treballs creats per alguns estudiants de diferents cursos en els tallers lliures dins l'especialitat de coreografia i interpretació.

MACBA EN FAMÍLIA

Cada cap de setmana el MACBA ofereix una programació permanent adreçada al públic familiar, en què es combinen les visites a les sales d'exposició amb tallers. El museu s'obre al públic familiar amb la intenció de convertir-se en un espai on es pugui aprendre conjuntament d'una manera lúdica; on es puguin descobrir propostes artístiques que no només són agradables estèticament, sinó que també ens fan pensar sobre les moltes maneres de fer, mirar i escoltar l'art del nostre temps.

El 2015, com a novetat, es va diversificar l'oferta amb la incorporació de tallers per a famílies amb nens petits (d'1 a 5 anys), que s'afegien als tallers ja existents dirigits a famílies amb nens de 6 a 12 anys.

El programa familiar rep el suport de l'empresa KH Lloreda.

125

Sessions

4.212

Assistents

Hula! Joc, performance i acció

Del 10 de gener al 15 de febrer, dissabtes i diumenges

El primer taller de l'any va tornar a l'espai de la Capella MACBA, on es convidava a deixar-se hipnotitzar per les escultures en vídeo de Sigalit Landau. Els éssers vius, els objectes i el paisatge són els elements amb què l'artista ha creat les seves narracions personals. El joc, la performance i l'acció van ser les claus per a aquest taller. I el cos, el moviment i el treball en equip els materials que vam utilitzar en l'activitat final.

La revolució del collage

Del 21 de febrer al 12 d'abril, dissabtes i diumenges

Amb aquest taller es proposava venir a descobrir en família el ventall de possibilitats expressives del collage, la tècnica que va revolucionar l'art a principis del segle XX. Com podem generar coses noves a partir d'enganxar trossos d'idees, d'imatges, de frases, fins al punt que sembla que vinguin d'un altre planeta? La resposta la vam trobar en alguns dels artistes de la Col·lecció MACBA, que ens van donar les pistes necessàries per crear tots plegats el nostre SUPERCOLLAGE.

I per Setmana Santa... Vine a descobrir Keith Haring! Visita-taller familiar

30 de març, 1 i 2 d'abril

L'any 1989, en una visita a Barcelona, Keith Haring va fer un mural al barri del Raval. En aquest taller es va convidar a conèixer la seva història, i es proposava el repte d'experimentar col·lectivament amb el format de pintura mural i la tècnica emprada per a la recuperació de l'obra de Haring.

Què és el MACBA?

Del 25 d'abril al 31 de maig, dissabtes i diumenges

Aquest taller va plantejar un recorregut insòlit per les sales del museu que proposava una aproximació lúdica i interactiva a l'art contemporani. Adults i nens van poder plantejar tots els seus dubtes: què és l'art contemporani? Què no és l'art contemporani? Com treballa un artista? Com qüestiona l'artista el seu context? L'activitat va finalitzar amb una proposta de caràcter més experimental per descobrir quina és la bèstia artística que portem dins.

*Des del 9 de maig i fins al 27 de juny, el taller de les 12 h es va substituir per un nou taller per a famílies amb infants d'1 a 5 anys.

El museu expandit

Del 9 al 30 de maig, dissabtes

Un matí al MACBA en què ens adonem de tot el que ens passa des del moment que sortim de casa. Qui ens trobarem? Què farem? Com és el museu? On es troba? El museu té portes, finestres i vidres i miralls. Hi ha escales, rampes, passadissos i sales. Al museu hi entra la llum, les persones i el so de la plaça. Però tot està per descobrir o descobrir de nou. El lloc des d'on mirem o la manera com escoltem i ens movem ho poden canviar tot.

Taller a càrrec d'Experimentem amb l'Art. Activitat recomanada per a famílies amb infants d'1 a 5 anys.

Tot es capgira

Del 6 al 27 de juny, dissabtes

En el món dels artistes contemporanis hi trobem una gran varietat d'estris. Si ens hi fixem, podem endevinar quins han estat els seus usos i vivències. Són estris estranys? Estris que coneixem? Potser no tenen una relació directa amb els objectes que ens envolten a casa, però també estan ordenats, apilats,

col·locats de diverses maneres. Quan un objecte entra en joc en aquest taller, tot està per descobrir, fer i ser explicat. Com s'agafa? Què deu ser? Per què deu servir?... Preguntes i experiències sense fi per compartir un matí en família.

Taller a càrrec d'Experimentem amb l'Art. Activitat recomanada per a famílies amb infants d'1 a 5 anys.

Exercicis escultòrics. Ocupant l'espai real. Taller d'estiu per a famílies

De l'1 de juliol al 26 d'agost, cada dimecres

L'estiu de 2015 vam proposar experimentar amb l'escultura guiats per l'artista Sergi Aguilar. Resseguint el seu treball, vam descobrir les múltiples possibilitats d'aproximació a aquest llenguatge i els conceptes que l'acompanyen. Espai, tros, itinerari, natura, pla, mur, estri, buit, eix, assemblatge, gruix, llum, trossos, línia... Aquests i molts més van ser els ingredients per portar a terme els nostres exercicis escultòrics i aconseguir entre tots plegats *okupar* l'espai amb l'escultura.

Taller d'estiu per a esports i casals d'estiu

Del 22 de juny al 31 de juliol, de dilluns a divendres, excepte el dimarts.

Edat recomanada: de 5 a 12 anys.

Sota demanda, aquesta activitat també es va oferir en anglès.

Veniu a descobrir la Barcelona de Xavier Miserachs!

24 de setembre, de 10 a 20h

Amb la festa de la Mercè es va iniciar la nova temporada de "MACBA en família" i es va celebrar convidant petits i grans a visitar el museu i a participar en la construcció d'una instal·lació artística al voltant de l'exposició de Xavier Miserachs. Es va organitzar un taller col·lectiu per a totes les edats on poder repensar la nostra ciutat amb un munt de materials per dibuixar i fer collage. A poc a poc l'atri del museu s'omplia amb les nostres propostes.

Casa meva és casa vostra

Del 26 de setembre al 25 d'octubre, dissabtes i diumenges

En aquest taller la proposta era convertir el museu en casa nostra i casa nostra en un museu per exposar-hi les nostres històries. A partir d'una visita a l'exposició *Espècies d'espais*, es jugava amb l'arquitectura que ens envolta i es treballava amb un material constructiu, unes indicacions determinades i una negociació col·lectiva per crear una instal·lació entre tots.

Tot es capgira, en relació a l'obra de Sergi Aguilar

Del 26 de setembre al 24 d'octubre, dissabtes

En el món de Sergi Aguilar hi trobem una gran varietat d'estris. Si ens hi fixem, podem endevinar quins han estat els seus usos i vivències. Són estris estranys? Estris que coneixem? Potser no tenen una

relació directa amb els objectes que ens envolten a casa, però també estan ordenats, apilats, col·locats de diverses maneres. Quan un objecte entra en joc en aquest taller, tot està per descobrir, fer i ser explicat. Com s'agafa? Què deu ser? Per què deu servir?... Preguntes i experiències sense fi per compartir un matí en família.

Minitecnòlegs en acció!

Taller familiar, infants d'1 a 5 anys, del 31 d'octubre al 28 de novembre, dissabtes

En aquest taller es convidava petits i grans a crear els seus propis mòbils. Durant el procés de creació van experimentar amb textures i colors, i van descobrir altres propietats com l'electricitat i la conductivitat.

A càrrec de Mónica Rikic.

Per una banda o per l'altra

Taller familiar, infants d'1 a 5 anys, del 5 de desembre al 2 de gener, dissabtes

L'exposició *Espècies d'espais* convidava a reflexionar sobre els usos i les possibilitats de l'espai. Com ens hi relacionem? Com es connecten? Què hi ha darrere d'una paret? La podem manipular o foradar? És possible veure-hi a través?

A càrrec d'Experimentem amb l'Art.

[Artefactes]

Taller familiar, a partir de 6 anys, del 31 d'octubre al 29 de novembre, dissabtes i diumenges

És possible accedir a mons virtuals a través d'una caixa de cartró? Les noves tecnologies són fora del nostre abast creatiu? En aquest taller les famílies van crear les seves pròpies màscares de realitat virtual amb cartró, cartolina i altres materials reciclats, que combinaven amb elements tecnològics quotidians.

A càrrec de Mónica Rikic.

Però això és art?

Taller familiar, a partir de 6 anys del 5 de desembre al 3 de gener, dissabtes i diumenges

Rinoceronts, llums per terra, vídeos ben bojos i sons estrafolaris... Esteu segurs que això és art contemporani? En aquest taller es va veure què és l'art contemporani visitant la Col·lecció MACBA d'una altra manera, més participativa, lúdica i divertida, a través d'un recorregut insòlit per les sales del museu.

A càrrec de Jordi Ferreiro.

I per Nadal... Veniu a descobrir el fotollibre de Xavier Miserachs Barcelona, Blanc i Negre!

23, 24, 28, 30 i 31 de desembre i 4, 6, 7 i 8 de gener

En aquest taller es convidava a entrar en el fotollibre *Barcelona, blanc i negre* de Xavier Miserachs i a explorar de quina manera les imatges poden explicar històries sense anar acompanyades d'un text.

L'exposició *Miserachs Barcelona* va servir de guia per a aquest taller, en què es va construir entre tots un fotoquadern sobre la ciutat dels nostres dies. Si *Miserachs* sortia al carrer per captar imatges de Barcelona i la seva gent, aquí es partia de l'immens material visual que internet ens ofereix per crear els nostres propis relats visuals sobre la metròpoli.

VISITES COMENTADES

Fidel a la seva vocació educativa, el MACBA compta amb un equip permanent d'educadors que atén el públic, tant en visites guiades en horaris fixos com en visites concertades per a grups. Cada dia oferim visita a les 16 i a les 18 h, i els caps de setmana també a les 12 i a les 13 h.

Parlem d'art?

Cada dijous, del 15 de gener al 25 de juny

Parlem d'art? va ser un nou espai de trobada i de diàleg adreçat a grups, nascut amb la voluntat de

generar debats en directe a partir de la programació expositiva del MACBA. Cada dijous, de 17 a 19 h, intercanviàvem impressions mentre preïem un cafè, després de visitar algunes de les sales del museu. Vam conversar amb un historiador de l'art sobre les obres que havíem vist i el seu context, la pràctica artística i els llenguatges contemporanis, les línies d'investigació del museu i qualsevol altre tema que proposessin els participants.

Amb el suport d'IllyCaffè.

Narratives ocultes. Una visita diferent a la Col·lecció MACBA

Cada dissabte, del 7 de març al 23 de maig

Un recorregut pot ser una recta que simplement va unint diversos punts o pot convertir-se en un sistema de línies paral·leles o una figura geomètrica variable. Durant aquesta visita a la Col·lecció MACBA, proposàvem que les obres i el mateix edifici actuessin com a punts de partida per a un viatge rizomàtic, amb la intenció d'evidenciar el soroll secret i les narratives amagades que hi habiten.

Visites comentades accessibles

El MACBA està compromès amb el foment de la cultura. Per aquest motiu, entén que l'accessibilitat és un dret fonamental de les persones. La inclusió del concepte d'accessibilitat en les dinàmiques de treball del museu serveix per ampliar el nombre de persones que poden treure el màxim profit de la visita i gaudir de l'experiència artística.

El museu, que des de la seva construcció està adaptat arquitectònicament, va integrant elements de comunicació sense barreres en tots els àmbits de la senyalització. A més, en l'oferta d'activitats, es suggereixen programes educatius integradors que incorporen recursos adaptats a la diversitat d'usuaris. També posa al servei del públic un equip permanent d'educadors que pot atendre i acompanyar el visitant per les sales d'exposició.

Accessibilitat auditiva: el museu ofereix visites per a públic general en llengua de signes el tercer diumenge de cada mes.

Accessibilitat visual: el museu ofereix visites adaptades el primer diumenge de cada mes.

Accessibilitat física: el museu té rampes, ascensors que comuniquen les diverses plantes i seients. També hi ha lavabos adaptats i dues cadires de rodes.

Apropa't a la Col·lecció amb els sentits

El museu posa a disposició del públic un espai d'interpretació que, a més d'oferir informació sobre artistes i obres de la Col·lecció, vol facilitar l'accés a l'art contemporani amb tots els sentits. Les reproduccions dels fragments d'obres realitzades per l'equip de Conservació i Restauració del MACBA permeten al visitant d'experimentar no només a través de la vista, sinó també del tacte, l'oïda i l'olfacte.

Amb el suport de Fundación Repsol.

ACTIVITATS ESPECIALS

El 28 de novembre el museu va celebrar el 20è aniversari oferint activitats especials gratuïtes, entre elles, una edició especial del "MACBA es viu" amb la següent programació:

Dansa

Les Filles Föllen: Thank You for Dancing

Quatre caputxetes vermelles surten disparades de l'altre costat del bosc, el llop s'amaga i ni la mare ni l'àvia tenen res a veure amb aquesta història. El bosc els indica el camí. *Thank You for Dancing* va ser un espectacle amb sis intèrprets i el públic: un videojoc en viu, una experiència analògica i participativa on el públic, gràcies a la seva "intel·ligència artificial", va passar de nivells i va construir part de la coreografia.

Concerts

Internet2: Mi hijo

Vam presentar un nou espectacle d'Internet2 sobre la infància, o la nova infància i altres experiments perceptuals sobre com podríem atrevir-nos a entendre els nens. A partir del format inicial d'una conferència, es descabdellen altres formes escèniques de la trajectòria recent d'Internet2: el vídeo en directe, la música gravada, la dansa i la poesia.

Arponera

Prenent com a punt de partida un seguit d'episodis històrics i literaris, el grup Arponera va teixir un relat musical que va anar creixent i mutant amb el pas del temps i amb els canvis d'escenari, i va esdevenir una història d'històries contades en l'espai on comencen i acaben les llegendes: a la vora del foc, a prop del riu, als boscos.

COL-LABORACIONS ESPECIALS

6

Institucions col·laboradores

8.237

Assistents

Món Llibre, Festival de literatura

17, 18 i 19 d'abril

Món Llibre és un festival de literatura adreçat a nens i nenes fins a 12 anys, que organitza anualment l'ICUB. Durant tot el cap de setmana es va poder gaudir d'un munt d'activitats al MACBA i al CCCB, organitzades amb la col·laboració d'editorials de literatura infantil d'arreu del país, que van aportar a la festa centenars de llibres i propostes molt suggestives.

Entrada gratuïta.

BccN 2015 Barcelona Creative Commons Film Festival

8, 9 i 10 de maig

BccN Barcelona Creative Commons Film Festival és el primer festival del món d'obres sota la llicència Creative Commons, que permet una major flexibilitat per potenciar la distribució del cinema en xarxa i facilita el contacte dels autors amb el seu públic.

Aquest festival és, alhora, un lloc de trobada i reflexió en el qual s'intercanvien coneixements i experiències. Els directors de les pel·lícules van explicar els seus projectes als assistents, que van poder participar en l'obra d'una manera física i col·lectiva i donar continuïtat al seu treball online.

Talking Galleries. Barcelona

Seminari. 2 i 3 de novembre

Talking Galleries és una plataforma de debat, producció i intercanvi de coneixement sobre tendències i reptes actuals que afronta el galerisme d'art contemporani. La iniciativa va néixer de la necessitat de generar espais de reflexió, professionalització i articulació per al sector de les galeries.

Professionals del sector van presentar, compartir i debatre les seves idees i experiències amb els assistents al simposi. Aquesta edició es va centrar en la relació de la galeria amb l'artista. El simposi va comptar amb una exhaustiva secció sobre les fires d'art.

Sala d'Art Jove Presentacions

11 i 16 de desembre

El MACBA va establir per segon any un conveni de col·laboració amb la Sala d'Art Jove per treballar conjuntament interessos coincidents, amb l'objectiu de donar suport a l'art contemporani emergent realitzat per joves mitjançant el foment de les tasques de producció i difusió de projectes artístics. En aquest sentit el MACBA ofereix una orientació tutorial als artistes i inclou dins de la programació d'activitats la presentació dels treballs.

Com volem col·leccionar?

Un projecte d'investigació entorn de la pràctica de col·leccionisme al MACBA a càrrec de Blanca del Río, Maïke Moncayo, Carla Surós i Simone Zanni.

©Viagra i Spleen. Estètiques de l'eufòria i el tedi

Són l'eufòria i el tedi dos afectes determinants per comprendre la tonalitat afectiva del nostre temps? A càrrec del col·lectiu Avalancha: Cloe Masotta, Víctor Ramírez, Elena Blesa i Sergi Casero.

Debats d'Educació

El MACBA col·labora en l'organització dels Debats d'Educació, una iniciativa de la Fundació Jaume Bofill i la Universitat Oberta de Catalunya per impulsar el debat social sobre el futur de l'educació.

Debats d'Educació. School Wars: l'escola pública està en perill a Europa? Conferència a càrrec de Melissa Benn

6 d'octubre, 18.30 h

Debats d'Educació. Neurociència i educació: com podem jugar, aprendre i ser més creatius? Conferència a càrrec de Paul Howard-Jones

10 de novembre, 18.30 h

Debats d'Educació. Aprenentatge cooperatiu en acció: estratègies que funcionen a l'aula. Conferència a càrrec de Nancy A. Madde

25 de novembre. 18.30 h

ALTRES COL·LABORACIONS I ACTIVITATS ACOLLIDES

12

Activitats acollides

3.475

Assistents

III Trobada Art i Escola. La incertesa dels processos artístics

2a Jornada d'Educació Artística, 17 de gener

La Jornada va estar adreçada a tots els professionals de l'àmbit de l'educació, i va ser un espai obert al diàleg i a l'intercanvi d'experiències pedagògiques. Alhora, es va oferir l'oportunitat de reflexionar sobre la pròpia pràctica a les aules i als centres, i també de debatre sobre temes d'actualitat. En aquesta III Trobada es van presentar diferents ponències, que van anar a càrrec d'experts i docents.

Organitzen: MACBA - ICE UAB. Equip de Treball Amb Sense. Art i Escola, en col·laboració amb el Consorci d'Educació de Barcelona.

El Maria Canals porta cua

7 de març

Un any més, en el marc de la celebració del Concurs Internacional de Piano Maria Canals de Barcelona, un piano de cua itinerant visitava diversos espais públics de la ciutat. El MACBA el va acollir durant tot el dissabte 7 de març amb la intenció d'apropar-lo a tothom i donar la possibilitat a pianistes amateurs d'accedir a un piano de gran cua. Aprofitant aquesta oportunitat que ens oferia el programa *El Maria Canals porta cua*, el MACBA va proposar, en el marc de "MACBA es viu", un concert d'Evripidis and his Tragedies.

Pensament i música a quatre mans. La creativitat musical als segles XX i XXI

Presentació del nou llibre de Josep Maria Mestres Quadreny, 12 de març

Presentació a càrrec d'Alfred Arola i Arnau Puig, amb la participació dels autors, Josep Maria Mestres Quadreny i Magda Polo Pujades. No es pot entendre la música dels nostres dies sense recuperar el fil musical de la història d'antany: Richard Wagner, Claude Debussy, Erik Satie, Arnold Schönberg... Pensament i música a quatre mans és una reflexió que aprofundeix en l'estètica i en la creativitat musical de la mà d'una filòsofa de la música i d'un compositor contemporani.

Associació Catalana de Crítics d'Art Premis ACCA

26 de març

La 31ena edició dels Premis que concedeix l'Associació Catalana de Crítics d'Art va tenir lloc, com en les últimes convocatòries, en una cerimònia pública a l'Auditori del MACBA.

Els Premis s'atorguen a l'activitat creadora, galerística i crítica desplegada a Catalunya: exposicions d'artistes en museus i galeries, centres de producció, comissaris, llibres, revistes convencionals o digitals, produccions videogràfiques centrades en el món de l'art, iniciatives patrimonials i promoció de l'art català a l'estranger.

Seminari Culture@Work

24 i 25 d'abril

El MACBA, juntament amb el Consorci de Lisboa, amb seu a la Universitat Catòlica de Portugal, i el Departament d'Art i Estudis Culturals de la Universitat de Copenhaguen, forma part del projecte Culture@Work, que es va iniciar el 2013 en els tres països i que realitza activitats públiques de diversa índole.

Com a activitat de cloenda del projecte, el MACBA va organitzar un seminari internacional centrat en la investigació artística que va comptar amb la participació de la Universitat Pompeu Fabra i la Universitat de Barcelona.

Homenatge a Neil Smith. Capitalisme global i processos de regeneració urbana

Col·loqui internacional. 14, 15 i 16 de setembre

Neil Smith, desaparegut prematurament el 2012, va tenir una enorme influència en l'àmbit de la geografia i en els estudis socials en general pels seus treballs sobre l'avenç del capitalisme global, el desenvolupament desigual i els processos de regeneració i gentrificació urbana.

Aquest col·loqui, va pretendre acostar més el treball de Neil Smith als qui s'interessen per la teoria social urbana. Va comptar amb la presència d'Eric Clark, Luz Marina García Herrera, Maria Dolors Garcia Ramon, Don Mitchell, Fernando Sabaté Bel i Tom Slater. El col·loqui va coincidir amb el llançament del volum 6 de la col·lecció "Espacios críticos" (Icària Editorial), dedicat precisament a Neil Smith.

Activitat organitzada per: [espais crítics].

Amb l'ajut de: Ministerio de Economía y Competitividad i de la Fundación Española para la Ciencia y la Tecnología. Amb la col·laboració de: MACBA i Icària Editorial.

Educació demà. Connectem talent, reinventem l'educació

Presentació del projecte a càrrec de la Fundació Jaume Bofill, 29 de setembre

El món està canviant i amb ell l'educació. La Fundació Jaume Bofill va organitzar l'acte de presentació del nou projecte Educació Demà, que va desenvolupar tres grans reptes: un mapa de la innovació educa-

tiva del país que vol connectar el talent de tots els actors educatius pel canvi, seminaris "Camp base" (19 d'octubre) sobre innovacions educatives i tallers "Edulab" (27 d'octubre) on compartir projectes i crear solucions de manera col·laborativa.

Festival B-Anime Cinema

9, 10 i 11 d'octubre

B-Anime, el Festival d'Anime de Barcelona, va celebrar la seva primera edició a l'octubre del 2015. El seu objectiu primordial és donar visibilitat a estrenes d'anime inèdites a Barcelona, produccions de gran qualitat artística que, en molts casos, han estat seleccionades i/o premiades en festivals d'arreu del món. Moltes d'aquestes peces són de difícil accés per al públic, un públic desatès dins del panorama audiovisual i cultural de Catalunya.

Organitzat per Mago Experience i Mago Production, en col·laboració amb el Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA) i Habitació 1418.

Cartografia crítica de l'art i la visualitat en l'era de la globalitat. Geoestètica, política i treball Congrés internacional

29 i 30 d'octubre

El MACBA va col·laborar amb la Universitat de Barcelona aollint part del Segon Congrés Internacional organitzat pel grup Art, Globalització, Interculturalitat (AGI/ART) del Departament d'Història de l'Art. El congrés va comptar amb la intervenció de Pascal Gielen (Groningen University), Joaquín Barriendos (Columbia University) i Angela Dimitrakaki (Edinburgh College of Art) i amb Juan Vicente Aliaga, Martí Peran i Carles Guerra com a moderadors.

Directora: Anna Maria Guasch Ferrer.

Coordinador: Rafael Pinilla.

La mida no importa. IV Concurs Internacional de Curtmetratges al Raval

12 i 13 de novembre

Amb més de vint països representats, aquest festival cinematogràfic va presentar, a través de diferents gèneres i codis expressius, relats sobre vivències personals i quotidianes, múltiples i diverses relacions humanes, diàleg i interacció de valors culturals... Tot això, fotograma a fotograma, projectat al Raval, espectador i protagonista.

La mida no importa és una mostra de curtmetratges organitzada pel Casal de Barri Folch i Torres i la Fundació Tot Raval dins el marc de Raval(s).

Pensar a través de les orelles: estètica i política de l'escolta. Conferència de Peter Szendy. Festival de Filosofia Barcelona Pensa

18 de novembre

Coincidint amb la commemoració del dia mundial de la filosofia per la UNESCO, la Facultat de Filosofia de la Universitat de Barcelona va organitzar el Festival de Filosofia Barcelona Pensa 2015. El MACBA va acollir una taula rodona sobre filosofia i sonoritat amb el filòsof i musicòleg Peter Szendy (París, 1966).

Coordinat per Arnau Horta.

Organitzat per la Facultat de Filosofia de la Universitat de Barcelona.

Rosoum. Estratègies per a un còmic àrab independent. Presentació i jam de dibuix

27 de novembre

Rosoum vol donar a conèixer a Catalunya experiències i actors del còmic àrab independent a través de quatre dels seus protagonistes: Lena Merhej, fundadora de la revista libanesa *Samandal* (Beirut); Mohammed Shennawy, fundador del fanzine egipci *Tok Tok* (el Caire); Noha Habaieb, membre fundadora de la revista tunisiana *Lab619* (Tunis); i Mehdi Annassi, membre fundador del fanzine marroquí *Skefkef* (Casablanca).

Comissariat per Salah Malouli.

Producció: BCN Producció 2015. Col·laboren: Hangar i MACBA.

El MACBA ha col·laborat amb les següents institucions durant el 2015:

[espais crítics]

Associació Catalana de Crítics d'Art

BccN 2015

BCN Producció

Casal de Barri Folch i Torres

Cercle Artístic de Sant Lluc

Centre de Cultura Contemporània de Barcelona (CCCB)

Consorti de Lisboa

Escola Superior de Música de Catalunya (ESMUC)

Experimentem amb l'Art

Festival Barribrossa

Fundació Hans Nefkens

Fundació Jaume Bofill

Fundació Tot Raval

Hangar

In situ. Mostra de dansa contemporània

Institut del Teatre

Institut de Ciències de l'Educació – UAB

L'Auditori

La Seca. Espai Brossa

Mago Experience

Mercat de les Flors

Novum, Festival de Ciència, Tecnologia i Innovació.

Panorama180

Public Lab

Sala d'Art Jove

Universitat Autònoma de Barcelona

Universitat de Barcelona

B. PROGRAMES EDUCATIUS

Durant l'any 2015 el museu va continuar consolidant el seu programa educatiu gràcies a la fidelització d'un nombre creixent de professorat que va al museu, tant a formar-se en els cursos especialment adreçats a la comunitat docent, com amb el seu alumnat que participa en els diferents programes educatius que s'ofereixen al llarg del curs escolar.

17.430

Alumnes i acompanyants

323

Escoles

6.647

Recursos pedagògics fora del museu

1.005

Professors

PROJECTES ESCOLARS

Infantil i primària

Per a alumnes de 3 a 12 anys

Visita al museu

Durant la visita a la Col·lecció MACBA, un educador proposa un diàleg amb els nens amb l'ajuda de materials de suport que reforcen i permeten experimentar algunes de les idees que se suggereixen a les sales.

Expressart. Museu portàtil

El projecte està concebut com un conjunt de propostes didàctiques per fer prèviament a l'aula amb l'ajuda de materials (objectes tridimensionals, imatges i textos) guardats en una caixa (disponible a través dels Serveis Educatius i dels Centres de Recursos Pedagògics).

L'objectiu principal és que tant els alumnes com els mestres gaudeixin de les obres i hi puguin establir un diàleg a partir de l'experiència pròpia i puguin estimular el respecte i l'interès per l'art com a mitjà d'expressió, joc, representació i experimentació. També es vol aconseguir que els nens prenguin consciència de la seva pròpia capacitat d'expressió

i que la desenvolupin lliurement, amb l'objectiu de minimitzar imposicions i restriccions, en la mesura que sigui possible, i d'animar-los a utilitzar alguns dels elements o procediments que fan servir els artistes. Es tracta d'un programa obert a totes les àrees d'aprenentatge amb propostes de gran flexibilitat i dinamisme.

El treball amb la caixa a l'escola té com a objectiu motivar el grup per venir a veure les obres exposades al museu.

Secundària i batxillerat

Per a alumnes de 12 a 18 anys

L'hemisferi dret. Recorreguts emocionals per la Col·lecció MACBA

L'hemisferi dret és una dinàmica educativa que no es construeix a partir de cap coneixement previ sobre art contemporani, sinó a través de les possibilitats emocionals que ens ofereix el contacte amb la pràctica artística actual.

S'estructura a partir de càpsules audiovisuals de caràcter monogràfic. És un sistema d'aproximació a determinats artistes i actituds que dona peu a debats i activitats per desenvolupar directament a l'aula, i que acaben amb una visita singular al museu.

El projecte es desenvolupa en dues fases: la primera té lloc a l'aula, amb el suport d'un material adreçat especialment al professorat, amb recursos pensats per generar els diàlegs i les activitats proposades. La segona fase consisteix en una visita al museu, on els joves tenen l'ocasió de confrontar-se directament amb les obres de la Col·lecció MACBA.

L'hemisferi dret és un projecte creat pel comisari independent David Armengol i l'artista Jordi Ferreiro per al MACBA.

Assessorament en treballs de recerca

El MACBA va continuar apostant per l'assessorament en treballs de recerca dirigit tant al professorat com a l'alumnat que ho sol·liciti. L'elecció del tema, la planificació de la recerca, les eines per a la cerca bibliogràfica i el tipus de suport o tutoria institucional es pacten, en cada cas, segons el tema de la investigació, els objectius inicials i els interessos personals.

La ciutat dels fotògrafs. Taller de fotografia al MACBA i al CCCB

El taller proposava una descoberta creativa i reflexiva de la fotografia a partir de la vinculació entre la pràctica fotogràfica i l'exploració de la ciutat. Aquest taller és una activitat conjunta del MACBA i del CCCB en el marc de *Fotografia en curs*, un programa d'A Bao A Qu.

El taller es plantejava com una exploració del patrimoni fotogràfic i de les tries expressives de la fotografia, i és una investigació sobre la ciutat com a espai públic a través de la creació fotogràfica. Les fotografies que es fan es publiquen a la web www.fotografiaencurs.org, i es crea així un arxiu fotogràfic i una cartografia visual de la ciutat.

Hibridacions. Art i arquitectura

Programa en què es presentava el museu com a expressió de l'arquitectura contemporània. Amb l'objectiu de recuperar el diàleg entre contingut i continent, la visita proposa investigar l'ADN del museu i reflexionar sobre la importància de l'arquitectura en el projecte expositiu.

El recorregut posava en evidència el tempteig constant entre artistes que interactuen amb l'arquitectura i l'esforç de l'arquitectura per adequar-se als plantejaments tècnics de les pràctiques més recents. De la irrupció sonora a la invasió espacial de les instal·lacions artístiques, passant per l'ocupació de la paret expositiva, ens endinsem en l'edifici i la seva Col·lecció des d'una altra perspectiva.

La visita es complementava amb una activitat dissenyada per l'artista Jordi Ferreiro, que se centra en una experiència corporal en relació amb l'espai arquitectònic del museu.

Visites performatives per a joves

A través d'un conjunt d'accions que s'organitzaven a les sales del museu amb l'ajut de l'artista-educador Jordi Ferreiro, els estudiants exploraven diversos conceptes clau en les pràctiques artístiques contemporànies des d'un posicionament actiu. El que es proposava a alumnes i professors amb aquestes visites performatives era ser alhora participants i creadors d'un esdeveniment únic i irrepètible.

Els secrets de la conservació i la restauració en l'art contemporani

Amb el guiatge d'un educador i d'un conservador-restaurador, aquesta visita es plantejava com un espai de conversa i diàleg al voltant d'alguns dels aspectes menys coneguts de les obres de la Col·lecció MACBA. Quina és la tasca dels conservadors-restauradors? En què consisteix la conservació preventiva? Quins són els criteris de conservació i restauració de l'art contemporani?

L'itinerari pretenia mostrar una selecció d'obres que permeti descobrir les particularitats i problemàtiques a les quals ha de fer front l'equip de conservació i restauració.

Vídeo MACBA. Una anàlisi de la imatge audiovisual

Aquest projecte posava l'èmfasi en una sèrie de treballs videogràfics de la Col·lecció MACBA que permetien analitzar de quina manera la imatge en moviment –cinema, televisió, videojocs, internet– influeix en la recepció i construcció de la nostra realitat.

L'objectiu era examinar aquests treballs artístics com a eines d'interpretació i de lectura crítica del nostre entorn, familiaritzar els alumnes amb formes de narració diferents de les del llenguatge audiovisual convencional i posicionar-los com a espectadors actius.

L'activitat acabava amb una proposta pràctica de participació col·lectiva que examinava com es pot articular la transmissió d'un missatge a través d'una eina de producció d'imatges com és una taula d'animació.

Acció i teatralitats dissidents

El projecte se centrava en obres que utilitzen procediments performatius: pràctiques indisciplinades, sense codis definits, permeables a influències visuals, musicals, escèniques i també imatges i processos de la vida quotidiana, de la cultura popular i de l'activisme social o de gènere.

Es tractava d'un procediment fonamentat en l'acció, la copresència artista-espectador, la permeabilitat respecte al context de presentació, el retorn al cos i a l'expressivitat, la potència de l'acte en directe, la irrupció del real i l'atzar i, fonamentalment, la

desmaterialització dels processos i dels resultats artístics. La performance permetia proposar esdeveniments, activitats o cossos que fan coses, en contraposició a la representació (naturalista, objectual, il·lusòria) o a la reflexió.

El projecte proposa una lectura crítica que evidencia la transcendència de les pràctiques performatives en les arts visuals, les arts escèniques, el videoart o l'activisme social, i subratlla moments i autors paradigmàtics a través d'itineraris que reconstrueixen un teixit complex, més enllà d'una lectura cronològica lineal.

Educació especial

Expressart. Museu portàtil

El projecte *Expressart. Museu portàtil* es va concebre per desenvolupar-se en contextos inclusius i és un recurs pensat per a tothom i adaptable a alumnes amb discapacitats. És respectuós amb la diversitat i, per tant, no exclou cap tipus d'alumne. D'altra banda, l'equip d'educadors del museu té la formació necessària per dur a terme visites d'acord amb la diversitat dels diversos públics.

Programa Apropa Cultura

El MACBA es va adherir a l'Apropa Cultura. El museu hi col·labora amb activitats adaptades o inclusives i amb la participació en una de les sessions de formació per a educadors socials.

PROJECTES PER A JOVES

Habitació 1418

El MACBA i el CCCB van proposar un nou espai d'activitat per al públic d'entre 14 i 18 anys. Habitació 1418 va ser un punt de trobada actiu obert cada dissabte de 17 a 22 h. Va néixer com a plataforma altament flexible i els mateixos usuaris van modular-ne el perfil. S'hi va desplegar una programació continuada d'activitats amb un ús lliure dels recursos suggerits pel MACBA i el CCCB. L'objectiu del programa era arribar a joves de l'àrea metropolitana i desenvolupar una vinculació especial amb el Raval.

A càrrec de Fito Conesa.

10 de gener - *YOU_TU_BE_me*. La imatge com una cosa "mainstream". Taller a càrrec de Fito Conesa.

17 i 24 de gener - *Gif, gif, hurra!* Taller a càrrec de Priscila Clementti.

31 de gener - *Esperpèntica, estrambòtica, excèntrica (crispetes incloses)*. Taller a càrrec de Cloe Massota.

7 i 14 de febrer - *Màscares. Estratègies per ser "un altre"*. Taller a càrrec de Fito Conesa.

21 de febrer - *Carnestoltes. Once upon a time*.

28 de febrer - *Not Wiki. Not Usual*. Taller a càrrec de Jordi Ferreiro.

7 de març i 11 i 18 d'abril - *Teenage Flock*. Taller a càrrec d'Aimar Pérez Galí.

14 de març - *Extraordinari, cavall, palmera. No té sentit*. Taller a càrrec del col·lectiu MAREV.

21 de març - *Teen Talk*. Taller a càrrec de Fito Conesa.

25 d'abril - *Shelleystein*. Taller a càrrec del col·lectiu Otrespace.

9 de maig - *Desmuntant Siri*. Taller a càrrec de Fito Conesa.

16 i 23 de maig - *Renderitza el museu!* Taller a càrrec de Siddharth Gautam Singh i Roger Ruppman.

30 de maig - *A, B, C, DO, RE, MI...* Taller a càrrec Fito Conesa.

6 de juny - *Cut Out Stop Motion*. Taller a càrrec d'Àimée Duchamp. Equip d'Atelier / Visual Arts, Design & Life.

13 i 20 de juny - *Clipa'm!* Taller a càrrec de Sebastián Rojo.

27 de juny - *So long, farewell, auf Wiedersehen, good night...* Taller a càrrec Fito Conesa.

3 d'octubre - *Pla B*. A càrrec de l'equip del Festival B-Anime i Fito Conesa.

10 d'octubre - *Habitanime*. A càrrec de l'equip del Festival B-Anime.

17 d'octubre - *Teatre invisible*. A càrrec del col·lectiu INCA Catalunya.

24 i 31 d'octubre i 7 de novembre - *Píxel a píxel*. A càrrec d'Ignacio Lapin.

14 de novembre - *Ens mengem el Raval*. A càrrec de Nyam Nyam.

Del 21 al 28 de novembre - *Animals robòtics*. A càrrec de Fito Conesa.

12 de desembre - *Popstars, cornflakes i teens*. A càrrec de Liminal Gr.

19 de desembre - *El dia més curt*. A càrrec de Fito Conesa.

SummerLight

Esdeveniment participatiu sobre òptica i art adreçat a alumnes de 1r i 2n de batxillerat

Taller d'estiu

Del 6 a l'11 de juliol

SummerLight va ser un projecte científicoartístic que va intentar unir la ciència de la llum i l'art contemporani a través d'un taller d'una setmana de durada. Aquest taller estava adreçat a estudiants que haguessin cursat 1r i 2n de batxillerat (de qual-sevol especialitat) durant el curs 2014-2015. Va ser una activitat desenvolupada dins del marc de l'Any Internacional de la Llum que va ser promulgat per la UNESCO el 2013. Per això, un dels objectius principals del taller va ser la transmissió efectiva de conceptes físics de l'òptica, així com de conceptes relacionats amb l'art contemporani. En particular s'hi va fomentar que els estudiants poguessin desenvolupar-se com a artistes *makers* i que ho fessin entenent l'art no sols com un mitjà d'expressió, sinó en interacció constant amb d'altres disciplines, en especial amb l'òptica i les tecnologies de la llum.

Taller a càrrec de Pep Vidal i Laura Lobato. Amb la col·laboració i suport de María Yzuel i Àngel Lizana, del Departament de Física de la UAB.

PROJECTES PER A ESTUDIANTS UNIVERSITARIS

Departament exotèric, programa per a estudiants universitaris

Presentació a càrrec de Jordi Ferreiro i l'equip d'Educació del MACBA

8 d'octubre, 18 h

Departament exotèric va ser un projecte artístic inèdit i una plataforma educativa pilot adreçada als estudiants universitaris de Grau d'Arts Visuals i Disseny. Es va desenvolupar al llarg del curs, entre els mesos d'octubre i abril, a partir d'una sèrie de sessions diverses que van combinar xerrades, visi-

tes a diferents espais culturals, visionats i sessions amb tutors convidats. El projecte es va dedicar a la reflexió i a l'intercanvi d'idees, experiències i coneixements en l'aprenentatge de l'art contemporani i la seva professionalització, amb un plantejament educatiu que propiciava l'horitzontalitat i l'autogestió entre els seus participants.

FORMACIÓ DEL PROFESSORAT

L'atenció i la formació permanent del professorat és un dels objectius prioritaris del MACBA. La programació d'exposicions és canviant, no només pel que fa a les exposicions temporals, sinó també a la presentació de la Col·lecció. Aquest procés de revisió dels continguts implica un treball continu amb el professorat. Per aquest motiu, s'ofereix un assessorament permanent, que es complementa amb una programació de visites guiades i de presentacions, tant d'exposicions temporals com de programes educatius. L'oferta formativa al llarg de l'any escolar s'estructura en cursos trimestrals, cursos intensius, jornades i debats.

Tots els cursos estan reconeguts pel Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya com a activitat de formació permanent.

Som conscients que per contribuir a l'art contemporani cal donar suport a l'ensenyament i promoure un sistema pedagògic que refermi la creativitat i l'experiència estètica. La Fundació Banco Santander comparteix plenament aquesta filosofia amb nosaltres, i és per això que un any més col·labora amb el MACBA actuant com a mecenes del seu Programa de Formació Permanent del Professorat.

Les línies educatives del museu i els objectius de treball de la Fundació s'uneixen per afavorir la construcció de coneixement a través del professorat, la peça clau que fa arribar el nostre patrimoni intel·lectual a les aules.

Facilitats i recursos

Assessorament permanent al professorat

L'equip de programes educatius del MACBA ofereix assessorament al llarg del curs acadèmic. Qualsevol dubte o consulta pel que fa a l'ús o al desenvolupament d'aquests projectes es pot adreçar a educacio@macba.cat o al 934121413. A més, es recomana visitar l'apartat d'educació de la web del museu, perquè s'actualitza al llarg del curs amb informacions rellevants relacionades amb les exposicions.

Visites guiades diàries i gratuïtes

El MACBA ofereix una programació permanent de visites guiades durant la setmana i també els caps de setmana. Els professors hi poden assistir gratuïtament per conèixer l'exposició abans de començar a treballar amb els alumnes.

Recorreguts

Una de les principals funcions del MACBA és pensar, elaborar i ordenar continguts dels quals puguin sorgir noves narracions. A través dels Recorreguts, tant els usuaris com el museu poden proposar itineraris transversals pels continguts de la web.

A més de recopilar continguts, els Recorreguts ofereixen la possibilitat d'organitzar-los segons una idea personal, un interès o un concepte acadèmic. Així, es poden crear Recorreguts per triar obres i artistes de la Col·lecció MACBA, es pot elaborar material de suport didàctic per a professors o, fins i tot, es pot promoure el diàleg perquè artistes i comissaris aprofundeixin en un tema treballat en l'exposició. Un cop creats –ja sigui pel MACBA o pels usuaris de la web–, els Recorreguts es poden consultar a la web del museu.

Debats d'Educació

El MACBA col·labora en l'organització dels Debats d'Educació, una iniciativa de la Fundació Jaume Bofill i la Universitat Oberta de Catalunya, per impulsar el debat social sobre el futur de l'educació. Els àmbits temàtics giren entorn de l'educació i les TIC,

l'educació i els valors, les polítiques educatives, les experiències educatives i la sociologia de l'educació.

Podeu veure la programació d'aquest 2015 a l'apartat **Programes Culturals – Col·laboracions especials** d'aquest document.

Presentacions i sessions de formació

Tant el MACBA com els diferents Serveis Educatius / Centres de Recursos Pedagògics organitzen presentacions i sessions de formació dels projectes al llarg del curs escolar que permeten al professorat conèixer i adequar els projectes educatius del MACBA a les circumstàncies específiques de l'aula i de l'escola. Aquestes presentacions i sessions de formació tenen com a objectiu introduir l'art contemporani com una eina més dins el context de l'escola.

Activar l'aula

Aquesta proposta planteja el workshop com un nou espai on el professorat podrà adquirir coneixements i recursos d'aplicació directa a l'aula. Concebut amb un format de taller pràctic, els workshops seran impartits per artistes, agents del món de l'art i especialistes de la comunitat educativa.

21 de gener - *L'aula com a escenari*. A càrrec de Pere Faura.

18 de febrer - *És com una mena de Disneylàndia. Bé, no una Disneylàndia exactament...* A càrrec de Mariona Moncunill.

18 de març - *La condició d'alienígena*. A càrrec de Mireia C. Saladrigues.

15 d'abril - *Art i narració audiovisual*. A càrrec de Pere Arcas.

4 de novembre – *Dins i fora*. A càrrec de Luz Broto.

2 de desembre – *Sexy comics for all ages*. A càrrec de Francesc Ruiz.

Assajant des de la Col·lecció

Curs per a professorat de secundària i batxillerat
Cada dissabte, del 24 de gener al 21 de febrer

Aquest curs es relacionava directament amb la Col·lecció MACBA present al primer trimestre de 2015, una mostra que explorava alguns desbordaments produïts en les pràctiques de l'art des de finals dels anys setanta fins a principis dels noranta. Organitzat en cinc sessions temàtiques, el curs investigava la Col·lecció fent dialogar obres d'avui amb obres i documents del passat recent.

L'hemisferi dret. Càpsula 2: Esther Ferrer. Presentació per al professorat

31 de gener

Presentació de la nova càpsula centrada en el treball d'Esther Ferrer, una artista clau en la concepció de la performance, el treball corporal i les relacions emocionals entre l'individu i el lloc.

El MACBA us assessora en els treballs de recerca. Presentació per al professorat

4 de febrer

Per segon any consecutiu, el MACBA ha apostat per l'assessorament en treballs de recerca adreçats tant al professorat com a l'alumnat que ho sol·liciti. La presentació va anar acompanyada d'una visita a l'Arxiu i la Biblioteca del museu, on vam explicar quines temàtiques i bibliografies suggerim per iniciar o ampliar la investigació dels treballs de recerca. Sessió a càrrec del Departament d'Educació i de Marta Vega, responsable de la Biblioteca.

Expressart. Museu portàtil

Curs per a professorat d'educació infantil, primària, primer cicle d'ESO i altres professionals de l'ensenyament no formal

Dilluns 9, 16 i 23 de febrer, 2 i 9 de març

L'objectiu del curs era explorar de manera conjunta les possibilitats que genera el projecte *Expressart*, que es concep per activar aprenentatges diversos,

des d'una perspectiva competencial i interdisciplinària. *Expressart* pren com a punt de partida l'art contemporani i, més concretament, una selecció d'artistes i obres que formen part de la Col·lecció MACBA.

Curs impartit per Marta Berrocal Capdevila, creadora del projecte *Expressart*.

Presentació dels programes escolars

Adreçada al professorat de tots els nivells educatius
2 d'octubre

Trobada per compartir la programació expositiva del museu, el nou programa d'activitats escolars i la formació contínua per al professorat. Es van donar a conèixer de primera mà tant els continguts dels diferents projectes com les estratègies didàctiques que conformen la nostra filosofia pedagògica. També es va presentar el carnet AMIC PRO, que ofereix una nova manera d'accedir al MACBA amb un tracte personalitzat i activitats pensades exclusivament per al professorat de tots els nivells educatius.

Curs Expressart. Museu portàtil per a escoles bressol

14, 21 i 28 d'octubre, 4 i 11 de novembre

Durant el curs escolar 2015-2016, el MACBA va ampliar el projecte *Expressart. Museu portàtil* amb nous materials adreçats a les escoles bressol. L'objectiu d'aquest curs era presentar en detall aquests nous materials, creats específicament per ser manipulats per infants d'1 a 3 anys, i examinar les possibilitats que generaven com a estímul i font d'aprenentatge.

VII Jornades Expressart. Museu portàtil

24 d'octubre

Seguint amb la dinàmica dels anys anteriors, a principis del curs escolar es van convocar les VII Jornades *Expressart*, que el 2015, amb motiu del desè aniversari de la creació del projecte, va incorporar novetats. La conferència inicial va anar a càrrec de Marta Berrocal, que va exposar l'abast del projecte i va reflexionar sobre l'art contemporani

com a estímul i font d'aprenentatge. Després es van presentar diverses experiències del curs anterior a càrrec del professorat. Per tancar la sessió, es va fer una visita al museu per conèixer de prop les obres exposades durant el curs 2015-2016, així com els materials didàctics de suport que es van utilitzar en el transcurs de les visites amb públic escolar. A la tarda es va dur a terme una activitat creativa en grups, seguida d'una posada en comú que va cloure la Jornada.

Càpsules de llenguatges artístics

Les càpsules estan obertes a tots aquells docents que vulguin endinsar-se en aspectes concrets de l'art contemporani des d'una perspectiva didàctica, participativa i amena. Cada càpsula s'acompanya amb un dossier de documents que faciliten l'aplicació a l'aula dels continguts treballats.

Escultura.

De l'objecte escultòric a l'acció directa. A càrrec d'Elena Blesa.

7 de novembre

Fotografia.

Una reflexió sobre la imatge. A càrrec de Cloe Masotta.

12 de desembre

L'hemisferi dret. Càpsula 3: Joan Brossa. Presentació per al professorat

14 de novembre

Presentació de la nova càpsula Joan Brossa, artista que construeix ponts entre la poesia, el teatre, la música, el cinema, les arts visuals i les arts escèniques.

PROGRAMES DE COL·LABORACIÓ

Apadrina el teu equipament

Aquesta iniciativa impulsa la col·laboració entre els grans equipaments culturals i els centres educatius (escoles bressol, infantil, primària i secundària) del barri del Raval, amb l'objectiu de desenvolupar projectes d'aula innovadors que s'adaptin a les diferents realitats de cada centre i passin a formar part del seu currículum acadèmic.

Es creen, així, xarxes de treball interactiu entre els equips docents dels centres i els serveis educatius dels equipaments culturals per tal de generar propostes fetes "a mida" i potenciar accions conjuntes adaptades a cada programació curricular. Amb tot això es pretén també apropar l'alumnat del barri als grans equipaments culturals del Raval.

Participants:

Grans equipaments culturals (GEC): CCCB, Filmoteca de Catalunya, Gran Teatre del Liceu, MACBA, Museu Marítim de Barcelona i Palau Güell.

Centres educatius: Escola Bressol Canigó, Escola Castella, Escola Collaso i Gil, Escola Drassanes, Escola Labouré, Escola Milà i Fontanals, Escola Rubén Darío, Escola Vedruna-Àngels, IES Milà i Fontanals i IES Miquel Tarradell.

Coordinació: Fundació Tot Raval en el marc del Raval Cultural i amb la col·laboració dels Serveis Educatius de Ciutat Vella.

El MACBA amb Magnet. Aliances per a l'èxit educatiu

Des d'abril de 2014 el MACBA col·labora amb *Magnet*. *Aliances per a l'èxit educatiu*, un programa que posa en contacte institucions científiques i culturals de referència amb centres educatius. El projecte, impulsat pel Departament d'Ensenyament de la Generalitat i la Fundació Jaume Bofill, s'inspira en les Magnet Schools americanes i s'adapta per primera vegada al context català.

L'objectiu és oferir durant quatre anys un acompanyament molt directe en el projecte pedagògic dels centres, de manera que el coneixement específic de la institució de referència (en aquest cas, l'art contemporani) impregni el dia a dia educatiu i incideixi en els processos d'aprenentatge. La intenció és aportar magnetisme a un determinat centre educatiu i aconseguir que sigui un referent en el seu camp.

El projecte va començar en fase pilot en tres escoles de primària i un institut de Barcelona. Les institucions que van participar en aquesta primera etapa, a més del MACBA, van ser TV3 i l'Institut de Ciències del Mar. El MACBA va col·laborar directament amb l'Escola Josep M. de Sagarra i l'Institut Moisès Broggi.

Programa Apropa Cultura

El MACBA es va adherir a l'Apropa Cultura l'any 2013. El museu hi col·labora amb activitats adaptades o inclusives i amb la participació en una de les sessions de formació per a educadors socials.

Beques escolars. Expressart i L'hemisferi dret

Gràcies al suport de la Fundació Nina y Daniel Carasso i al compromís del Museu d'Art Contemporani de Barcelona d'apropar l'art contemporani a tothom, es va obrir la segona convocatòria de beques escolars 2015 Fundació Nina y Daniel Carasso/MACBA a tots els nivells escolars d'ensenyament obligatori.

Les beques estaven adreçades als Centres d'Atenció Educativa Preferent (CAEP) i a aquelles escoles que presenten una situació econòmica limitada i/o amb perfil de risc d'exclusió. La beca ofereix accés i transport gratuïts a les activitats educatives del MACBA, Expressart - Museu Portàtil i L'Hemisferi Dret, durant el curs escolar.

Creadors en Residència als instituts de Barcelona

Des del curs 2011-2012 el Departament de Programes Educatius del MACBA col·labora amb el projecte "Creadors en Residència als instituts de Barcelona", un programa de l'Institut de Cultura de Barcelona i el Consorci d'Educació de Barcelona, ideat en cooperació amb l'Associació A Bao A Qu.

"Creadors en Residència" té per objectiu apropar l'art a l'educació, un vincle que es construeix a partir del diàleg constant entre estudiants, professors i artistes. La singularitat de la proposta permet assistir de manera activa en la ideació i la realització d'una obra, seguint de prop les metodologies de treball dels creadors residents. Des dels processos propis de la creació contemporània, el projecte estimula tant l'experimentació artística com la innovació educativa, a més de generar nous models d'aprenentatge en contextos de participació col·lectiva.

La col·laboració amb el MACBA aporta eines d'aproximació al patrimoni artístic i estableix lligams entre el fons de la Col·lecció permanent i l'experiència a l'aula a partir de visites específiques ideades conjuntament pels creadors i el Departament d'Educació del museu.

C. PROGRAMES ACADÈMICS: PROGRAMA D'ESTUDIS INDEPENDENTS

En aquest bienni el Programa d'Estudis Independents (PEI) es va consolidar en la seva cinquena edició (2014-2015) com a programa d'estudis crítics de qualitat i de referència internacional situat com a frontissa entre el museu i la universitat. Pel que fa als continguts el PEI va mantenir el seu professorat i línia original, que parteix de la concepció del fet artístic com a producció, en la qual conflueixen diversos sabers, sistemes de representació i de codificació social.

El PEI té com a objectiu desenvolupar una reflexió en el camp de les pràctiques artístiques que vinculen l'art a les ciències humanes i a la intervenció social, política i institucional. El programa es planteja com un fòrum d'educació interdisciplinària adreçat

a preparar els assistents per afrontar una activitat professional crítica en l'àmbit artístic i cultural.

El PEI 2014-15 es va iniciar a l'abril de 2014 i va acabar al juny de 2015, amb una duració lectiva de 12 mesos dividits en 4 trimestres. La docència va ocupar 159 jornades amb un total de 482 hores lectives entre classes teòriques, classes pràctiques i seminaris. El programa es va articular entorn de tres línies d'investigació troncal (Teoria i crítica, Tecnologies del gènere i Imaginació política) i set matèries complementàries (Epistemologies descoloniales, Economia de la cultura, Estratègies del disseny, Dret a la ciutat, Art, visualitat i representació, i Polítiques performatives). Entorn d'aquestes línies es van imbricar al llarg del curs els diversos seminaris i conferències, així com un conjunt de tallers dedicats a la investigació d'arxius, l'elaboració de cartografies, l'experimentació discursiva o curatorial i la producció d'estratègies d'intervenció cultural i social.

ALUMNES DEL PEI

D'un total de 61 persones preinscrites, se'n van admetre i matricular 39, cinc de les quals van accedir al PEI amb beca total o parcial. Va haver-hi cinc baixes al llarg del curs i el van finalitzar 34 alumnes.

El programa està reconegut com a Màster propi en Estudis Museístics i Teoria Crítica per la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), amb 60 crèdits ECTS als següents mòduls:

- Teoria i crítica del discurs (15 crèdits ECTS)
- Anàlisi de la visualitat i representació (15 crèdits ECTS)
- Política, economia i cultura (10 crèdits ECTS)
- Taller d'investigació (10 crèdits ECTS)
- Treball final (10 crèdits ECTS)

PROGRAMA, PROFESSORAT I CÀRREGA LECTIVA

Tercer trimestre (gener-març 2015)

Llenguatges i pràctiques d'emancipació II

Assignatura: Teoria i crítica

Llenguatges i pràctiques d'emancipació, Manuel Asensi. 15 h

Assignatura: Tecnologies del gènere III

Tecnologies del gènere III, Paul B. Preciado. 6 h

Assignatura: Imaginació política II

Imaginació política II, Marcelo Expósito. 30 h

Assignatura: Polítiques performatives. Teories i pràctiques

Història i teoria de la performance, Quim Pujol. 15 h

Taller de performance *Exercicis for rebel artists*, Guillermo Gómez Peña i La Pocha Nostra. 35 h

Assignatura: Taller d'investigació col·lectiva

Taller d'investigació i producció *Subjecte/context/màquina*, Daniel García Andújar i Itziar González Virós. 36 h

Assignatura: Art, visualitat i representació

Arte y política en América Latina desde los años 60, algunos relatos descentrados, Ana Longoni. 15 h

Alfabetos curatoriales, Valentín Roma. 3 h

Gestos curatorials, Manuel Segade. 6 h

Seminaris d'assistència no obligatòria:

Seminari: *Palestina al/sense el Museu. Pèrdua, metàfora i emancipació*, comissariat per Kristine Khouri i Rasha Salti, amb la participació de Fadi Bardawil, Catherine David, Alfredo Jaar, Kristine Khouri, Rasha Salti i Elias Sanbar. 6 h

Quart trimestre (abril-juny 2015)

Intersectional methodologies for action/production

Assignatura: Art, visualitat i representació

Abecedarios curatoriales, Yaiza Hernández. 6 h

Todo está muy caro, Antonio Caro. 6 h

Assignatura: Teoria i crítica

Llenguatges i pràctiques d'emancipació II, Manuel Asensi. 9 h

Seminaris d'assistència no obligatòria:

Taller Drag King, Col·lectiu Interferències. 5 h

Treball individual final

Presentació de treballs individuals de Fi de Màster

Total hores lectives bienni: 482

Total hores lectives el 2014: 288 h

Total hores lectives el 2015: 194 h

Seminaris PEI obert i altres activitats

406 Participants als seminaris i activitats

- Taller de Performance *Exercises for rebel artists* amb presentació final del taller – “MACBA es viu”. A càrrec de Guillermo Gómez Peña i La Pocha Nostra, març de 2015. (Assignatura Polítiques performatives)
- Seminari d'assistència no obligatòria *Palestina al/sense el Museu. Pèrdua, metàfora i emancipació*. Seminari entorn de l'exposició *Passat inquiet. Narratives i fantasmes de l'Exposició internacional d'art en solidaritat amb Palestina, 1978*. 20 i 21 de febrer de 2015. (Assignatura Art, visualitat i representació)

Sessions lectives obertes al públic (amb inscripció prèvia)

125 persones assistents a les activitats

Assignatura: Polítiques performatives. Teories i pràctiques

Taller de performance *Exercises for rebel artists*, Guillermo Gómez Peña i La Pocha Nostra. 35 h

Assignatura: Art, visualitat i representació

Arte y política en América Latina desde los años 60, algunos relatos descentrados, Ana Longoni. Una de les classes oberta al públic. 3 h

Seminaris d'assistència no obligatòria (assignatura Tecnologies del gènere):

Taller Drag King, Col·lectiu Interferències. 5 h

5

Publicacions

Publicacions

El MACBA manté una activitat editorial notable, que es materialitza fonamentalment en els catàlegs d'exposició, els llibres monogràfics, els treballs sobre pràctica artística i les col·leccions de crítica i pensament contemporani. Aquestes edicions no només documenten exposicions, sinó que, amb les seves aportacions teòriques, contribueixen a l'estudi de l'art contemporani.

6

Publicacions impreses

4.800

Exemplars

3

Idiomes

El MACBA va prosseguir la seva tasca de realització integral dels processos editorials durant l'any 2015: des de la conceptualització de les publicacions, la coordinació, l'edició, fins a la producció i la distribució. Durant aquest any, l'activitat editorial es va centrar en sis de les exposicions temporals del museu, que es van traduir en les publicacions següents:

- *El sexo que habla. Osvaldo Lamborghini*
- *Sergi Aguilar. Revers Anvers*
- *Sous nos yeux*
- *La danza fenicia de la arena / Phoenician Sand Dance. Sigalit Landau*
- *Miserachs Barcelona (en format portfoli i format biblioteca)*

Distribució nacional i internacional

Les publicacions del MACBA es distribueixen al territori nacional, internacional, Amèrica Llatina i Estats Units, a través de:

- Inèdit, Comercial logística del llibre, SL
- Bookport Associates Ltd. Sales and Marketing
- Nicolas Friedmann- Representaciones editoriales
- DAP / Distributed Art Publishers, Inc.

El magatzem extern de llibres del MACBA va a càrrec de la Fundació Ginesta, una ONG sense ànim de lucre i totalment independent, promoguda per la iniciativa de pares i mares d'adults amb discapacitat intel·lectual i del desenvolupament que necessiten suports i serveis que els facilitin la integració social.

Actualment el magatzem gestiona 226 referències (a banda de materials de difusió i comunicació). Des del magatzem se serveixen les peticions que arriben periòdicament des del MACBA tant per a ús intern, com per a col·laboradors o venda.

Difusió

Es van realitzar diverses accions per difondre els llibres. Les principals són:

- Actualització de la versió digital del MACBA BOOKS, catàleg especialment útil per als distribuïdors, que recull en detall totes les publicacions del museu dels últims anys.
- Presència en diverses fires del llibre: la de Liber, a Madrid (octubre), Frankfurt (octubre) i Guadalajara, a Mèxic (novembre i desembre). I participació del catàleg *Miserachs Barcelona* al Paris Photo (novembre).
- Participació en concursos, arran dels quals dues publicacions del 2014 van obtenir les distincions següents:
 - *Art & Language Uncompleted. The Philippe Méaille Collection* va ser un dels vuit finalistes al Premi Millor Llibre d'Art FILAF 2015.
 - *Xavier Ribas. Nitrat* va ser seleccionat per al Premi al Millor Llibre de Fotografia 2015 en el marc del festival PhotoEspaña, que el va incloure en l'exposició *Los mejores libros de fotografía del año*. També va ser seleccionat al Prix du livre 2015 d'Arles i guardonat amb el Premi LAUS 2015 de bronze.
- Publicació de diversos punts de llibre, dissenyats per Lali Almonacid i inspirats en les cobertes dels catàlegs, com a element de promoció.
- Vendes especials MACBABOOKS amb motiu de la Mercè, del Dia Internacional dels Museus i La Nit dels Museus, amb una àmplia selecció de publicacions al preu únic de 6 euros.

Relació de publicacions 2015

El sexo que habla. Osvaldo Lamborghini

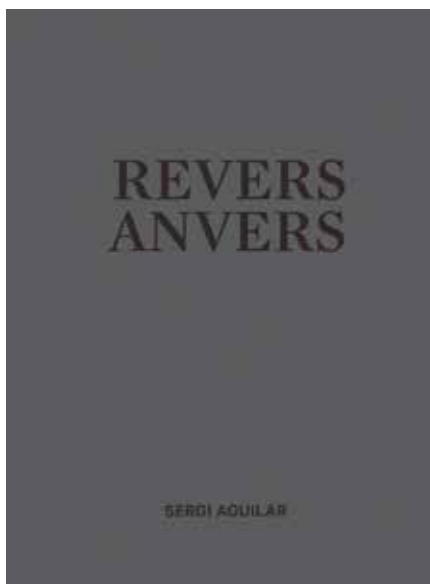
Osvaldo Lamborghini (Buenos Aires, 1940 - Barcelona, 1985) ha estat considerat un escriptor maleït i difícil de classificar. Tot i així, hi ha un vessant de la seva obra –treballs amb collages fotogràfics, llibres intervinguts mitjançant imatges i textos, cartells i dibuixos–, que encara està pendent d'una investigació més àmplia. Aquest catàleg presenta una selecció d'aquests materials que fins ara formaven part de l'arxiu personal de l'autor i que, per tant, no s'havien mostrat al públic encara.

Edició del MACBA.
 Catàleg d'exposició
 Textos de César Aira, Antonio Jiménez Morato, Alan Pauls, Paul B. Preciado i Valentín Roma
 Edició en castellà
 Enquadernació en tapa dura folrada de tela
 252 pàgines, 166 il·lustracions
 15 x 21,7 cm
 38 euros
 Disseny d'Hermanos Berenguer
 ISBN: 978-84-92505-74
 Tirada: 1.000 exemplars

Sergi Aguilar. Revers Anvers

La publicació s'articula com una travessa que recorre els més de quaranta anys de la pràctica escultòrica de Sergi Aguilar (Barcelona, 1946) i explora la tensió entre procés i objecte, escala i acumulació. Inclou una àmplia selecció d'obres i fotografies que conformen un relat sense ordre cronològic, en què es juga amb la metàfora del taller de l'artista.

Edició del MACBA
 Catàleg d'exposició
 Textos de Sergi Aguilar i Valentín Roma
 Edició en català i castellà
 Enquadernació rústica
 160 pàgines, 64 il·lustracions
 16,7 x 22 cm
 25 euros
 Disseny de Mariona Garcia
 ISBN: 978-84-92505-75-3
 Tirada: 1.000 exemplars

Sous nos yeux

Just davant nostre és un projecte que es va iniciar l'any 2000, quan el comissari marroquí Abdellah Karroum va organitzar les *Expéditions du bout du monde*, uns viatges que duïen artistes locals i internacionals a la regió del Rif. La iniciativa es va anar ampliant i es van presentar diverses exposicions a La Kunsthalle de Mulhouse i al MACBA, on es van poder veure les obres creades a partir d'aquestes trobades. La publicació presenta una selecció de propostes de la majoria dels participants. Va comptar amb el suport de la Fundació Almayuda.

Coedició del MACBA amb la Kunsthalle de Mulhouse
 Catàleg d'exposició
 Textos de Soledad Gutiérrez, Abdellah Karroum, Bartomeu Marí i Sandrine Wymann
 Edició en castellà i anglès
 Enquadernació rústica
 128 pàgines, 56 il·lustracions
 13 x 19 cm
 25 euros
 Disseny de Lali Almonacid
 ISBN: 978-84-92505-77-7
 Tirada: 800 exemplars

La danza fenicia de la arena / Phoenician Sand Dance. Sigalit Landau

Les obres de Sigalit Landau, nascuda a Jerusalem el 1969, es descriuen com a escultures en vídeo i expliquen d'una manera absolutament hipnòtica la necessitat de l'altre, en el joc, la supervivència i el conflicte. El llibre explora amb detall què hi ha al darrere de les peces que es van poder veure a la Capella MACBA el 2014. Va comptar amb el suport de la Fundació Almayuda.

Edició del MACBA
 Catàleg d'exposició
 Textos de Miquel Bassols i Bartomeu Marí
 Edició en castellà i anglès
 Enquadernació rústica
 124 pàgines, 153 il·lustracions
 16 x 22 cm
 25 euros
 Disseny de Sandra Neumaier
 ISBN: 978-84-92505-78-4
 Tirada: 1.000 exemplars

Miserachs Barcelona

Aquesta publicació, coeditada pel MACBA i l'editorial RM, reinterpreta Miserachs i el seu *Barcelona, blanc i negre*. Amb l'obra de William Klein i Francesc Català-Roca com a referents, el fotògraf hi va retratar el dia i la nit de la ciutat en els cinquanta i seixanta: el passeig familiar, les festes i els nens al carrer, els mercats de vell, els obrers que surten de la fàbrica i els immigrants a l'estació.

Coedició del MACBA amb RM Verlag
 Catàleg d'exposició
 Textos de Xavier Miserachs
 Edició en català, castellà i anglès
 Enquadernació rústica
 144 pàgines, 84 il·lustracions (edició portfoli)
 128 pàgines, 68 il·lustracions (edició biblioteca)
 19,3 x 28,95 cm
 35 euros
 Disseny de Ramon Pez i Laia Abril
 ISBN: 978-84-16282-33-3 (portfoli)
 ISBN: 978-84-16282-39-5 (biblioteca)
 Tirada (MACBA):
 1000 exemplars (portfoli: 500; biblioteca: 500)
 Tirada (RM): 1.500 exemplars (portfoli: 1022;
 biblioteca: 478)

6

Col·lecció

Col·lecció

La Col·lecció MACBA, que està íntimament vinculada al programa d'exposicions i als Programes Públics de la institució, es construeix com una xarxa i, a mesura que va creixent, dóna forma a nous discursos, a noves línies de treball. La col·lecció d'un museu és, a més d'un dels seus àmbits de treball, un dels seus trets definitoris, de fet, el que el dota d'una personalitat intransferible.

La Col·lecció MACBA reuneix 5.452 obres d'artistes locals, nacionals i internacionals, procedents dels dipòsits de les institucions integrants del Consorci MACBA, com l'Ajuntament de Barcelona, la Generalitat de Catalunya i la Fundació MACBA. Cal destacar el paper de la Fundació MACBA, constituïda l'any 1987, que té com una de les seves principals missions l'ampliació del patrimoni del museu mitjançant l'adquisició d'obres. Donacions i dipòsits de particulars i altres institucions no sociades completen la Col·lecció del museu.

El fons del museu incorpora obres nacionals i internacionals de la segona meitat del segle XX fins a l'actualitat, i recentment ha iniciat l'estudi de manifestacions artístiques dels països entorn de la Mediterrània i de l'Orient Pròxim i Mitjà.

5.452

Obres a la Col·lecció

28

Incorporacions

323

Obres prestades a 67 institucions
(42 nacionals i 25 internacionals)

A. INCORPORACIONS

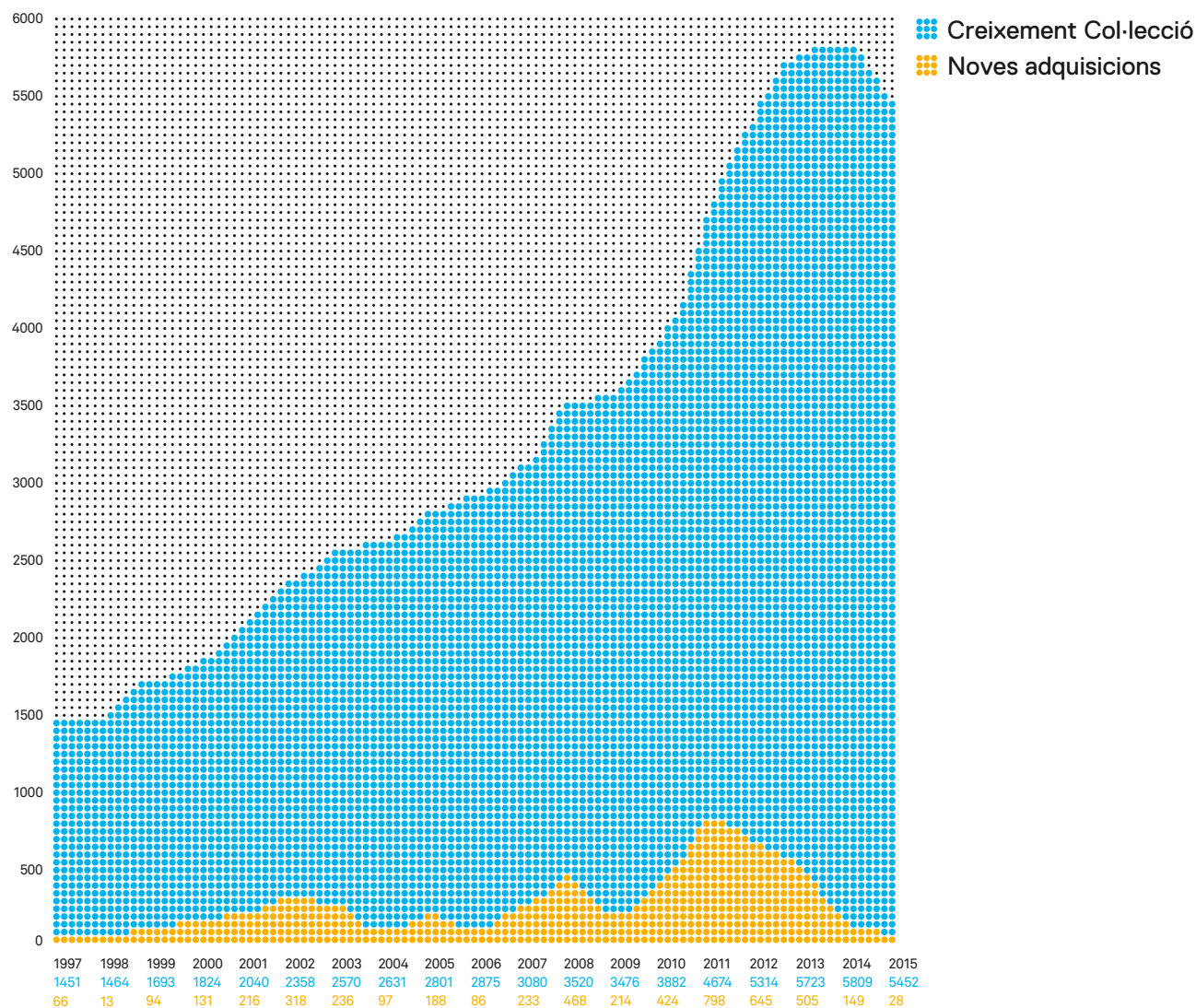
El 2014 es va tancar amb 5.809 obres. Al llarg del 2015 se'n van incorporar 28 i se'n van donar de baixa 385,¹ fruit de regularitzacions, retorns de dipòsits temporals i rectificacions de catalogació. De les 28 obres incorporades, 7 van ser donacions i 21, dipòsits.

Dels 21 dipòsits, 4 són obres dipositades directament al Consorci MACBA. Les 17 restants van ser dipositades per la Fundació MACBA que, al seu torn, les va incorporar per mitjà de compres (12 obres), donacions (3) i dipòsits a la Fundació (2). A 31 de desembre de 2015 el nombre d'obres de la Col·lecció MACBA era de 5.452.

De les 5.452 obres que formen part de la Col·lecció MACBA, 4.636 tenen ja donat número de registre de la Col·lecció. Les 816 obres restants formen part d'altres dipòsits i donacions (Philippe Méaille, Família Claramunt) que es troben en procés de catalogació.

¹ De les 385 obres donades de baixa, 369 corresponen a la rectificació en la catalogació de la donació del fons de la Família Claramunt que, si bé es va considerar inicialment com un conjunt de 442 obres independents, el 2015 es va decidir reagrupar el fons, fruit de la recerca realitzada.

Creixement de la Col·lecció des de 1997 fins a 2015

B. CATALOGACIÓ I MANTENIMENT

Totes les noves incorporacions del 2015 (28 obres) van ser registrades i introduïdes al programa de gestió del museu: MuseumPlus. Es van crear també els seus 28 expedients físics d'obra corresponents. Així mateix, s'està procedint a documentar-ne gràficament la seva totalitat. A més a més de les noves obres, al llarg del 2015 es va procedir a actualitzar i complementar la documentació relativa a les peces que ja formaven part de la Col·lecció MACBA.

D'una banda, la totalitat de les obres de la Col·lecció requereixen un manteniment continuat (tasques de conservació preventiva) per a la seva adequada preservació i presentació (substitució del sistema d'emmarcat, actualització de l'equipament audiovisual, canvis de suports o digitalitzacions, entre d'altres).

I, de l'altra, es va continuar treballant en la documentació del fons (creació i actualització de textos i imatges). Les obres que van ser presentades a les exposicions de la Col·lecció MACBA i aquelles

cedides en préstec van ser objecte d'un estudi més aprofundit que va permetre una catalogació i documentació més exhaustives, la generació de textos sobre aquestes obres i els seus artistes, i la creació de fitxes curatorials completes. Es van elaborar, concretament, 87 textos d'obres, 75 textos genèrics sobre artistes de la Col·lecció i 12 fitxes curatorials. Els continguts redactats es poden consultar a la pàgina web del museu.

Es van realitzar diverses sessions fotogràfiques per documentar 102 obres de la Col·lecció, així com reportatges fotogràfics de les peces instal·lades en el seu context expositiu per tal de deixar testimoni gràfic per al correcte manteniment de la història de l'obra. Es van digitalitzar també 6 còpies vintage (a partir dels negatius de les fotografies).

Cal destacar especialment la documentació produïda per a la realització del proper catàleg de la Col·lecció MACBA, que es publicarà el 2016. Es va encarregar una extensa cronologia del museu al llarg dels seus 20 anys d'història, així com textos i imatges per a més de 150 obres claus de la Col·lecció MACBA.

C. DIFUSIÓ

La difusió de la Col·lecció el 2015 va tenir lloc, principalment, a través de les exposicions celebrades al MACBA, així com mitjançant els nombrosos préstecs gestionats. Entre aquests últims, cal destacar l'exposició *Reproductibilitat 2.0. Col·lecció MACBA*, una nova entrega de la sèrie expositiva que porta per títol «Reproductibilitat», composta íntegrament per obres del fons del MACBA. L'exposició va ser organitzada i va tenir lloc al museu Es Baluard de Palma de Mallorca. Cal parar esment, també, a la important difusió de la Col·lecció el 2015 realitzada en el context del projecte intermuseal *L'Internationale*.

Exposicions

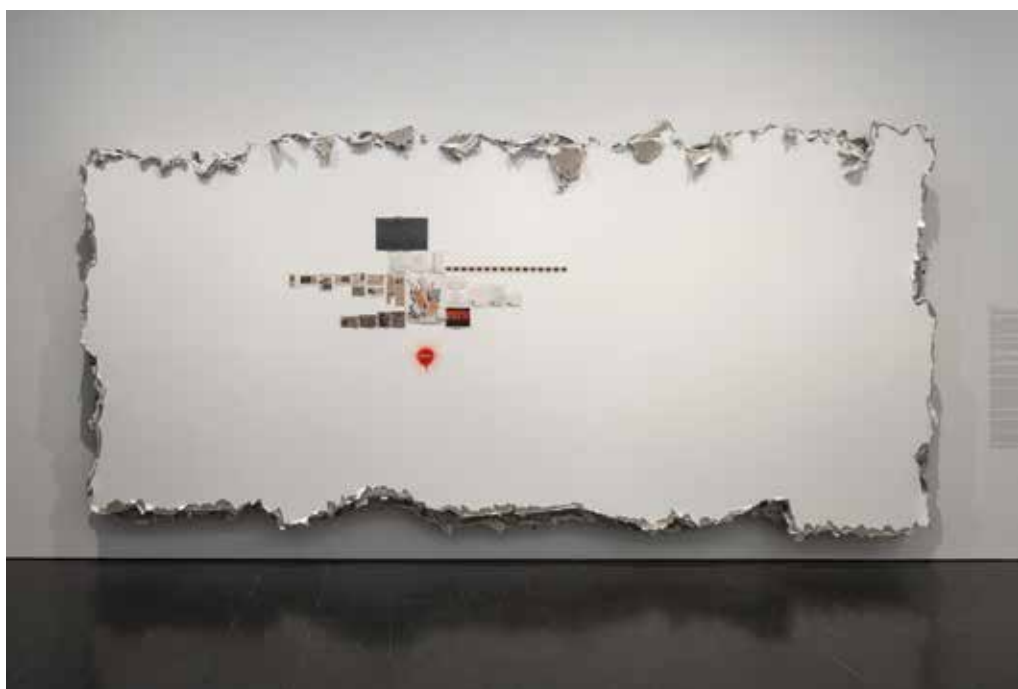
Fins al mes de maig, es van poder visitar les dues exposicions realitzades a partir del fons patrimonial del museu inaugurades l'any anterior: *L'herència immaterial. Assajant des de la Col·lecció i Art & Language incomplet. Col·lecció Philippe Méaille* (vegeu la memòria d'activitats del 2014).

El 17 de juny es va inaugurar una nova presentació de la Col·lecció, *Desitjos i necessitats. Noves incorporacions a la Col·lecció MACBA*. El títol d'aquesta exposició s'inspira en l'obra de Lawrence Weiner *Alguns objectes de desig*, que presideix l'atri del MACBA des de l'any 2009. Es van presentar per primera vegada obres adquirides en els darrers tres anys que es varen posar en diàleg amb d'altres altament rellevants del nostre patrimoni artístic contemporani. L'exposició va desplegar un inventari de qüestions que il·lustren l'arc infinit de possibilitats entre la urgència del desig i l'imperatiu de la necessitat.

Desitjos i necessitats va mostrar obres d'artistes referents de l'art contemporani com John Baldessari, Richard Hamilton, Allan Sekula o Marcel Broodthaers, juntament amb nous valors del context català com Patricia Dauder, Francesc Ruiz o Mireia Sallarès. L'interès del MACBA per l'efervescència creativa dels àmbits geogràfics i culturals del nord de l'Àfrica i l'Orient Mitjà quedava reflectit amb les propostes d'artistes com Walid Raad, Sigalit Landau, Ali Cherri, Iman Issa o Wael Shawky. La construcció d'una modernitat alternativa convivia amb els artistes «clàssics» del MACBA com Dieter Roth, Öyvind Fahlström, Gego, Pablo Palazuelo i Joan Brossa, entre d'altres. En conjunt, es va convidar a pensar en la complexitat, a vegades irresoluble, de la relació entre allò que no pot ser d'una altra manera, la fragilitat dels afers d'aquest món i els esdeveniments impredecibles que ho capgiren tot.

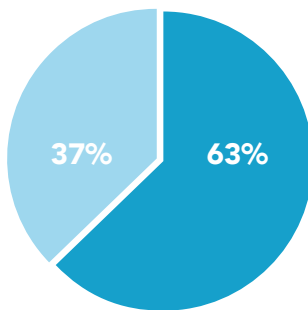
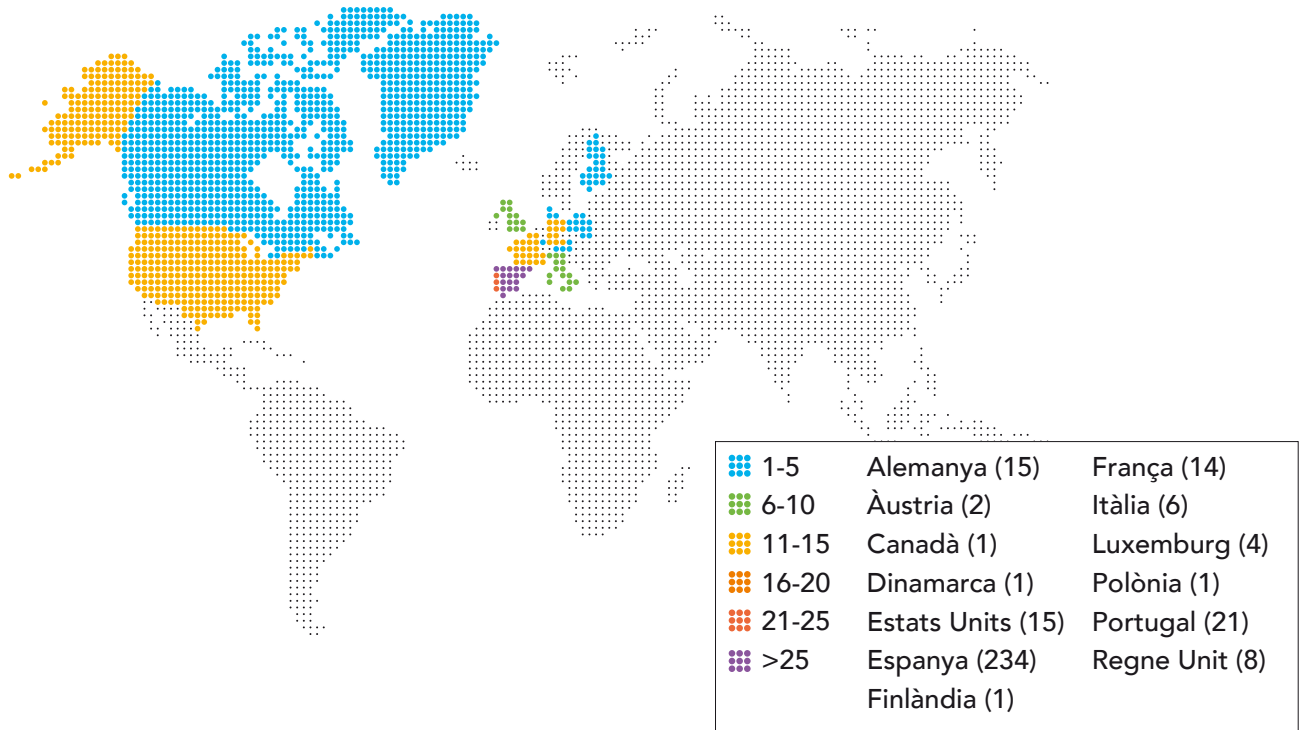

John Baldessari, *Dwarf and Rhinoceros (With Large Black Shape) With Story Called Lamb*, 1989 (2013). Col·lecció MACBA. Fundació MACBA
© John Baldessari Trust, 2016

Walid Raad, *Scratching on Things I Could Disavow: Index XXVI _ Red*, 2011. Col·lecció MACBA. Obra adquirida gràcies a Reig Capital
© Walid Raad, 2016

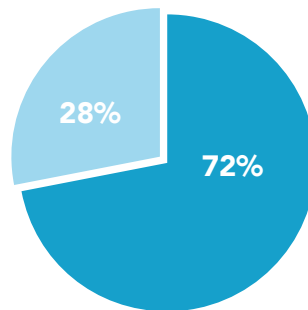
Nombre d'obres prestades per país l'any 2015

Préstecs d'obres de la Col·lecció del MACBA, 2015

67 Institucions sol·licitants

- 42 Institucions nacionals
- 25 Institucions internacionals

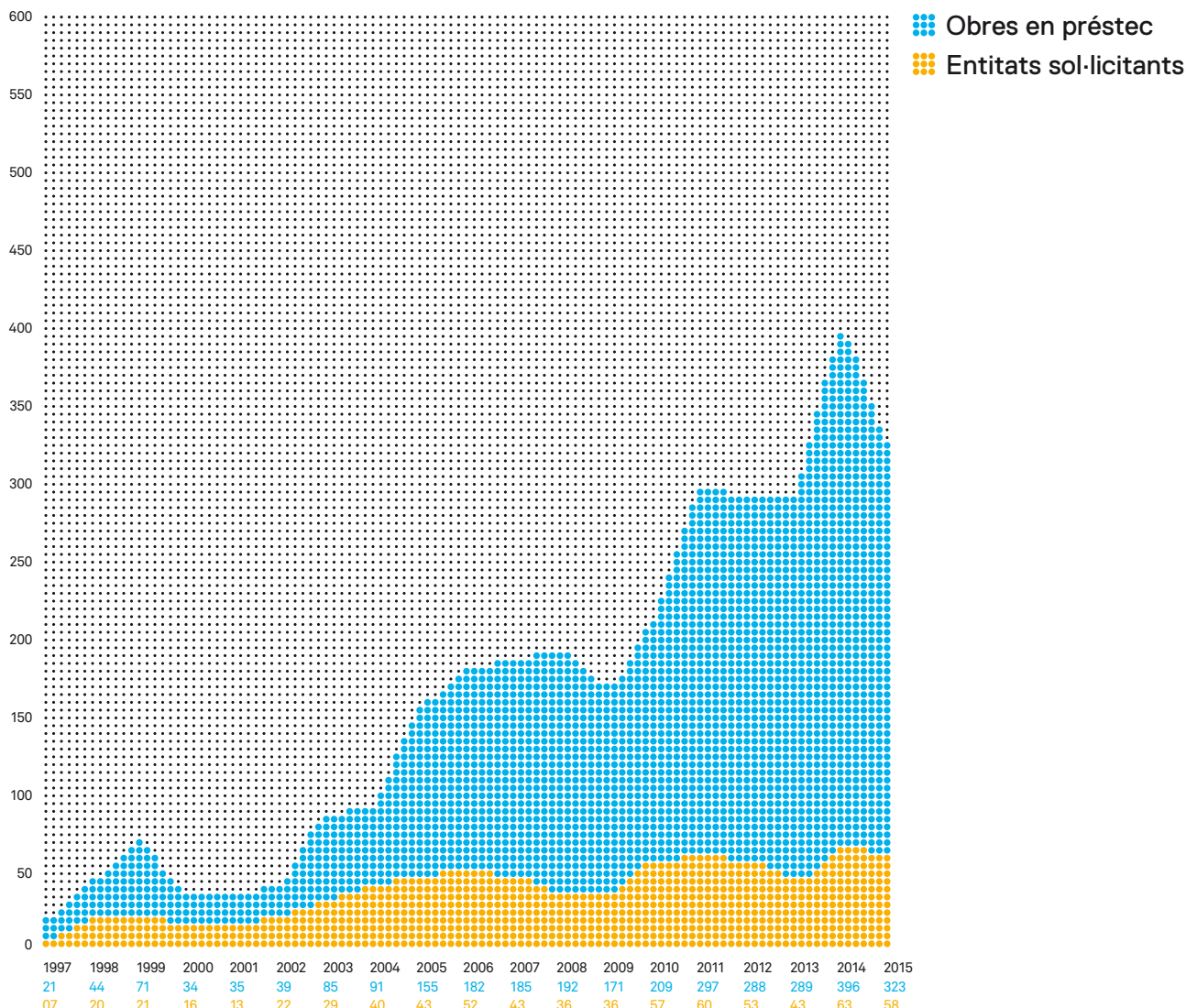

Obres cedides en préstec 2015

323 Obres cedides en préstec

- 234 Obres cedides a institucions nacionals
- 89 Obres cedides a institucions internacionals

Préstecs d'obres de la Col·lecció MACBA des de 1997 fins a 2015

Préstecs

Al llarg del 2015 la Col·lecció MACBA va signar 67 contractes de préstecs d'obra. Aquests contractes van suposar el préstec d'un total de 323 obres a 58 institucions, de les quals 34 (59%) són nacionals i 24 (41%) internacionals. De les 323 obres cedides a tercers, 234 (72%) es van prestar a institucions nacionals i 89 (28%) a institucions internacionals.

L'Internationale

El projecte intermuseal L'Internationale, subvencionat per la Comunitat Europea, és un projecte a llarg termini constituït per la següent confederació d'institucions: La Moderna Galerija (MG, Ljubljana, Eslovènia), el Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía (MNCARS, Madrid), el Museum van Hedendagse Kunst Antwerpen (M HKA, Anvers,

Bèlgica), el SALT (Istanbul i Ankara, Turquia), el Van Abbemuseum (VAM, Eindhoven, Holanda) i el Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA). L'Internationale rep també la participació de Grizedale Arts (GA, Coniston, Regne Unit), Liverpool John Moores University (LJMU, Liverpool, Regne Unit), Stiftung Universität Hildesheim (UH, Hildesheim, Alemanya) i University College Ghent School of Arts (KASK, Gant, Bèlgica), entre d'altres institucions associades procedents de l'àmbit universitari. Aquest projecte té com a objectiu la consolidació de vincles entre els museus i arxius que en formen part, tot creant xarxes de treball i afavorint les investigacions transversals, tant pel que fa a la recerca com al compartiment de metodologies. Durant el 2015 aquest projecte va contribuir a aprofundir en el coneixement que els museus membres tenen del fons del museu, fet que va suposar treballar conjuntament projectes expositius i de recerca que donaran els seus fruits el 2016 i 2017. Entre les iniciatives conjuntes d'aquesta xarxa de museus, tenim L'Internationale Online, on es van publicant periòdicament textos, projectes artístics, d'investigació i de debat inspirats en el treball i les col·leccions dels membres de la confederació.

Programes Educatius

La Col·lecció va arribar a públics específics com el col·lectiu escolar, els docents i el públic familiar a través dels Programes Educatius. Amb una programació específicament pensada per als diferents perfils d'usuari es va dinamitzar l'accés i el coneixement del fons de la Col·lecció amb visites guiades, tallers i altres activadors de contingut centrats en l'exposició *Desitjos i necessitats. Noves incorporacions a la Col·lecció MACBA*.

D. CONSERVACIÓ - RESTAURACIÓ

Per poder presentar les seves col·leccions, tot museu realitza prèviament una sèrie d'accions que es mantenen invisibles i que, respectant la integritat de l'obra, li allarguen la vida i en permeten la difusió. Es tracta, doncs, d'un treball interdisciplinari imprescindible per poder assolir dues de les finalitats del museu: conservar el patrimoni per a les generacions futures i fer-lo accessible al públic.

Conservació preventiva

Comptant amb la col·laboració d'una sèrie de professionals de les diverses especialitats necessàries per tractar l'art contemporani, com a instal·lació, objecte, pintura, material gràfic, fotografia o mèdia-art, es porta a terme un programa de conservació preventiva integrat en el dia a dia del museu.

Revisions

Cada dimarts, aprofitant el dia de tancament del museu, es realitza la revisió i el manteniment de les sales d'exposició. Aquesta tasca consisteix en la revisió visual de totes les obres exposades per verificar la seva correcta conservació, a més de les intervencions de conservació preventiva que es considerin oportunes: neteja de les obres i marcs, revisió dels sistemes de presentació, etc.

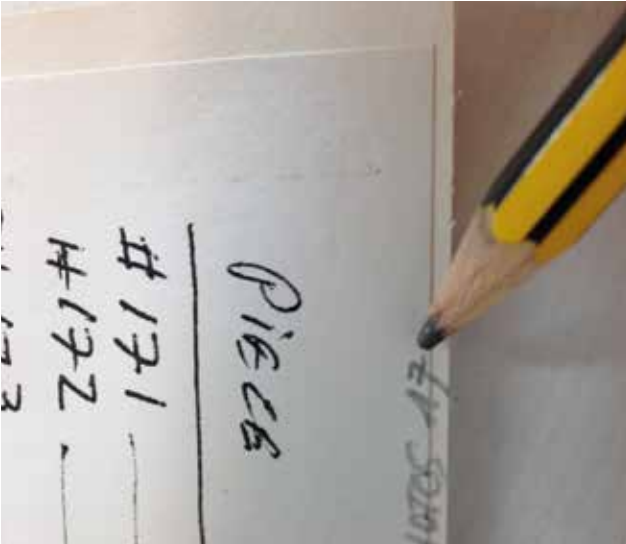
Control d'humitat relativa, temperatura i quantitat de llum

El control climàtic de les sales d'exposició es realitza mitjançant la recopilació de les dades dels diversos dataloggers instal·lats a les mateixes sales. D'aquesta manera es recull la informació sobre la temperatura i la humitat relativa constantment. Amb l'històric d'aquestes dades s'elaboren informes periòdics que són fonamentals per a la conservació preventiva de les obres.

Aquest sistema de control climàtic no només està establert a les sales d'exposicions, sinó també a les reserves i magatzems del MACBA, així com al CED, la Capella i el Convent dels Àngels i els magatzems de la Zona Franca.

Setmanalment, es porta a terme una lectura de totes les sondes ubicades en els llocs anteriorment citats. Aquesta lectura permet verificar i controlar possibles variacions climàtiques que puguin afectar la conservació de les obres.

Periòdicament i cada vegada que té lloc un canvi d'exposició es fa una lectura de la incidència de la quantitat de llum en els espais expositius i en diverses franges horàries.

Identificació i detecció d'activitat microbiològica mediambiental semestral

Mitjançant un acord amb el Grup de Recerca en Microbiologia Aplicada i Mediambiental del Departament de Sanitat i d'Anatomia Animals de la Facultat de Veterinària de la UAB, dirigit per la Dra. M. Àngels Calvo, es realitza un control semestral de tots els espais del MACBA: l'Edifici Meier, l'Edifici CED, la Capella dels Àngels, el Convent dels Àngels, els magatzems de la Zona Franca.

Conservació preventiva en altres institucions

Durant el 2015 el MACBA va tenir dipositades en altres institucions un total de 100 obres. Aquestes institucions són dependències de l'Ajuntament de Barcelona, la Generalitat de Catalunya i la Delegació del Govern a Catalunya, així com la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB).

Anualment, i de manera alternada entre les diverses institucions, es realitza un control i verificació de l'estat de conservació de les obres del MACBA. Aquest control es materialitza amb la realització d'un informe d'estat de conservació, amb la corresponent cartogra-

fia d'alteracions, així com documentació fotogràfica per tal de contrastar possibles canvis en les obres.

Durant el 2015 es va assessorar sobre el procés d'assecatge de pintura a l'oli de l'obra de Mar García Albert exposada dins del cicle BCN Producció'15/ La Capella.

Projecte de neteja del magatzem d'Objecte i de bidimensionals

Seguint el protocol de control d'obra emmagatzemada establert pel museu, durant el 2015 es va dur a terme la segona fase del projecte del magatzem d'Objecte. En el procés de treball d'aquest projecte i, durant aquesta segona fase, es va posar especial èmfasi en la revisió i valoració de l'estat de conservació de les 810 obres ubicades als prestatges del magatzem.

No només es van revisar visualment totes les obres, aproximadament unes 1.500, sinó que es van millorar i substituir embalatges, es van netejar i fotografiar totes les peces, així com les caixes. També es va procedir a la presa de mostres per a la realització dels estudis d'activitat microbiològica.

Tota aquesta informació sobre les accions realitzades es troba reflectida al programa de gestió del museu: MuseumPlus.

Intervencions de conservació-restauració

La utilització dins el camp de l'art de materials industrials, com poden ser els plàstics, així com de tot el que podem considerar com a mèdia-art, objectes d'ús domèstic o, fins i tot, aliments presents a la nostra taula, fan de l'art contemporani un objecte sovint molt delicat. Tot i portar a terme un programa de conservació preventiva al més acurat possible, a vegades és necessari intervenir una obra per tal de presentar-la correctament. Aquesta intervenció és realitzada pel professional tenint present els següents preceptes: respecte a la intencionalitat de l'artista i la integritat de l'obra, mínima intervenció i utilització de materials al més estables possible.

Durant el 2015 es va realitzar un total de 54 intervencions de conservació-restauració en obres de la Col·lecció. A més, es van intervenir nombroses obres d'exposicions temporals procedents d'altres col·leccions.

Moltes de les intervencions van ser senzilles o d'adequació per a la seva correcta exposició. En aquest apartat cal destacar les intervencions més complexes realitzades pel Departament de Conservació-restauració en obres de la Col·lecció durant el 2015.

- *Remote Control*, Jana Sterbak. Intervenció en el mecanisme del motor i canvi de roda, prèvia consulta amb l'artista.
- *Growth*, Esteban Vicente. Intervenció de consolidació de la capa pictòrica i neteja superficial.
- *Maqueta #1*, Patricia Dauder. Intervenció de neteja superficial i tractament de desinfecció.
- *Santa Comida*, Antoni Miralda. Intervenció de conservació-restauració en diversos objectes de ceràmica i de plàstic (polipropilè i poliestirè); assajos de tractament de liofilització d'alguns dels aliments/ofrenes que es presenten en la instal·lació amb l'assessorament de l'artista.
- *Shipwreck and Workers (Version 3 for Kassel)*, Allan Sekula. Substitució de dos vinils deteriorats per uns de nova producció amb el consentiment de l'artista.

- *Mar Negro*, Carlos Aires. Desinsectació de diverses peces de fusta per presència de xilòfags.
- *Loop, Art & Language*. Intervenció de conservació-restauració (neteja), reparació dels equips originals de l'obra i substitució d'alguns components electrònics.
- *El ventorro de la alegría*, Lluís Claramunt. Intervenció de consolidació de la capa pictòrica, neteja superficial i reintegració pictòrica.

Intervencions periòdiques anuals

Per diversos factors, com l'exposició a l'exterior i els actes vandàlics, ens trobem amb una obra que requereix un manteniment periòdic i anual.

La ola, Oteiza, 1998. Alumini patinat i pintura.

Incorporacions i baixes

Les tasques de conservació i restauració associades a les incorporacions a la Col·lecció inclouen la realització d'informes d'estat de conservació de les obres, supervisió dels embalatges i sistemes de presentació, intervencions de conservació-restauració, presa de mostres de cultiu microbiològic, documentació fotogràfica i introducció de tota la informació al programa de gestió de Museu (Museum Plus).

Per la seva complexitat destaquen els treballs realitzats en grans dipòsits i donacions.

- Donació Fundació Almela-Solsona (Alberto Solsona). Tot i que la incorporació d'una primera part d'obres a la Col·lecció MACBA es va realitzar el 2012, la segona incorporació va tenir lloc el 2014. Durant el 2014 i 2015 es van dur a terme les intervencions de conservació-restauració corresponents.
- Donació Lluís Claramunt. Durant el 2015 es va continuar amb les tasques de revisió i d'adequació de sistema d'emmagatzematge iniciades el 2013.

E. PROJECTES DE RECERCA

Al llarg de 2015 es va prosseguir amb les dues línies de recerca vinculades a la Col·lecció: la investigació d'obres i artistes d'interès per ser incorporats al fons del MACBA, així com la recerca relacionada amb el discurs de les properes presentacions de la Col·lecció. També es van realitzar estudis des del punt de vista de conservació-restauració de determinades obres.

Investigació d'obres i artistes de la Col·lecció MACBA

La recerca del treball d'artistes, nacionals i internacionals, es va centrar en aquells que s'ajusten a les nostres línies d'investigació actuals. Pel que fa als artistes nacionals, gràcies a la col·laboració d'una doctoranda, hem pogut estudiar i classificar el fons de Lluís Claramunt que tenim repartit entre l'Arxiu i la Col·lecció.

Durant el 2015 no va tenir lloc cap reunió del Comitè Assessor d'Adquisicions, però es van incorporar obres al fons aprovades en el darrer comitè celebrat durant el mes de desembre de 2014.

Discursos de les presentacions del fons de la Col·lecció

La Col·lecció està formada per 5.452 obres, fet que permet generar una multiplicitat de discursos i relacions entre elles que donen lloc a les diferents exposicions de la Col·lecció. Aquests discursos sorgeixen de la tasca de recerca d'aquest departament i alhora impliquen la cerca d'altres obres i documents externs a la Col·lecció que puguin ser presentats a l'exposició i ajudin a la millor il·lustració del discurs expressat.

Per a la presentació de l'exposició *Desitjos i necessitats. Noves incorporacions a la Col·lecció MACBA*, realitzada íntegrament a partir dels materials pertanyents a la Col·lecció, es van dur a terme les investigacions següents:

- Revisió i ampliació de la informació de les obres adquirides en els últims tres anys i dels seus artistes.
- Estudi a fons de les vuit temàtiques tractades a l'exposició, que conformen sis àmbits diferenciats en l'espai expositiu:
 - La forma depèn de la bellesa: art i ciència
 - Abstracció racional
 - Treball, temps, precarietat i creació
 - Visualitat literària: art i literatura
 - Enmig de la Mediterrània: pràctiques artístiques dels països del sud de la riba sud
 - Els dispositius històrics de la memòria
 - El relat històric: reinterpretacions del relat històric tradicional
 - La pell de la ciutat: deconstrucció de la idea de "monument"

Estudis d'obres

D'altra banda, des del punt de vista de la conservació es va treballar en el projecte de tractament d'aliments (liofilització, esterilització) que es presenten en l'obra *Santa Comida* d'Antoni Miralda. Aquest projecte es porta a terme en col·laboració amb el Grup de Recerca en Microbiologia Aplicada i Mediambiental del Departament de Sanitat i d'Anatomia Animals de la Facultat de Veterinària de la UAB.

F. REPOSITORI DIGITAL

Des del 2013 un equip de professionals de diversos àmbits del Museu, en col·laboració amb experts externs, està treballant en el desenvolupament d'un Repositori Digital.

El Repositori Digital MACBA és una eina que té com a objectiu la preservació, gestió i difusió del patrimoni digital del MACBA. Inclou fotografies,

enregistraments sonors, enregistraments audiovisuals, materials gràfics i documents, tant nascuts digitals com digitalitzats per motius de preservació i accessibilitat.

Aquest patrimoni digital s'organitza en dos grans grups: el patrimoni artístic, compost per les obres de la Col·lecció nascudes digitals o digitalitzades; i el patrimoni documental, compost per fons personals d'artistes i altres agents relacionats amb l'art contemporani, pel propi fons històric que documenta l'activitat de la institució i per col·leccions documentals de l'Arxiu i la Biblioteca.

Si bé el 2013 i 2014 s'havien centrat en el desenvolupament i la posada en marxa de l'eina, el 2015 les tasques realitzades pels diferents departaments directament implicats en el projecte es van centrar en el perfeccionament de l'eina i a ajustar els protocols i fluxos de treball. D'aquesta manera, es va integrar el procés de digitalització, revisió i publicació de materials al seu dia a dia.

Pel que fa al patrimoni artístic, durant el 2015 es van incorporar 1.647 arxius corresponents a 86 obres, i es va començar a treballar amb 8.162 arxius corresponents a 189 obres que es troben en diferents fases del procés de digitalització i incorporació al Repositori.

El detall de les 189 obres en procés d'incorporació al Repositori és:

FASE	NOMBRE ARXIS	NOMBRE OBRES
En procés de digitalització	156	124
Digitalitzat pendent de revisió	7.557	44
Revisat pendent d'incorporar al repositori	449	21

Pel que fa al patrimoni documental, el Repositori recull, entre d'altres, el Fons Històric del Museu (reportatges fotogràfics d'exposicions, enregistraments audiovisuals d'activitats, textos, etc.); el Banc d'imatges de la Col·lecció d'obres d'art i el Fons Xavier Miserachs. El 2015 el patrimoni documental preservat al Repositori va créixer fins arribar a un total de 43.173 fitxers que corresponen a 11.915 registres.

Per últim cal destacar que els continguts del Repositori corresponents al Fons Xavier Miserachs es van presentar al públic en el context de les exposicions *Miserachs Barcelona* i *A.XML*. En concret es tracta de més de 3.000 fotografies i fulls de contacte i més de 250 documents digitalitzats que formen part de la correspondència personal de l'artista.

Centre d'Estudis i Documentació

120.700

Registres (Biblioteca i Arxiu)

2.446

Incorporacions al CED

17.079

Documents consultats

El Centre d'Estudis i Documentació (CED) té l'objectiu fundacional de prolongar i enriquir les funcions del MACBA, vinculant l'activitat expositiva del Museu a l'estudi i la producció de coneixement en l'àmbit de les pràctiques artístiques contemporànies. Aquest objectiu el porta a terme a través de les seccions de l'Arxiu i la Biblioteca.

El 2015 l'Arxiu va ampliar la seva capacitat per acollir i conservar fons documentals gràcies a l'adequació d'un espai de l'edifici del Convent dels Àngels. En aquest nou magatzem, que respecta els requeriments ambientals i de seguretat adients per a la preservació dels documents, es troben els principals fons que conserva l'Arxiu, com són els de Joan Brossa, Xavier Miserachs, Joan Josep Tharrats o Grup de Treball, així com el propi Fons Històric del MACBA.

En l'àmbit de la difusió, es va potenciar el coneixement d'un dels fons més importants de l'Arxiu, el del fotògraf Xavier Miserachs, que va servir de font documental per a l'exposició *Miserachs Barcelona* i per a la mostra *A.XMI*. Aquesta última, comissariada pel Centre d'Estudis i Documentació, va presentar una selecció de materials documentals del Fons Xavier Miserachs, així com els processos de treball que el MACBA ha portat a terme per incorporar el Fons al seu Arxiu.

A. INCORPORACIONS

En la línia de recuperació d'arxius significatius per a l'art català contemporani, el Centre d'Estudis i Documentació va rebre la important donació del fons de la crítica i historiadora de l'art Maria Lluïsa Borràs, que conté al voltant de 60.000 documents d'arxiu de diferents tipologies i uns 1.500 llibres i revistes de la seva biblioteca. Un acord amb el Museu de Granollers i amb la Família Benito, signat el 2015, permetrà incorporar properament el fons documental de Jordi Benito, artista destacat en les pràctiques conceptuals i performatives a Catalunya.

Les adquisicions de l'Arxiu i la Biblioteca es van orientar a la recerca per a les activitats i exposicions del MACBA, a la revisió de llibres i revistes de rellevància històrica i a l'actualització del fons a través de noves publicacions. Els fanzines, especialment els vinculats a la producció local, i les autoedicions van ser un dels principals interessos en la selecció d'adquisicions de l'Arxiu. Al costat d'aquesta producció recent, va destacar l'adquisició de revistes històriques vinculades a l'escena punk de finals dels setanta com són *Search & destroy*, *Punk* i altres publicacions d'un marcat posicionament polític com *Tout!: ce que nous voulons, tout!*.

La col·lecció de publicacions d'artista es va incrementar i es va mantenir l'atenció a la producció dels artistes joves i de les editorials independents més interessants del panorama actual.

El Centre d'Estudis i Documentació va rebre per subscripció uns 225 títols de revistes i va conservar un intercanvi regular amb més de 150 museus i institucions artístiques d'abast internacional.

	Arxiu	Biblioteca
Compres	496	433
Donacions	48	986
Intercanvis	9	392
Traspàs altres departaments	28	-
Traspàs Biblioteca	54	-
Total	635	1.811

Incorporacions ordinàries de patrimoni bibliogràfic i documental

Incorporacions destacades de l'Arxiu:

1

2

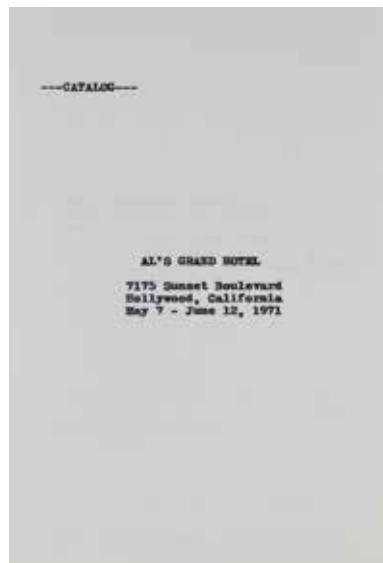

3

- 1 **Freud's universe.** Raymond Pettibon. Lawndale, Ca.: SST Publications, cop. 1978
- 2 **Search & destroy [No. 1].** San Francisco, CA: [s.n.], cop. 1977
- 3 **Punk [Vol. 1, no. 1].** Nova York, NY: Punk Publishing, 1976
- 4 **Le coeur net: roman.** Chris Marker. París: Éditions du Seuil, [1949]
- 5 **Catalog: Al's grand hotel.** Allen Ruppersberg. Zuric: Nieves, 2013
- 6 **Grapandmopotheper.** Antoni Hervàs. Barcelona: Antoni Hervàs, 2008
- 7 **The future that was in the past.** Kentaro Terajima; Miguel Hervás Gómez. Barcelona: Adolfo Press, 2014
- 8 **París no se acaba nunca # districte cinquè.** Enric Farrés Duran. Barcelona: Enric Farrés, 2014
- 9 **Clear skies all week.** Alison Knowles. [París]: Onestar Press, cop. 2011

4

5

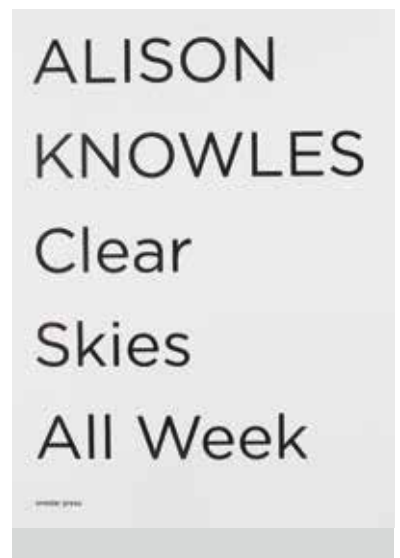
6

7

8

9

B. CATALOGACIÓ

Durant el 2015 es va prosseguir la catalogació del fons documental i la biblioteca de Joan Brossa, dipositats per la Fundació Joan Brossa al MACBA el 2011. Aquesta tasca ha permès descriure i fer accessibles a la consulta pública destacats documents originals del poeta.

Una part important dels esforços es va adreçar a continuar la recopilació i catalogació del propi Fons Històric del MACBA que al llarg de més de 20 anys d'activitat ha generat documents, fotografies, enregistraments audiovisuals i altres materials documentals que expliquen la seva trajectòria. Els documents nascuts en digital o digitalitzats d'aquest Fons es van incorporar al Repositori Digital MACBA, magatzem d'informació digital que s'obrirà propera-

ment al públic per donar accés al patrimoni digital del MACBA, tant artístic com documental.

En la catalogació de llibres de la Biblioteca i de publicacions d'artista de l'Arxiu es van prioritzar les noves adquisicions, amb la voluntat de posar a disposició del públic la producció més recent al més aviat possible.

Per garantir la preservació dels documents originals i potenciar la visibilització del fons, durant el 2015 es van digitalitzar més de 200 imatges del fons d'arxiu del fotògraf Xavier Miserachs. El banc d'imatges d'obres de la Col·lecció, gestionat pel Centre d'Estudis i Documentació, va créixer en més de 700 fotografies. Aquestes noves imatges digitals van passar també a formar part del Repositori Digital MACBA.

Catalogació		
Arxiu		
Col·leccions documentals		2.198
Fons Joan Brossa		1.332
Fototeca		365
Nombre total registres 31/12/2015		49.158
Fons Històric MACBA	Fotografies	2.348
	Enregistraments audiovisuals	475
	Enregistraments sonors	99
	Documents textuais	470
	Publicacions	30
	Total Fons Històric MACBA	3.422
Digitalització	Fons Xavier Miserachs (noves imatges 2015)	218
	Banc d'imatges d'obres de Col·lecció (noves imatges 2015)	739
Biblioteca		
Registres bibliogràfics creats el 2015		2.546
Nombre total registres al catàleg 31/12/2015		71.542

C. CONSULTES

El Centre d'Estudis i Documentació ofereix 63 punts de consulta destinats a accedir als diversos tipus de materials i serveis:

- Sala de consultes especials (4 llocs) reservada a l'accés als fons i col·leccions de l'Arxiu i a la reserva de la Biblioteca
- Consulta d'audiovisuals (4 llocs)
- Punts de consulta informatitzats (6 llocs) amb accés a internet, als catàlegs de la Biblioteca i l'Arxiu, i a bases de dades especialitzades.

A més de les consultes presencials que atenen l'Arxiu i la Biblioteca, el Centre d'Estudis i Documentació va facilitar 18.667 imatges digitals a través del seu servei de Banc d'imatges. Van destacar així mateix les 510.817 visites que van rebre les fotografies del Fons Xavier Miserachs que són consultables de forma oberta a través del perfil del MACBA a la plataforma en línia Flickr.

Usuaris i consultes		
Arxiu		
Usuaris interns		11
Nombre de documents consultats per usuaris interns		111
Usuaris externs presencials		141
Nombre de documents consultats per usuaris externs		4.355
Dies de servei		170
Consultes en línia		84
Mitjana mensual d'usuaris		12,67
Arxiu. Banc d'imatges		
Banc d'imatges de la Col·lecció MACBA (consultes internes)	nombre de consultes	110
	nombre d'imatges	9.947
Banc d'imatges de la Col·lecció MACBA (consultes externes)	nombre de consultes	153
	nombre d'imatges llogades	603
Banc d'imatges de l'Arxiu MACBA (consultes internes)	nombre de consultes	5
	nombre d'imatges	24
Banc d'imatges de l'Arxiu MACBA (consultes externes)	nombre de consultes	19
	nombre d'imatges llogades	118
Banc d'imatges del Fons Històric (consultes internes)	nombre de consultes	22
	nombre d'imatges	5.358
Banc d'imatges del Fons Històric (consultes externes)	nombre de consultes	24
	nombre d'imatges llogades	107
Banc d'imatges Fons Xavier Miserachs (consultes internes)	nombre de consultes	33
	nombre d'imatges llogades	2.427
Banc d'imatges Fons Xavier Miserachs (consultes externes)	nombre de consultes	39
	nombre d'imatges llogades	83
Visites a Flickr		510.817
Biblioteca		
Usuaris presencials		4.454
Nombre de documents consultats		12.472
Consultes no presencials		250
Consultes al catàleg biblioteca.macba.cat		60.757
Consultes a la base de dades JSTOR		769
Consultes a les base de dades Art Full Text i Art Índex		869
Dies de servei		170
Mitjana diària d'usuaris		26,2

D. DIFUSIÓ

El 2015 va ser un any especialment important en la visibilització d'un fons documental destacat de l'Arxiu, el Fons Xavier Miserachs, gràcies a la mostra comissariada pel Centre d'Estudis i Documentació. La mostra *A.XMI*, títol extret del codi d'identificació del Fons Xavier Miserachs a l'Arxiu del MACBA, va presentar al públic una selecció d'imatges fotogràfiques, documents, llibres i revistes del Fons, així com un recorregut pel procés de treball que el Centre d'Estudis i Documentació MACBA ha portat a terme per incorporar, catalogar i difondre aquest important conjunt.

L'exposició *Art & Language incomplet. Col·lecció Philippe Méaille* va oferir al públic un ampli nombre de documents que ressegueixen el fil del discurs que ha caracteritzat *Art & Language* des del seu naixement. Una part important d'aquests materials documentals es troba dipositada i es pot consultar a l'Arxiu del Centre d'Estudis i Documentació MACBA.

A més de mostrar els seus fons i col·leccions documentals a través de les exposicions del MACBA, l'Arxiu i la Biblioteca van col·laborar amb les exposicions i activitats d'altres institucions mitjançant els acords de préstec.

Préstecs	
Arxiu	
Ítems prestats per a exposicions MACBA	123
Ítems prestats per a exposicions externes	7
Nombre d'exposicions externes a Espanya	4
Nombre d'exposicions externes fora d'Espanya	0
Ítems prestats per a anàlisi/investigació/restauració MACBA	44
Ítems prestats per a reproducció o altres externs	397
Biblioteca	
Nombre de documents de préstec intern	2.492
Nombre de documents de préstec interbibliotecari	69

Activitats

Per tal de difondre els seus fons i col·leccions especials, el Centre d'Estudis i Documentació va participar en diverses activitats adreçades al públic en general i a l'àmbit acadèmic i escolar.

- El MACBA us assessora en els treballs de recerca. Presentació per al professorat, 4 de febrer, Espai-Taller.
- Taller amb alumnes de l'Institut Moisès Broggi a càrrec de Laia Estruch, 12 de febrer, Centre d'Estudis i Documentació.
- Classe L'Automàtica sobre publicacions d'artista. Linda i Ric d'EnResidència - IES Poeta Maragall, 21 d'abril, Centre d'Estudis i Documentació.
- *Bookcrossing*. Activitat de celebració del Dia Internacional del Llibre als museus, 23 d'abril, Plaça dels Àngels.
- Fundació Joan Brossa. La Fundació portàtil. Presentació per als alumnes de Gestió del Patrimoni Cultural. UB, 13 d'octubre.
- A.XMI. Conversa de presentació del Fons Xavier Miserachs amb Jorge Blasco, Enric Farrés-Duran i Maite Muñoz, 12 de novembre, Atri.

Visites guiades

El Centre d'Estudis i Documentació va realitzar visites especialitzades a les seves col·leccions documentals i fons, especialment dedicades a grups d'escoles i universitats interessats en l'àmbit de les publicacions d'artista.

- Visita llibres d'artista amb alumnes d'Elisava, 9 de març, Centre d'Estudis i Documentació.
- Visita llibres d'artista amb alumnes del Màster de Produccions artístiques de la Facultat de Belles Arts, 19 de març, Centre d'Estudis i Documentació.
- Visita dels alumnes de l'IES Enric Borràs, 30 de setembre, Centre d'Estudis i Documentació.
- Visita fotollibres amb alumnes de l'IDEP, 15 d'octubre, Centre d'Estudis i Documentació.
- Visita de Fotocolectània a la mostra A.XMI, 19 de novembre, Sales d'Exposició MACBA
- Visites guiades en el marc de la Jornada de portades obertes per al 20è aniversari del MACBA, 28 de novembre, Centre d'Estudis i Documentació.

E. RESIDÈNCIES D'INVESTIGACIÓ

El Programa de Suport a la Investigació està adreçat a investigadors que necessitin el patrimoni documental del Centre com un dels eixos bàsics dels seus projectes. Durant el 2015 el Centre d'Estudis i Documentació va acollir 10 investigadors que van desenvolupar projectes de recerca relacionats amb la Col·lecció MACBA i amb les pràctiques artístiques.

Investigadors i projectes de recerca:

Maria Teresa Annarumma

Llicenciatura i Postgrau en Dret. Universitat de Nàpols Federico II.

Els projectes socials seminals a Barcelona i la teorització del concepte de multitud.

Febrer - juliol de 2015.

Ana Correro

Grau en Traducció i Interpretació en Anglès i Francès i Grau en Humanitats. Universitat Pablo de Olavide (Sevilla).

El cap de Giacometti: a la recerca de la realitat.

Febrer - maig de 2015.

Lucía Egaña

Màster en Teoria i Pràctica del Documental Creatiu. Universitat Autònoma de Barcelona.

Polítiques de la representació artística en el femisme recent.

Febrer - maig de 2015.

Miriam Solá

Màster en Estudis de Gènere, Dones i Ciutadania. Universitat de Barcelona.

Polítiques de la representació artística en el femisme recent.

Febrer - maig de 2015.

Carolina Lio

Grau en Semiòtica. Universitat de Bolonya. Pràctiques Curatorials i Art Contemporani. Escola d'Estudis Curatorials de Venècia.

Estat actual de l'art contemporani a Barcelona.

Maig - setembre de 2015.

Juliane Debeusscher

Màster en Estudis Museístics i Teoria Crítica. Museu d'Art Contemporani de Barcelona (Programa d'Estudis Independents) i Universitat Autònoma de Barcelona.

Pràctiques que van permetre fer pública la cultura alternativa a l'Europa Central durant els anys vuitanta.

Maig - desembre de 2015.

David Campos

Màster en Producció i Investigació en Art. Universitat de Granada.

El cos com a agent polític de resistència.

Maig - juliol de 2015.

Avalancha

Col·lectiu format per Cloe Masotta, Elena Blesa, Sergi Casero, Víctor Ramírez

Representació visual de l'eufòria i el tedi en l'esfera social.

Setembre - desembre de 2015.

- Cloe Masotta

Màster en Estudis Museístics i Teoria Crítica. Museu d'Art Contemporani de Barcelona (Programa d'Estudis Independents) i Universitat Autònoma de Barcelona.

- Elena Blesa

Màster en Estudis Comparatius en Literatura, Art i Pensament. Universitat Pompeu Fabra (Barcelona).

- Sergi Casero

Grau en Disseny Gràfic. Elisava (Barcelona).

- Víctor Ramírez

Màster Oficial d'Estudis Avançats en Història de l'Art. Universitat de Barcelona.

Com volem col·leccionar?

Col·lectiu format per Blanca del Río, Carlota Surós, Maike Moncayo, Simone Zanni

Com es construeix el patrimoni artístic en el MACBA. Setembre - desembre de 2015.

- Blanca del Río

Màster en Estudis Museístics i Teoria Crítica. Museu d'Art Contemporani de Barcelona (Programa d'Estudis Independents) i Universitat Autònoma de Barcelona

- Carlota Surós

Màster en Estudis Museístics i Teoria Crítica. Museu d'Art Contemporani de Barcelona (Programa d'Estudis Independents) i Universitat Autònoma de Barcelona

- Maike Moncayo

Màster en Estudis Culturals Aplicats. Universitat Leuphana de Lüneburg. Màster en Estudis Museístics i Teoria Crítica. Museu d'Art Contemporani de Barcelona (Programa d'Estudis Independents) i Universitat Autònoma de Barcelona.

- Simone Zanni

Màster en Estudis Museístics i Teoria Crítica. Museu d'Art Contemporani de Barcelona (Programa d'Estudis Independents) i Universitat Autònoma de Barcelona.

Daniela Hermosilla

Màster Oficial d'Estudis Avançats en Història de l'Art. Universitat de Barcelona.

Exercicis de memòria en les publicacions d'artista (1955-1989).

Octubre - desembre de 2015.

F. PROJECTES DE RECERCA

El gener de 2015 es van celebrar a Milà les activitats de cloenda del projecte europeu MeLa – *European Museums in an age of migrations*, finançat per la Comissió Europea (European Research Area. 7th Framework Programme). Aquest programa, iniciat el 2011, tenia com a finalitat investigar l'actual paper dels museus per tal de definir noves estratègies en un context caracteritzat per la migració constant de persones i idees. El seminari "Envisioning 21st Century Museums" i la mostra final de Milà van permetre posar en comú les principals contribucions de les institucions participants i molt especialment el Critical Archive, projecte adreçat a mostrar els processos i resultats de les investigacions del MeLa.

Entre les principals aportacions del Centre d'Estudis i Documentació al MeLa Project durant aquests quatre anys, destaca la publicació digital *Folding the Exhibition*, que és el resultat d'un estudi sobre els protocols d'arxiu i els mètodes de classificació de la documentació que produeixen les exposicions d'art contemporani; així com sobre la incidència d'aquestes pràctiques en la manera d'escriure la història de l'art.

Folding the Exhibition.
Barcelona, Museu d'Art Contemporani de Barcelona, 2014
[Enllaç de descàrrega](#)

El Centre d'Estudis i Documentació, des de l'Arxiu, participa també en el projecte europeu L'Internationale a través del grup de col·leccions i arxius que tracta de compartir coneixements i experiències en la gestió, preservació i difusió de les obres i documents, amb un esperit confederatiu d'interrelació entre les sis institucions participants (Moderna galerija Ljubljana, Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía, Museu d'Art Contemporani de Barcelona, Museum van Hedendaagse Kunst Antwerpen, SALT and Van Abbemuseum).

SOME THINGS

ALGUNS OBJECTES DE DISEG

+

ALGUNS OBJECTES NECESSARIS

+

ALGUNS OBJECTES SIN INTERES

-
AQUELLES COSSES QUE SE'NS ESCAPEN

÷

UNA FORÇA MAJOR

=
ALGUNES COSSES

ALGUNOS OBJETOS DE DESEO

+

ALGUNOS OBJETOS NECESSARIOS

+

ALGUNOS OBJETOS SIN INTERES

-
AQUELLOS OBJETOS QUE SE ESCAPAN

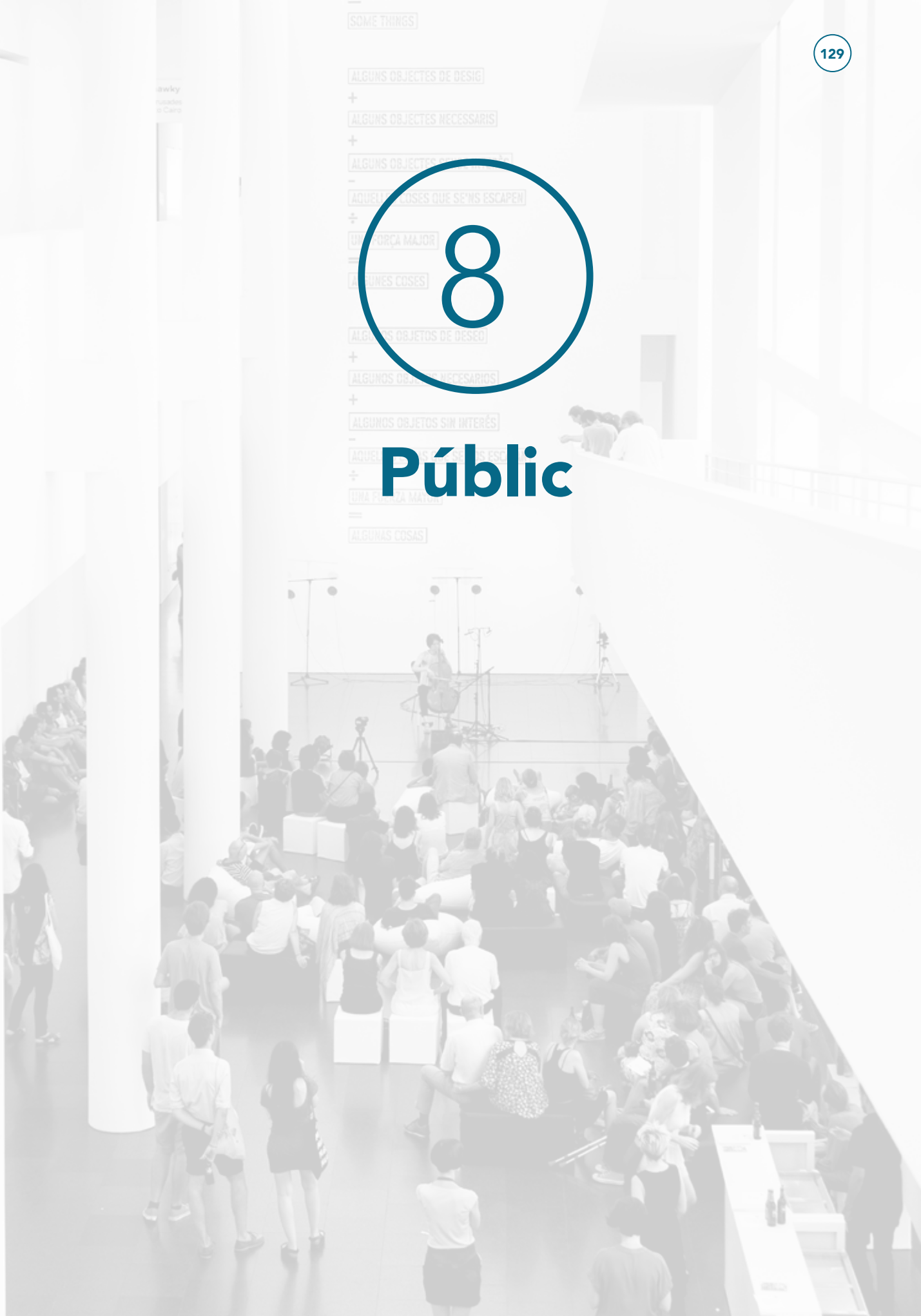
÷

UNA FUERZA MAYOR

=
ALGUNAS COSAS

8

Públic

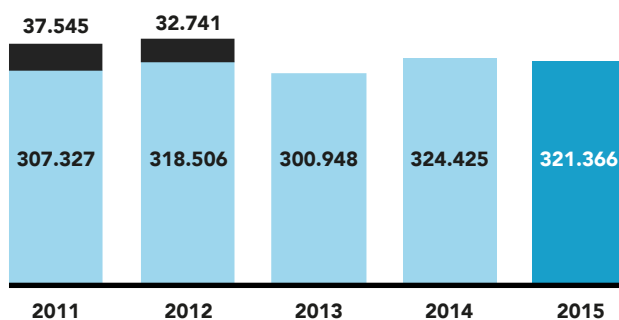
Públic

L'any 2015 va destacar per la consolidació de l'increment d'assistència de públic local al MACBA, que va passar de ser un 38,40% del total, el 2014, a un 41,05%, el 2015. Es van voler potenciar especialment els usos del museu, posant a l'abast del visitant diferents eines per tal d'aconseguir que sentís el desig de repetir la visita. Avalat per les jornades de portes obertes, on va tornar a ser el museu més visitat de tot Catalunya per quart any consecutiu, la jornada de celebració del 20è aniversari va assolir el rècord d'assistència des del dia que el MACBA va obrir les portes.

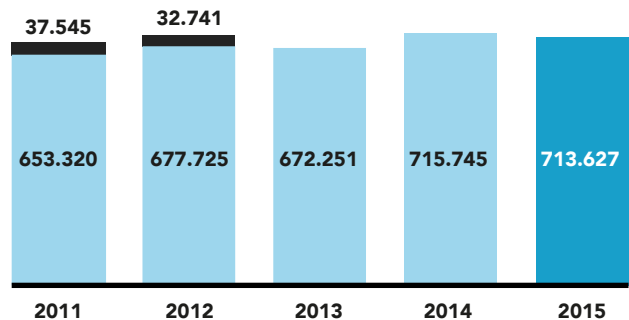
A. PÚBLIC PRESENCIAL

El MACBA va rebre 321.366 visitants que van generar 713.627 visites el 2015, un 0,30% menys que el 2014, any que va comptar amb 715.745 visites. Es va voler potenciar en especial els usos del museu, motiu pel qual l'entrada general al MACBA incloïa l'accés a totes les exposicions i era vàlida durant un mes. Amb aquest objectiu, el carnet Amic Passi també permetia visitar el museu tantes vegades com es volgués. La xifra total de visitants va ser de 321.366 el 2015, una xifra que va disminuir lleugerament, un 0,94%, respecte al 2014, quan el MACBA va rebre 324.425 visitants.

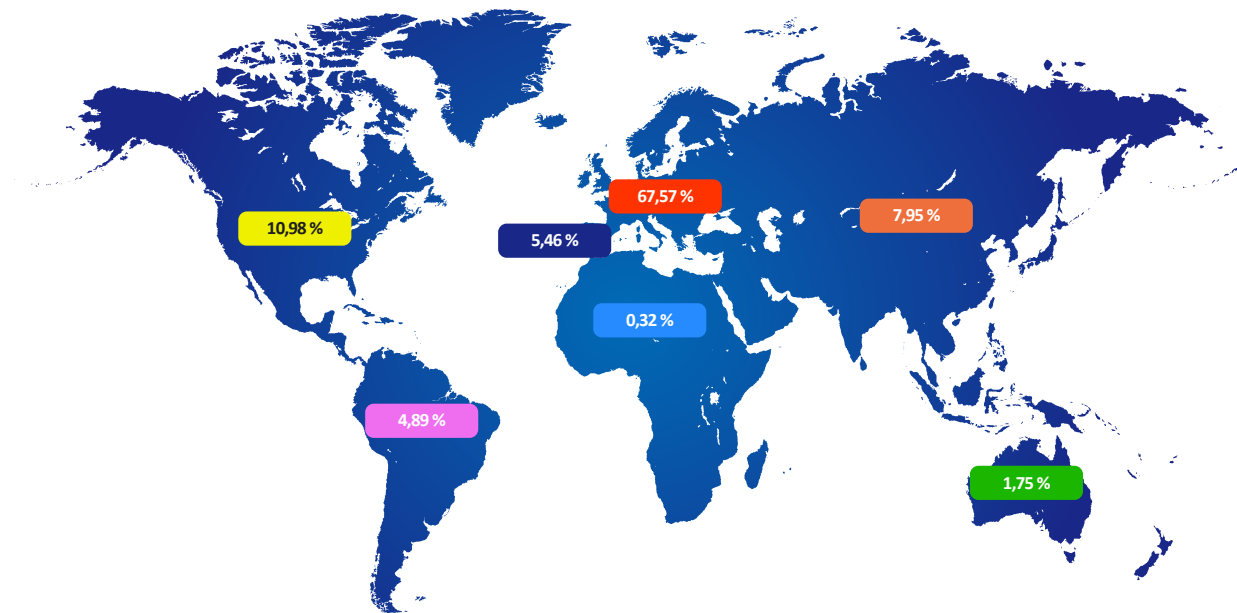
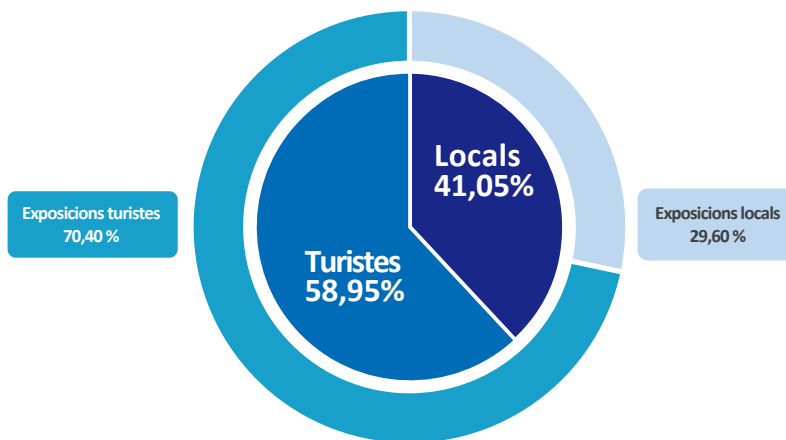
Visitants

Visites

Dades generals de procedència dels visitants del MACBA

Espanya	Madrid 1,30 %	València 0,60 %	
Europa	França 17,40 %	Itàlia 11,70 %	Regne Unit 9,01 %
Amèrica del Nord	EUA 8,11 %	Canadà 1,82 %	Mèxic 1,06 %
Àsia	Corea del S 2,20 %	Japó 1,85 %	Xina 1,80 %
Amèrica del Sud	Brasil 1,78 %	Argentina 1,67 %	
Oceania	Austràlia 1,53 %		
Àfrica			

Pel que fa als convenis signats entre col·lectius amb els quals es van establir acords de col·laboració, van destacar els visitants provinents de la Xarxa de Biblioteques amb més de 3.817 visitants i els visitants amb el Carnet Jove de la Generalitat de Catalunya amb més de 1.336, que van representar respectivament un increment del 100% i 34% respecte a les xifres de l'any 2014.

Exposicions i activitats

L'exposició més visitada el 2015 va ser *Desitjos i necessitats. Noves incorporacions a la Col·lecció MACBA* amb 118.048 visites. La van seguir les exposicions de *Sergi Aguilar. Revers/Anvers (1972-2015)*, amb 75.667 visites, i *Espècies d'espais* amb 63.221 visites.

També van destacar les mostres *La bèstia i el sobirà* i *Miserachs Barcelona* amb 55.325 visites i 32.108 respectivament. L'assistència a cadascuna de les mostres es comptabilitza per visites.

L'any 2015 el van inaugurar l'exposició dedicada a Osvaldo Lamborghini i la proposta de Pep Dardanyà per a l'espai El Gran Vidre. Durant el mes de febrer *Passat inquiet. Narratives i fantasmes* va presentar la investigació de Rasha Salti i Kristine Khouri sobre l'*Exposició internacional d'art en solidaritat amb Palestina*. El mes de març es va obrir *La bèstia i el sobirà*, una coproducció amb la Kunstverein de Stuttgart. A l'abril es va mostrar la proposta cinematogràfica de Bouchra Kalili, *Garden Conversation*, i durant el mes de maig es va poder veure l'obra de la guanyadora del I Premi Han Nefkens MACBA, Iman Issa.

El mes de juny es va inaugurar per partida doble: d'una banda, *Sergi Aguilar. Revers/Anvers (1972-2015)* i, de l'altra, la presentació de la Col·lecció *Desitjos i necessitats. Noves incorporacions a la Col·lecció MACBA*. El mes de juliol va ser el torn de la mostra comissariada per Frederic Montornés, *Espècies d'espais*. A finals de setembre, *Miserachs Barcelona*, una proposta d'Horacio Fernández, va ocupar una part de la planta baixa del museu amb

les imatges del cèlebre fotollibre *Barcelona, blanc i negre*. Seguidament, cap a finals d'any, una selecció del material del Fons Xavier Miserachs es va desplaçar a A.XMI. *Arxiu Xavier Miserachs*.

Del total de visitants del 2015 cal destacar que el 20,10% va optar per visitar les exposicions i participar, a més a més, en les activitats del museu: un total de 64.582 persones va assistir als Programes Públics. D'aquests, van destacar els programes estables com són "MACBA es viu" dels dissabtes al vespre, que amb un total de 7.510 usuaris va obtenir un increment de gairebé un 50% respecte a l'any anterior i que han gaudit d'una programació d'espectacles de disciplines diverses com música, dansa i visites especials; així com el programa "MACBA en família", amb 4.212 adults i nens que van poder fer ús del nou Espai Familiar i de l'Espai Taller.

Els Programes Educatius del museu van comptar amb 25.082 participants, en els quals grups escolars de primària, secundària, universitaris i educació especial, van participar als diferents tallers i visitar les diverses exposicions. Això va representar un increment del 13% respecte a l'any anterior. Aquest augment va ser possible gràcies al suport tant de la Fundación Banco de Santander com de la Fundación Daniel & Nina Carasso.

La consolidació de l'increment d'assistència de públic local, que va passar de ser un 38,40% del total el 2014 a un 41,05% el 2015 va ser avalat per l'èxit de les jornades obertes. El dia de la Mercè van venir 7.607 visitants i durant el Dia i Nit Internacional dels Museus, per quart any consecutiu, el MACBA va esdevenir el museu més visitat de Catalunya, amb 9.635 visitants.

Del 2015, cal destacar l'èxit de la jornada festiva del dissabte 28 de novembre per celebrar el 20è aniversari del museu. Una jornada de portes obertes fins a la mitjanit i una marató d'activitats diverses (visites, música, dansa, mercat gastronòmic a l'entorn del museu) que va assolir rècord d'assistència amb 15.205 visitants, el dia amb més afluència des que el MACBA va obrir les portes.

A continuació, algunes dades de visitants a Exposicions i Programes Públics

256.784
visitants a
Exposicions

**Visitants a Portes
Obertes**
**Nit i Dia dels
Museus: 9.635**
Mercè: 7.607
**20è aniversari:
15.205**

64.582
visitants a
Programes
Públics

Activitats
39.500

MACBA en família
4.212 assistents / 125 sessions
MACBA es viu
7.510 assistents / 47 sessions
**Activitats acollides i
col·laboracions especials**
11.712 assistents

Educació
25.082

Educació
17.430 alumnes / 323 escoles
Professorat
1.005 professors en formació
Recursos pedagògics a l'aula
6.647 usuaris

Itineràncies

Van itinerar *Oskar Hansen. Formes obertes* al Museu Serralves Porto; *Xavier Ribas. Nitrat* a The Bluecoat de Liverpool i, també, al Museo Universidad de Navarra; *La passió segons Carol Rama* al MAM de París i l'EMMA a Espoo, Finlàndia; *Antoni Abad. megafone.net* (2004-2014) a la Pinacoteca de São Paulo i *La bèstia i el sobirà* a la Württembergischer Kunstverein de Stuttgart. A més, la Col·lecció MACBA va ser present a Es Baluard de Palma i a la Fundació Gulbenkian amb la Col·lecció "la Caixa".

B. AMICS DEL MACBA

Ser Amic del MACBA és formar part d'un museu que t'ofereix un programa d'exposicions i d'activitats fetes a la teva mida, escoltar de primera mà els artistes i comissaris i gaudir de propostes lúdiques i creatives.

Ser MACBA et permet relacionar-te amb una comunitat molt diversa i activa que comparteix l'interès per l'art i la cultura més contemporània, que s'interpel·la a partir de les idees més agosarades, que vol continuar aprenent amb cursos i tallers, i que vol estar molt ben informada del que passa dins el món de l'art i al seu voltant.

A aquesta filosofia d'establir relacions amb els nostres usuaris més propers, durant el 2015 vam afegir-hi la categoria carnet Passi al programa de fidelització i vam crear la categoria Família (amiga) MACBA amb la inauguració de l'Espai Familiar. També es va ampliar la categoria Amic MACBA amb l'Amic Pro, un carnet especial per a professors i professionals de l'art contemporani. Vam tancar l'any amb 182 Amics i amb 1.368 Passis MACBA.

Activitats Amics

El programa dels Amics del MACBA va seguir centrant els seus objectius a esdevenir un punt de trobada entre aquell públic que vol tenir una relació més continuada amb l'activitat del museu i el que busca un contacte de primera mà amb els seus protagonistes. Durant el 2015 es van programar un total de 25 propostes exclusives, entre visites als projectes expositius i visites a altres centres i equipaments, i 24 activitats obertes al públic general. En total es van realitzar 49 activitats amb l'assistència de 1.097 persones.

Durant l'any el programa es va dividir en obert (gratuit per als Amics) i exclusiu, i va seguir apostant per les visites prèvies a la inauguració de les exposicions i el contacte directe amb els artistes de la Col·lecció, a més d'engegar una sèrie de tallers creatius dirigits per artistes. D'altra banda, va presentar projectes relacionats amb l'art contemporani en altres espais i centres de la ciutat. A les visites a institucions que ja es feien en altres edicions (Fundació Antoni Tàpies, Fundació Joan Miró, CCCB o Museu Nacional d'Art de Catalunya), el 2015 s'hi van afegir la visita a la llibreria Múltiplos, conduïda per Anna Pahissa, o bé la

visita realitzada a la fira Swab, que va comptar amb el suport del seu director i l'equip de comissaris. Així mateix, es van tornar a oferir condicions especials per a l'accés a la fira ARCO i al Palau de la Música.

Finalment, el programa Amics del MACBA també va representar una oportunitat per poder gaudir d'espectacles de la ciutat amb condicions especials, com els del Mercat de les Flors, el TNC o La Seca-Espai Brossa, entre d'altres.

Programa obert

531

Participants a les activitats

24

Activitats

L'art contemporani a partir dels artistes de la Col·lecció

Aquesta activitat vol donar la paraula als artistes que pertanyen a la Col·lecció MACBA i als teòrics, crítics i comissaris amb qui col·laboren i han col·laborat, per reflexionar sobre el seu treball actual i la seva experiència en les pràctiques de l'art des de finals dels anys setanta fins a principis dels noranta.

Conversa entre Ignasi Aballí i David G. Torres

18 de febrer

Conversa entre Eulàlia Valldosera i Nuria Enguita Mayo

10 de març

Conversa entre Sergi Aguilar i Martí Peran

30 de setembre

«El amor aparece en lugares inesperados 1» Dora García conversa amb Jesús Alcaide i Montserrat Rodríguez Garzo

23 de novembre

Activitats relacionades amb les exposicions

De què parla... Lamborghini?

11 de febrer

Conversa entre Valentín Roma, comissari de l'exposició, i Xavi Ayén, periodista i autor d'*Aquellos años del boom* (RBA, 2014). *De què parla* va comprendre una sèrie de converses informals entre els comissaris i convidats experts d'altres àmbits per tal d'aprofundir en cadascuna de les exposicions.

Espècies d'espais. Espècies comentades

Espècies comentades va ser una sèrie de visites per recórrer l'exposició *Espècies d'espais* acompanyats de convidats experts en diverses disciplines. Cada visita proposava un recorregut personal per l'exposició i s'enregistrava. D'aquesta manera es va crear un repositori d'àudio a la pàgina web que, més enllà de la visita, va posar a l'abast de tothom mirades diferents sobre l'exposició.

Visita a càrrec de Frederic Montornés, comissari de l'exposició.

9 de setembre

Visita a càrrec dels arquitectes de l'estudi MAIO (Maria Charneco, Alfredo Lérida, Guillermo López i Anna Puigjaner), responsables del disseny expositiu.

19 d'octubre

Audioguia *Espècies d'espais* d'Ingrid Guardiola, Ingrid Guardiola va optar per prioritzar l'escolta a través d'un enregistrament d'àudio en què proposava una mirada personal plena de referències cinematogràfiques.

1 de desembre

Visita comentada per Anto Rodríguez

En aquesta ocasió, Anto Rodríguez en va fer una lectura des del món de la dansa i les arts escèniques.

3 de desembre

Amics LAB

AMICS LAB és l'espai dels Amics per a la participació, la posada al dia, la revisió i la reflexió sobre els temes i formats expositius vinculats al món de l'art contemporani que proposa la programació del MACBA o el context cultural local.

Conversa punk amb David G. Torres

28 de maig

David G. Torres va parlar de l'exposició *Punk. Sus rastros en el arte contemporáneo*, que havia comisariat feia poc al CA2M de Madrid. Quina havia estat la influència del punk en l'art contemporani i la seva vigència com a model o referència per a molts creadors actuals van ser algunes de les qüestions que es van posar sobre la taula.

Desmuntant el pavelló *Los sujetos*. Pavelló Espanyol a la 56a Biennal de Venècia. Una sessió amb Martí Manen

16 de juliol

Què significa comissariar el pavelló espanyol a Venècia? Com es planteja i defineix el projecte? Quines són les decisions i com es treballa contextualment? *Desmuntant el pavelló* va plantejar una sessió de treball a l'entorn de la pràctica curatorial exercida des d'un plantejament de crisi, treballant genealogies bastardes i entenent el procés de representació al màxim nivell des de la comunicació transversal amb els espais independents de l'art contemporani.

The Museum is Closed

15 de desembre

Un dimarts cada mes, quan el museu és tancat, s'obre el taller del MACBA perquè els artistes, col·lectius i comissaris puguin presentar els seus projectes en curs amb la intenció de dialogar i crear complicitats i retorns entre els assistents. Cada dimarts va ser liderat per un projecte i convidats diferents. Aquest funcionament es fa ressò dels processos de treball comuns en les pràctiques artístiques de col·lectius independents.

Sonia Fernández Pan escriu i comissaria exposicions. De l'escriptura li interessa la possible autonomia del text en relació amb allò de què parla i el creuament entre coneixement teòric i experiència subjectiva. De l'exposició li interessa el seu potencial com a procés de recerca col·lectiva i de proximitat emocional. És autora d'*esnorquel.es*.

Tallers dels Amics

Taller de collage amb Max-o-matic

20 de febrer i 20 de març

Adreçat a persones creatives i amants del collage. Max-o-matic és dissenyador, il·lustrador i «collagista», fundador de The Weird Show, i una figura destacada del collage internacional. Max Tuja va fer una introducció breu sobre els seus referents i va presentar el treball d'altres artistes del collage. Arran d'aquest taller es va crear una petita comunitat de collagistes lligats al MACBA amb les jam de collage.

#relatogrames amb Carla Boserman

6 de març i 10 d'abril

El #relatograma és un dispositiu metodològic format per dibuixos i paraules que permet acostar-se a una idea des de molts angles, creant narracions no lineals i explorant unes altres formes de registre i documentació.

Dos tallers teoricopràctics adreçats a qui vol aprendre a sintetitzar idees, reunions, classes..., a través del dibuix, com una eina especialment útil per a professors, dissenyadors, artistes, mediadors, periodistes i d'altres col·lectius.

Dibuixar la paraula. Lettering amb Laura Messeguer

29 de maig i 19 de juny

Taller teoricopràctic d'una sessió sobre què és el lettering, per a què serveix i amb quins recursos es dibuixen avui dia lletres a mà.

Jam de collage amb Max-o-matic

15 de maig, 3 de juliol, 18 de setembre, 23 d'octubre i 11 de desembre

Arran dels tallers de collage impartits per Max-o-matic per als Amics del MACBA, es va evidenciar la necessitat de continuar treballant d'una manera més lliure en aquesta pràctica, compartir recursos i proposar un espai de reflexió sobre el collage. En cada sessió d'aquest taller, Max Tuja va convidar un artista diferent de collage per parlar de diferents conceptes artístics.

Programa exclusiu

563

Participants a les activitats

25

Activitats

Presentacions i reunions

Presentació del programa d'exposicions del MACBA, gener-juny 2015

12 de gener

Amb Bartomeu Marí, director del MACBA, Valentín Roma i Pol B. Preciado, directors d'investigació del MACBA.

Parlem d'art

7 i 14 de maig, 11 de juny

Dijous 5 de març. Parlem d'art.

Un nou espai de mediació entre la programació expositiva del museu i els diversos públics on generar debats en directe a partir de plantejaments crítics compartits. Conduït per Jan Matheu, educador, i Ariadna Miquel, coordinadora d'Educació del MACBA.

Visites exclusives a les exposicions

Visita al muntatge de l'exposició **Oswaldo Lamborghini. Teatro proletario de cámara**

28 de gener

Visita a càrrec del comissari Valentín Roma.

Carol Rama. Trobada Articket

7 de febrer

Amics del MACBA va convidar els Amics de la Fundació Antoni Tàpies, el CCCB, la Fundació Joan Miró i el MNAC a una conversa amb Teresa Grandas, cocomissària de *La passió segons Carol Rama*, i a visitar l'exposició.

Visita a l'exposició *Passat inquiet*

23 de febrer

Visita a càrrec de les comissàries de l'exposició Kristine Khouri i Rasha Salti.

Visita a l'exposició *Sergi Aguilar. Revers/Anvers (1972-2015)*

4 de juny

Visita a càrrec de l'artista.

Visita preinauguració de la Col·lecció MACBA

17 de juny

A càrrec d'Antònia Maria Perelló, conservadora en cap de la Col·lecció MACBA.

Visita a l'exposició *Espècies d'espais*

9 de setembre

Visita preinauguració a càrrec de Frederic Montornés, comissari de l'exposició.

Miserachs Barcelona

18 de setembre

Visita comentada a càrrec d'Horacio Fernández, comissari de l'exposició.

Carlos Bunga. Capella

2 de novembre

L'artista Carlos Bunga va presentar la seva exposició a la Capella i va conversar sobre la seva obra.

Activitats 20è aniversari del MACBA

El dia del 20è aniversari, els Amics van tenir accés preferent, tiquets de consumició, descomptes, promocions i altres activitats descrites a continuació:

Presentació de l'Espai Familiar

28 de novembre

Una nova zona de joc i de descans amb canviador, microones i matalassets perquè els més petits poguessin dinar, fer una becaïna o jugar. Per a aquesta jornada vam comptar amb el projecte *Build a Sound* de Mónica Rikic, com a activitat complementària.

Promocions especials 20è aniversari

Vàlides fins al 28/11/2016.

Regal de carnet als nascuts el 1995.

Premi renovació per als Amics i Família MACBA. Renova el teu carnet per només 20 €.

Promoció fes-te nou Amic aquest any per només 35 € (30% descompte). Promoció

Trobada homenatge antics Amics del MACBA amb Francesc Torres i Ferran Barenblit. Presentació de l'obra *Els múltiples muntables*, de Francesc Torres

2 de desembre

Recollida del catàleg i entrega del múltiple signat per l'artista als Amics que portaven entre 10 i 17 anys de fidelitat. Francesc Torres va presentar la reedició de *Poema*, múltiple retallable de 1968, i va fer una petita performance. Després es va oferir una copa de vi a l'atri del museu amb el director del MACBA i l'artista.

Visites a altres institucions**Fundació Antoni Tàpies. Maria Lassnig**

24 de març

Visita comentada a l'exposició *Maria Lassnig* a càrrec de Laurence Russell, directora de la Fundació Antoni Tàpies.

CCCB. Les variacions Sebald

15 d'abril

Visita comentada a l'exposició *Les variacions Sebald*, a càrrec de Jorge Carrión, comissari de l'exposició, i Pablo Helguera.

Visita a Múltiplos amb Anna Pahissa

14 de maig

Conversa amb Anna Pahissa a Múltiplos, que a més de ser una llibreria especialitzada en llibres d'artista, es dedica a la difusió i distribució d'aquests llibres creats a Espanya, Portugal i Llatinoamèrica.

MNAC. Del segon origen. Arts a Catalunya, 1950-1977

22 de setembre

Visita a l'exposició a càrrec de Valentín Roma, comissari de l'exposició, juntament amb Juan José Lahuerta i Pepe Serra.

CCCB. Pis Pilot. Medellín-Barcelona

13 d'octubre

Presentació i visita a l'exposició, a càrrec d'Àlex Giménez, cocomissari de l'exposició.

Fundació Joan Miró. Miró i l'objecte

12 de novembre

A càrrec de Teresa Muntaner, conservadora de l'obra de Joan Miró.

Col·lecció "la Caixa" d'Art Contemporani. Parlo, sabent que no es tracta d'això

Dissabte 19 de desembre

Visita a la Col·lecció "la Caixa". *Cabanya de fusta, cabanya de plom.*

A càrrec de Juan Canela, comissari, i Pep Vidal, artista amb una acció a l'interior de l'obra *Schmerzraum* de Joseph Beuys de CaixaForum.

Invitacions d'altres institucions**Invitació per assistir a ARCOmadrid**

Feria Internacional de Arte Contemporáneo de Madrid.

Del 25 de febrer a l'1 de març

Invitació a assistir al Teatre Nacional de Catalunya

L'Hort de les Oliveres. Una opera de Catalunya

12 de maig

Visita al Palau de la Música Catalana

Mes de maig

El Palau de la Música va convidar els Amics del MACBA a visitar una petita mostra d'escultures de Joan Miró a una de les sales modernistes del Palau (Sala Lluís Millet).

Invitació a assistir a SWAB Barcelona

1 al 4 d'octubre

Entrades gratuïtes amb el carnet d'Amics

Invitació a assistir a L'Auditori

Concert inaugural, 15 d'octubre 2015, 20.30h

Sampler sèries. Nit escenificada. Simon Steen Andersen.

Preu reduït per assistir a SÀLMON < FESTIVAL

26 de novembre. Entrades amb descompte del 50% per a l'espectacle *Ambra senatore*

C. PÚBLIC WEB I XARXES SOCIALS

Durant el 2015 el MACBA va continuar treballant per a l'optimització de l'actual web i va iniciar un projecte de renovació que contemplarà una actualització de la manera d'adreçar-nos als usuaris i de la forma que aquests podran accedir als continguts del museu. Aquest projecte s'anirà desenvolupant per fases i va comptar amb el suport d'una empresa especialitzada en gestió de projectes de continguts digitals. Durant el 2015 també va destacar el relançament de l'App del MACBA amb el mòdul gamificat "MACBA a través" i que va arribar a un total de 3.000 descàrregues al llarg de l'any.

Web MACBA

www.macba.cat

La web del museu va tancar l'any amb un increment del 16% en visites (sessions), un creixement quatre vegades superior al de l'any passat (que va ser del 3,28%). En positiu també van destacar les xifres d'usuaris únics que van passar de tenir un índex del 9 al 16% el 2015. Les pàgines vistes també van augmentar de manera molt significativa. Amb un total de gairebé 2.150.000 van augmentar pràcticament un 12% respecte a l'any anterior. En general, les xifres positives indiquen una millora orgànica del posicionament, però també s'explica per la millora dels accessos a web des de les xarxes socials.

Indicadors quantitatius	2015	2014	Creixement
Visites	743.462	620.008	16,61%
Usuaris	538.560	448.493	16,72%
Pàgines	2.132.099	1.877.618	11,94%
Indicadors qualitius	2015	2014	Creixement
Pàgines/usuari	2,87	3,07	-6,97%
Temps	1min 54seg	2min 6seg	-7,17%
Rebot	51,89%	51,58%	-0,60%
Nous usuaris	71,40%	70,15%	1,75%

En aquest sentit, el repte de 2016 serà mantenir la inèrcia de creixement i explorar altres vies de creixement de visites a través de l'enfocament del posicionament SEO i SEM.

El següent indicador assenyalat com arriben els nostres usuaris a la pàgina web:

	2015 %	2014 %
Cerca orgànica (Google)	67%	68%
Enllaç directe	15%	16%
Referències d'altres webs	10%	10%
Xarxes socials	6%	6%
Email	0,12%	0,03%
Altres	2%	0%

D'altra banda, cal destacar la procedència geogràfica de les visites a la web, on més de la meitat són nacionals, i d'aquestes, també més de la meitat locals, concretament de Barcelona. EUA i Regne Unit són, juntament amb França, els visitants internacionals més nombrosos.

Per concloure, les pàgines més visitades pels usuaris són la pàgina d'inici i la secció de visites i exposicions, és a dir, allò que es pot relacionar amb la visita presencial al museu. D'aquí es dedueix que el posicionament de continguts *long tail*, dels quals la web disposa en abundància, té un recorregut de millora.

Ràdio Web MACBA

rwm.macba.cat

Aquest projecte de continguts va comptar amb un total de 31.252 sessions amb una massa estable de més de 22.000 usuaris. Amb un increment de 3.000 usuaris respecte al 2014 i de procedència nacional, aquest assoliment ha constituït un dels èxits de penetració en l'entorn local, tradicionalment menys recurrent en el projecte. Les nacionalitats internacionals amb més volum d'usuaris són Alemanya, Argentina i el Canadà. Durant el 2015 es van publicar 58 programes i es van assolir 4.927 seguidors al perfil de Twitter que posseeix el programa i que és independent del compte de Twitter del museu.

Xarxes socials

El MACBA va tancar el seu exercici amb un augment continuat dels seguidors de les seves xarxes socials, consolidant en especial el seu creixement a Facebook, que va passar de 35.145 a 63.560 seguidors (més d'un 80,8% versus l'any anterior) i a Twitter que va créixer de 42.822 a 56.803 seguidors (32,64%). D'altra banda, el 2015 va ser l'any del relançament del compte d'Instagram que va saltar de 931 a 8.163 seguidors (776,79%). Aquestes són xifres totals anuals, de gener a desembre de 2015.

El 2015 també va representar un any de millora en la monitorització (escolta activa) de la presència del MACBA a la xarxa i en les accions destinades a centralitzar els esforços en aquelles xarxes on hi ha l'audiència

del museu. Per aquest motiu vam comptar amb l'acompanyament d'una consultora externa que conjuntament amb l'equip va fer un seguiment i va ajudar a validar l'estratègia prèviament definida a principis d'any.

Amb l'objectiu de crear un relació més personal amb els seus seguidors, el Departament de Xarxes va organitzar diferents esdeveniments offline vinculats al seu àmbit.

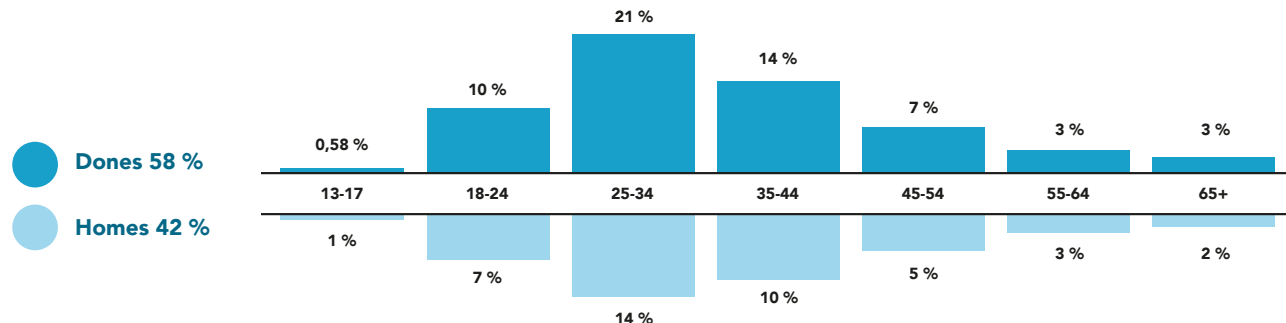
- A l'abril, es va acollir la primera "Invasió Digital" d'Espanya, en la qual van participar 15 bloggers influents del món de l'art local.
- Al juny, i amb motiu de la celebració de l'assoliment dels 50.000 seguidors a Facebook, es va preparar un sorteig per fer dues visites exclusives a les reserves del museu. Una convocatòria que va despertar molt d'interès.
- A l'octubre, coincidint amb el Dia mundial de l'arquitectura, es va organitzar una acció amb 20 Instagramers amb interessos per l'arquitectura.

Tots els convidats sumaven entre ells més de mig milió de seguidors als seus comptes.

- Per acabar l'any, al novembre, i aprofitant l'aniversari del museu, es va llançar un concurs a Instagram amb el hashtag #concurs20MACBA: els mateixos seguidors van escollir la fotografia guanyadora. L'acció va aconseguir més de 500 seguidors nous que van publicar moltíssimes fotografies de la seva experiència al museu. L'acció, coordinada conjuntament amb el Departament de Màrqueting, va comptar amb la seva pròpia campanya de comunicació que es va sumar a la campanya de l'aniversari.

Facebook

Tal com es pot veure a les estadístiques, el 58% de seguidors són dones i el 42% homes, sobretot de la franja d'edat de 25-34 anys. També s'hi pot veure que gairebé el 90% dels seguidors provenen de l'àmbit estatal i d'aquests més de la meitat són d'àmbit local.

País	Els teus fans
Espanya	33.640
Itàlia	3.889
Argentina	2.855
Brasil	2.530
França	2.096
Mèxic	2.081
Portugal	1.753
Estats Units	1.493
Regne Unit	1.262
Alemanya	1.222

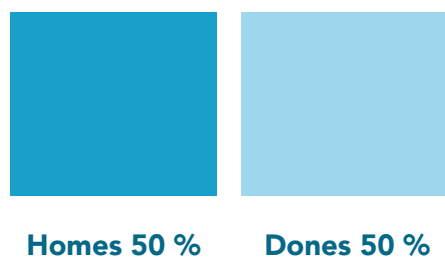
Ciutat	Els teus fans
Barcelona, Catalunya	17.675
Madrid	1.599
Sabadell	853
València	752
París	702
Londres	697
Mèxic, D.F	588
São Paulo	552
Lisboa	543
Milà	522

Idioma	Els teus fans
Espanyol	16.521
Espanyol (Espanya)	14.499
Anglès (EUA)	7.312
Català	6.563
Anglès (Regne Unit)	4.286
Italià	4.127
Francès	2.855
Portuguès (Brasil)	2.315
Portuguès (Portugal)	1.568
Alemany	959

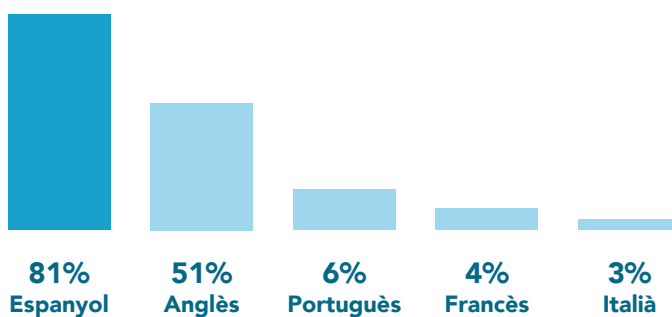
Twitter

En aquest cas hi ha una equiparació entre els seguidors (50% dones i 50% homes), sobretot de la franja d'edat d'entre 25 i 34 anys. També s'hi pot veure que gairebé el 90 % dels seguidors provenen de l'àmbit estatal i d'aquests més de la meitat són de l'àmbit local.

Gènere

Idiomes

País	% Audiència
Espanya	71%
Mèxic	4%
Itàlia	3%
Regne Unit	3%
Argentina	3%
França	2%
Estats Units	2%
Colòmbia	1%
Brasil	<1%
Veneçuela	<1%

Regió	% Audiència
Catalunya	45%
Barcelona	29%
Comunitat de Madrid	11%
Comunitat Valenciana	4%
Andalusia	3%
Anglaterra	2%
Ciutat de Mèxic	2%

Instagram

Amb Instagram es va voler treballar una visió espontània i desconeguda del museu. Un aparador que ensenya moments del dia a dia del museu, com detalls dels muntatges de les exposicions, espais amagats o els artistes que passen per les nostres sales.

9

Comunicació

Comunicació

L'any 2015 la comunicació del MACBA va anar dirigida a difondre el programa expositiu i d'activitats i va contribuir a l'assoliment dels seus objectius. El servei de premsa es va encarregar de la difusió de totes les exposicions i de diversos comunicats oficials relacionats amb fets rellevants esdevinguts durant l'any. Va destacar especialment la roda de premsa amb motiu del nomenament del nou director del museu, Ferran Barenblit, celebrada el 23 de juliol, i la seva presentació als periodistes i caps de cultura dels principals mitjans de comunicació amb entrevistes personals.

A. PREMSA

Durant aquest any el servei de premsa es va encarregar de la difusió d'onze exposicions, de l'organització de dotze rodes de premsa, de la difusió de cinc comunicats oficials del Consorci i de més de 120 activitats. Com s'acaba d'esmentar, hi sobresurt la roda de premsa del nou director del museu, Ferran Barenblit, celebrada el 23 de juliol, i la seva presentació als periodistes i caps de cultura dels principals mitjans de comunicació amb entrevistes personals.

L'any 2015 va ser un any amb un ressò mediàtic especialment intens arran de diversos esdeveniments. La polèmica suscitada per l'exposició *La bèstia i el sobirà* i la pèrdua del president de la Fundació

MACBA, l'Excm. Sr. Leopoldo Rodés Castañé, que va presidir aquesta institució entre el 1987 i el 2015, així com l'inici d'una nova etapa amb l'elecció d'un nou director, Ferran Barenblit, guanyador del concurs internacional, que es va incorporar l'1 d'octubre.

La seva candidatura va excel·lir per l'encert en la presentació d'un projecte rigorós, precís i molt clar en totes les àrees del museu, en particular en les de la seva Col·lecció i exposicions. Es va valorar molt especialment la seva visió de futur de les institucions culturals i del rol de direcció dins d'aquestes, així com la visió del paper del MACBA dins el sistema de l'art contemporani català, barceloní i l'encaix en el barri del Raval.

El 28 de novembre perdurà en la memòria del museu per la celebració del seu 20è aniversari, un èxit de públic sense precedents i amb una positiva repercussió als mitjans de comunicació. Més de 15.000 visitants, la xifra més alta de visitants assolida en tota la història del museu, van gaudir d'una jornada de portes obertes amb un intens programa d'activitats adreçat a tots els públics, que van fruit de tallers, visites guiades, concerts, concursos, un happening de confeti i accions especials per als Amics, així com un mercat gastronòmic que per primera vegada va animar els voltants de l'edifici Meier. Una jornada que va consolidar el museu com una institució oberta al seu barri i a la seva ciutat.

En resum, aquest any el servei de premsa es va encarregar de la difusió d'onze exposicions, de l'organització de dotze rodes de premsa, de la difusió de cinc comunicats oficials del Consorci, més de 120 activitats, així com de l'organització de diferents trobades (dinars, entrevistes) amb mitjans de comunicació local, nacional i internacional.

Rodes de premsa

15 de gener *Pep Dardanyà*

28 de gener *Oswaldo Lamborghini. Teatro proletario de cámara*

19 de febrer *Passat inquiet. Narratives i fantasmes de l'Exposició internacional d'art en solidaritat amb Palestina, 1978*

15 d'abril *Bouchra Khalili. Garden Conversation*

20 de maig *Iman Issa. Heritage Studies*

2 de juny *Sergi Aguilar. Revers/Anvers (1972-2015)*

16 de juny *Desitjos i necessitats. Noves incorporacions a la Col·lecció MACBA*

14 de juliol *Espècies d'espais*

24 de juliol Nou director

17 de setembre *Miserachs Barcelona*

28 d'octubre *Carlos Bunga. Capella*

12 de novembre *A XMI. Arxiu Xavier Miserachs*

Altres rodes de premsa conjuntament amb altres institucions

18 d'octubre *Aproxa, Auditori*

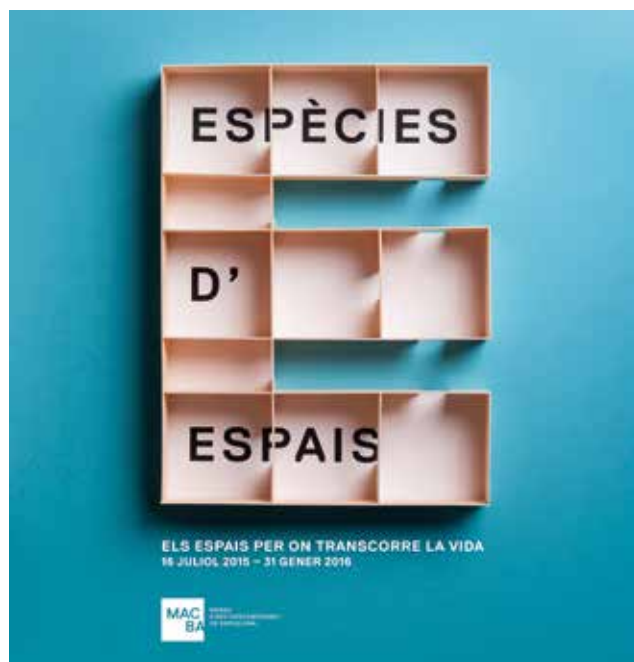
24 de novembre *Zhou Tao, Fundació Han Nefkens*

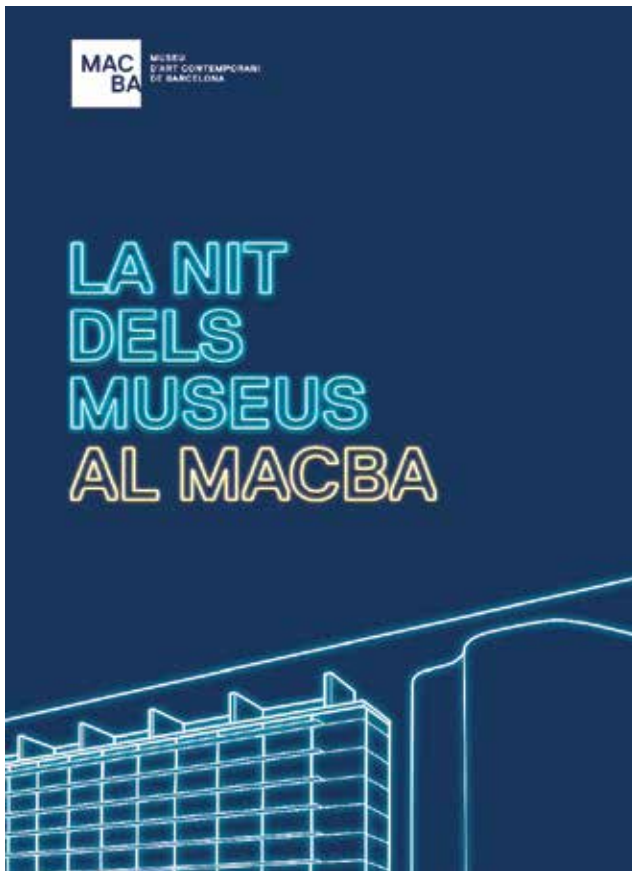
Relació amb els mitjans

Durant aquest any 2015 es van emetre més de 90 notes de premsa i es van organitzar nombroses entrevistes amb la direcció artística, comissaris i diferents responsables de la institució, així com amb els artistes que van participar en la programació anual.

D'altra banda, el museu va mantenir i ampliar les relacions amb mitjans de comunicació d'àmbit local, nacional i internacional i va augmentar un 12% més els seus contactes respecte a l'any anterior; va elaborar més de 45 dossiers de premsa en tres idiomes (català, castellà i anglès) i va donar resposta a nombroses peticions d'entrevistes, filmacions, imatges en alta resolució, així com a consultes diverses per part dels periodistes i estudiants de disciplines diverses interessats en les diferents vessants de la institució.

Per citar un parell d'exemples destacats, es va enregistrar un programa pilot per a TV3 *M.A.R.T* monogràfic sobre la Col·lecció MACBA i, també, a finals d'any es va encetar un monogràfic especial de Joan Brossa per a TVE.

Repercussió als mitjans

El Museu d'Art Contemporani de Barcelona va ser objecte de 9.344 informacions (6.250 el 2014) que van incloure notícies, reportatges, articles d'opinió i entrevistes a la premsa del conjunt de l'Estat espanyol. El resum anual presentat per l'agència Kantar Media representa un retorn econòmic valorat en 13.752.203€ (respecte als 6.822.664€ de l'any

anterior). Tant televisió, ràdio, premsa escrita i internet van incrementar d'una manera molt notable. A continuació el comparatiu 2014-2015:

	Referències 2014	Referències 2015
Internet	4.549	6.810
Premsa	1.434	2.130
Ràdio	90	186
TV	178	244
Total	6.250	9.370

Encara que el recull anual no contempla els impactes apareguts a mitjans de comunicació d'àmbit internacional pel fet de no tenir contractat un servei de seguiment, el personal de premsa va mantenir el recull de premsa internacional actualitzat via els contactes directes amb els periodistes i va fer recerca a xarxes. El museu va tenir presència a les principals revistes culturals i a la premsa generalista segons la naturalesa de cada exposició.

Mitjans

Total general	
Notícies	9.344
Audiència	1.772.064.200
Valoració	13.752.203 €

El museu manté des de la seva inauguració un arxiu històric de totes les aparicions a premsa, així com el banc d'imatges distribuïdes.

Total per mitjans			
	Referències	Audiència	Valoració
Internet	6.810	1.191.749.200	5.006.720
Premsa	2.130	534.321.000	5.447.643
Ràdio	186	16.978.000	1.151.863
TV	244	29.016.000	2.145.976
Total	9.370	1.772.064.200	13.752.203 €

B. CAMPANYES

Les estratègies de comunicació i màrqueting desenvolupades durant el 2015 amb l'objectiu de difondre el programa expositiu i d'activitats van contribuir a l'assoliment dels objectius del museu. Les campanyes de publicitat van destacar aquest any per buscar una imatge molt versemblant i directa amb el contingut expositiu, però mantenint sempre una imatge de marca molt identitària.

Campanyes

Pel que fa a les exposicions, al llarg de l'any 2015, es va desenvolupar un total de nou campanyes de comunicació amb un desplegament de mitjans i una estratègia que va tenir en compte incrementar la notorietat, la cobertura i la rellevància del museu en relació amb els seus públics.

Els mitjans que es van emprar majoritàriament van ser canals de publicitat exterior com banderoles, pirulins, cartells, *flyers*, autobusos i pantalles al metro. Altres suports en què es va desplegar el pla de mitjans inclouen premsa diària local com *El Periódico*, *l'Ara*, revistes i plataformes online dels sectors d'oci, cultura i art com *Butxaca*, *Time Out*, *Enbarcelona*, *Good2b*, *Bguided*, *Núvol*, *PAC*, *Bonart*, *exitmail* i *eflux*. Pel que fa a mitjans de masses com la televisió i la ràdio es va mantenir una presència al llarg de l'any al programa "33 Recomana" a més d'insercions al "No t'ho perdís" de *Catalunya Ràdio* i *iCat.cat*.

La comunicació en els canals propis del MACBA va ser significativa al llarg de l'any, en elements de senyalística exterior com el mur cortina, les vitrines del cub de la Capella MACBA, l'entrada al Convent dels Àngels, els màstils davant de l'Edifici Meier i les pantalles informatives a l'entrada de l'Auditori Meier.

Pel que fa a la difusió d'activitats, durant tot el 2015 es va produir i enviar per correu postal un fullet bimestral que inclou totes les activitats, així com informació relativa a les exposicions i informacions rellevants de la institució, com el llançament de publicacions o la celebració de jornades especials. El fullet es va enviar a usuaris de les activitats, a membres de la Fundació MACBA i a diferents centres culturals, centres cívics i biblioteques de la ciutat.

A més a més es van desenvolupar campanyes específiques per a programes consolidats com "MACBA es viu", "MACBA en família" i jornades especials, com la Nit dels Museus, la Mercè i el 20è aniversari del MACBA, esdeveniment que va comptar amb una gran participació del públic.

Per a col·lectius concrets, com el professorat, el museu va treballar en un nou llenguatge gràfic per dotar de més rellevància i d'una personalitat pròpia els Programes Educatius. La nova imatge es va plasmar en un nou fullet que es va enviar per correu postal a més de 4.000 centres educatius repartits per tot el territori català. A més a més, aquests col·lectius van rebre via email comunicacions específiques al llarg del curs.

Relació de suports impresos

ACTIVITATS	QUANTITAT	IDIOMA
Fullet bimestral gener-febrer	5.000	cat
Fullet bimestral març-abril	5.000	cat
Fullet bimestral maig-juny	5.000	cat
Fullet bimestral juliol-agost	5.000	cat
Fullet bimestral setembre-octubre	5.000	cat
Fullet bimestral novembre-desembre	5.000	cat
Díptic seminaris novembre-desembre	5.000	cat
MACBA EN FAMÍLIA		
Díptic gener-juny	12.000	cat
Postal estiu	7.000	cat
Díptic setembre-desembre	12.000	cat
Postal Nadal	3.000	cat
MACBA ES VIU		
Pòsters juliol	500	cat
Postal gener-febrer	15.000	cat
Postal març-abril	15.000	cat
Postal maig-juny	15.000	cat
Postal juliol-agost	15.000	cat
Postal setembre-octubre	15.000	cat
Postal novembre-desembre	15.000	cat
JORNADES PORTES OBERTES		
Postal La Mercè	71.000	cat
Postal La Nit dels Museus	71.000	cat
Postal 20è aniversari	106.000	cat
Pòster 20è aniversari	5.000	cat
EDUCACIÓ		
Fullet Programes Educatius	7.000	cat

CRM i estratègia d'emailing

El CRM no és sols una eina informàtica sinó una filosofia de relació amb els públics.

Amb aquest objectiu principal es va realitzar durant el 2015 un esforç molt notable tant quantitatiu com qualitatiu en totes les eines que faciliten el coneixement i, per tant, la relació amb els públics del MACBA.

En aquest sentit és remarcable l'adaptació que es va poder realitzar de tots els enviaments de correus electrònics en un format *responsiu*, optimitzat per a dispositius mòbils.

Es van crear un total de sis grups objectius tenint en compte el perfil del usuari: inauguracions, professorat, usuari Programes Públics, grup objectiu afí al programa "MACBA es viu", usuari programa "MACBA en família" i usuari RWM. A continuació algunes xifres rellevants:

- El segment professorat va rebre un total de 29 enviaments amb una mitjana de 2.222 emails enviats i una ràtio d'obertura del 26,8%.
- Es van enviar 19 emails convidant a les inauguracions del museu amb una mitjana d'enviats de 8.150 i una ràtio d'obertura del 29,9%.
- Pel que fa als emails setmanals del programa "MACBA es viu" es van fer 42 enviaments amb una mitjana d'enviats de 5.174 i una ràtio d'obertura de 21,3% i, pel que respecta a les comunicacions del programa "MACBA en família", es van enviar 12 *newsletters* amb una mitjana d'enviats de 1.646 i una ràtio d'obertura mitjana del 22,6%.
- En relació a l'enviament amb contingut específic de RWM, aquest va adaptar el seu contingut als diferents idiomes de l'enviament. Així els podcast realitzats en català i en anglès només es van enviar als usuaris amb aquests idiomes de preferència.

A més es van enviar un total de 23 *newsletters generals* quinzenals amb una mitjana de 37.053 emails enviats i una ràtio d'obertura del 19,4%, un 2,4% més que el 2014.

Pel que fa a xifres globals, es va finalitzar l'any amb un total 60.152 contactes, 4.644 nous incloent-hi persones, relacions i organitzacions gràcies a l'optimització del procés de subscripció al *newsletter* des del web i mitjançant accions que es van dur a terme durant jornades de portes obertes, promocions a xarxes socials i col·laboracions amb d'altres institucions com per exemple la Xarxa de Biblioteques de Barcelona.

10

Patrocinis

Patrocini

El programa de patrocini del MACBA contribueix a la sostenibilitat del museu establint connexions entre la seva activitat i les empreses que troben en l'art contemporani una via per mostrar el seu compromís amb la societat de forma innovadora.

El 2015 el MACBA va celebrar els seus 20 anys d'activitat en un context de canvi i dins aquest marc cal destacar el suport estable de les empreses patrocinadores i mecenes. Durant aquests 20 anys de trajectòria, el museu ha evolucionat reforçant la seva identitat com a entitat que fomenta l'esperit crític i ha augmentat el seu impacte arribant a més públics. També ha evolucionat la relació de l'empresa amb els seus grups d'interès. El mecenatge que va donar origen a la col·laboració del MACBA amb l'empresa cerca vies per ser comunicat i compartit. L'empresa troba ara al MACBA un canal per comunicar-se amb els seus grups d'interès, es vincula a l'activitat del museu i connecta directament amb els seus usuaris a través del patrocini i d'una proposta de valor.

El 2015, DAMM, patrocinador principal del MACBA, va ratificar el seu compromís amb el museu. La seva col·laboració dóna suport al programa d'activitats, millora l'experiència de la visita i ens ajuda a ampliar l'impacte de la comunicació del museu. També volem destacar l'empresa KH Lloreda que, a través de la seva marca de referència KH-7, va renovar el 2015 el seu compromís com a patrocinador del "MACBA en família" i ha reforçat així la seva identitat com a marca compromesa i innovadora.

Durant el 2015, els acords de col·laboració de les empreses mecenes de Fundació MACBA van mantenir el seu suport en els àmbits educatius i socials.

En aquest sentit, cal destacar: el suport de Fundació Repsol que va contribuir a fer realitat un ambiciós programa d'accessibilitat; el cas de la Fundació Banco Santander amb la formació al professorat, com a clau per fomentar l'aprenentatge de l'art contemporani a l'escola; i el programa de beques per a grups escolars en situació de risc possible gràcies a la col·laboració amb la Fundació Daniel & Nina Carasso. Aquestes col·laboracions van permetre seguir ampliant l'impacte en l'entorn educatiu, branca fonamental de l'activitat i la voluntat prioritàries del museu.

Així, el 2015, i després de 20 anys de trajectòria conjunta, destaca la vigència i la importància de l'empresa com a soci estratègic del museu. Un soci que confirma el seu posicionament com a organització culturalment compromesa, que manté i amplia el seu suport any rere any al programa del museu.

Cal valorar la capacitat de l'empresa d'actuar com un altaveu per arribar a més públics. El 2015, les empreses col·laboradores i patrocinadores no només van donar suport econòmic a l'activitat del museu, sinó que també van contribuir a donar capilaritat a la comunicació, difonent l'activitat i actuant com a altaveu del missatge.

La voluntat del programa de patrocini és oferir una col·laboració que beneficiï totes dues parts, i per això des de l'àrea de Patrocini també s'ha treballat per fomentar activitats que permetin a les empreses obtenir un retorn en forma de contraprestacions de forma personalitzada.

Empreses Patrocinadores i mecenes

ESTRELLA DAMM

El MACBA és un lloc de trobada per compartir experiències al voltant de l'art d'avui, una extensió de la vida ciutadana enriquida per la visió i les propostes dels artistes. Aquest museu, actiu, plural, viu, ofereix un ventall permanent d'activitats que un any més va poder comptar amb el suport d'Estrella Damm com a patrocinador principal. El programa "MACBA es viu", que encapçala el patrocini, continua afermant-se com a alternativa d'oci cultural del MACBA per viure el museu des de múltiples perspectives. Durant tot l'any, cada dissabte a la tarda el museu es va omplir amb una proposta diferent de dansa, música, arts performatives o visites especials. El 2015, gràcies al patrocini, també es va dur a terme una campanya de difusió en mitjans exteriors per tal d'ampliar-ne l'impacte i arribar a més persones.

Conscients de la importància de reforçar el pes cultural de Barcelona com a ciutat que fomenta l'esperit crític i la diversitat, Estrella Damm patrocina totes les activitats culturals del MACBA.

FUNDACIÓ REPSOL

Gràcies al suport de Fundació Repsol el MACBA va impulsar el Programa d'Accessibilitat amb el convenciment que l'art facilita i promou la integració social.

L'accessibilitat es desplega per tot el museu per apropar l'art a tots els públics de forma inclusiva. El programa va incloure un recorregut per les sales de l'exposició *Desitjos i necessitats. Noves incorporacions a la Col·lecció MACBA* amb làmines i obres

tàctils o textos en Braille d'una selecció d'obres. També compta amb un innovador espai "Acosta't a la Col·lecció amb els Sentits", on el visitant utilitza el tacte, l'oïda i l'olfacte per apropar-se a recreacions de fragments d'obres, i un programa de visites adaptades especials a les necessitats específiques dels grups.

Per últim, el museu ofereix visites guiades adaptades a col·lectius amb diversitat funcional programades cada mes, així com s'ofereixen visites guiades adaptades en totes les jornades obertes. Durant el 2015 van participar a les visites adaptades més de 2.000 persones. El Programa d'Accessibilitat va organitzar dues jornades amb totes les organitzacions dels col·lectius per tal d'alinear necessitats i objectius.

FUNDACIÓ BANCO SANTANDER

Fundación Banco Santander és mecenes del Programa de Formació Permanent del Professorat del Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA). El 2015 va renovar un any més el seu compromís que al llarg d'aquest any va formar més de 850 professors en art contemporani.

El programa comprèn l'organització de diversos cursos, jornades i debats relacionats amb l'art contemporani que s'adapten a les necessitats dels diferents nivells educatius. Aquests cursos, que estan homologats per la Generalitat de Catalunya, van incloure aquest any i com a novetat el curs de les "Càpsules de llenguatges artístics".

FUNDACIÓ DANIEL & NINA CARASSO

Durant els últims anys el context socioeconòmic ha afectat de forma generalitzada l'entorn educatiu impactant en la capacitat de les escoles per fer sortides i visites culturals.

Fruit d'aquesta preocupació, i gràcies al suport de la Fundació Daniel & Nina Carasso i al seu acord de col·laboració amb la Fundació MACBA, el museu obre cada any una convocatòria de beques escolars. Aquestes beques s'adrecen a escoles que acreditin la seva condició de Centre d'Atenció Educativa Preferent (CAEP) i a escoles amb situació econòmica limitada i/o risc d'exclusió.

Gràcies a aquest programa, durant el 2015 més de 3.000 escolars van poder visitar el MACBA i apropar-se a l'art contemporani.

KH7

"MACBA en família" és una activitat transversal que té com a objectiu apropar l'art contemporani a tota la família. Cada cap de setmana el museu ofereix aquest programa on nens i pares aprenen conjuntament. KH Lloreda és una empresa líder catalana amb un fort compromís social. La seva col·laboració amb el programa del "MACBA en família" li permet acostar al seu públic objectiu a través d'una experiència lúdica i educativa.

ILLY CAFFE

El museu és un espai de debat i de diàleg. El MACBA fomenta aquests diàlegs programant activitats de conversa amb els artistes, actors culturals i professionals del sector. Illy Caffè col·labora donant suport econòmic a les activitats de conversa.

El 2015 #parlemdart es va desenvolupar en més de 25 propostes en què el visitant va poder seure en un tu a tu amb l'artista i compartir una estona de reflexió i diàleg, en les quals el cafè va contribuir a millorar l'experiència.

El MACBA agraeix el suport de les següents entitats i empreses

British Council, Gramona, Loop/Grundig, Resa, Institut Français, Valentine, Yamaha.

11

Espais i projecte arquitectònic: Pla d'usos

Espais i projecte arquitectònic: Pla d'usos

El MACBA va néixer el 1995 en el marc d'una reforma urbanística profunda del barri del Raval. Des del principi, la seva ubicació al centre de la ciutat de Barcelona ha estat un privilegi per a un museu d'art contemporani que vol ser part de la transformació intel·lectual, social i econòmica del seu entorn.

El 2013, divuit anys després de la seva inauguració, l'Ajuntament de Barcelona cedeix els edificis del Convent dels Àngels al MACBA per a ús museístic, uns espais que sumen un total de 1.796 m² útils. L'adscripció d'aquests espais, juntament amb la reserva del solar ocupat avui per la Capella del carrer de Montalegre per a la futura ampliació del museu, ha donat lloc a una acurada reflexió sobre tot el conjunt que, un cop posat en marxa el Pla d'usos presentat, permetrà ampliar i diversificar la programació (d'exposicions i d'activitats) i els usos del museu d'acord amb les necessitats dels públics d'avui.

Durant l'any 2014 es varen definir els objectius concrets del Pla d'usos que s'havien d'assolir en cada projecte i es va elaborar el projecte arquitectònic per a l'Edifici Meier corresponent a la fase primera.

Les actuacions realitzades durant el 2014 es varen realitzar sobre l'Edifici Meier. A finals d'any, quedava per assolir la Cafeteria-Restaurant, la plaça, les plantes baixes del Convent i l'equipament dels espais superiors.

El projecte del Pla d'usos va continuar evolucionant durant el 2015. Les actuacions es van centrar a acabar de definir els projectes d'espai públic, de segona fase d'edificació i de reforma d'espais interiors, així com en l'execució d'algunes de les reformes planificades per a l'edifici del Convent dels Àngels.

Espai Plaça

Es va redactar el projecte d'execució de la primera fase del total d'intervencions plantejades a la plaça dels Àngels i la connexió amb la plaça de les Caramelles. Aquesta actuació se centra en la zona deprimida de la plaça que contacta amb la façana del Convent, per tal de millorar l'accessibilitat i resoldre els accessos als diferents edificis que hi conflueixen (Convent i Centre d'Estudis), i en l'entrada de la Capella per tal d'afavorir l'accés al conjunt.

Al final del 2015, l'expedient es trobava en fase de tramitació a l'Ajuntament de Barcelona, per tal d'iniciar l'obra el 2016 i comptava ja amb el vistiplau dels Departaments de Patrimoni de la Generalitat de Catalunya i de l'Ajuntament de Barcelona.

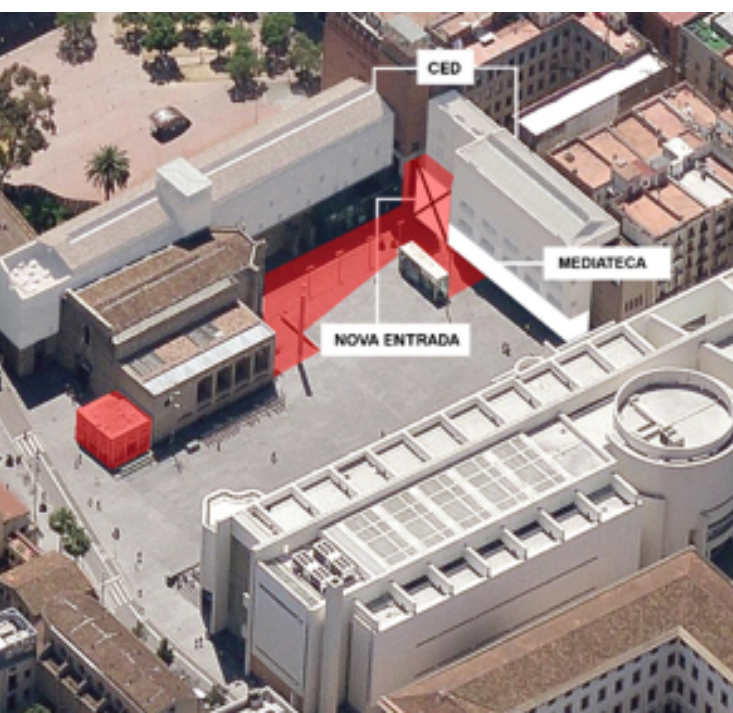
Després de les propostes executades durant aquest any a l'Edifici Meier (Fase I), es van redactar els projectes d'execució de les intervencions plantejades per una nova entrada al CED, la nova Mediateca a la planta baixa del CED, un nou accés a la sala d'exposicions del Convent des de la plaça dels Àngels, i l'enderroc del volum d'accés als lavabos públics i a la Capella dels Àngels. Aquest enderroc permetrà definir un nou accés i una nova façana, i obrirà la perspectiva del conjunt de la plaça des de l'accés de la Rambla pel carrer Elisabets.

Totes aquestes intervencions tenen per objecte principal potenciar el flux de vianants i la seva relació

no solament amb el museu sinó també amb la resta d'equipaments i espais públics d'aquesta zona del Raval. D'altra banda, es va actualitzar la Llicència Mediambiental del Convent dels Àngels amb la unificació de les tres anteriors en una de sola que en permetrà un ús més relacionat.

En tancar l'any, el projecte global amb les diferents intervencions sobre els edificis va passar el tràmit del Col·legi d'Arquitectes i l'expedient ja és al Districte de l'Ajuntament de Barcelona, a l'espera que la llicència d'obres, la llicència mediambiental del Convent i l'aprovació de Patrimoni siguin concedides, per tal de poder concursar l'obra corresponent i procedir a la seva realització entre 2016 i 2017.

Les reformes executades el 2015 també es van centrar en els espais interiors de l'edifici del Convent dels Àngels.

Es van realitzar les tasques de connexió dels diferents espais expositius en planta baixa de Capella i Convent. Les actuacions fetes permeten unificar-los i facilitar-ne la transició, mitjançant l'obertura de passos tapiats, la reforma de l'enllumenat i les instal·lacions existents, i l'equipament de vestíbuls i zones de recepció.

A la planta primera del Convent dels Àngels es va executar la reforma d'un dels espais, d'uns 140 m², per al seu nou ús com a Arxiu del Centre d'Estudis i Documentació. Aquesta actuació ha de permetre complementar l'arxiu existent d'uns 50 m², i ampliar la tasca d'aquest centre pel que fa a l'atenció de fons documentals.

En paral·lel es van realitzar les reformes necessàries, tenint en compte el ritme d'entrada en funcionament dels diferents espais, per adequar-los a la llicència mediambiental de l'edifici, aleshores en tramitació.

La nova llicència planteja la unificació en un sol expedient dels tres edificis: Convent, Capella i CED, que de fet van ser concebuts en conjunt, però que abans havien estat forçosament separats en el moment de construir l'edifici del CED i reformar els espais interiors de la Capella, quan els espais centrals del conjunt estaven ocupats per les dependències del FAD.

12

Informació financera i de gestió

Informació financera i de gestió

El 24 de juliol de 2015 van entrar en vigor uns nous estatuts del Consorci del MACBA, que introduïen com a canvis més significatius la consideració del caràcter local del Consorci i l'adscripció a l'Ajuntament de Barcelona. Així mateix, la funció pública de control i de fiscalització va passar a les mans de l'Ajuntament de Barcelona i des d'aleshores s'exerceix en forma d'intervenció prèvia limitada.

Cal remarcar l'esforç que es va continuar realitzant des de l'exercici 2012 per reduir el dèficit generat per l'impagament de l'aportació del Ministeri de Cultura per valor d'1.640.000 euros. Aquest dèficit es va rebaixar en 604.285 euros. A 31 de desembre de 2015, restava pendent un import de 965.039 euros.

A part, l'any 2014 s'havien rebut aportacions extraordinàries de l'Ajuntament de Barcelona per valor d'1.800.000 euros que es van incorporar com a romanent al 2015.

Els ingressos propis van ser de 2.594.958 euros i es va aplicar un romanent d'anys anteriors per valor d'1.030.546 euros.

A. PRESSUPOST 2015

El pressupost d'ingressos del MACBA de l'exercici 2015 va ser de 10.544.802 euros. El finançament rebut de les administracions públiques consorciades és el següent:

2015		
Ajuntament de Barcelona	3.987.812	50%
Generalitat de Catalunya	2.969.542	37%
Ministeri de Cultura	992.490	13%
Total aportacions administracions públiques	7.949.844	100%

Liquidació del pressupost

El pressupost d'ingressos del MACBA es va liquidar al tancament de l'exercici 2015 per import de 10.544.802 euros i el de despeses per import de 11.392.861 euros amb un resultat de 848.058 euros. Si sumem a aquest resultat l'aplicació de romanent d'anys anteriors d'1.030.546 euros, el resultat positiu va ser de 182.488 euros. Aquesta xifra corresponia, principalment, a les desviacions positives de finançament (aportacions finalistes que seran consumides en exercicis futurs) per valor de 166.286 euros, que va oferir un resultat pressupostari ajustat de 16.202 euros.

Es va dur a terme un esforç –iniciat l'exercici 2012– de reducció del dèficit generat per l'impagament de l'aportació del Ministerio de Cultura per valor d'1.640.000 euros. Aquest dèficit s'ha rebaixat significativament i restar un import, després d'ajustos, de 965.039 euros.

Estructura pressupostària 2015

Finançament	Despeses i inversions
Ingressos propis 2.594.958 €	Despeses ordinàries 10.542.763 €
Aportació administracions públiques 7.949.844 €	
Aportacions extraordinàries i romanent any anterior 1.030.546 €	Inversions 850.098 €
	Resultat ajustat 2015 182.487 €
11.575.348 €	11.575.348 €

Aquestes dades inclouen el romanent d'anys anteriors aplicat a l'exercici 2015 (1.030.546 euros), que se sumen als ingressos liquidats per valor de 10.544.802 euros.

D'aquest gràfic es desprèn un pressupost equilibrat, on l'activitat ordinària i les inversions van consumir un pressupost d'11.392.861 euros, i resten encara 166.286 euros per consumir corresponents a ingressos finalistes assignats a projectes amb continuïtat al llarg de 2016.

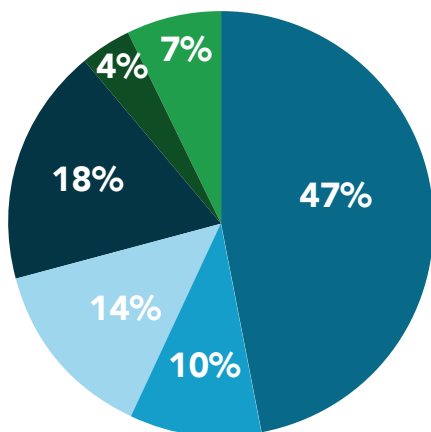
Ingressos propis 2015

Es va consolidar la tendència de la millora de la ràtio d'autofinançament que, sense considerar les aportacions extraordinàries, es va situar en el 24,6%, quan el 2014 era del 24,4%. El 47% dels ingressos propis van provenir dels ingressos de taquilla, el 18% del lloguer d'espais i concessions i el 14% de les coproduccions i itineràncies. El dia 11 de febrer de 2015 es va inaugurar la nova botiga del MACBA, ubicada a l'antic hall del museu, la gestió de la qual havia estat adjudicada a Laie (Laietana de Llibreteria, SL). Els ingressos d'aquesta concessió van ser un 106% superiors als de 2014.

Despeses ordinàries i inversions 2015

Ingressos propis 2015

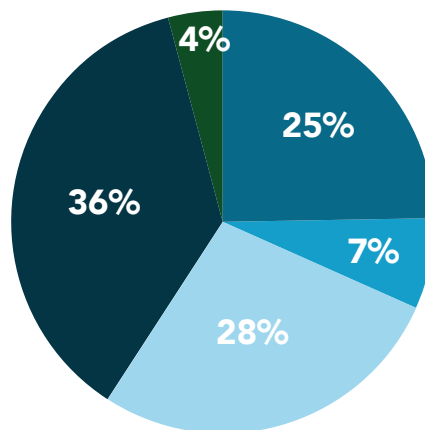
- Ingressos visitants
- Patrocinis
- Coproduccions i itineràncies
- Lloguer, espais i concessions
- Venda de Publicacions
- Altres ingressos

Les despeses ordinàries i inversions es van incrementar un 4% respecte a les de l'exercici 2014. Aquest increment es va concentrar en les inversions destinades a l'optimització, adequació i remodelació dels espais finançades amb una aportació extraordinària de l'Ajuntament de Barcelona.

Despeses ordinàries i inversions 2015

- Activitats
- Comunicació i atenció públic
- Edifici i telecomunicacions
- Personal
- Altres despeses de gestió

B. GESTIÓ

Personal

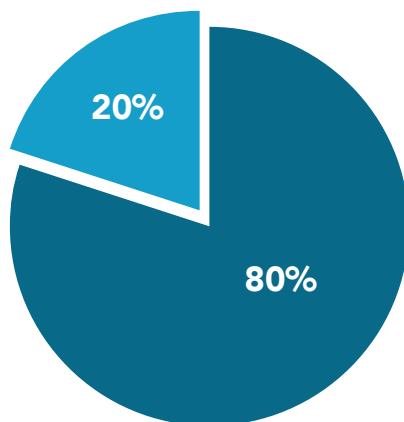
El MACBA compta amb un equip de professionals expert i compromès que, des de l'exercici 2012, es manté estable. Durant el 2015, a l'àrea de gestió de persones, es va consolidar la política de conciliació laboral i personal, amb una millora de les eines de gestió i comunicació. També es va donar un nou impuls al desenvolupament de persones. A més, es va començar l'adaptació als nous requeriments de l'Ajuntament de Barcelona, l'administració d'adscripció del Consorci, tant en processos vinculats a la nòmina, com en el sistema de provisió de personal i transparència.

Adicionalment el MACBA va continuar acollint-se a programes de pràctiques professionals de diverses universitats.

La plantilla a 31 de desembre de 2015 era:

	2015
Alts càrrecs	2
Personal laboral fix	19
Personal laboral interí	57
Personal laboral temporal	7
Total	85

- Dones
- Homes

Conciliació laboral i familiar: les mesures de flexibilitat

Durant el 2015 els treballadors van fer ús de les diferents mesures de flexibilitat: flexibilitat en els horaris d'entrada, dinar i sortida, jornada intensiva un dia la setmana, jornada intensiva a l'estiu, flexibilitat en l'horari de visites mèdiques de fills i/o pares i modificació de la distribució horària per motius acadèmics i la retribució flexible. En aquest sentit també es va treballar en eines de gestió per facilitar l'ús de mesures de flexibilitat.

D'altra banda, es va consolidar el model de retribució flexible, MacbaFlex.

MacbaFlex ofereix l'opció als treballadors de destinar voluntàriament una part de la retribució fixa a la contractació d'una sèrie de productes i/o serveis. Això els permet adaptar la retribució a les necessitats personals i familiars, i incrementar la disponibilitat neta. Alguns d'aquests productes són la llar d'infants, l'assegurança mèdica, l'adquisició d'equips informàtics, la formació o el transport.

Desenvolupament: els plans de formació

El pla de formació es va treballar en dos àmbits:

- Formacions generals d'habilitats o competències
- Formacions individuals i específiques del lloc de treball

Aquesta formació va ser impartida per professionals i escoles externes (presencial o online) o per personal intern expert en la matèria.

La valoració mitjana d'aquestes formacions va estar per sobre del 2,3 sobre 3.

Àrees de formació	2015 (nombre hores formació)
Habilitats/ competències específiques del lloc de treball	1.640
Llei Propietat intel·lectual i altres	82
Total hores formació 2015	1.722
Hores per treballador	20,14

Comunicació interna: la intranet

Durant l'exercici 2015 es van crear noves dinàmiques de comunicació interna amb la col·laboració dels equips de comunicació i de recursos humans.

Pràctiques professionals per a estudiants

El MACBA es va acollir a diversos programes de pràctiques professionals oferts per diverses escoles i universitats amb les quals va signar el respectiu conveni.

D'una banda, a través de les pràctiques, els estudiants poden posar en valor els coneixements adquirits i poden conèixer de ben a prop el museu i familiaritzar-se amb la realitat laboral del sector cultural. I, de l'altra, el museu renova el coneixement i manté contacte directe amb les escoles i el món universitari.

Durant el període de pràctiques els estudiants desenvolupen les seves competències personals i professionals.

Durant l'any 2015 es van realitzar pràctiques en els següents departaments: Exposicions, Col·lecció, Publicacions, Programes Públics, Centre d'Estudis i Documentació MACBA, Producció, Restauració, Registre, Audiovisuals, Arquitectura, Gestió Econòmica, Sistemes d'informació, Recursos humans, Premsa i Comunicació i màrqueting.

Tecnologia

Les inversions en tecnologia van continuar enfocades a la racionalització dels recursos i a la dotació de millors eines als professionals del museu per potenciar la mobilitat i el treball en equip àgil i segur. D'altra banda, es va prosseguir amb la millora de les eines de gestió i el suport als projectes d'activitats.

Durant el 2015, entre les accions realitzades per potenciar la flexibilitat es va incloure el canvi del correu electrònic corporatiu. Es va aprofitar la necessària renovació del servidor de correu electrònic corporatiu per passar d'un servidor dedicat a un model de servei al núvol. Aquesta nova solució tenia com a principals objectius:

- Reduir els costos associats al servei de correu electrònic, que van caure en un 59 % gràcies al nou recurs.
- Millorar la mobilitat, ja que el nou correu sempre es troba disponible des de qualsevol dispositiu amb connexió.
- Integar diverses eines: la missatgeria instantània, les eines d'àudio i videoconferència, l'espai d'emmagatzematge d'arxius al núvol, els instruments per a la creació de llocs web de treball en equip al núvol, les llicències d'eines ofimàtiques, entre d'altres.
- Agilitar l'escalabilitat del servei, dotat de la possibilitat d'incrementar llicències d'una manera ràpida i expedita.
- Ampliar i millorar el servei als usuaris, amb una major capacitat de les bústies i els fitxers adjunts.
- Millorar la productivitat dels usuaris.
- Pagar únicament pel servei consumit, en un ajust perfecte davant les fluctuacions d'usuaris i de necessitats en cada moment.

A més, durant el 2015, es van renovar tots els equips d'impressió i escaneig del MACBA. Es va continuar amb el model de pagament per còpia ja establert anys enrere i es va anar un pas més enllà, amb la vinculació de tots els dispositius a una solució software que centralitza totes les cues d'impressió i que ens ofereix aquests avantatges:

- Impressió descentralitzada: els usuaris des d'aleshores poden imprimir des de qualsevol lloc i a qualsevol màquina.
- Impressió bloquejada fins que l'usuari la desbloqueja amb un codi personal: va suposar un gran estalvi de paper. En concret, aquesta funcionalitat va facilitar l'estalvi de 60.000 impressions durant el primer any, per treballs no alliberats.
- Impressió per defecte en blanc i negre i a doble cara: va comportar també un estalvi significatiu, tant de paper com de costos d'impressió.

D'altra banda, com a conseqüència del canvi d'adscripció del MACBA de la Generalitat de Catalunya a l'Ajuntament de Barcelona durant el 2015, es va començar a treballar en les modificacions dels processos interns per tal de permetre la integració amb els sistemes de l'Ajuntament de Barcelona.

També, per tercer any consecutiu, es va continuar donant suport al projecte del Repositori Digital del MACBA, en col·laboració amb el CSUC. El desenvolupament molt avançat del Repositori va fer possible presentar al públic els continguts del Fons Xavier Miserachs en el context de les exposicions *Miserachs Barcelona* i *A.XMI*. En concret, es van tractar més de 3.000 fotografies i fulls de contacte i més de 250 documents digitalitzats que formen part de la correspondència personal de l'artista [vegeu secció 7. Col·lecció].

Estalvi energètic

Durant l'exercici 2015 es van mantenir les mesures iniciades l'any 2013 encaminades a reduir el consum energètic del Centre d'Estudis i Documentació: es va aconseguir una disminució del consum respecte a l'any anterior d'un 16,20% i d'un 34,3% acumulat respecte a l'any 2013. Les mesures d'estalvi van ser efectives gràcies a una optimització d'horaris d'ús dels equips de climatització i il·luminació, a més d'una major sensibilització dels usuaris respecte al malbaratament energètic.

D'altra banda, a mitjans del 2014, a l'Edifici Meier també es va iniciar un seguiment dels consums energètics mitjançant equips de telemesura, per obtenir la informació detallada dels consums generats en els diferents espais. Aquesta anàlisi va fer notar que, en aquest edifici, les mesures d'estalvi sense inversió tindrien un menor impacte de reducció, degut al programa d'ús del museu. Tot i això, es van posar en marxa altres mesures, com l'adequació dels horaris d'encesa i apagada d'il·luminació, així com l'ajust dels horaris de funcionament d'equips de climatització, fet que va comportar una reducció de consum d'un 3,2% respecte a l'any anterior.

13

Annexos

A. Convenis i acords marc de col·laboració signats amb altres institucions i el MACBA el 2015

Exposicions i Col·lecció

- Conveni de col·laboració entre l'Institut Ramon Llull i el Consorci Museu d'Art Contemporani de Barcelona per a la producció de l'exposició destinada al Pavelló de Catalunya a la Biennial de Venècia de 2015.

Objecte: Establir els termes de col·laboració entre IRL i el MACBA per a la producció de l'Exposició, a la vista de l'acceptació de la Biennial de Venècia per formar part del Programa Eventu Collaterali de la 56a edició de la Biennial d'Arts Visuals de Venècia 2015.

Data: 7 d'abril de 2015.

Vigència: fins al compliment de la totalitat de les obligacions previstes en el conveni.

Aportació econòmica: 180.482,47 €

- Conveni de col·laboració entre l'Institut Ramon Llull i el Consorci Museu d'Art Contemporani de Barcelona per a la preproducció de l'exposició destinada al Pavelló de Catalunya a la Biennial de Venècia de 2016.

Objecte: Establir els termes de col·laboració entre IRL i el MACBA per a la preproducció de l'Exposició, a la vista de l'acceptació de la Biennial de Venècia per formar part del Programa Eventu Collaterali de la 15a edició de la Biennial d'Arquitectura de Venècia 2016.

Data: 11 de desembre de 2015.

Aportació econòmica: 32.557,76 €

Comunicació

- Conveni de col·laboració entre la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals, SA, i el Consorci Museu d'Art Contemporani de Barcelona.

Objecte: Establiment entre les parts d'un intercanvi de prestacions mútues amb la voluntat de donar a conèixer les exposicions, simposis i actes culturals diversos que es desenvolupin al MACBA.

Data: 22 de gener de 2015.

Vigència: fins al 31 de desembre de 2015.

- Conveni de col·laboració entre CEETIZ SAS i el Consorci Museu d'Art Contemporani de Barcelona.

Objecte: Promoció i venda d'entrades del MACBA.

Data: 9 de juny de 2015.

Vigència: 1 any, prorrogable anualment.

- Conveni de col·laboració entre el Col·legi d'Arquitectes de Catalunya i el Consorci Museu d'Art Contemporani de Barcelona per a l'ús de l'Agenda d'Arquitectura.

Objecte: Contribuir a l'elaboració conjunta d'una Agenda d'Arquitectura emplaçada al web www.arquitectes.cat, agenda que recull i difon a la ciutadania tota l'activitat cultural relacionada amb l'arquitectura, l'urbanisme i el disseny que té lloc al nostre territori.

Data: 9 de juliol de 2015.

Vigència: un any, prorrogable anualment.

Publicacions

- Conveni de col·laboració entre la Fundació Museu d'Art Contemporani de Barcelona i el Consorci Museu d'Art Contemporani de Barcelona per dur a terme l'elaboració del catàleg de Col·lecció 2015.

Objecte: Facilitar recursos econòmics per a l'elaboració del catàleg de la Col·lecció que es publicarà el 2015.

Data: 6 de juliol de 2015.

Vigència: fins a la finalització de l'activitat.

Aportació econòmica: 40.000 €

Programes Públics i Educació

- Conveni de col·laboració entre el Centre de Cultura Contemporània de Barcelona i el Museu d'Art Contemporani de Barcelona per a la realització del projecte "Habitació 1418" de gener a desembre de 2015.

Objecte: Realització projecte "Habitació 1418".

Data: 2 de gener de 2015.

Vigència: fins a la finalització de les activitats (31 de desembre de 2015).

Aportació econòmica: Pressupost 23.355 €

- Conveni de col·laboració entre la Universitat Autònoma de Barcelona i el Museu d'Art Contemporani de Barcelona relatiu al Màster en Estudis Museístics i Teoria Crítica.

Objecte: Organització del Màster en Estudis Museístics i Teoria Crítica de la UAB, durant la seva VI Edició (abril 2016 – juny 2017).

Data: 20 de gener de 2015.

Vigència: Durant la VI Edició del Màster en Estudis Museístic i Teoria Crítica (abril 2016 – juny 2017).

Aportació econòmica: cànon sobre els ingressos de matrícula.

- Acord marc de col·laboració entre diferents institucions (Diputació de Barcelona, Foment Ciutat Vella SA, Fundació Tot Raval, Fundació Gran Teatre del Liceu, Centre de Cultura Contemporània de Barcelona (CCCB), Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA) i Consorci de les Drassanes Reials i Museu Marítim de Barcelona) per establir les bases del projecte "Apadrina el teu equipament" en el marc del projecte Raval Cultural.

Objecte: Establir les bases del projecte "Apadrina el teu equipament", en el marc del projecte Raval Cultural, per potenciar la interrelació entre grans equipaments culturals del barri i els diferents centres educatius de Bressol, Primària, Secundària, Batxillerat i Cicles Formatius de la zona.

Data: 4 de febrer de 2015.

Vigència: 4 anys i comprendrà els cursos acadèmics 2014-2015, 2015-2016, 2016-2017, 2017-2018.

- Conveni de col·laboració entre la Fundació Museu d'Art Contemporani de Barcelona i el Consorci Museu d'Art Contemporani de Barcelona per dur a terme al MACBA la següent activitat de promoció de l'art contemporani: accessibilitat.

Objecte: Facilitar recursos econòmics per promoure l'accessibilitat al MACBA.

Data: 23 de febrer de 2015.

Vigència: Fins a la finalització de l'activitat.

Aportació econòmica: 42.000 €

- Conveni de col·laboració entre la Fundació Museu d'Art Contemporani de Barcelona i el Consorci Museu d'Art Contemporani de Barcelona per dur a terme al MACBA la següent activitat de promoció de l'art contemporani: Programa Apropar l'Art a les escoles – Beques escolars, entre gener i desembre del 2015.

Objecte: Facilitar recursos econòmics per apropar l'art a les escoles mitjançant un programa de beques escolars, durant el període gener-desembre 2015.

Data: 25 de febrer de 2015.

Vigència: fins a la finalització de l'activitat.

Aportació econòmica: 30.000 €

- Conveni de col·laboració entre la Fundació Museu d'Art Contemporani de Barcelona i el Consorci Museu d'Art Contemporani de Barcelona per dur a terme al MACBA la següent activitat de promoció de l'art contemporani: MACBA en família.

Objecte: Facilitar recursos econòmics per dur a terme al MACBA l'activitat de "MACBA en família".

Data: 27 d'abril de 2015.

Vigència: fins a la finalització de l'activitat.

Aportació econòmica: 28.000 €

- Conveni de col·laboració entre Bonnin-Julve, SL (La Seca Espai Brossa) i el Consorci Museu d'Art Contemporani de Barcelona en relació a la programació i ubicació de part del programa d'accions Barribrossa 2015.

Objecte: Col·laborar en l'organització del Barribrossa 2015, que porta per títol *Joan Brossa en terra de meravelles. Les fonts de l'univers brossià*, per tal que el MACBA pugui acollir en el marc del seu programa el "MACBA es viu", l'activitat Automatàrium, el 23 de maig a l'Atri del MACBA.

Data: 27 d'abril de 2015.

Vigència: fins al 23 de maig (dia de l'activitat).

Aportació econòmica: 2.500 €

- Conveni de col·laboració entre la Direcció de Creativitat i Innovació de l'Institut de Cultura de Barcelona i el Consorci Museu d'Art Contemporani de Barcelona en relació a la realització d'una activitat compartida entre el MACBA i NOVUM, Festival de Ciència i Tecnologia i Innovació de Barcelona 2015.

Objecte: Col·laborar en l'organització de l'activitat *Cartografia aèria* del barri, a càrrec del col·lectiu Public Lab, prevista per al dia 25 d'abril de 2015 a les 19 h a l'Atri del MACBA.

Data: 7 de maig de 2015.

Vigència: fins al 31 de desembre de 2015.

- Conveni de col·laboració entre la Fundació Museu d'Art Contemporani de Barcelona i el Consorci Museu d'Art Contemporani de Barcelona per dur a terme al MACBA la següent activitat de promoció de l'art contemporani: formació permanent de professorat del curs 2015-2016.

Objecte: Facilitar recursos econòmics per realitzar la formació permanent de professorat del curs 2015-2016.

Data: 20 de juliol de 2015.

Vigència: fins a la finalització de l'activitat.

Aportació econòmica: 40.000 €

- Acord de col·laboració entre el British Council i el Consorci Museu d'Art Contemporani de Barcelona.

Objecte: Aportació del British Council al programa *Contínuum*, Músiques en continuïtat, un cicle de concerts previst per als dijous del mes de juliol 2015, en el marc del programa el "MACBA es viu".

Data: 7 de maig de 2015

Vigència: 23 de juliol de 2015.

- Conveni específic de col·laboració entre la Fundació Jaume Bofill i el Consorci Museu d'Art Contemporani de Barcelona.

Objecte: Establir un marc d'actuació entre el MACBA i la Fundació Jaume Bofill en el projecte "Educació Demà", que permeti, desenvolupi i doni reconeixement a aquesta col·laboració.

Data: 21 de setembre de 2015.

Vigència: 5 anys.

- Conveni de col·laboració entre el Centre de Cultura Contemporània de Barcelona i el Consorci Museu d'Art Contemporani de Barcelona per a la realització d'un taller de fotografia durant el curs 2015-2016.

Objecte: Establir línies de col·laboració entre el CCCB i el MACBA per a la realització d'un taller de fotografia que es durà a terme des de l'1 d'octubre de 2015 fins al 30 de juny de 2016, a les seus de totes dues institucions.

Data: 30 de setembre de 2015.

Vigència: fins a la finalització de les actuacions previstes, no més enllà del 31 de juliol de 2016.

Recursos Humans

- Conveni de col·laboració educativa entre la Facultat d'Economia i Empresa de la Universitat de Barcelona i el Consorci Museu d'Art Contemporani de Barcelona.

Objecte: Desenvolupament de pràctiques acadèmiques externes d'estudiants del grau i la llicenciatura.

Data: 5 de març de 2015.

Vigència: curs acadèmic 2014-2015, renovable automàticament.

- Conveni de cooperació educativa de pràctiques externes entre la Formació Sin Barreres i el Consorci Museu d'Art Contemporani de Barcelona.

Objecte: Desenvolupament de pràctiques acadèmiques externes per a alumnes de màster, postgrau i formació professional.

Data: 16 de març de 2015.

Vigència: 1 any, prorrogable anualment.

- Conveni de cooperació educativa entre la Universitat de Saragossa i el Consorci Museu d'Art Contemporani de Barcelona.

Objecte: Cooperació educativa amb la Universitat de Saragossa per al curs 2015-2016.

Data: 10 d'abril de 2015.

Vigència: 1 any, prorrogable anualment.

- Conveni de col·laboració educativa entre la Facultat de Filologia de la Universitat de Barcelona i el Consorci Museu d'Art Contemporani de Barcelona.

Objecte: Desenvolupament de pràctiques acadèmiques externes d'estudiants de grau o màster.

Data: 8 de maig de 2015.

Vigència: curs acadèmic 2014-2015, renovable automàticament.
- Conveni de col·laboració educativa entre la Facultat d'Economia i Empresa de la Universitat de Barcelona i el Consorci Museu d'Art Contemporani de Barcelona.

Objecte: Desenvolupament de pràctiques acadèmiques externes d'estudiants del grau i la llicenciatura.

Data: 17 de setembre de 2015.

Vigència: curs acadèmic 2015-2016, renovable automàticament.
- Conveni de col·laboració educativa entre la Fundació Institut d'Educació Contínua (Fundació IDEC) i el Consorci Museu d'Art Contemporani de Barcelona per a la realització de pràctiques acadèmiques externes.

Objecte: Desenvolupament de pràctiques acadèmiques externes dels estudiants universitaris i de formació de postgrau de la Fundació IDEC .

Data: 8 juliol de 2015.

Vigència: fins al 8 de juliol de 2016, prorrogable anualment.
- Conveni de col·laboració entre la Universitat Politècnica de Catalunya i el Consorci Museu d'Art Contemporani de Barcelona per a la realització de pràctiques acadèmiques externes.

Objecte: Desenvolupament de pràctiques acadèmiques externes dels estudiants en els camps dels estudis oficials de cicle, grau i màster, de centres propis de la UPC.

Data: 13 de novembre de 2015.

Vigència: 1 any, prorrogable anualment.
- Conveni de col·laboració entre l'Escola d'Hoteleria i Turisme CETT-UB i el Consorci Museu d'Art Contemporani de Barcelona per a la realització de pràctiques acadèmiques externes.

Objecte: Desenvolupament de pràctiques acadèmiques externes dels estudiants de l'AUHT CETT-UB.

Data: 18 de novembre de 2015.

Vigència: 1 any, prorrogable anualment.
- Conveni de col·laboració entre la Escuela Superior del Principado de Asturias i el Consorci Museu d'Art Contemporani de Barcelona per dur a terme el desenvolupament d'un programa de cooperació educativa

Objecte: Establir un programa de cooperació educativa pel qual els alumnes i titulats puguin participar en diverses tasques del departament de Restauració del Museu.

Data: 9 de juliol de 2015.

Vigència: 2 anys, prorrogable anualment.
- Conveni marc de col·laboració educativa entre l'Institut National du Patrimoine i el Consorci Museu d'Art Contemporani de Barcelona per a la realització de pràctiques acadèmiques externes.

Objecte: Desenvolupament de pràctiques acadèmiques externes dels estudiants de l'Institut National du Patrimoine.

Data: 18 de desembre de 2015.

Vigència: 1 any prorrogable automàticament.

- Conveni marc de cooperació educativa entre la Fundació Universitat Autònoma de Barcelona, entitat titular de l'Escola Superior d'Arxivística i Gestió de Documents (FUAB-ESAGED) per a la realització de pràctiques acadèmiques externes

Objecte: Desenvolupament de pràctiques acadèmiques externes dels estudiants de l'ESAGED.

Data: 23 de desembre de 2015.

Vigència: 5 anys, prorrogable anualment.

Gestió

- Conveni de col·laboració entre l'Administració de la Generalitat, mitjançant el Departament de Cultura, i Consorci del Museu d'Art Contemporani de Barcelona, per regular la transferència a favor de l'esmentada entitat per a l'any 2015.

Objecte: Regular la formalització d'una transferència a favor del Consorci MACBA

Data: 22 de gener de 2015

Vigència: de l'1 de gener de 2015 al 31 de desembre de 2015

Aportació econòmica: Despeses de funcionament 2.807.935,00 € i Despeses de capital 161.606,88 €.

B. Llistat d'altres i baixes a les col·leccions del MACBA durant el 2015

Donacions

R.	AUTORS	TÍTOL	DATA	TÈCNICA	DIMENSIONS	FONS
5276	McBride, Rita	Parking Ramps (South)	2000	Alumini	40 x 39,5 x 34,5 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Donació Brenda R. Potter
5277	McBride, Rita	Servants and Slaves (Domestic)	2003	Alpaca i alumini	20 x 61 x 14 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Donació Brenda R. Potter
5279	McBride, Rita	Tangerine Cloud Template	2006	Impressió de tinta muntada sobre estructura d'acer	117,5 x 67,3 x 5 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Donació Brenda R. Potter
5278	McBride, Rita	White Elephant (Wall)	2003	Coure i acer	40 x 60 x 70 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Donació Brenda R. Potter
5273	Rabascall, Joan	Paisatge Costa Brava (Platja de Castelló d'Empúries)	1982 (2012)	Impressió per raig de tinta sobre tela	65 x 92,5 x 2,5 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Donació de l'artista
5272	Rabascall, Joan	Paisatge Costa Brava (Carretera de Castelló d'Empúries a la Bisbal)	1982 (2012)	Impressió per raig de tinta sobre tela	65 x 92,5 x 2,5 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Donació de l'artista
5271	Rabascall, Joan	Hommage au Black Power	1970	Retall de PCV negre i flor de plàstic		Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Donació de l'artista

Dipòsits

R.	AUTORS	TÍTOL	DATA	TÈCNICA	DIMENSIONS	FONS
5275	Artigau, Francesc	Estàtua eqüestre	1967	Oli sobre tela	195,2 x 130 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Dipòsit de l'artista
5244	Melis, Adrian	Línea de producció por excedente	2014	Paper triturat i vídeo monocal, color, so, 10 min		Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Dipòsit particular
5243	Steeermann Mangrané, Daniel	Sense títol	2014	Alumini i acer recobert de pols	450 x 320 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Dipòsit particular
5213	Zuzunaga, Mariano	Sense títol	1980 (2011)	Projecció de diapositiva a partir de digitalització d'original en b/n		Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Dipòsit de Mariano Zuzunaga
5253	Aires, Carlos	Mar negro	2013	Fusta reciclada de barques il·legals provinents de l'Àfrica o trobades a les costes de Cadis i vídeo monocal, color, so, 6 min 30 s	400 x 800 cm	Col·lecció MACBA. Fundació MACBA. Obra adquirida gràcies a Havas Mèdia
5251	García, Dora	Exhausted Books	2002	Materials diversos	Mides diverses	Col·lecció MACBA. Fundació MACBA. Obra adquirida gràcies a Agrolimen
5250	García, Dora	The Joycean Society	2013	Vídeo monocal, color, so, projecció contínua		Col·lecció MACBA. Fundació MACBA. Obra adquirida gràcies a Agrolimen
5233	Landau, Sigalit	Ángel	2014	Canonades metàl·liques i comptadors d'aigua	335 x 225 x 170 cm	Col·lecció MACBA. Fundació MACBA. Obra adquirida gràcies a Gas Natural Fenosa
5234	Landau, Sigalit	Nir	2014	Canonades metàl·liques i comptadors d'aigua	180 x 210 x 113 cm	Col·lecció MACBA. Fundació MACBA. Obra adquirida gràcies a Gas Natural Fenosa
5235	Landau, Sigalit	Yotam	2014	Canonades metàl·liques i comptadors d'aigua	341 x 190 x 226 cm	Col·lecció MACBA. Fundació MACBA. Obra adquirida gràcies a Gas Natural Fenosa
5270	Posenenske, Charlotte	Series D. Square Tubes	1967 (2010)	Reconstrucció. Acer	2 elements 50 x 92 x 50 c/u i d 1 element connector de 50 x 83 x 35 cm c/u	Col·lecció MACBA. Fundació MACBA
5269	Posenenske, Charlotte	Vierkantrohre Serie D (4 elements)	1967	Reconstrucció. Acer		Col·lecció MACBA. Fundació MACBA

5248	Rahmoun, Younès	77	2014	Instal·lació lumínica	Dimensions variables	Col·lecció MACBA. Fundació MACBA. Obra adquirida gràcies a Fundació Banc Sabadell
5274	Romero, Pedro G.	Archivo F.X.: Entrada: La casa	1999-2007	Amb la col·laboració d'Israel Galván Vídeo monocanal, color, so, 20 min 37 s		Col·lecció MACBA. Fundació MACBA
5252	Sallarès, Mireia	Literatura de replà, una relectura	2014	Fragment de paret, fotografia cromogènica, documents diversos, taula, cadires i enregistrament sonor, 35 min	Mides diverses	Col·lecció MACBA. Fundació MACBA
5249	Vicente, Esteban	Growth	ca. 1951	Oli sobre tela	121,9 x 114,3 cm	Col·lecció MACBA. Fundació MACBA. Obra adquirida gràcies a la Fundació bancària "la Caixa"
5255	Artigas, Josep Llorens	Jarrón	1971	Gres	30 x 13,5 x 8 cm	Col·lecció MACBA. Fundació MACBA
5254	Artigas, Josep Llorens	Jarrón	ca. 1958	Gres	21,5 x 15 x 8 cm	Col·lecció MACBA. Fundació MACBA
5245	Hamilton, Richard	Growth and Form	1951 (2014)	Reconstrucció. Materials diversos	Mides diverses	Col·lecció MACBA. Fundació MACBA. Donació Rita Hamilton. Instal·lació reconstruïda el 2014 pel Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía, Madrid, i Tate Modern, Londres, amb motiu de l'exposició "Richard Hamilton". Produïda el 2015 per la Fundació MACBA

Baixes

Al llarg del 2015 es van incorporar 28 obres i se'n van donar de baixa 385. D'aquestes 385, 14 corresponen a retirades de dipòsits. Les 369 obres restants corresponen a la rectificació de la catalogació de la donació del fons de la Família Claramunt.

R.	AUTORS	TÍTOL	DATA	TÈCNICA	DIMENSIONS	FONS
AL0229	Art & Language	The Wildthink Album BAIXA	1966	Llapis, tinta i tinta tamponada sobre paper	8 fulls 29,8 x 21 cm c/u	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Dipòsit Philippe Méaille
4851	Brossa, Joan	Les cadenes de Dàmocles BAIXA	1994	Metall i polímer plàstic		Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Fons Joan Brossa. Dipòsit Fundació Joan Brossa
4850	Brossa, Joan	El planeta de la virtut BAIXA	1994	Polímer plàstic		Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Fons Joan Brossa. Dipòsit Fundació Joan Brossa
4966	Brossa, Joan	Ruixat de lletres BAIXA	1994	Plàstic, vinil, metall i fusta		Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Fons Joan Brossa. Dipòsit Fundació Joan Brossa
4972	Brossa, Joan	Paràsit BAIXA	1994	Materials diversos		Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Fons Joan Brossa. Dipòsit Fundació Joan Brossa
5191	Lucerón, Esteve	La Perona lo que fue BAIXA	1980-1982	Fotografia a les sals de plata	6 fotografies 24 x 30 cm c/u 1 fotografia 21 x 28 cm 1 fotografia 18 x 24 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Dipòsit d'Esteve Lucerón
1800	Serra, Richard	Step Up BAIXA	1988	Ferro	300 x 222,5 cm	Col·lecció MACBA. Fundació MACBA. Dipòsit particular, Barcelona
2057	VVAA	Sense títol [Carpeta "XXV Artistes Catalans"]	1992	Litografia sobre paper	Mides diverses	Col·lecció MACBA. Dipòsit de la Generalitat de Catalunya
2099	VVAA	Sense títol [Carpeta "XXV Artistes Catalans"]	1992	Litografia sobre paper	Mides diverses	Col·lecció MACBA. Dipòsit de la Generalitat de Catalunya
2102	VVAA	Sense títol [Carpeta "XXV Artistes Catalans"]	1992	Litografia sobre paper	Mides diverses	Col·lecció MACBA. Dipòsit de la Generalitat de Catalunya
2104	VVAA	Sense títol [Carpeta "XXV Artistes Catalans"]	1992	Litografia sobre paper	Mides diverses	Col·lecció MACBA. Dipòsit de la Generalitat de Catalunya
2118	VVAA	Sense títol [Carpeta "XXV Artistes Catalans"]	1992	Litografia sobre paper	Mides diverses	Col·lecció MACBA. Dipòsit de la Generalitat de Catalunya
2127	VVAA	Sense títol [Carpeta "XXV Artistes Catalans"]	1992	Litografia sobre paper	Mides diverses	Col·lecció MACBA. Dipòsit de la Generalitat de Catalunya
2130	VVAA	Sense títol [Carpeta "XXV Artistes Catalans"]	1992	Litografia sobre paper	Mides diverses	Col·lecció MACBA. Dipòsit de la Generalitat de Catalunya
2255	VVAA	Sense títol [Carpeta "XXV Artistes Catalans"]	1992	Litografia sobre paper	Mides diverses	Col·lecció MACBA. Dipòsit de la Generalitat de Catalunya

Rectificació de la catalogació del fons de la Família Claramunt

Al llarg del 2015 es va procedir a realitzar una recerca exhaustiva de les peces donades per la Família Claramunt a la Fundació MACBA. Fruit d'aquest estudi, es va decidir rectificar la catalogació d'aquest fons: si bé inicialment s'havia considerat un conjunt format per 442 obres independents, l'estudi realitzat va concloure que es tractava de 73 conjunts d'obres. Aquesta rectificació va comportar donar de baixa 369 obres.

C. Llistat d'altres i baixes a l'arxiu i la biblioteca del MACBA durant el 2015

Compres

NÚM. REG.	TÍTOL	AUTOR	EDITOR	ENTITAT	ANY	ANY INCORPORACIÓ
A00199	Txssssit!				2013	Incorporació 2015
A00474.004	Lalata : revista objeto [núm. 3]		Martínez Romero, Manuela; Palacios, Carmen		2003	Incorporació 2015
A00474.005	Lalata : revista objeto [núm. 6]		Martínez Romero, Manuela; Palacios, Carmen		2005	Incorporació 2015
A00474.006	Lalata : revista objeto [núm. 7]		Martínez Romero, Manuela; Palacios, Carmen		2005	Incorporació 2015
A00474.007	Lalata : revista objeto [núm. 8]		Martínez Romero, Manuela; Palacios, Carmen		2005	Incorporació 2015
A00474.008	Lalata : revista objeto [núm. 11]		Martínez Romero, Manuela; Palacios, Carmen		2007	Incorporació 2015
A00474.009	Lalata : revista objeto [núm. 11,5 especial]		Martínez Romero, Manuela; Palacios, Carmen		2007	Incorporació 2015
A00474.010	Lalata : revista objeto [núm. 12]		Martínez Romero, Manuela; Palacios, Carmen		2008	Incorporació 2015
A00474.011	Lalata : revista objeto [núm. 13]		Martínez Romero, Manuela; Palacios, Carmen		2009	Incorporació 2015
A00474.012	Lalata : revista objeto [núm. 14]		Martínez Romero, Manuela; Palacios, Carmen		2010	Incorporació 2015
A00474.013	Lalata : revista objeto [núm. 15]		Martínez Romero, Manuela; Palacios, Carmen		2011	Incorporació 2015
A00474.014	Lalata : revista objeto [núm. 16]		Martínez Romero, Manuela; Palacios, Carmen		2012	Incorporació 2015

A00474.015	Lalata : revista objeto [núm. edició especial]		Martínez Romero, Manuela; Palacios, Carmen		2010	Incorporació 2015
A00474.016	Lalata : revista objeto [núm. especial Fundación Antonio Pérez]		Martínez Romero, Manuela; Palacios, Carmen		2008	Incorporació 2015
A00474.016.01	Lalata : revista objeto [núm. especial Fundación Antonio Pérez]		Martínez Romero, Manuela; Palacios, Carmen		2008	Incorporació 2015
A00474.016.02	Lalata : revista objeto [núm. especial Fundación Antonio Pérez]		Martínez Romero, Manuela; Palacios, Carmen		2008	Incorporació 2015
A00474.016.03	Lalata : revista objeto [núm. especial Fundación Antonio Pérez]		Martínez Romero, Manuela; Palacios, Carmen		2008	Incorporació 2015
A00474.016.04	Lalata : revista objeto [núm. especial Fundación Antonio Pérez]		Martínez Romero, Manuela; Palacios, Carmen		2008	Incorporació 2015
A01333.009	Èczema [oct. 1981]		Altaió, Vicenç; Balaguer, Lena		1981	Incorporació 2015
A01333.010	Èczema [març de 1980]		Altaió, Vicenç; Balaguer, Lena		1980	Incorporació 2015
A01659.002	The thing quarterly [núm. 22]		Herschend, Jonn; Rogan, Will		[2014]	Incorporació 2015
A01659.003	The thing quarterly [núm. 26]		Herschend, Jonn; Rogan, Will		2015	Incorporació 2015
A01659.004	The thing [núm. 9]		Herschend, Jonn; Rogan, Will		2009	Incorporació 2015
A01659.005	The thing quarterly [núm. 19]		Herschend, Jonn; Rogan, Will		2013	Incorporació 2015
A01659.006	The thing quarterly [núm. 23]		Herschend, Jonn; Rogan, Will		2014	Incorporació 2015
A01659.007	The thing quarterly [núm. 24]		Herschend, Jonn; Rogan, Will		2014	Incorporació 2015
A01659.008	The thing quarterly [núm. 25]		Herschend, Jonn; Rogan, Will		2015	Incorporació 2015
A01659.009	The thing quarterly [núm. 27]		Herschend, Jonn; Rogan, Will		2015	Incorporació 2015
A01659.010	The thing quarterly [núm. 28]		Herschend, Jonn; Rogan, Will		[2015]	Incorporació 2015
A02673.028	La más bella [2003]		Ortiz, Diego; Murciego, Pepe		[2003]	Incorporació 2015

A02673.029	La más bella [2005]		Ortiz, Diego; Murciego, Pepe		2005	Incorporació 2015
A02673.030	La más bella imprime carácter : contiene 20 hectogramas de basura bella [2013]		Ortiz, Diego; Murciego, Pepe		2013	Incorporació 2015
A02673.031	Do : la más bella [2011-2012]		Ortiz, Diego; Murciego, Pepe		2011-2012	Incorporació 2015
A03103	Evident in advance : Dénes Farkas / editor, Adam Budak	Farkas, Dénes			[2013]	Incorporació 2015
A03156.102	El naufraguito [núm. 100]		Galán, Ceferino		2014	Incorporació 2015
A03156.103	El naufraguito [núm. 101]		Galán, Ceferino		2015	Incorporació 2015
A05490.003	Usquam [núm. 2]				1981	Incorporació 2015
A05490.004	Usquam [núm. 3]				1982	Incorporació 2015
A05490.005	Usquam [núm. 4]				1983	Incorporació 2015
A06309.002	Ephemera [núm. 1]		Carrión, Ulises; Barneveld, Aart van; Flores, Salvador		1977	Incorporació 2015
A06309.003	Ephemera [núm. 2]		Carrión, Ulises; Barneveld, Aart van; Flores, Salvador		1977	Incorporació 2015
A06309.004	Ephemera [núm. 3]		Carrión, Ulises; Barneveld, Aart van; Flores, Salvador		1978	Incorporació 2015
A06309.005	Ephemera [núm. 4]		Carrión, Ulises; Barneveld, Aart van; Flores, Salvador		1978	Incorporació 2015
A06309.006	Ephemera [núm. 5]		Carrión, Ulises; Barneveld, Aart van; Flores, Salvador		1978	Incorporació 2015
A06309.007	Ephemera [núm. 6]		Carrión, Ulises; Barneveld, Aart van; Flores, Salvador		1978	Incorporació 2015
A06309.008	Ephemera [núm. 8]		Carrión, Ulises; Barneveld, Aart van; Flores, Salvador		1978	Incorporació 2015

A06309.009	Ephemera [núm. 9]		Carrión, Ulises; Barneveld, Aart van; Flores, Salvador		1978	Incorporació 2015
A06309.010	Ephemera [núm. 10]		Carrión, Ulises; Barneveld, Aart van; Flores, Salvador		1978	Incorporació 2015
A06309.011	Ephemera [núm. 11]		Carrión, Ulises; Barneveld, Aart van; Flores, Salvador		1978	Incorporació 2015
A06309.012	Ephemera [núm. 12]		Carrión, Ulises; Barneveld, Aart van; Flores, Salvador		1978	Incorporació 2015
A08170	Through cloud : hopeful / Paloma Polo (ed.); Catalina Lozano, Gisa Weszkalnys, Richard Ellis	Lozano, Catalina; Weszkalnys, Gisa; Ellis, Richard			[2012]	Incorporació 2015
A10840.001	Fanzine la raya [núm. seitan]		Galván, Ida; Perdomo, Jara		2014	Incorporació 2015
A10893.005	VO [núm. 2]		Planas, Esther		1984	Incorporació 2015
A10899.004	Los archivos de Beauvoir [núm. 4]		Marco, Irma; Coloma, Josué; Hola Ediciones		2015	Incorporació 2015
A11071	S.P.A.M. book	Ginckels, Pieterjan			2011	Incorporació 2015
A11072	Lara Dhondt, walk on by / Lara Dhondt	Dhondt, Lara			2011	Incorporació 2015
A11073	Porta fratrum / Robin en Pieter Vermeersch	Pieter Vermeersch; Robin Vermeersch			2010	Incorporació 2015
A11074	From here into oblivion [vol. 01] / Stefan Vanthuyne	Stefan Vanthuyne			2010	Incorporació 2015
A11075	The morning news			Be-Part (Organització)	2010	Incorporació 2015
A11076	Brown / Hou Chien Cheng	Chien Cheng, Hou			2014	Incorporació 2015
A11077	Class of 2008 / Hana Miletić	Miletić, Hana			2012	Incorporació 2015
A11078	Les pierres	Maelfeyt, Jurgen			2013	Incorporació 2015
A11079	Ricoh book	Colson, Vaast			2012	Incorporació 2015

A11080	Daniël Dewaele : selected projects	Dewaele, Daniël			2012	Incorporació 2015
A11081	Masachi Echigo : stories	Echigo, Masachi			2010	Incorporació 2015
A11082	Tinus Vermeersch	Vermeersch, Tinus			2013	Incorporació 2015
A11083	The hill that wasn't / Stefan Vanthuyne	Vanthuyne, Stefan			2013	Incorporació 2015
A11102	Route N16				2013	Incorporació 2015
A11107	Late spring	Huysmans, Debby			2014	Incorporació 2015
A11109	Wandering off	Dhondt, Lara			2013	Incorporació 2015
A11110	Under the city lies a sea	Sampers, Stine			2014	Incorporació 2015
A11111	New ways of photographing the new Masai / Jan Hoek	Hoek, Jan			2014	Incorporació 2015
A11112	Incredibly small photobooks / Paul Kooiker, Erik Kessels	Kessels, Erik; Kooiker, Paul			2014	Incorporació 2015
A11115	Movimientos de suelo / Juan Diego Valera, Roger Gaus, Aleix Plademunt	Gaus, Roger; Valera, Juan Diego; Plademunt, Aleix			2011	Incorporació 2015
A11116	The hub / Roger Gaus	Gaus, Roger			2013	Incorporació 2015
A11117	L'inassolible = The unreachable = Lo inalcanzable / Roger Gaus	Gaus, Roger			2012	Incorporació 2015
A11165	Place Clichy : (un mille feuille)	Hergott, Geneviève			2012	Incorporació 2015
A11166	Dear Paul	Van der Eerden, Paul			2013	Incorporació 2015
A11167	Some body	Pagni, Gianpaolo			2014	Incorporació 2015
A11168	Ce que je pense sent le caoutchouc	Maurel, Nelly			2014	Incorporació 2015
A11169	New mynd / Colectivo Juan de Madre	Colectivo Juan de Madre (grup d'artistes)			2014	Incorporació 2015
A11170	Crónica de viaje / Jorge Carrión	Carrión, Jorge			2014	Incorporació 2015

A11171	2 steps aside / Stijn Cole	Cole, Stijn; Vidts, Stefan			2013	Incorporació 2015
A11172	Podium	Benavente Sovieri, Maria Laura			2013	Incorporació 2015
A11173	Action cover party : Tenerife	Delgado, Néstor; Benavente Sovieri, Maria Laura; Kašácová, Eva			2013	Incorporació 2015
A11174	Action cover party : Manchester	Delgado, Néstor; Benavente Sovieri, Maria Laura; Kašácová, Eva			2011	Incorporació 2015
A11175	Pliegue			La piscina	2014	Incorporació 2015
A11176	El estado de las cosas	García- Germán, Jacobo			2013	Incorporació 2015
A11177.001	Bravas [núm. 1]				2013	Incorporació 2015
A11177.002	Bravas [núm. 2]				2014	Incorporació 2015
A11177.003	Bravos [núm. especial]				2014	Incorporació 2015
A11189	Memento : a simple photography exercise	Capmany, Xavi; Bascuñán, Bea; Jornet, Albert			[2015?]	Incorporació 2015
A11191	Vecinos	Arias, Eduardo			2013	Incorporació 2015
A11192	17 kilos 18 centímetros 40 años / Eduardo Arias	Arias, Eduardo			2013	Incorporació 2015
A11193	Hoy, ayer, mañana	Arias, Eduardo			2013	Incorporació 2015
A11194.001	Fast zine [núm. 2]		Kaputt, Martha; Hernández, Raúl		2013	Incorporació 2015
A11196	Hay secretos que el universo desconoce. La leyenda del evocador ovnis	Rodríguez Martín, Xavi			2015	Incorporació 2015
A11197.001	Nenazas [núm. 3]				2014	Incorporació 2015

A11198	Las casas ajenas	Ibáñez, Saúl; Sierra, Irene			2013	Incorporació 2015
A11199	Qui rira paiera	Esaders (Grup d'artistes)			2014	Incorporació 2015
A11200	Hmm...hmmm...hmm... hmmm	Van der Eerden, Paul			2013	Incorporació 2015
A11201	Exposure	Depoorter, Emmanuel; Vande Veire, Maud			2012	Incorporació 2015
A11202	Block-notes	Hergott, Geneviève			2012	Incorporació 2015
A11203	La villa, le beurre et les tartines	Meyer, Amandine			2012	Incorporació 2015
A11204	Hic sunt leones	Baribeaud, Edouard			2012	Incorporació 2015
A11205	Tomber dans l'escalier	Stürup, Jasper Sebastian			2012	Incorporació 2015
A11206	Le dos des choses	Goutal, Guillaume			2011	Incorporació 2015
A11207	Walk on the lake	González, José María			2010	Incorporació 2015
A11208	En el espacio nadie puede oír tus gritos 1.1: [in space no one can hear you scream 1.1]	Rodríguez Martín, Xavi			2014	Incorporació 2015
A11209	Pa'star en casa como en la playa	Rodríguez Martín, Xavi; Boada Ibern, Estel			2013	Incorporació 2015
A11210	Composiciones para celo	Boada Ibern, Estel			2013	Incorporació 2015
A11211	Rrruidosss	Boada Ibern, Estel			2012	Incorporació 2015
A11212	Object trouvé : compilació 00001	Marco, Irma			2013	Incorporació 2015
A11213	#catalogofarthistory	Lavergne, Laureline			2014	Incorporació 2015
A11214	Fabric : geologic units	Lavergne, Laureline			2014	Incorporació 2015
A11215	Fabric : parking lots	Lavergne, Laureline			2014	Incorporació 2015
A11216	Amateurs	Canyelles, Joan			2014	Incorporació 2015

A11218	Insectos gritando : tratado sobre el futuro incierto de una mujer alterada visto a través de un médico casi enamorado	Gómez Gabriel, Núria; Ginard, Pere			2013	Incorporació 2015
A11219.001	Desayuno fanzine [núm. 1]				[2010?]	Incorporació 2015
A11219.002	Desayuno fanzine [núm. 2]				[2011?]	Incorporació 2015
A11219.003	Desayuno fanzine [núm. 3]				[2011?]	Incorporació 2015
A11219.004	Desayuno fanzine [núm. 4]				[2012?]	Incorporació 2015
A11220	Minor : a publication made of brief stories from images by Diego Etxeberria	Etxeberria, Diego			2014	Incorporació 2015
A11221	Covers	Cella, Bernhard			2013	Incorporació 2015
A11222	Barely business / Jonathan Millán, Carlota Juncosa	Millán, Jonathan; Juncosa, Carlota			2014	Incorporació 2015
A11223	Pictures of pictures / Sara Cwynar	Cwynar, Sara			2014	Incorporació 2015
A11224	Vende-se = For sale / Augusto Brázio	Brázio, Augusto			2014	Incorporació 2015
A11225	No caption 2	Blanch, Arnau; Arocha, Rafael			2014	Incorporació 2015
A11226	París no se acaba nunca # districte cinquè / Enric Farrés-Durán	Farrés-Durán, Enric			2014	Incorporació 2015
A11227	But they are not you / Alex Reynolds	Reynolds, Alex			2014	Incorporació 2015
A11228	Karl Marx : el capital, crítica de la economía política, 1867 : desarrollo de la producción capitalista: manuscrito siniestro / [Milena Bonilla]	Bonilla, Milena			2013	Incorporació 2015
A11229	Five days at Frieze / Liam Tickner	Tickner, Liam			2013	Incorporació 2015

A11230	Schlecker	Castells, Rafael			[2014]	Incorporació 2015
A11231	Medianoche / Rafael Arocha	Arocha, Rafael			2014	Incorporació 2015
A11232	You are here / Ester Partegàs	Partegàs, Ester			2014	Incorporació 2015
A11233	Las correspondencias / Pedro G. Romero	Romero, Pedro G.			2010	Incorporació 2015
A11234	Dubuffet typographe = Dubuffet typographer / Pierre Leguillon	Leguillon, Pierre; Dubuffet, Jean			[2013]	Incorporació 2015
A11235	Attraction étrange / par Louise Hervé & Chloé Maillet; avec Céline Minard, Emmanuelle Pireyre, Stéphane Bérard; couvertures illustrées par Élodie Bouédec, Dominique Bertail.	Hervé, Louise; Maillet, Chloé			2013	Incorporació 2015
A11236	The mushroom project / Annie Ratti	Ratti, Annie			2014	Incorporació 2015
A11237	Abstract specific / Specific abstract	Meyer- Krahmer, Benjamin; Steegmann Mangrané, Daniel			2013	Incorporació 2015
A11238	El nadador	Jiménez Landa, Fermín			2014	Incorporació 2015
A11239	El nadador	Jiménez Landa, Fermín			2013	Incorporació 2015
A11240	Goodbye	Vilanova, Oriol			2014	Incorporació 2015
A11241	Estructuras al límite : poemas sobre Félix Candela / David Bestué	Bestué, David			2014	Incorporació 2015
A11242	I got to know you so well, if only peripherally	Komura, Adriana			2014	Incorporació 2015
A11244.001	Còpia [núm. 2]		Komura, Adriana; Oliveira Santos, Bruno; Neves, Caco		2014	Incorporació 2015

A11245	Foreword: (language in the darkness of the world through inverse images) / by Dominique Hurth	Hurth, Dominique			2014	Incorporació 2015
A11246	Aglaiá Konrad: - en bloc	Konrad, Aglaia			2011	Incorporació 2015
A11247	Leonor Antúnez : le hasard est l'ennemi de tous les mètres	Antúnez, Leonor			2012	Incorporació 2015
A11248	Kirsten Pieroth : untitled (eggs)	Pieroth, Kirsten			2013	Incorporació 2015
A11249	Claire Fontaine : the house of energetic culture (pripyat, december 1985)	Fontaine, Claire			2013	Incorporació 2015
A11250	Stefan Brüggemann: this work is realised when it is burned	Brüggemann, Stefan			2013	Incorporació 2015
A11251	Ryan Gander : unfortunately that street is in 1983 and blocked off by police tape	Gander, Ryan			2013	Incorporació 2015
A11252	Tris Vonna-Michell : obsolescence	Vonna-Michell, Tris			2013	Incorporació 2015
A11253	Cory Arcangel : nr ()	Arcangel, Cory			2014	Incorporació 2015
A11254	Karl Holmqvist : family day at the factory; gay kid visits his father's workplace, 1972	Holmqvist, Karl			2014	Incorporació 2015
A11255	The Barnum effect / Anna Moreno	Moreno, Anna			2014	Incorporació 2015
A11256	The intervals / Karlos Gil	Gil, Karlos			2013	Incorporació 2015
A11257	Tempête / Carlos Fernández-Pello	Fernández-Pello, Carlos			2012	Incorporació 2015
A11258	Mirar desde el espacio / DI+1A Group	Lozano, Diana; Jaén, Álvaro			2012	Incorporació 2015
A11259	Eighty-nine drawings / Wilfredo Prieto	Prieto, Wilfredo			[2013]	Incorporació 2015
A11260	Three hundred sixty / Ignacio Uriarte	Uriarte, Ignacio			2012	Incorporació 2015
A11261	Four four / Ignacio Uriarte	Uriarte, Ignacio			2013	Incorporació 2015

A11262	In order of pages / Veronika Spierenburg	Spierenburg, Veronika; Koller, Simone			2013	Incorporació 2015
A11263	Lamb = Cordero / [images by John Baldessari, story by Meg Cranston]	Baldessari, John; Cranston, Meg			1993	Incorporació 2015
A11264	[Elefants, sabates i paper]	Ruiz, Francesc			2014	Incorporació 2015
A11265	Catalogue raisonné (clichés)	Kerber, Inga			2014	Incorporació 2015
A11266	Untitled (September magazine)	Elliman, Paul			2013	Incorporació 2015
A11267	Equipo Jeleton : short guide to difficult practice	Jeleton (Grup d'artistes)			[2012]	Incorporació 2015
A11268	Moby Dick : [2011- 2013] / Fermín Jiménez Landa	Jiménez Landa, Fermín			2013	Incorporació 2015
A11269	Cómo robar libros = Bogrov	Horvitz, David			2013	Incorporació 2015
A11270.002	Drawing room confessions [núm. 3]		Ribadeneira, Manuela; Honoré, Vincent; Åbäke (Grup d'artistes); Smith, Michèle		2011	Incorporació 2015
A11270.003	Drawing room confessions [núm. 4]		Ribadeneira, Manuela; Honoré, Vincent; Åbäke (Grup d'artistes); Smith, Michèle		2011	Incorporació 2015
A11270.004	Drawing room confessions [núm. 5]		Ribadeneira, Manuela; Honoré, Vincent; Åbäke (Grup d'artistes); Smith, Michèle		2012	Incorporació 2015
A11270.005	Drawing room confessions [núm. 6]		Ribadeneira, Manuela; Honoré, Vincent; Åbäke (Grup d'artistes); Smith, Michèle		2012	Incorporació 2015
A11270.006	Drawing room confessions [núm. 7]		Ribadeneira, Manuela; Honoré, Vincent; Åbäke (Grup d'artistes); Smith, Michèle		2013	Incorporació 2015
A11270.007	Drawing room confessions [núm. 8]		Ribadeneira, Manuela; Honoré, Vincent; Åbäke (Grup d'artistes); Smith, Michèle		2013	Incorporació 2015

A11273	Blabla blablabla bla blabla bla blabla blabla blablablablabla	Equisoain, Roberto			2012	Incorporació 2015
A11274	The circus in the mist / Bruno Munari	Munari, Bruno			2012	Incorporació 2015
A11275	Writings and conversations / Doug Ashford; [edited by Krist Gruijthuisen]	Ashford, Doug			2013	Incorporació 2015
A11276	Animal spirits / Michael Stevenson, Jan Verwoert; edited by Christoph Keller	Stevenson, Michael; Verwoert, Jan			2013	Incorporació 2015
A11277	The crossdresser's secret / Brian O'Doherty	O'Doherty, Brian			[2014]	Incorporació 2015
A11278	Mecánica de la desidia / Marla Jacarilla ; [diseño, Marla Jacarilla]	Jacarilla, Marla			[2013]	Incorporació 2015
A11279	The Atlantis search engine / [editors, Fiona Bryson; Keren Cytter; Roger Van Voorhees; design Keren Cytter; all images by John Kelsey]	Bryson, Fiona; Cytter, Keren; Van Voorhis, Roger; Dickman, Matthew; Baembaev, Roman; Strau, Josef			2013	Incorporació 2015
A11280	Mejor que vivir / Miguel Noguera	Noguera, Miguel			2014	Incorporació 2015
A11281	La bella huída / Hedoi Etxarte & Alain M. Urrutia	Etxarte, Hedoi; Urrutia, Alain M.			2010	Incorporació 2015
A11282	Museu do homem do nordeste / Jonathas de Andrade	Andrade, Jonathas de			2013	Incorporació 2015
A11283	Bruno Oliveira Santos : 03/2013	Oliveira Santos, Bruno			2013	Incorporació 2015

A11285	The little manual of expression with foam rubber / Piero Gilardi; edited by Andrea Bellini for the Centre d'Art Contemporain Genève; texts by Andrea Bellini and Piero Gilardi; translations by Simon Turner	Gilardi, Piero			[2013]	Incorporació 2015
A11286	Esto es una papa : notes on representation : volume 6 / Irene Kopelman	Kopelman, Irene			2014	Incorporació 2015
A11287	Jaap Scheeren : cut shaving : Xerox edition	Scheeren, Jaap			2013	Incorporació 2015
A11288	Rays / Xavier Veilhan; edited by Lionel Bovier	Veilhan, Xavier			2013	Incorporació 2015
A11289	Hannah Höch : àlbum ilustrado	Höch, Hannah			2012	Incorporació 2015
A11290.001	Clift : Dehavilland [núm. 6]		Gran, Eduard V.; Luna, Rafael		2013	Incorporació 2015
A11290.002	Clift : Dehavilland [núm. 7]		Gran, Eduard V.; Luna, Rafael		2013	Incorporació 2015
A11290.003	Clift : Dehavilland [núm. 8]		Gran, Eduard V.; Luna, Rafael		2014	Incorporació 2015
A11291.001	El fresquito [núm. 1]				[2011]	Incorporació 2015
A11291.002	El fresquito [núm. 2]				[2011]	Incorporació 2015
A11291.003	El fresquito [núm. 4]				[201-?]	Incorporació 2015
A11291.004	El fresquito [núm. 5]				[201-?]	Incorporació 2015
A11291.005	El fresquito [núm. 6]				[201-?]	Incorporació 2015
A11291.006	El fresquito [núm. 7]				[201-?]	Incorporació 2015
A11292	El fresquito : mug shot				[201-?]	Incorporació 2015
A11293	[Tarjeta de visita fanzine radiofónico trendingnotrending]	Doza Romero, Enrique			[2014]	Incorporació 2015
A11294	MoMa, Tue, 30 Apr. 2013				2014	Incorporació 2015
A11295	Futbol... argg : l'edició impresa del blog de futbol que també llegiran elles: repertori europeu	Puente, David			2014	Incorporació 2015

A11296	Internacional	Serrahima, Ariadna			2013	Incorporació 2015
A11297	Montserrat (edició pirata)	Doza Romero, Enrique			2014	Incorporació 2015
A11298	Micropædia irregular del mundo antes de internet 1990-1995 : volumen I	Doza Romero, Enrique			2014	Incorporació 2015
A11299	Micropædia irregular del mundo antes de internet 1990-1995 : volumen II	Doza Romero, Enrique			2014	Incorporació 2015
A11300	El capitán lujuria & the romantic pornographers	Arocha, Rafael			2014	Incorporació 2015
A11301	Fotos de cuñas	Pericàs, Gabriel			2012	Incorporació 2015
A11302	Nos están ocupando la mesa	Vinicius Cora, José			[2011]	Incorporació 2015
A11303	Office	Serrahima, Ariadna			2014	Incorporació 2015
A11304	¡Gracias Daily Mail!	Doza Romero, Enrique			2014	Incorporació 2015
A11305	www.youtube.com/watch?v=jJTIQ6suN3Q	Gómez, Andrea			2014	Incorporació 2015
A11306	Lightbox	Ruiz, Francesc			[2010]	Incorporació 2015
A11307	Tus faltas de ortografía hacen llorar al niño Dios	Urraca, Sabina			2014	Incorporació 2015
A11308.001	La línea sin fin [núm. 3]		Bestué, David; Valdés, Andrea		2013	Incorporació 2015
A11308.002	La línea sin fin [núm. 4]		Bestué, David; Valdés, Andrea		2014	Incorporació 2015
A11308.003	La línea sin fin [núm. 5]		Bestué, David; Valdés, Andrea		2014	Incorporació 2015
A11308.004	La línea sin fin [núm. 6]		Bestué, David; Valdés, Andrea		2014	Incorporació 2015
A11309	Aleksandra Waliszewska	Waliszewska, Aleksandra			[2013?]	Incorporació 2015
A11310	Angela Dalinger	Dalinger, Angela			[2013?]	Incorporació 2015

A11311	Sofia Arnold	Dalinger, Angela			[2013?]	Incorporació 2015
A11322	Aparcamiento	Rovira, Helena; Lavado, Noe			2013	Incorporació 2015
A11323.001	Parque nacional [núm. 1]		Rovira, Helena; Lavado, Noe		2014	Incorporació 2015
A11323.002	Parque nacional [núm. 2]		Rovira, Helena; Lavado, Noe		2014	Incorporació 2015
A11323.003	Parque nacional [núm. 3]		Rovira, Helena; Lavado, Noe		2014	Incorporació 2015
A11328	Small town south	Rovira, Helena; Lavado, Noe			2013	Incorporació 2015
A11329	Agave	Rovira, Helena; Lavado, Noe			2013	Incorporació 2015
A11330	Holydayscapes	Rovira, Helena; Lavado, Noe			2013	Incorporació 2015
A11331	Mixed places		Rovira, Helena; Lavado, Noe		2013-	Incorporació 2015
A11334	Treehouse	Rovira, Helena; Lavado, Noe			2014	Incorporació 2015
A11336.001	Mierda [núm. 11]				2013	Incorporació 2015
A11336.002	Mierda [núm. 12]				[201-?]	Incorporació 2015
A11340	Altres tafaners	Saguer, Pere			[2014]	Incorporació 2015
A11341	2pm 6am	Serrano, Irene			[2013]	Incorporació 2015
A11342	Bright on 30	Cancela Pinto, Carlos			2014	Incorporació 2015
A11343	Northwestern wild	Prats, Paula			[2014]	Incorporació 2015
A11344	Silent chromatism	Edwards, Sarah			2014	Incorporació 2015
A11345	????????	Solovieva, Ekaterina			2014	Incorporació 2015
A11346	No saquen las flores	Saguer, Pere			2013	Incorporació 2015
A11347	Capitalismo barbarie : 2013	Palacio, Carles			[2013]	Incorporació 2015
A11348	Chemtrail	López Lam, Martín			2014	Incorporació 2015

A11349	Geografía de la vida	De Diego, Alberto J.			2013	Incorporació 2015
A11350	Gone places	Henriques, Hugo			2014	Incorporació 2015
A11351	Elementos : agua		Ciervo & Castor		2013	Incorporació 2015
A11352	Alquimia poliédrica		Ciervo & Castor		2013	Incorporació 2015
A11353	Northlands	Ayllón, Elena			2013	Incorporació 2015
A11354	Elementos : fuego		Ciervo & Castor		2013	Incorporació 2015
A11355.001	El género como collage [núm. 1]				2013	Incorporació 2015
A11355.002	El género como collage [núm. 2]				2013	Incorporació 2015
A11355.003	El género como colage [sic] [núm. 3]				2014	Incorporació 2015
A11356	Catalog : Al's grand hotel	Ruppersberg, Allen			2013	Incorporació 2015
A11357	5055 / Masanao Hirayama	Hirayama, Masanao			2013	Incorporació 2015
A11358	Figures : how things look / Denise Kupferschmidt	Kupferschmidt, Denise			2013	Incorporació 2015
A11359	Stories of philosophies	Stoeber, Benoit; Cuyppers, Damien			2013	Incorporació 2015
A11360	Luxon V.B. : the 1984 miss General Idea pavillion No. 101 / General Idea	General Idea			2013	Incorporació 2015
A11361	Solomon Islands & Vanuatu / Stefan Marx	Marx, Stefan			2013	Incorporació 2015
A11362	Drawings with black rocks	Du Pasquier, Nathalie			2013	Incorporació 2015
A11363	Spencer street / Stefan Marx	Marx, Stefan			2013	Incorporació 2015
A11364	The woman with fifteen legs / by Keren Cytter	Cytter, Keren			2013	Incorporació 2015
A11365	Isotope soap / Stéphane Prigent	Prigent, Stéphane			2013	Incorporació 2015
A11366	Mehdi Hercberg : drdr	Hercberg, Mehdi			2013	Incorporació 2015

A11367	Haltungen/Stellungen = Postures/Positions / Thomas Müllenbach	Müllenbach, Thomas			2013	Incorporació 2015
A11369	Aki Goto : reunion	Goto, Aki			2013	Incorporació 2015
A11370	Ariel Pink's haunted graffiti : selected lyrics		Atlas, Anthony		2014	Incorporació 2015
A11371	Art lover / Erik Steinbrecher	Steinbrecher, Erik			2014	Incorporació 2015
A11372	Mister Lonely / Harmony Korine; directed by Harmony Korine; written by Harmony Korine and Avi Korine	Korine, Harmony; Korine, Avi			2014	Incorporació 2015
A11373	This sounds a bit like goodbye / Stefan Marx	Marx, Stefan			2013	Incorporació 2015
A11374	Procrastinar	López Munuera, Iván			2014	Incorporació 2015
A11375	Arts & clothes : the non-objective bib	Arts & Clothes (Grup d'artistes)			2013	Incorporació 2015
A11376	[Arqueología ficción / Antoni Hervàs]	Hervàs, Antoni			[2014]	Incorporació 2015
A11377	[Arqueología ficción / Gelen Alcántara]	Alcántara, Gelen			[2014]	Incorporació 2015
A11378	[Arqueología ficción / Degénero]	Conesas, Fito; Cruz, Pilar			[2014]	Incorporació 2015
A11379	Batalla de ciervos / Balam Bartolomé	Bartolomé, Balam			2013	Incorporació 2015
A11380	Four times through the labyrinth / Olaf Nicolai and Jan Wenzel	Nicolai, Olaf; Wenzel, Jan			2012	Incorporació 2015
A11381	Tamarugal : archivos del desierto minero = desert mine archives / Rosell Meseguer; textos de Rodolfo Andaur	Meseguer, Rosell; Andaur, Rodolfo			2013	Incorporació 2015
A11382	a) Estibaliz Chávez (Milpa Alta, Ciudad de México, 1991)				2014	Incorporació 2015
A11383	Avistaminetos : Ciudad Guzmán, Jalisco, 2010 - 2011 / Juan Núñez Lepe	Núñez Lepe, Juan			2013	Incorporació 2015

A11384	El gallo de oro / por Fernando Palomar	Palomar, Fernando			2011	Incorporació 2015
A11385	El desplazamiento / por Miguel Fernández	Fernández, Miguel			2012	Incorporació 2015
A11386	Assim que for editado, l'he envio / projeto de Michel Zózimo	Rocha, Michel Zózimo da			2013	Incorporació 2015
A11387	Paraphernalia / Wim Wauman	Wauman, Wim			2013	Incorporació 2015
A11388	Arts & clothes : Martin, keep your trousers up!	Arts & Clothes (Grup d'artistes)			2014	Incorporació 2015
A11389	Einseignement universel / Anna Dot	Dot, Anna			2013	Incorporació 2015
A11390	Diagrammatic writing / Johanna Drucker	Drucker, Johanna			2013	Incorporació 2015
A11393	El espíritu del siglo XX = XX. mendeko espiritua = The spirit of the 20th century / [imágenes], Antonio Gagliano; texto de Valentín Roma; [editores, Aimar Arriola & Antonio Gagliano; diseño gráfico, Ariadna Serrahima]	Gagliano, Antonio; Roma, Valentín			2014	Incorporació 2015
A11394	Ovni archive = Archivo UFO	Meseguer, Rosell			[2012]	Incorporació 2015
A11395	Wolkenstudien = Cloud studies = Études des nuages / [Konzept und Gestaltung, Helmut Völter ; Texte, Marcel Beyer, Helmut Völter]	Völter, Helmut; Beyer, Marcel			2011	Incorporació 2015
A11398	Elmgreen & Dragset : biography / [edited by Studio Elmgreen & Dragset]	Elmgreen, Michael; Dragset, Ingar; Elmgreen & Dragset			2014	Incorporació 2015
A11399	Solution 247-261 : love / Ingo Niermann (ed.)		Niermann, Ingo		2013	Incorporació 2015
A11402	Una carta para Adam Nankervis / de David Medalla	Medalla, David			2012	Incorporació 2015

A11404	Donald McDonald: dedicado a los empleados de McDonald's en todo el mundo / Minerva Cuevas	Cuevas, Minerva			2012	Incorporació 2015
A11405	Ensayos sobre el público / Eduardo Abaroa	Abaroa, Eduardo			2012	Incorporació 2015
A11406	Jimmie Durham : entre el mueble y el inmueble (Entre una roca y un lugar sólido)	Durham, Jimmie			2010	Incorporació 2015
A11407	Fotogravedad / Gabriel Orozco	Durham, Jimmie			2011	Incorporació 2015
A11409	El eco está en todas partes / Manuel Rocha Iturbide	Rocha Iturbide, Manuel			2013	Incorporació 2015
A11410	Rock, my religion : textos y proyectos artísticos 1965-1990 / Dan Graham; edición de Brian Wallis	Graham, Dan			2014	Incorporació 2015
A11411	Campos de acción: entre el performance y el objeto, 1949-1979		Ortega, Damián; Shimmel, Paul		2012	Incorporació 2015
A11412	Selección de escritos / Robert Smithson	Smithson, Robert			2014	Incorporació 2015
A11413	Cildo Meireles : IVAM Centre del Carme 2 febrero / 23 abril 1995	Meireles, Cildo			2010	Incorporació 2015
A11414	Conversando con Marcel Duchamp / Pierre Cabanne	Cabanne, Pierre			2014	Incorporació 2015
A11415	Por esto estamos aquí / David Hammons	Hammons, David			2011	Incorporació 2015
A11416	Mi libro es su libro : selección de textos y obras traducidas / Lawrence Weiner	Hammons, David			2011	Incorporació 2015
A11417	Para los pájaros : conversaciones con Daniel Charles / John Cage	Cage, John			2013	Incorporació 2015
A11418	Galaxias explosivas : el arte de David Medalla / Guy Brett	Brett, Guy; Medalla, David			2012	Incorporació 2015
A11419	Poemas / Francis Picabia ; [traducció de Tatiana Lipkes]	Picabia, Francis			2011	Incorporació 2015
A11420	Somewhere else	Lazo, Direlia			2011	Incorporació 2015

A11421	Ready to rebel : the airport_face_fitness_yoga.ipa master lecture	Guiteras, Ariadna			2014	Incorporació 2015
A11422	A La Mola / Caterina Almirall, Guim Camps	Almirall, Caterina; Camps, Guim			2015	Incorporació 2015
A11423	Habla/dice / Julia Spinola	Spínola, Julia			2014	Incorporació 2015
A11424	Haris Epaminonda : chapters I-XXX	Epaminonda, Haris			[2014]	Incorporació 2015
A11425.001	Deforma : arte, diseño + comunicación [núm. 5. Edició especial]				2014	Incorporació 2015
A11426	A reading in three movements of the same in perspective	Hurth, Dominique			2011	Incorporació 2015
A11428	Adiós / Oriol Vilanova	Vilanova, Oriol			2014	Incorporació 2015
A11429	Collecting books : a selection of recent art and artist's books produced in Austria / Bernhard Cella	Cella, Bernhard,			2012	Incorporació 2015
A11430	Tag / Antonio Gagliano	Gagliano, Antonio			2012	Incorporació 2015
A11431.001	Erase [núm. 4]		Urbano, David		2014	Incorporació 2015
A11432	Gramática parda / Lucía C. Pino	Pino, Lucía C.			2014	Incorporació 2015
A11433	The hat and other fables / Jakob Kolding	Kolding, Jakob			2014	Incorporació 2015
A11435	La dame à sa toilette: the ideal female beauty and its material culture in sixteenth century France / an essay by Lorenza Gay	Gay, Lorenza			[201-?]	Incorporació 2015
A11436	An abecedary of a certain time in digital media				2014	Incorporació 2015
A11437	Watch my back : a photobook by Street Gato				2014	Incorporació 2015
A11438	Treehouse	Rovira, Helena; Lavado, Noe			2014	Incorporació 2015

A11439	Mientras conduzco	Rovira, Helena; Lavado, Noe			2014	Incorporació 2015
A11440	Five days at Frieze / Liam Tickner	Tickner, Liam			2013	Incorporació 2015
A11441	Decay / Marie Ilse Bourlanges	Bourlanges, Marie Ilse			2013	Incorporació 2015
A11442	A tree is best measured when it's down / Peter & Kristinn	Sattler, Peter; Gudmundsson, Kristinn			2013	Incorporació 2015
A11443.001	Revue a-quatre [núm. 21]		Solo ma non troppo		2014	Incorporació 2015
A11443.002	Revue a-quatre [núm. 22]		Solo ma non troppo		2014	Incorporació 2015
A11443.003	Revue a-quatre [núm. 1]		Solo ma non troppo		2009	Incorporació 2015
A11443.004	Revue a-quatre [núm. 5]		Solo ma non troppo		2010	Incorporació 2015
A11443.005	Revue a-quatre [núm. 6]		Solo ma non troppo		2010	Incorporació 2015
A11443.006	Revue a-quatre [núm. 7]		Solo ma non troppo		2010	Incorporació 2015
A11443.007	Revue a-quatre [núm. 9a]		Solo ma non troppo		2011	Incorporació 2015
A11443.008	Revue a-quatre [núm. 9b]		Solo ma non troppo		2011	Incorporació 2015
A11443.009	Revue a-quatre [núm. 10]		Solo ma non troppo		2011	Incorporació 2015
A11443.010	Revue a-quatre [núm. 11]		Solo ma non troppo		2011	Incorporació 2015
A11443.011	Revue a-quatre [núm. 12]		Solo ma non troppo		2011	Incorporació 2015
A11443.012	Revue a-quatre [núm. 13]		Solo ma non troppo		2012	Incorporació 2015
A11443.013	Revue a-quatre [núm. 14]		Solo ma non troppo		2012	Incorporació 2015
A11443.014	Revue a-quatre [núm. 15]		Solo ma non troppo		2012	Incorporació 2015
A11443.015	Revue a-quatre [núm. 16]		Solo ma non troppo		2012	Incorporació 2015
A11443.016	Revue a-quatre [núm. 17]		Solo ma non troppo		2013	Incorporació 2015
A11443.017	Revue a-quatre [núm. 17]		Solo ma non troppo		2013	Incorporació 2015

A11443.018	Revue a-quatre [núm. 18]		Solo ma non troppo		2013	Incorporació 2015
A11443.019	Revue a-quatre [núm. 19]		Solo ma non troppo		2013	Incorporació 2015
A11443.020	Revue a-quatre [núm. 20]		Solo ma non troppo		2013	Incorporació 2015
A11444	Everybody's card	Fernández Fuentes, Xavier; Derks, Martine			2011	Incorporació 2015
A11445	Steigers	Kaan, Otto			2013	Incorporació 2015
A11446	Steigers	Kaan, Otto			2013	Incorporació 2015
A11447	Dancing figures	Beek, Ruth van			2014	Incorporació 2015
A11448	Tom Callemin	Callemin, Tom			2014	Incorporació 2015
A11450	Al salón / de Javier Pagola	Pagola, Javier			2014	Incorporació 2015
A11451	Blackout / de Andrey Klassen	Klassen, Andrey			2014	Incorporació 2015
A11453	Le jour et la nuit / de Geneviève Hergott	Hergott, Geneviève			2014	Incorporació 2015
A11454	Satie : 1ère gnossienne / Laura Llaneli	Llaneli, Laura			2014	Incorporació 2015
A11456	Giro / Rafael Guerrero Céspedes	Guerrero Céspedes, Rafael			2014	Incorporació 2015
A11457	Hi, I'm Pablo Curto : 2014 : a collection of things that happened to me this year = una colección de cosas que me han ocurrido este año	Curto, Pablo			2014	Incorporació 2015
A11458.001	Andròmina [vol. 1]		Romagosa, Albert; Sans, Tai; Tàsies, Arnau		2014	Incorporació 2015
A11459	Format / Sarah Crowner	Crowner, Sarah			2012	Incorporació 2015
A11460	Walk 1	Serrahima, Ariadna			2014	Incorporació 2015
A11462	Everybody needs good neighbours	Blanch, Arnau			2015	Incorporació 2015

A11474.001	¡Diga! [núm. 1]		Kisman, Max; Oosterhof, Frans; Seydel, Jorinde; Viveros, Christian; Vermaas, Chris H.		1991	Incorporació 2015
A11478	Archive	Bauzà Bardelli, Alejandro			2012	Incorporació 2015
A11479	Ley del arte : ley reguladora del ejercicio, disfrute y comercialización del arte / Isidoro Valcárcel Medina	Valcárcel Medina, Isidoro			2010	Incorporació 2015
A11480	Raining insomnia	Planas, Esther			[1998]	Incorporació 2015
A11481	Vlak / Marc Nagtzaam	Nagtzaam, Marc			2005	Incorporació 2015
A11482	Infant a / Louis Lüthi	Lüthi, Louis			2012	Incorporació 2015
A11483.001	Dark star [núm. 1]		Planas, Esther		[1999]	Incorporació 2015
A11483.002	Dark star [núm. 2]		Planas, Esther		[2000]	Incorporació 2015
A11484	The singing posters / Allen Ruppertsberg	Ruppertsberg, Allen; Ginsberg, Allen			2005	Incorporació 2015
A11485	Infrastructure : Manfred Pernice; [at the Institute of Visual Arts (Inova) University of Wisconsin, Milwaukee (10. Dez. 1999 - 10. März 2000) and at the Anton Kern Gallery, New York (März 2001)] / hrsg. von Brigitte Kölle	Pernice, Manfred			2003	Incorporació 2015
A11486	4 frogs	Lempert, Jochen			2010	Incorporació 2015
A11487	Godwits / Jochen Lempert	Lempert, Jochen			2014	Incorporació 2015
A11488	Drawings on a bus : sketchbook 23, 1954 / Ellsworth Kelly	Kelly, Ellsworth; Giedion, S. (Sigfried)			2007	Incorporació 2015
A11489	Doublure : une sélection de livres d'art et d'architecture	Dedobbeleer, Koenraad			2011	Incorporació 2015

A11490	Oeuvre sculpté, travaux pour amateurs: the argument	Dedobbeleer, Koenraad			2012	Incorporació 2015
A11491	The makes / Eric Baudelaire	Baudelaire, Eric			2010	Incorporació 2015
A11492	Not available / Marc Nagtzaam	Nagtzaam, Marc			2014	Incorporació 2015
A11493	Peter Piller : Vorzüge der Absichtslosigkeit	Piller, Peter			2004	Incorporació 2015
A11494	Met zonder kop / Willem Oorebeek	Oorebeek, Willem			[2005]	Incorporació 2015
A11495	The project book project / Jonathan Monk	Monk, Jonathan			2003	Incorporació 2015
A11496	Composition / Jochen Lempert	Lempert, Jochen			2015	Incorporació 2015
A11497	Escalier du chant / Olaf Nicolai ; [Herausgeber: Olaf Nicolai und Bayerische Staatsgemäldesammlungen - Pinakothek der Moderne, München ; Texte und Partituren: Tony Conrad, Georg Friedrich Haas, Georg Katzner, Liza Lim, Samir Odeh- Tamimi, Enno Poppe/Marcel Beyer, Rolf Riehm, James Saunders, Elliott Sharp, Mika Vainio, Jennifer Walshe; Übersetzungen: Fiona Geuss, Richard Humphrey, Zoe Claire Miller, Flora Schausberger, Eva Wilson	Nicolai, Olaf			2012	Incorporació 2015
A11499	[Conjunt de targetes postals dels FPDm Fills Putatius de Miró]	Fills Putatius de Miró (Grup d'artistes)			[199-]	Incorporació 2015
A11500	Project entitled "The beginnings of a complex ..." (1976- 77) : notes, drawings, photographs / by Alice Aycock	Aycock, Alice			1977	Incorporació 2015
A11501	The future that was in the past	Terajima, Kentaro; Hervás Gómez, Miguel			[2014]	Incorporació 2015
A11502	Off school : a brief reader on neoliberal dynamics and academic institutions	Cuadros Sbert, Caterina			[2014]	Incorporació 2015

A11503	Beige	Celada, Guillem; Ocaña, Oriol			[2014]	Incorporació 2015
A11504	20 años de Unión Soviética	Ocaña, Oriol			[2014]	Incorporació 2015
A11505	Atelier	Mena, Geray			2014	Incorporació 2015
A11506	Sand tech	Miquel, Esther			[2014]	Incorporació 2015
A11507	Le Musée Sentimental de Prusse : aus grosser Zeit! ; Eine Ausstellung d. Berliner-Festspiele-GmbH im Berlin-Museum ; [vom 16. August - 15. November 1981] / Marie-Louise Plessen; Daniel Spoerri. [Idee u. Konzept: Daniel Spoerri. Hrsg. d. Katalogs: Marie-Louise Plessen ... Histor. Bearb. u. Katalogred.: Marie-Louise Plessen. Mitarb.: Stephan Andreae; Renate Düttmann]	Spoerri, Daniel; Plessen, Marie-Louise			1981	Incorporació 2015
A11508	Ocaña : 1947 > 1983	Ocaña			2015	Incorporació 2015
A11509	S books / by Ed Ruscha	Ruscha, Edward			2001	Incorporació 2015
A11513	Mapa de les llums que s'apaguen / Jordi Mitjà	Mitjà, Jordi			2013	Incorporació 2015
A11514	[Fanzine de l'estudi Caco Neves]	Estúdio Caco Neves (São Paulo)			[201-?]	Incorporació 2015
A11515	"Please, Dave... please don't let me be locked out from you!" / Caco Neves	Neves, Caco			[201-?]	Incorporació 2015
A11516	It's hunter's day / Caco Neves	Neves, Caco			[201-?]	Incorporació 2015
A11517	Història de la meva mort = Story of my death = Histoire de ma mort / a film by Albert Serra	Serra, Albert			2013	Incorporació 2015
A11518	[Failed suprematist futures : a reading in eight steps of an event yet to happen]	Hurth, Dominique			[2011]	Incorporació 2015

A11520	Atlas ovni archive : 2007-2011 / Rosell Meseguer	Meseguer, Rosell			2012	Incorporació 2015
A11522	To my dearest father	Hurth, Dominique			2014	Incorporació 2015
A11526	Printed matter matter : art with meaning	Barnard, Hester			2012	Incorporació 2015
A11529	Queimada/burn! (1969) Gillo Pontecorvo / Peio Aguirre, Asier Mendizabal	Aguirre, Peio; Mendizabal, Asier			2013	Incorporació 2015
A11531	The space age / Aleksandra Mir	Mir, Aleksandra			2014	Incorporació 2015
A11533	You are entering a world of pain / Juan Pérez Agirregoikoa	Pérez Agirregoikoa, Juan			[2012]	Incorporació 2015
A11534	[Olimpic / Daniel Jacoby]	Jacoby, Daniel			[2014]	Incorporació 2015
A11535	Artist at work / Bernhard Cella	Cella, Bernhard			2008	Incorporació 2015
A11536	Libro & casa	Galindo Chacón, Claudia; Gallo, Marcela; Arévalo, Carlos; Morais, Fabio; Dardot, Marilá; Derdik, Edith; Fiera, Kátia; Quiñónez, Laura; Alberich Caralt, Teresa			2013	Incorporació 2015
A11538	Telefon Zeichnungen / von Dieter Roth	Roth, Dieter			1980	Incorporació 2015
A11539	My steps 12.12.2005 - 1.1.2006 / stanley brouwn	brouwn, stanley			2014	Incorporació 2015
A11540	One hand, and the other / Emil Salto	Salto, Emil			2014	Incorporació 2015
A11541	War as ever! / Tracy Mackenna & Edwin Janssen	Mackenna, Tracy; Janssen, Edwin			2013	Incorporació 2015

A11542	Penance	O'Brien, Glenn; Prince, Richard			2013	Incorporació 2015
A11543	Monochrome painting / Stephen Prina	Prina, Stephen			1989	Incorporació 2015
A11544	Skyline is the by- linezz..... / by Karl Holmqvist	Holmqvist, Karl			2014	Incorporació 2015
A11546	Assignment no. 2 : Sugimoto, Misrach : San Quentin Prison / Michael Nelson, Hiroshi Sugimoto, Richard Misrach, Doug Dertinger, Nigel Poor; [project conception, Doug Dertinger, Nigel Poor and Richard Misrach ; essay, Michael Nelson; photography, Hiroshi Sugimoto, Richard Misrach; design, Paul Schiek; project coordinator, Lester Rosso and Paul Schiek	Nelson, Michael; Sugimoto, Hiroshi; Misrach, Richard; Dertinger, Doug; Poor, Nigel			2014	Incorporació 2015
A11553	Paul Kooiker : room service	Kooiker, Paul			2008	Incorporació 2015
A11554	Berlinde De Bruyckere presents De Legende van Sint Julianus / ed. Gerhard Theewen	Bruyckere, Berlinde De; Flaubert, Gustave			2015	Incorporació 2015
A11555	Martin Parr presents be bold with bananas / ed. by Gerhard Theewen	Parr, Martin			[2015]	Incorporació 2015
A11556	Mamma Andersson presents Dick Bengtsson / ed. Gerhard Theewen	Andersson, Karin Mamma			2015	Incorporació 2015
A11557	131 variations / Fleur van Dodewaard	Dodewaard, Fleur van			2014	Incorporació 2015
A11558	26 Werke : 1969 bis 1974 / Dieter Meier	Meier, Dieter			[1975]	Incorporació 2015
A11581	Index index : un projet de Marie Bechetoille et Angélique Buisson = a project by Marie Bechetoille and Angélique Buisson	Bechetoille, Marie; Buisson, Angélique			2014	Incorporació 2015
A11582	Heerich, Piranesi, Matta-Clark : Kunsthalle Düsseldorf, 5.5. - 4.6.1979			Städtische Kunsthalle Düsseldorf	1979	Incorporació 2015

A11584	Movimientos de suelo / Juan Diego Valera, Roger Guaus, Aleix Plademunt	Gaus, Roger; Valera, Juan Diego; Plademunt, Aleix			2014	Incorporació 2015
A11585	[Imatges preses al voltant de Ca l'Isidret a Sant Martí Sarroca / Juan Diego Valera, Roger Guaus, Aleix Plademunt]	Gaus, Roger; Valera, Juan Diego; Plademunt, Aleix			2012	Incorporació 2015
A11586	[Imatges preses al voltant de Ca l'Isidret a Sant Martí Sarroca / Juan Diego Valera, Roger Guaus, Aleix Plademunt]	Gaus, Roger; Valera, Juan Diego; Plademunt, Aleix			2012	Incorporació 2015
A11587	Diente de chucho / Juan Diego Valera	Valera, Juan Diego			2014	Incorporació 2015
A11626	[Laboratori]	Vidal, Francesc			[1984]	Incorporació 2015
A11627	Feliç any nou	SIEP (Col·lectiu artístic)			1983	Incorporació 2015
A11628	El vicari d'Olot no té pèls al virot	SIEP (Col·lectiu artístic)			[1984]	Incorporació 2015
A11629	Te tropezarás conmigo si...	SIEP (Col·lectiu artístic)			[1982]	Incorporació 2015
A11630	[Un preservatiu i un tros de paper higiènic en un sobre]	SIEP (Col·lectiu artístic)			[1984]	Incorporació 2015
A11631	Senyieines perilloses / S.I.E.P.	SIEP (Col·lectiu artístic)			1983	Incorporació 2015
A11632	[Fotolit i fulla d'afaitar]	Vidal, Francesc			[1984]	Incorporació 2015
A11633	[Ginette]	SIEP (Col·lectiu artístic)			[1983?]	Incorporació 2015
A11634	No a la comunió en la boca	SIEP (Col·lectiu artístic)			[1983?]	Incorporació 2015
A11636.001	Punk [núm. 1]		Holmstrom, John		1976	Incorporació 2015
A11636.002	Punk [núm. 2]		Holmstrom, John		1976	Incorporació 2015

A11636.003	Punk [núm. 3]		Holmstrom, John		1976	Incorporació 2015
A11636.004	Punk [núm. 4]		Holmstrom, John		1976	Incorporació 2015
A11636.005	Punk [núm. 5]		Holmstrom, John		1976	Incorporació 2015
A11636.006	Punk [núm. 6]		Holmstrom, John		1976	Incorporació 2015
A11636.007	Punk [núm. 7]		Holmstrom, John		1977	Incorporació 2015
A11636.008	Punk [núm. 8]		Holmstrom, John		1977	Incorporació 2015
A11636.009	Punk [núm. 10]		Holmstrom, John		1977	Incorporació 2015
A11636.010	Punk [núm. 11]		Holmstrom, John		1977	Incorporació 2015
A11636.011	Punk [núm. 12]		Holmstrom, John		1978	Incorporació 2015
A11636.012	Punk [núm. 14]		Holmstrom, John		1978	Incorporació 2015
A11636.013	Punk [núm. 15]		Holmstrom, John		1978	Incorporació 2015
A11636.014	Punk [núm. 16]		Holmstrom, John		1978	Incorporació 2015
A11636.015	Punk [núm. 17]		Holmstrom, John		1979	Incorporació 2015
A11636.016	Punk [núm. especial]		Holmstrom, John		1981	Incorporació 2015
A11637.001	High times [núm. 18]				1977	Incorporació 2015
A11638	Captive chains / by Raymond Pettibon	Pettibon, Raymond			1978	Incorporació 2015
A11639	Freud's universe / by Raymond Pettibone	Pettibon, Raymond			1978	Incorporació 2015
A11640.001	Search & destroy [núm. 1]		Vale, V.		1977	Incorporació 2015
A11640.002	Search & destroy [núm. 2]		Vale, V.		1977	Incorporació 2015
A11640.003	Search & destroy [núm. 3]		Vale, V.		1977	Incorporació 2015
A11640.004	Search & destroy [núm. 4]		Vale, V.		1977	Incorporació 2015
A11640.005	Search & destroy [núm. 5]		Vale, V.		1978	Incorporació 2015
A11640.006	Search & destroy [núm. 6]		Vale, V.		1978	Incorporació 2015

A11640.007	Search & destroy [núm. 7]		Vale, V.		1978	Incorporació 2015
A11640.008	Search & destroy [núm. 8]		Vale, V.		1978	Incorporació 2015
A11640.009	Search & destroy [núm. 9]		Vale, V.		1978	Incorporació 2015
A11640.010	Search & destroy [núm. 10]		Vale, V.		1978	Incorporació 2015
A11640.011	Search & destroy [núm. 11]		Vale, V.		1978	Incorporació 2015
A11640.012	Search & destroy [núm. 4]		Vale, V.		1977	Incorporació 2015
A11641.001	Re/search [núm. 1]		Vale, V.		1980	Incorporació 2015
A11641.002	Re/search [núm. 2]		Vale, V.		1981	Incorporació 2015
A11641.003	Re/search [núm. 3]		Vale, V.		1981	Incorporació 2015
A11674	[Sense títol]	Kassay, Jacob			[2013]	Incorporació 2015
A11676	Mujercitos!	Vargas, Susana			2014	Incorporació 2015
A11677	Die Die Die gesamte Scheisse / von Dieterich Roth	Roth, Dieter			1974	Incorporació 2015
A11678	Research Notes / Bethan Huws	Huws, Bethan; Reust, Hans- Rudolf			2014	Incorporació 2015
A11679	Peter Buggenhout presents Moby Dick or the wahle by Herman Melville / ill. by Rockwell Kent. Ed. by Gerhard Theewen	Buggenhout, Peter; Melville, Herman			2014	Incorporació 2015
A11680	Insanity toons Vol. 1 / Mik Baro	Baro, Mik			2010	Incorporació 2015
A11681	Foto real : en 3D / Martín López Lam	López Lam, Martín			[2010]	Incorporació 2015
A11682	Le monde diplomatique / Juan José Martín	Martín, Juan José			[2010]	Incorporació 2015
A11683	Elegancia y saber estar / Noé Bermejo	Bermejo, Noé			[2010]	Incorporació 2015
A11684	En dos tiempos / Dani Sanchis	no informat			2011	Incorporació 2015

A11685	Nada fantástico / Rafa Blanco	Blanco, Rafael			2012	Incorporació 2015
A11686	Nadando a casa / Carlos Ballesteros	Ballesteros, Carlos			2013	Incorporació 2015
A11687	Sálvora / Gloria Vilches	Vilches, Gloria			2015	Incorporació 2015
A11688	Alice	SIEP (Col·lectiu artístic)			[1984]	Incorporació 2015
A11689	Neu res	SIEP (Col·lectiu artístic); Vidal, Francesc			[1983]	Incorporació 2015
A11690	El temps pres : notes a l'entorn d'una pintura	SIEP (Col·lectiu artístic); Anguera, Pere			1982	Incorporació 2015
A11691	Està verd i no passen : maneigament	SIEP (Col·lectiu artístic)			1983	Incorporació 2015
A11692	Els marginats socials en la literatura del grup modernista de Reus / Magí Sunyer i Moliné	SIEP (Col·lectiu artístic); Sunyer, Magí			[1991]	Incorporació 2015
A11693	Fundació	SIEP (Col·lectiu artístic); Vidal, Francesc			[1991]	Incorporació 2015
A11694	Gambús	SIEP (Col·lectiu artístic); Vidal, Francesc			[1991]	Incorporació 2015
A11695	Isern : Güell	SIEP (Col·lectiu artístic); Vidal, Francesc			[1991]	Incorporació 2015
A11696	Isern : Güell : Ferré	SIEP (Col·lectiu artístic); Vidal, Francesc			[1991]	Incorporació 2015
A11697	Històries naturals	SIEP (Col·lectiu artístic); Vidal, Francesc			[1983]	Incorporació 2015

A11698	Colonitzaciópsíquica	SIEP (Col·lectiu artístic); Vidal, Francesc			[1984]	Incorporació 2015
A11699	Cinc cops : cinc vegades	SIEP (Col·lectiu artístic); Vidal, Francesc			[1982]	Incorporació 2015
A11700	Propostes		Calleja, J.M.		1984	Incorporació 2015
A11701	32xF / conceived, designed, screenprinted and hand bound by Nicole Polonsky	Polonsky, Nicole			2014	Incorporació 2015
A11702	DeRec / Kathleen Skiverton	Skiverton, Kathleen			[2014]	Incorporació 2015
A11703	Inventory of possible narrations : a book by Paul Hendrikse / edited by Paul Hendrikse and Benda Hofmeyr		Hendrikse, Paul; Hofmeyr, Benda		[2013]	Incorporació 2015
A11704	Entrata / Lucy Harrison		Hendrikse, Paul; Hofmeyr, Benda		2005	Incorporació 2015
A11705	Alpha gala omega agelada: from excellence to eclecticism via two hundred litres of milk and vinegar / Chris Meighan; with a foreword by Irene de Craen	Meighan, Chris			2013	Incorporació 2015
A11706	Pole dancing : degrees of deviance in urban landscapes	Rapp, Peter			[2014]	Incorporació 2015
A11707	Métier : small businesses in London / Laura Braun; edited by Karen McQuaid and Laura Braun	Braun, Laura			2013	Incorporació 2015
A11708	Lotte Reiman : Bis morgen im Nasse	Reiman, Lotte			2014	Incorporació 2015
A11709	Faces / Wim Starkenburg	Starkenburg, Wim			2013	Incorporació 2015

A11710	N.8 - Ferrari 250 GTO - 1964 / Kristien Daem	Daem, Kristien			2012	Incorporació 2015
A11711	Contemporary photography / Paul Paper	Paper, Paul			2013	Incorporació 2015
A11712	Observatory time : dark energy fills my sails / Judy Goldhill	Goldhill, Judy			2014	Incorporació 2015
A11713	Under my prospective / [photography, Caroline Sebilleau; typography, Benoit Brient]	Sebilleau, Caroline			2014	Incorporació 2015
A11714	Legend : an A-Z of the Lea Valley	Powell, Hilary			2014	Incorporació 2015
A11715	Die Kunst des Verweilens / Bernhard Cella	Cella, Bernhard			2006	Incorporació 2015
A11716	Paissatge / by Adriana Serrahima		Calleja, J.M.		2015	Incorporació 2015
A11717	Mexican embassy : research, realised and unrealised projects by Esther Planas	Planas, Esther			2014	Incorporació 2015
A11718	Kalevi helvetti : by K.H. / [translated by Miissa Rantanen; design Mariana Alfaro]	Kurikka, Pertti			2014	Incorporació 2015
A11719	Yolanda : a mi tío / Ignacio Navas	Navas, Ignacio			2014	Incorporació 2015
A11720	Nocturne / Carole Vanderlinden	Vanderlinden, Carole			2013	Incorporació 2015
A11721	So many dark gifts / an essay by Matthew Stadler	Stadler, Matthew			2014	Incorporació 2015
A11722	Diario de motocicleta : taller portátil n° 25	López, Mateo			[2008]	Incorporació 2015
A11723	Does text inspire me? / Bernhard Cella	Cella, Bernhard			2013	Incorporació 2015
A11724	Games are forbidden in the labyrinth / Javier Téllez	Téllez, Javier			2015	Incorporació 2015
A11725	Pedro Reyes : sanatorium operations manual / [edited by Lacey Pipkin & Pedro Reyes]	Reyes, Pedro			2013	Incorporació 2015
A11726	Werkplaats typografie's Mary Shelley facsimile library			Werkplaats Typografie	2011	Incorporació 2015

A11727	Jahrbuch Kunst Österreich : der Kalender für ein Jahr: 52 Einsichten in das österreichische Kunstgeschehen / Bernhard Cella	Cella, Bernhard			1995	Incorporació 2015
A11728	[Ama lur / Jon Cazenave]	Cazenave, Jon			[2015]	Incorporació 2015
A11729	Typewriter manual : volume two	MacKillop, Sara			2013	Incorporació 2015
A11730	100 pisama = 100 letters : 1965-1979 / Marina Abramović	Abramović, Marina			2008	Incorporació 2015
A11731	One year celebration / a poster project by Pierre Huyghe including collaborations by the following artists: Robert Filiou, Melissa Dubin, [...]	Huyghe, Pierre			2006	Incorporació 2015
A11732	Fallen books / a project by Melissa Dubbin & Aaron S. Davidson	Dubbin, Melissa; Davidson, Aaron S.			[2009]	Incorporació 2015
A11733	Clear skies all week / Alison Knowles	Knowles, Alison			2011	Incorporació 2015
A11734	1887 : Splendide Hotel / Dominique Gonzalez-Foerster	Gonzalez-Foerster, Dominique			[2014]	Incorporació 2015
A11735	Voyage / Paul-Armand Gette	Gette, Paul Armand			2000	Incorporació 2015
A11736	Undisclosed recipients : 1998/2002 / Maurizio Nannucci	Nannucci, Maurizio			2008	Incorporació 2015
A11737	Paradise / Tobias Rehberger	Rehberger, Tobias			2009	Incorporació 2015
A11738	The future will be-- / Hans Ulrich Obrist, M/M (Paris)	Obrist, Hans-Ulrich			2007	Incorporació 2015
A11739	Hot house / Justin Beal	Beal, Justin			2011	Incorporació 2015
A11740	Nose peak / John Baldessari	Baldessari, John			2015	Incorporació 2015
A11741	Musical consequences : a piano book for children / Dave Allen	Allen, Dave			[2012]	Incorporació 2015

A11742	Laurence Harvey : an irresponsible biography of the actor : motion pictures, white wine, older women & long thin cigarettes / Matthew Brannon	Brannon, Matthew			2014	Incorporació 2015
A11743	All the men who think they can be me / Mary Ellen Carroll	Carroll, M. E. (Mary Ellen)			2003	Incorporació 2015
A11744	Some instructions for the sharing of private property / Claire Fontaine	Fontaine, Claire			2011	Incorporació 2015
A11745	Never say in private what you (won't) say in public / Carlos Amoraes; editors Isaac Muñoz Olvera and Carlos Amoraes	Amoraes, Carlos			2014	Incorporació 2015
A11746	One page book / Robert Barry	Barry, Robert			2007	Incorporació 2015
A11747	168 sections of a human brain / Rossella Biscotti	Biscotti, Rossella			2010	Incorporació 2015
A11748	Various colors in black and white / Pierre Bismuth	Bismuth, Pierre			2005	Incorporació 2015
A11749	Clandestine radios and concealed kitchens / Nathan Carter	Carter, Nathan			2010	Incorporació 2015
A11750	Neotropic / Bob Braine, Mark Dion	Braine, Bob; Dion, Mark			2006	Incorporació 2015
A11751	Steal these books : 2 times / John Armleder	Armleder, John			2003	Incorporació 2015
A11752	Sugar water / Eric Baudelaire	Baudelaire, Eric			2010	Incorporació 2015
A11753	9+1=10? / Mircea Cantor	Cantor, Mircea			2005	Incorporació 2015
A11754	Archivio Zarathustra / Paolo Chiasera	Chiasera, Paolo			2009	Incorporació 2015
A11755	ID 517 : special topics in art and politics : a not so simple case for torture / a project by students at Calarts with Nancy Buchanan, Sam Durant and Martha Rosler	Buchanan, Nancy; Durant, Sam; Rosler, Martha			2008	Incorporació 2015
A11756	Anna Sanders Films: identity spot / Sean Dack and Liam Gillick	Gillick, Liam; Dack, Sean			2004	Incorporació 2015

A11757	Book / [Jonathan Monk]	Monk, Jonathan			2011	Incorporació 2015
A11758	From the year I was born until the year I left America / Jonathan Monk	Monk, Jonathan			2014	Incorporació 2015
A11759	Sense 1999-2009 / Lia Perjovschi; edited by Felix Vogel	Perjovschi, Lia			2008	Incorporació 2015
A11760	Jon Kessler : the freckles on my back	Kessler, Jon			2002	Incorporació 2015
A11761	Artists' book / Jonas Mekas	Mekas, Jonas			2003	Incorporació 2015
A11762	Ears / Max Neuhaus	Neuhaus, Max			2001	Incorporació 2015
A11763	Non-stop 1991-2006 : 22 magazine/revista 22 Bucharest / Dan Perjovschi	Perjovschi, Dan			2007	Incorporació 2015
A11764	We watch Karin, she watches something else / Erwin Wurm	Wurm, Erwin			2001	Incorporació 2015
A11765	Loose associations and other lectures / Ryan Gander	Gander, Ryan			2007	Incorporació 2015
A11766	Dog / Leon Golub	Golub, Leon			2004	Incorporació 2015
A11767	Retroprincip : book series / Irwin	Irwin, Andrew			2003	Incorporació 2015
A11768	Selected emails : to whom it may concern / Miltos Manetas	Manetas, Miltos			2003	Incorporació 2015
A11769	Ballack / Olaf Nicolai	Nicolai, Olaf			2006	Incorporació 2015
A11770	Avec une certaine prudence / Oriol Vilanova	Vilanova, Oriol			2015	Incorporació 2015
A11771	And. Learning english has no use / Bernhard Cella ; [Lektorat, Andreas Leo Fintaisen; translation, Lisa Rosenblatt]	Cella, Bernhard			2012	Incorporació 2015
A11772	[<Yo><yo><yo> / Roc Herms ; disseny d'Eloi Gimeno]	Herms, Roc; Gimeno, Eloi			[2015]	Incorporació 2015

A11773	Desenvolupament d'algorismes numèrics per al càlcul de la topografia dels miralls per a un sincrotró / Josep Vidal González; directores de tesi: Juan Campos i Josep Nicolàs	Herns, Roc; Gimeno, Eloi			2014	Incorporació 2015
A11774	Topografia anecdòtica / Mateo López	López, Mateo			2008	Incorporació 2015
A11775	P	Uitdehaag, Sander; Gers, Ilke			2012	Incorporació 2015
A11776	The summer reader, again, or A diamond in the rough / [edited by Cecilia Costa, Maxine Kopsa and Scott Ponik]		Costa, Cecilia; Kopsa, Maxine; Ponik, Scott		2008	Incorporació 2015
A11777	Can architecture affect your health? / Charles Jencks	Jencks, Charles			2012	Incorporació 2015
A11778	Mind games / Geirhrudur Finnbogadottir Hjorvar, Werkplaats Typografie	Hjorvar, Geirhrudur Finnbogadottir			2012	Incorporació 2015
A11779	Ayna #1 / a project by Aziza Harmel	Harmel, Aziza			2014	Incorporació 2015
A11780	Travel journal	Cella, Bernhard			2006	Incorporació 2015
A11781	Perspex, marble, bone : a collection of recent writings / André Romão	Romão, André			2014	Incorporació 2015
A11782	Manual - the Wilson exercises / Anna Craycroft & Marc Vives ; with texts by Trinie Dalton, Diedrich Diedrichsen, Ruth Estévez, Geir Haraldseth, Rivet	Craycroft, Anna; Vives, Marc			2015	Incorporació 2015
A11783	Found photographs	Cella, Bernhard			[2005]	Incorporació 2015
A11784	[Words pronounced exactly alike / Karen Mac Cormack, Fredrick Averin]	Mac Cormack, Karen; Averin, Fredrik			2014	Incorporació 2015
A11785	Curator or the one who takes care of / Francesc Ruiz Abad	Ruiz, Francesc			2015	Incorporació 2015

A11786	Timelines / Lia Perjovschi	Perjovschi, Lia			2014	Incorporació 2015
A11787	Madre	no informat			2015	Incorporació 2015
A11788	Certain kind of trash / producido por Me & the curiosity + Homesession	no informat			2015	Incorporació 2015
A11789	Book Cover / a project by Sara MacKillop	MacKillop, Sara			2009	Incorporació 2015
A11790	Kadath fatal	Bohl, Henning			[2014]	Incorporació 2015
A11791	A heart of a stone / Ayami Awazuhara	Awazuhara, Ayami			2014	Incorporació 2015
A11792	Cerramos los lúnes / Fernando Farfán	Farfán, Fernando; Acévez, José Enrique			2014	Incorporació 2015
A11793	El viatge d'en Titot	Packard, Quim			[2014]	Incorporació 2015
A11794	Incubation douce / Bernhard Cella	Cella, Bernhard			2006	Incorporació 2015
A11795	Samsung ML-2510 versus : imágenes de México y = images from Mexico and				2014	Incorporació 2015
A11796	Thumbs down / Miguel Calderón	Nicolai, Olaf			2012	Incorporació 2015
A11798	What is the moon? / Rodrigo Hernández	Hernández, Rodrigo			2014	Incorporació 2015
A11799	Youth uprising : first manifesto (1950) by Isidore Isou	Isou, Isidore			2010	Incorporació 2015
A11800	Isidore Isou, der Aufstand der Jugend : erstes manifest (1950)	Isou, Isidore			2015	Incorporació 2015
A11801	Youth uprising : first manifesto (1950) by Isidore Isou [en xinès]	Isou, Isidore			[2014]	Incorporació 2015
A11802	Isidore Isou : il sollevamento della gioventù	Isou, Isidore			[2011]	Incorporació 2015
A11803	Ungdomsuppror : Isidore Isou. Det första manifestet (1950)	Isou, Isidore			[2011]	Incorporació 2015
A11804	Wanted : roman graphique hyper-géologique / Maurice Lemaitre	Lemaître, Maurice			2009	Incorporació 2015

A11805	Sachez lire Lemaître (1963) / Maurice Lemaître	Lemaître, Maurice			2009	Incorporació 2015
A11806	Pour un avenir meilleur / Alain Satié	Satié, Alain			2010	Incorporació 2015
A11807	Jacques Spacagna : six fois aude	Spacagna, Jacques			2010	Incorporació 2015
A11808	Le soulèvement de la jeunesse expliqué aux retraités qui gouvernent ce monde / Sylvain Monségu	Monségu, Sylvain			2010	Incorporació 2015
A11809	Roman futur / Maurice Lemaître	Lemaître, Maurice			2010	Incorporació 2015
A11810	Manifeste du spambook épidémik / Joël Hubaut	Hubaut, Joël			[2011]	Incorporació 2015
A11811	Euterpe de Hoggar (1972) / François Poyet	Poyet, François			2011	Incorporació 2015
A11812	Chorégraphies nomades et étriquées (2010-2011) / Maria Faustino	Faustino, Maria			2011	Incorporació 2015
A11813	Photos des portraits et autres / Roland Sabatier	Sabatier, Roland			2011	Incorporació 2015
A11814	Broutin : le cahier de dessin	Broutin, Gérard-Philippe			2012	Incorporació 2015
A11815	Musique pédagogique / Frédéric Acquaviva	Acquaviva, Frédéric			2012	Incorporació 2015
A11816	Spermatozoïdes II : sécrétion mars 2009 / Bernard Heidsieck	Heidsieck, Bernard			2012	Incorporació 2015
A11817	Spermatozoïdes III : sécrétion septembre 2009 / Bernard Heidsieck	Heidsieck, Bernard			2012	Incorporació 2015
A11818	Postcard theatre (1976) / Pauline Oliveros	Oliveros, Pauline			2013	Incorporació 2015
A11819	Photos imaginaires médicales (partiellement) néonazies / Maurice Lemaître	Lemaître, Maurice			2013	Incorporació 2015
A11820	Œuvres nécrophiliques (1976-2012) / Broutin	Broutin, Gérard-Philippe			2013	Incorporació 2015
A11821	Flux futures / Philip Corner	Corner, Philip			2013	Incorporació 2015

A11822	Memory maps / Loré Lixenberg	Lixenberg, Loré			2013	Incorporació 2015
A11823	Musiques & hommage à Erik Satie / Paul Armand Gette	Gette, Paul Armand			2014	Incorporació 2015
A11824	Galipettes (1965) / Maurice Lemaître	Lemaître, Maurice			2014	Incorporació 2015
A11825	For educational and informational purposes only. Not to be used in the commission of any crime or act of terrorism / Bill Not Bored	Brown, Bill			2014	Incorporació 2015
A11826	Encoconnage 2 / Françoise Janicot	Janicot, Françoise			2014	Incorporació 2015
A11827	Cello pieces / Phill Niblock	Janicot, Françoise			2015	Incorporació 2015
A11828	Body music (1982) / Jean-Paul Curtay	Janicot, Françoise			2015	Incorporació 2015
A11829	Et des hommes / Gil Joseph Wolman	Wolman, Gil Joseph			2015	Incorporació 2015
A11830	DNA / Carlos Bunga	Bunga, Carlos			2015	Incorporació 2015
A11831.001	Cru : contemporary radical underground [núm. 1]		Acquaviva, Frédéric; Lixenberg, Loré		2014-2015	Incorporació 2015
A11835	The fifth goal, 1998-2003 : transcendental graffiti zine	Donner, Blake			2015	Incorporació 2015
A11836	¿Vas a algún sitio o simplemente vas?	Rovira, Helena			2014	Incorporació 2015
A11837	Voyage dans la lune / Pere Ginard	Ginard, Pere			[2008]	Incorporació 2015
A11838	Morir de amor y luego picos pardos / Pere Ginard	Ginard, Pere			[2008]	Incorporació 2015
A11839	Cuaderno de dolencias, trastornos y caprichos casi siempre mortales / Pere Ginard	Ginard, Pere			[2010]	Incorporació 2015
A11840	¡Ay de mí! : 12 collages en postal de Gloria Vilches	Vilches, Gloria			2015	Incorporació 2015
A11841	Variaciones Lachaise / Núria Gómez	Gómez Gabriel, Núria			[2014]	Incorporació 2015
A11842	Call it murder	Dot, Anna; Gómez Gabriel, Núria			2014	Incorporació 2015

A11843	Invisible someone	Dot, Anna; Gómez Gabriel, Núria			2014	Incorporació 2015
A11844	House of ecstasy	Dot, Anna; Gómez Gabriel, Núria			2014	Incorporació 2015
A11845	¿Tienen los objetos una buena vida? / Peio Aguirre	Aguirre, Peio; Lundkvist, Henning			2014	Incorporació 2015
A11846	Amaestrar el deseo / Federico Campagna. Subir a por aire / Viviana Narotzky	Campagna, Federico; Narotzky, Viviana			2015	Incorporació 2015
A11847	Grandmopotheper / by Antoni Hervàs	Hervàs, Antoni			[2008]	Incorporació 2015
A11848	Twins' twist lessons / Antoni Hervàs	Hervàs, Antoni			[2008]	Incorporació 2015
A11849	Mavri / Antoni Hervàs	Hervàs, Antoni			[2008]	Incorporació 2015
A11850	My job mates	Hervàs, Antoni			[2008]	Incorporació 2015
A11851	Grapandmopotheper: in: the stairs / by Antoni Hervàs & Dolores Valls	Hervàs, Antoni			[2008]	Incorporació 2015
A11852	Grapandmopotheper : puppies heaven / by Antoni Hervàs	Hervàs, Antoni			[2008]	Incorporació 2015
A11853	Levanta cuerpo levanta / Antoni Hervàs	Hervàs, Antoni			[2008]	Incorporació 2015
A11854	Batalletes : Mataró 1942 - 1958 / Antoni Hervàs	Hervàs, Antoni			[2014]	Incorporació 2015
A11855	Los cachorros (Pichula Cuéllar) / texto: Mario Vargas Llosa ; fotografías: Xavier Miserachs ; introducción: Carlos Barral; [diseño: Óscar Tusquets]	Vargas Llosa, Mario; Tusquets, Óscar; Miserachs, Xavier			1967	Incorporació 2015
A11856	Mentrestant allà : volum I: gener (allegro / vals: moderato) / Anna Dot	Dot, Anna			2015	Incorporació 2015
A11857	Mentrestant allà : volum II: febrer (presto / III – poco allegretto) / Anna Dot	Dot, Anna			2015	Incorporació 2015
A11858	Mentrestant allà : volum III: març (presto / scherzo: molto vivace) / Anna Dot	Dot, Anna			2015	Incorporació 2015

A11859	Mentrestant allà: volum IV: abril (Aceleraciones / La Walkiria) / Anna Dot	Dot, Anna			2015	Incorporació 2015
A11860	Frankenstein / Pere Ginard	Ginard, Pere			2015	Incorporació 2015
A11861	As in real life, only certain creatures have skins	De la Torre, Claudia			2015	Incorporació 2015
A11862.001	Monocromo [núm. 10]				2010	Incorporació 2015
A11863	In courtesy of the unknown / Nicolaas Demoen	Demoen, Nikolaas			2015	Incorporació 2015
A11864	Tropical apache / Núria Marqués	Marqués, Núria			[2014]	Incorporació 2015
A11865	Atalaia / Ulldeter & Maria Pratts	Clavera, Aleix; Pratts, Maria			[2014]	Incorporació 2015
A11866	Pacífico	Rojas, Miguel			2014	Incorporació 2015
A11867	Montaña Tai Shan / Corte Moderno. Irkus (M) Zeberio	Cerveró, Luis			2014	Incorporació 2015
A11868.001	Gong! [núm 1]		Cerveró, Luis		2014	Incorporació 2015
A11869	Indivisibilitat / Alfredo Costa Monteiro	Costa Monteiro, Alfredo			2014	Incorporació 2015
A11870	Onzevint-i-dos / Arnau Sala Sáez. Rubén Patiño Mompeó	Sala Saez, Arnau; Patiño Mompeó, Rubén			2014	Incorporació 2015
A11871	Lololo / Tamarin Norwood	Norwood, Tamarin			2012	Incorporació 2015
A11872	Le coeur net : roman / Chris Marker	Marker, Chris			[1949]	Incorporació 2015
A11873	080614-120614	Averin, Fredrik			2014	Incorporació 2015
A11875	True mirror microfiche. Double AA side / Dexter Sinister	Dexter Sinister (Firma)			2010	Incorporació 2015
A11877	Inductores ideales / Xoán Anleo	Anleo, Xoán			2015	Incorporació 2015
A11878	Ensayo 1 : puesta en escena / Equipo Palomar	Equipo Palomar (Grup d'artistes)			2015	Incorporació 2015
A11879	Jonathan Monk : complete Ilford works 1990-2007 / edited and designed by Christoph Keller	Monk, Jonathan			2008	Incorporació 2015

A11880	Urzeit/Uhrzeit / Hanne Darboven	Darboven, Hanne			1990	Incorporació 2015
A11892	Kitchen magic : Küchenzauber / Rüdiger Schöttle; with twelve drawings by = mit zwölf Zeichnungen von Rogney Graham	Schöttle, Rüdiger; Graham, Rodney			2015	Incorporació 2015
A11893	Religion of love	Martin, Agnes; Tuttle, Richard			2015	Incorporació 2015
A11904.001	Tout! : ce que nous voulons, tout! [núm. 1]		Sartre, Jean-Paul		1970	Incorporació 2015
A11904.002	Tout! : ce que nous voulons, tout! [núm. 2]		Sartre, Jean-Paul		1970	Incorporació 2015
A11904.003	Tout! : ce que nous voulons, tout! [núm. 3]		Sartre, Jean-Paul		1970	Incorporació 2015
A11904.004	Tout! : ce que nous voulons, tout! [núm. 4]		Sartre, Jean-Paul		1970	Incorporació 2015
A11904.005	Tout! : ce que nous voulons, tout! [núm. 5]		Sartre, Jean-Paul		1970	Incorporació 2015
A11904.006	Tout! : ce que nous voulons, tout! [núm. 6/7]		Sartre, Jean-Paul		1971	Incorporació 2015
A11904.007	Tout! : ce que nous voulons, tout! [núm. 8]		Sartre, Jean-Paul		1971	Incorporació 2015
A11904.008	Tout! : ce que nous voulons, tout! [núm. 9]		Sartre, Jean-Paul		1971	Incorporació 2015
A11904.009	Tout! : ce que nous voulons, tout! [núm. 10]		Sartre, Jean-Paul		1971	Incorporació 2015
A11904.010	Tout! : ce que nous voulons, tout! [núm. 11]		Sartre, Jean-Paul		1971	Incorporació 2015
A11904.011	Tout! : ce que nous voulons, tout! [núm. 12]		Sartre, Jean-Paul		1971	Incorporació 2015
A11904.012	Tout! : ce que nous voulons, tout! [núm. 13]		Sartre, Jean-Paul		1971	Incorporació 2015
A11904.013	Tout! : ce que nous voulons, tout! [núm. especial]		Sartre, Jean-Paul		1971	Incorporació 2015
A11904.014	Tout! : ce que nous voulons, tout! [núm. 14]		Sartre, Jean-Paul		1971	Incorporació 2015
A11904.015	Tout! : ce que nous voulons, tout! [núm. 15]		Sartre, Jean-Paul		1971	Incorporació 2015
A11904.016	Tout! : ce que nous voulons, tout! [núm. 16]		Sartre, Jean-Paul		1971	Incorporació 2015
A11910	Es por el azul crujiente	Montes, Enric			[2011]	Incorporació 2015
A11911	El domador de sueños / Enric Montes	Montes, Enric			2011	Incorporació 2015

Donacions

NÚM. REG.	TÍTOL	AUTOR	EDITOR	ENTITAT	ANY	DONANT
A01572.007	Graphitismes [núm. 13] / Jean-Marc Rastorfer		Rastorfer, Jean-Marc		2006	Biblioteca MACBA
A01706.002	Nummer [núm. 1]		Pragenberg, Eberhard; Breloch		1971	Biblioteca MACBA
A01716.003	Nummer [núm. 4]		Pragenberg, Eberhard; Breloch, Heinz		1972	Biblioteca MACBA
A02166.003	Permanent food [núm. 12]		Cattelan, Maurizio; Manfrin, Paola		[2004]	Biblioteca MACBA
A02502.027	L'avioneta [núm. 10]		Ferrer, Albert; Hac Mor, Carles		1993	Biblioteca MACBA
A03156.104	El naufraguito cartogràfic [núm. especial]		Galán, Ceferino		2012	Ceferino Galán
A04839.014	Archivo F.X. : documentos y materiales [núm. 9]	Archivo F.X.; Romero, Pedro G.			2014	Departament de Direcció. MACBA
A08095.007	La Vanguardia española [núm. 32.785]			Vanguardia (Diari)	1971	Departament de Registre. MACBA
A08117.002	La Vanguardia [núm. 41273 (15 oct. 1996)]			Vanguardia (Diari)	1996	Departament de Registre. MACBA
A08117.003	La Vanguardia [núm. 41273 (15 oct. 1996)]			Vanguardia (Diari)	1996	Departament de Registre. MACBA
A10900	6 records / Carlos Pazos	Pazos, Carlos			[1972]	Biblioteca MACBA
A10921	L'erouv de Jérusalem / Sophie Calle	Calle, Sophie			1996	Biblioteca MACBA
A10925	Pròtesi / Tanit Plana	Plana, Tanit			2006	Biblioteca MACBA
A10926	Pròtesi / Tanit Plana	Plana, Tanit			2006	Biblioteca MACBA
A10937	Las correspondencias / Pedro G. Romero	Romero, Pedro G.			2010	Departament de Direcció. MACBA
A10947	Future world	Neudörfl, Elisabeth		Sprengel Museum Hannover	[2002]	Biblioteca MACBA
A10948	Ovni archive = Archivo UFO	Meseguer, Rosell			[2012]	Biblioteca MACBA
A10956	Carlos Pazos			Sala Vinçon (Barcelona)	1976	Biblioteca MACBA
A10957	Souvenirs de Berlin-Est / Sophie Calle	Calle, Sophie			1999	Biblioteca MACBA

A10959	Architecture is / een POST [símbol de copyright] ART project van Johan van Geluwe; met een beschouwing van Roland Patteeuw; en een voorwoord van Walter Steenhoudt; voorzitter Nationale Raad Orde van Architecten	Geluwe, Johan van			1986	Biblioteca MACBA
A10980	Notes et/and notations: la mariée mise à nu par ses célibataires, même, Paris 1934, et/ and à l'infinifitif, New York 1967 / Marcel Duchamp; [edition Richard Hamilton, Ecke Bonk]	Duchamp, Marcel; Matisse, Jackie	Hamilton, Richard; Bonk, Ecke		2002	Biblioteca MACBA
A10981	Frances Stark : collected works / produced by Van Abbemuseum, Eindhoven; [compiled, edited and designed together with Stuart Bailey]	Stark, Frances; Bailey, Stuart		Stedelijk Van Abbemuseum	2007	Biblioteca MACBA
A10991	No preguntis a l'ignorant / Rafel G. Bianchi	Bianchi, Rafel G.			2008	Biblioteca MACBA
A10993	Err / David Shrigley	Shrigley, David			1998	Biblioteca MACBA
A10994	Carmen Calvo	Calvo, Carmen		Museu de Belles Arts de València	1997	Biblioteca MACBA
A10995	Alfredo Jaar, Europa	Jaar, Alfredo		Institut für Auslandsbeziehungen	1994	Biblioteca MACBA
A10996	Alfredo Jaar, Europa	Jaar, Alfredo		Institut für Auslandsbeziehungen	1994	Biblioteca MACBA
A10998	Prenez soin de vous / Sophie Calle	Calle, Sophie			2007	Biblioteca MACBA
A10999	München, hin und zurück / Christoph Sattler	Sattler, Christoph; Ready-mades belong to everyone®			1992	Biblioteca MACBA
A11032	Possible abstractions / Rodney Graham	Graham, Rodney			2010	Biblioteca MACBA
A11033	Possible abstractions / Rodney Graham	Graham, Rodney			2010	Biblioteca MACBA

A11034	Possible abstractions / Rodney Graham	Graham, Rodney			2010	Biblioteca MACBA
A11036	Enric Miralles a izquierda y derecha (también sin gafas) = Enric Miralles from left to right (and without glasses)	Bestué, David			2010	Departament de Publicacions. MACBA
A11044	Julio Plaza : signspaces 1967-69	Plaza, Julio			1970	Biblioteca MACBA
A11045	Julio Plaza : signspaces 1967-69	Plaza, Julio			1970	Biblioteca MACBA
A11046	The Martí Guixé cook book : a meta-territorial cuisine	Plaza, Julio		University of Puerto Rico (Mayagüez Campus)	2003	Biblioteca MACBA
A11047	Soy sauce / Francesc Ruiz	Ruiz, Francesc		Fundació Joan Miró	2004	Biblioteca MACBA
A11048	La promenade en bord de mer	Rullier, Jean-Jacques			2001	Biblioteca MACBA
A11049	Maurizio Nannucci : nothing is original, 2002 / [Ausstellung, Norbert Nobis ; Katalogkonzept, Maurizio Nannucci, Gabriele Detterer, Mauro Pispoli]	Nannucci, Maurizio		Sprengel Museum Hannover	2002	Biblioteca MACBA
A11050	Bibliotheca / Rosângela Rennó	Rennó, Rosângela			2003	Biblioteca MACBA
A11052	[Portugal Agora. À propos des lieux d'origine]	Godinho, Marco		Musée d'art moderne Grand-Duc Jean	2007	Biblioteca MACBA
A11065	Never odd or even : [exhibition / a project by Mariana Castillo Deball; contributors, Gabriela Aguileta... et al.]	Castillo Deball, Mariana; Aguileta, Gabriela; Choi, Bina; Cuevas, Ricardo; Czerepok, Hubert; Franco, Daniela; Ganshaw, Heidi Lynn; Komarov, Alexander; Kopelman, Irene; Krieman, Susanne; Leykauf, Alexandra; Monroy, Miguel; Malašauskas, Raimundas; O'Connell, Brian; Puig, David; Raeder, Manuel; Romo, Sebastián; Rushton, Steve; Torres Mazuera, Gabriela			2005	Biblioteca MACBA

A11066	Lo tengo, no lo tengo / una exposició comissariada pel Col·lectiu Leland Palmer	Col·lectiu Leland Palmer		Espai Zero1 (Galeria)	2010	Biblioteca MACBA
A11067	Les Suisses morts : liste des Suisses morts dans le canton du Valais en 1991 / Christian Boltanski; introduction, Raymond Farquet ; entretien avec Christian Boltanski par Jörg Zutter	Boltanski, Christian; Farquet, Raymond; Zutter, Jörg		Musée cantonal des beaux-arts Lausanne	1993	Biblioteca MACBA
A11070.001	WhiteWalls : a magazine of writings by artists [núm. 12]		Spector, Buzz; Purges, Timothy		1985	Biblioteca MACBA
A11070.002	WhiteWalls : a magazine of writings by artists [núm. 17]		Spector, Buzz; Purges, Timothy		1987	Biblioteca MACBA
A11070.003	WhiteWalls : a magazine of writings by artists [núm. 19]		Spector, Buzz; Purges, Timothy		1988	Biblioteca MACBA
A11070.004	WhiteWalls : a magazine of writings by artists [núm. 21]		Spector, Buzz; Purges, Timothy		1989	Biblioteca MACBA
A11070.005	WhiteWalls : a magazine of writings by artists [núm. 22]		Spector, Buzz; Purges, Timothy		1989	Biblioteca MACBA
A11070.006	WhiteWalls : a magazine of writings by artists [núm. 23]		Spector, Buzz; Purges, Timothy		1989	Biblioteca MACBA
A11133	Més llibres, més lliures: Barcelona 2005, Any del Llibre i la Lectura			Catalunya. Generalitat Barcelona (Catalunya). Ajuntament; Espanya. Ministerio de Cultura; Barcelona (Catalunya: Província). Diputació Any del Llibre i la Lectura (2005 : Barcelona)	2005	Biblioteca MACBA
A11271	El Camp de la Bota			Universitat Autònoma de Barcelona	[2015]	Universitat Autònoma de Barcelona
A11272	El Camp de la Bota			Universitat Autònoma de Barcelona	[2015]	Universitat Autònoma de Barcelona
A11284	Archiv Peter Piller: Materialien (F) : Nachkriegsordnung	Piller, Peter			2015	Departament de Direcció. MACBA

A11313	Tracey Emin : this is another place	Emin, Tracey			2002	Departament de Biblioteca. MACBA
A11314	Alle Kleider einer Frau = All the clothes of a woman / Hans-Peter Feldman	Feldmann, Hans-Peter			1999	Departament de Biblioteca. MACBA
A11315	Marieta Chirulescu	Feldmann, Hans-Peter			2011	Departament de Biblioteca. MACBA
A11318	Mill ends park	Panayiotou, Christodoulos		Gendai Bijutsu Sentā CCA Kitakyushu	2014	Departament de Direcció. MACBA
A11319	The woman with fifteen legs	Cytter, Keren			2015	Departament de Direcció. MACBA
A11320	Dora García : el futuro debe ser peligroso = the future must be dangerous = le futur doit être dangereux, 1991-2005	García, Dora		Museo de Arte Contemporáneo de Castilla y León Fonds régional d'art contemporain (Dijon, França)	2005	Departament de Direcció. MACBA
A11321	Strike / Shannon Ebner	Ebner, Shannon			2014	Departament de Direcció. MACBA
A11324.001	Victor B. Andersen's maskinfabrik [núm. 28]				2004	Biblioteca MACBA
A11325	Arena : published on the occasion of the exhibition Rita McBride Arena : National Chain at Witte de With, Center for Contemporary Art, Rotterdam / catalogue concept Rita McBride; editor Barbera van Kooij ... [et al.] ; graphic design Norbert Bos	McBride, Rita		Witte de With, centrum voor hedendaagse kunst	1997	Biblioteca MACBA
A11326	Arena : published on the occasion of the exhibition Rita McBride Arena : National Chain at Witte de With, Center for Contemporary Art, Rotterdam / catalogue concept Rita McBride; editor Barbera van Kooij ... [et al.] ; graphic design Norbert Bos	McBride, Rita		Witte de With, centrum voor hedendaagse kunst	1997	Biblioteca MACBA

A11327	Arena : published on the occasion of the exhibition Rita McBride Arena : National Chain at Witte de With, Center for Contemporary Art, Rotterdam / catalogue concept Rita McBride; editor Barbera van Kooij ... [et al.] ; graphic design Norbert Bos	McBride, Rita		Witte de With, centrum voor hedendaagse kunst	1997	Biblioteca MACBA
A11368	Mad marginal, cahier #2 : l'inadeguato = lo inadecuado = the inadequate / a book by Dora García	García, Dora			2011	Departament de Direcció. MACBA
A11391	Landscape is our memory : a map of hidden histories	Prelinger, Megan Shaw; Prelinger, Rick			[2000?]	Megan Shaw Prelinger
A11392	Rafael Navarro, Paul Blanca, Galería Spectrum			Galería Spectrum (Saragossa)	1988	Biblioteca MACBA
A11396	Jasper Johns : prints october 15 to neovember 12, 1977			Castelli Graphics (Firma)	1977	Biblioteca MACBA
A11401	In search of the miraculous : Bas Jan Ader discovery file 143/76 / Marion van Wijk & Dalstar	Dalstar; Van Wijk, Marion; Ader, Bas Jan			[2007?]	Departament de Direcció. MACBA
A11434	La Fondation Poïpoi présente: hommage aux Dogons et aux Rimbauds	Filliou, Robert; Pfeufer, Joachim			1978	Biblioteca MACBA
A11449	Sticks & stones	Tickner, Liam		Centerfold Editions	2011	Centerfold Editions
A11452	[Ash]	Stehlik, Kamila		Centerfold Editions	2013	Centerfold Editions
A11455	[Aubusson Tapestry]	Fernández Fuentes, Xavier		Centerfold Editions	[2011?]	Centerfold Editions
A11464	Non stop poetry : the zines of Mark Gonzales / Philip Aarons & Emma Reeves, eds.	Gonzales, Mark	Aarons, Philip; Reeves, Emma		[2014]	Christophe Daviet-Thery
A11465	Tube map	Buren, Daniel		Art on the Underground (Programa)	2014	Maite Muñoz
A11466	Tube map	Buren, Daniel		Art on the Underground (Programa)	2014	Maite Muñoz
A11467	Tube map	Buren, Daniel		Art on the Underground (Programa)	2014	Maite Muñoz

A11468	Spencer Sweeney: Belin paintings. 16 march through 20 april 2013 / Veneklasen/ Werner			Veneklasen Werner (Galeria d'art)	2013	Biblioteca MACBA
A11469	Shakers & movers : 19 january through 2 march 2013 / Veneklasen/Werner			Veneklasen Werner (Galeria d'art)	2013	Biblioteca MACBA
A11470	Elliott Hundley : 1 may through 6 june 2015 / Veneklasen/Werner			Veneklasen Werner (Galeria d'art)	2015	Biblioteca MACBA
A11471	Brainfood	Miralda			[2014]	Biblioteca MACBA
A11475	Cosir i xerrar laborator i tèxtil = Coser y charlar laboratorio textil		Costureras Salvajes; LaFundició		2011	Biblioteca MACBA
A11477	Shakespeare from memory	Kay, Emma			1999	Biblioteca MACBA
A11498	Text	Altea Almazan, Roanne; Antonyan, Hayk; Arellano, Christler Paul; Bernal Maldonado, Daynara; Cardona, Laurent M.; Castillo, Angelle Khryztal; Chávez, Mika; Cobos, Eddie; Fuentes, Oriol; Gabriel, João; Llonto, Taraycu Ivett; Lobo, Angie; Molet, Helena; Nava, Abril; Perdigón García, José; Sánchez, Kelly; Sánchez, Vanessa; Valencia, Andrea Raquel; Villanueva, Trixia; Yamileth, Diana; Zany, Gerry; Sánchez, Mariona		A Bao A QuL'Automàtica; Institut de Cultura (Barcelona, Catalunya); Consorti d'Educació de Barcelona	2015	L'Automàtica
A11510	Œuvre sculpté, travaux pour amateurs : the argument	Dedobbeleer, Koenraad			2012	Departament de Col·lecció. MACBA
A11511	What you carry in you, the bastards can't touch:	Dedobbeleer, Koenraad			2011	Departament de Col·lecció. MACBA
A11511	What you carry in you, the bastards can't touch:	Dedobbeleer, Koenraad			2011	Departament de Col·lecció. MACBA

A11523	No & yes : libro a cuadros / Isidro Ferrer, Nicolás Sánchez	Ferrer, Isidro; Sánchez, Nicolás			[2003]	Biblioteca MACBA
A11524	El libro de las desapariciones / Raúl Ruiz	Ruiz, Raúl			1990	Biblioteca MACBA
A11525	Boredom won't starve as long as I feed it / Koenraad Dedobbeleer	Dedobbeleer, Koenraad			2009	Departament de Col·lecció. MACBA
A11527	No middleman / Oriol Vilanova	Vilanova, Oriol			2015	Departament de Direcció. MACBA
A11528	Home stories			P.A.R.A.S.I.T.E. Museum of Contemporary Art	1999	Departament de Direcció. MACBA
A11530	Rateros vendepatrias asesinos / Julio Senil, Cristina Paoli	Senil, Julio; Paoli, Cristina			2012	Departament de Direcció. MACBA
A11537	Slowmotion : from slave to valse / Melik Ohanian	Ohanian, Melik		Gendai Bijutsu Sentā CCA Kitakyushu	2005	Departament de Direcció. MACBA
A11545	Shriek when the pain hits [...] / Jenny Holzer	Holzer, Jenny			[19-?]	Printed Matter
A11550	Jeff Cowen : 24 january trough 8 march 2014 / Veneklasen/Werner			Veneklasen Werner (Galeria d'art)	2014	Departament de Direcció. MACBA
A11551	Jorge Queiroz : 14 march trough 26 april 2014 / Veneklasen/Werner			Veneklasen Werner (Galeria d'art)	2014	Departament de Direcció. MACBA
A11552	Lucas Arruda: deserto modelo : 15 november trough 10 january 2015 / Veneklasen/Werner			Veneklasen Werner (Galeria d'art)	2015	Departament de Direcció. MACBA
A11559	Pere Noguera. Revolt de torrent	Noguera, Pere		Metrònom (Galeria d'art)	1988	Biblioteca MACBA
A11560	Pere Noguera. Revolt de torrent	Noguera, Pere		Metrònom (Galeria d'art)	1988	Biblioteca MACBA
A11561	Pere Noguera. Revolt de torrent	Noguera, Pere		Metrònom (Galeria d'art)	1988	Biblioteca MACBA
A11562	Metrònom : monografies d'art. Noguera	Noguera, Pere		Metrònom (Galeria d'art)	1988	Biblioteca MACBA
A11563	Metrònom : monografies d'art. Noguera	Noguera, Pere		Metrònom (Galeria d'art)	1988	Biblioteca MACBA
A11564	Metrònom : monografies d'art. Noguera	Noguera, Pere		Metrònom (Galeria d'art)	1988	Biblioteca MACBA

A11565	Metrònom : monografies d'art. Noguera	Noguera, Pere		Metrònom (Galeria d'art)	1988	Biblioteca MACBA
A11566	La fotocòpia com a obra-document	Noguera, Pere		Sala Vinçon (Barcelona)	1975	Biblioteca MACBA
A11567	La fotocòpia com a obra-document	Noguera, Pere		Sala Vinçon (Barcelona)	1975	Biblioteca MACBA
A11568	Pere Noguera : Fe2O3	Noguera, Pere		Metrònom (Galeria d'art)	1983	Biblioteca MACBA
A11569	Noguera. La matèria com a esdeveniment	Noguera, Pere		Metrònom (Galeria d'art)	[1983?]	Biblioteca MACBA
A11570	El sòl com a suport	Noguera, Pere		Metrònom (Galeria d'art)	1986	Biblioteca MACBA
A11571	Metrònom a les ciutats, 1986			Metrònom (Galeria d'art) Barcelona (Catalunya). Ajuntament	1986	Biblioteca MACBA
A11572	Espai B5-125 : Noguera : Alfabet-C / coordinació Maria Teresa Camps Miró	Noguera, Pere; Camps i Miró, Teresa		Universitat Autònoma de Barcelona	1980	Biblioteca MACBA
A11621	Hielos. Picos / Iñaki Bonillas	Bonillas, Iñaki			2015	Mela Dávila
A11623	Handschriftliche Kopien = Handwritten copies	Dabernig, Josef			2008	Christophe Daviet-Thery
A11646	Giro / Olaf Nicolai	Nicolai, Olaf			2015	Departament de Direcció. MACBA
A11647	I am about to call it a day	Depoorter, Bieke			2014	Departament de Direcció. MACBA
A11648	Atzar íntim / Sara Gibert	Gibert, Sara			1981	Departament de Direcció. MACBA
A11653	The new American flag according to US Constitution	Fischer, Hervé			[2014?]	Departament de Direcció. MACBA
A11659	Pharmacie Fischer Inc	Fischer, Hervé			[201-]	Departament de Direcció. MACBA
A11660	Paysage	Fischer, Hervé			[2014?]	Departament de Direcció. MACBA
A11661	[Violences]	Fischer, Hervé			[2014]	Departament de Direcció. MACBA
A11662	Le ciel Boeing / Airbus	Fischer, Hervé			[2014]	Departament de Direcció. MACBA
A11663	La nouvelle montagne Sainte-Victorie	Fischer, Hervé			[2014]	Departament de Direcció. MACBA

A11664	E-liberté	Fischer, Hervé			[2014]	Departament de Direcció. MACBA
A11665	Production	Fischer, Hervé			[2014]	Departament de Direcció. MACBA
A11666	Orfeo y la montaña sumergida	Hervàs, Antoni			2014	Marta Vega
A11672	(Dios) / USTED	Chico López, José Antonio			2014	Departament de Direcció. MACBA
A11673	In teaching others we teach ourselves	Greenstein, Judd; New Catalogue (Grup d'artistes); Sirota, Nadia		Scottsdale Museum of Contemporary Art	2012	Departament de Direcció. MACBA
A11675	Cahier de Chantenay / Julien Nédélec	Nédélec, Julien			2014	Christophe Daviet-Thery
A11797	París no se acaba nunca # districte cinquè / Enric Farrés-Durán	Farrés-Durán, Enric			2014	Departament de Gerència. MACBA
A11832.001	Ixiptla [vol. 1. Spring]		Castillo Deball, Mariana		2014	Múltiplos
A11832.002	Ixiptla [vol. 3. Spring]		Castillo Deball, Mariana		2015	Múltiplos
A11881	Oduzimanje nula / Mladen Stilinović	Stilinović, Mladen			2006	Departament de Direcció. MACBA
A11883	Markus Schinwald / [editors, Markus Heinzlmann, Nicolaus Schafhausen]	Schinwald, Markus	Heinzlmann, Markus; Schafhausen, Nicolaus	Frankfurter Kunstverein	2004	Departament de Programes Públics i Educació. MACBA
A11884	Polly Apfelbaum : Deep purple, red shoes / concept: Luc Derycke in conversation with Polly Apfelbaum	Apfelbaum, Polly; Derycke, Luc		Be-Part (Organització)	2015	Departament de Direcció. MACBA
A11889	Burn the diaries / with texts by Moyra Davey and Alison Strayer; photographs by Moyra Davey	Davey, Moyra; Strayer, Alison		Museum Moderner Kunst (Àustria); University of Pennsylvania. Institute of Contemporary Art	2014	Departament d'Exposicions. MACBA
A.MBO	Fons Maria Lluïsa Borràs	Borràs, Maria Lluïsa			1960-2010	Adelaida Frías

Dipòsits

NÚM. REG.	TÍTOL	AUTOR	ANY	ANY DIPOSIT	DIPOSITARI
A10930	Richard Prince : paintings, photographs / [Herausgeber, Bernhard Mendes Bürgi, Beatrix Ruf, Gijs van Tuijl; Konzept, Richard Prince]	Prince, Richard	2002	2015	Centre de Documentació d'Art Contemporani Alexandre Cirici del Centre d'Art Santa Mònica
A10934	Creía ser una bomba de relojería pero en realidad soy una bomba de joyería	Peñafiel, Javier	2001	2015	Centre de Documentació d'Art Contemporani Alexandre Cirici del Centre d'Art Santa Mònica
A10935	Tres lletres trelles / per Ernesto, Lluís Alba, Joana Bestard... [et al.]	Mariscal	1979	2015	Centre de Documentació d'Art Contemporani Alexandre Cirici del Centre d'Art Santa Mònica
A10946	Der schwarze Sternenhimmel / Hans-Peter Feldmann	Feldmann, Hans-Peter	1998	2015	Centre de Documentació d'Art Contemporani Alexandre Cirici del Centre d'Art Santa Mònica
A10958	Untitled 1998 : on the road with Jiew Jeaw Jieb Sri and Moo	Tiravanija, Rirkrit	1998	2015	Centre de Documentació d'Art Contemporani Alexandre Cirici del Centre d'Art Santa Mònica
A10966	They called her styrene / [Ed Ruscha]	Ruscha, Edward	2000	2015	Centre de Documentació d'Art Contemporani Alexandre Cirici del Centre d'Art Santa Mònica
A10971	Miracles et Cie / Joan Fontcuberta ; traduit de l'espagnol par Jacqueline Gerday	Fontcuberta, Joan	2005	2015	Centre de Documentació d'Art Contemporani Alexandre Cirici del Centre d'Art Santa Mònica
A10972	Taschen : Oliver Payne & Nick Relph / edited by Andrea Kroksnes and Hans Ulbrich Obrist	Payne, Oliver; Relph, Nick	2004	2015	Centre de Documentació d'Art Contemporani Alexandre Cirici del Centre d'Art Santa Mònica
A11043	El sueño de Foucault : modelos para una propuesta / [traducción del finés e inglés por Heidi Mäki y Sanna Syvänen]	Nykytaiteen museo (Helsinki, Finlandia) (entitat);	2005	2015	Centre de Documentació d'Art Contemporani Alexandre Cirici del Centre d'Art Santa Mònica
A11069.001	Aire : espai de pensament artístic [núm. 0]	Casellas, Joan (editor);	1992	2015	Centre de Documentació d'Art Contemporani Alexandre Cirici del Centre d'Art Santa Mònica
A11069.002	Aire : espai de pensament artístic [núm. 1]	Casellas, Joan (editor);	1993	2015	Centre de Documentació d'Art Contemporani Alexandre Cirici del Centre d'Art Santa Mònica
A11069.003	Aire : espai de pensament artístic [núm. 2]	Casellas, Joan (editor);	1993	2015	Centre de Documentació d'Art Contemporani Alexandre Cirici del Centre d'Art Santa Mònica

A11069.004	Aire : espai de pensament artístic [núm. especial]	Casellas, Joan (editor);	1993	2015	Centre de Documentació d'Art Contemporani Alexandre Cirici del Centre d'Art Santa Mònica
A11472	Book of shadows ; The living room / Simon Biggs	Biggs, Simon	1996	2015	Centre de Documentació d'Art Contemporani Alexandre Cirici del Centre d'Art Santa Mònica
A11473	Geometria / Buitrago	Buitrago, José	1998	2015	Centre de Documentació d'Art Contemporani Alexandre Cirici del Centre d'Art Santa Mònica
A11476	A box of Ku	Yamamoto, Masao	1998	2015	Centre de Documentació d'Art Contemporani Alexandre Cirici del Centre d'Art Santa Mònica
A11573	Espai B5-125 : Noguera : Alfabet-C / coordinació Maria Teresa Camps Miró	Noguera, Pere; Camps i Miró, Teresa	1980	2015	Centre de Documentació d'Art Contemporani Alexandre Cirici del Centre d'Art Santa Mònica
A11574	2.- Arxiu. (fragment).	Noguera, Pere	[1977?]	2015	Centre de Documentació d'Art Contemporani Alexandre Cirici del Centre d'Art Santa Mònica
A11575	Pere Noguera. Foto Ros Rivas	Ros Rivas, Josep	[197-?]	2015	Centre de Documentació d'Art Contemporani Alexandre Cirici del Centre d'Art Santa Mònica
A11576	Noguera : propuesta para un espacio: objetos para enfangar	Noguera, Pere	1980	2015	Centre de Documentació d'Art Contemporani Alexandre Cirici del Centre d'Art Santa Mònica
A11577	Noguera	Noguera, Pere	[1978]	2015	Centre de Documentació d'Art Contemporani Alexandre Cirici del Centre d'Art Santa Mònica
A11583	Terrissa de La Bisbal : l'argila com a matèria, el procés d'elaboració com a pràctica	Noguera, Pere	1978	2015	Centre de Documentació d'Art Contemporani Alexandre Cirici del Centre d'Art Santa Mònica
A11615	[Instruccions d'ús i abús : una història d'Hacmor] / [diseñy [sic] del múltiple: Pere Noguera ; text: Carles Hac Mor]	Noguera, Pere; Hac Mor, Carles	1990	2015	Centre de Documentació d'Art Contemporani Alexandre Cirici del Centre d'Art Santa Mònica
A.JBE	Fons Jordi Benito	Benito, Jordi		2015	Museu de Granollers

Baixes

NÚM. REG.	TÍTOL	AUTOR	ANY	MOTIU
A06318	Sergi Aguilar	Aguilar, Sergi	[2009]	Retorn a l'artista

D. Pràctiques professionals per a estudiants

Resum dels estudiants que es van acollir durant l'any 2015:

DEPARTAMENT	Nº ESTUDIANTS EN PRÀCTIQUES	ESCOLES I UNIVERSITATS
Arquitectura i Serveis Generals	3	UB-Facultat Economia i Empresa, UPC- Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona, La Salle- Enginyeria i Arquitectura
Audiovisuals	5	Institut Mare de Déu de la Mercè
Centre d'Estudis i Documentació	5	Universidad de Zaragoza (UNIZAR), Escola Groc, UB-Facultat de Geografia i Història, Universitat Politecnico di Milano
Col·lecció	2	UB-Facultat de Geografia i Història i Facultat de Belles Arts
Concessions i Gestió d'Espais	2	UB-CETT, Escola de Turisme, ESDEN Business School
Conservació-Restauració	5	Catholic University of Portugal, ESAPA- Escuela Superior de Arte del Principado de Asturias, ESCRBCC-Escuela Superior de Conservació i Restauració de Béns Culturals de Catalunya
Control de Gestió	2	UAB-Escola de Postgrau, UB-Facultat Economia i Empresa
Exposicions	3	UB-Facultat Geografia i Història i Facultat de Filologia, UPF-IDEC
Gestió Econòmica	1	UB-Facultat Economia i Empresa i Formación Sin Barreras
Màrqueting	2	Escuela de Empresa, Formación Sin Barreras
Organització i Sistemes	1	UPC-ETSEIB, Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Industrial de Barcelona
Programes Públics i Educació	2	Universitat Rovira i Virgili (URV)- Facultat de Lletres i Accademia di Belle Arti di Bologna
Publicacions	1	UB-Facultat de Geografia i Història
Recursos Humans	4	UPF-Facultat de Dret, UPF-IDEC, Formación Sin Barreras i Escuela de Empresa
Registre	5	UB-Facultat de Geografia i Història, UAB-Facultat de Filosofia i Lletres, Formación Sin Barreras
Total	43	

*El període de pràctiques durant l'any 2015 va tenir una durada entre dos mesos i un any.

Crèdits de les imatges

Fotografies realitzades per al MACBA per:

© Pep Dardanyà

© La Fotogràfica

© Rafael Vargas

© David Campos

© Roberto Ruiz

© Wael Shawky

© John Baldessari

© Miquel Coll

© José Navarrete

Disseny gràfic i maquetació

Àlex Pascual Guàrdia

ES 20

SY SPERO.
DANSES

AC

COU

MAC
BA

MUSEU
D'ART CONTEMPORANI
DE BARCELONA